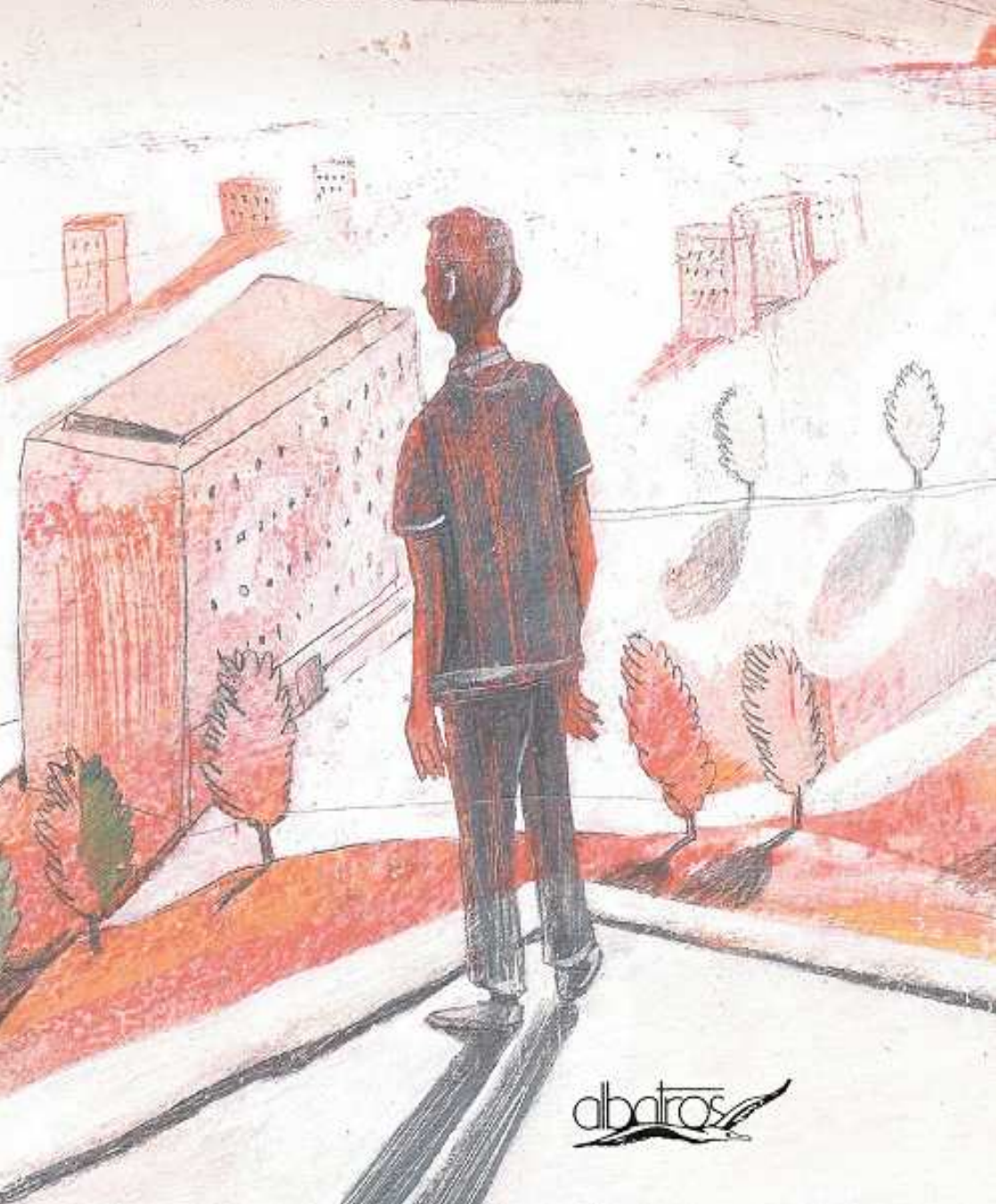

Frik iz kvarta PONOVO NAPADA

albatros

Zlatko Majsec

Frik iz kvarta

PONOVO
NAPADA

2020.godine

Svi korisnici digitalnih knjiga by Impero present, dužni su poštivati ugovor o korištenju digitalnih knjiga koji se nalazi u prilogu knjige:

Više podataka o našim drugim izdanjima moći ćete saznati ukoliko posjetite našu web stranicu, koja se nalazi na slijedećoj adresi:

<http://www.digitalne-knjige.com>

BIBLIOTEKA „ALBATROS“

POSEBNA IZDANJA – KNJIGA OSAMDESET ČETVRTA

Copyright © 2017. Pučko otvoreno učilište Velika Gorica

Zagrebačka 37, 10410 Velika Gorica, www.pouvg.hr

Urednik

Miljenko Muršić

Grafički urednik

Mario Mikulčić

Autor slike na koricama

Dominik Vuković

Lektura

Višnja Majsec Sobota

Potpora objavljivanju knjige

Grad Velika Gorica

Zagrebačka županija

Nakladnik

PUČKO OTVORENO UČILIŠTE VELIKA GORICA

Velika Gorica, studeni 2019.

Vrlo kratke priče, pjesme i tekstovi nedefinirane forme

© Copyright Zlatko Majsec. Sva prava pridržana.

Ni jedan dio ove knjige ne smije se reproducirati u bilo kom obliku ili na bilo koji način uklopiti u drugi rad, prenijeti u bilo koju formu: bez pismenog odobrenja autora, uvažavajući sva autorska prava.

O svakoj stvari mislim sto stvari
Od svih tih ja? tko sam Ja ustvari?

Zlatko Majsec

Ti ćeš danas biti moj Prag

Uspeo se na vlak i zasjeo na prvo slobodno mjesto s lijeve strane napola ispunjenog vagona. Iako voli raditi kao televizijski voditelj, u zadnje vrijeme mu se taj posao popeo navrh glave, ponajviše zbog napornih kolega koji ga svojim žalopijkama i glupošću često iscrpe više od samog sadržaja posla. Morao je otkazati, maknuti se, barem nakratko, od svega. Nije razbijao glavu kamo će. Srećom, jer prevelik broj izbora obično bi kod njega rezultirao vječitim odgađanjem odluke. Već je odavno želio vidjeti Prag. Dvaput je već sve bio dogovorio s jednim dobrim prijateljem, ali je ovaj, u oba slučaja, u zadnji čas otkazivao put. Više se i nije sjećao zašto.

Sve što je o Češkoj znao stane u par klišeja: Čehinje su lake, Česi na Jadranskom moru vole izginuti na tisuće šaljivih načina, pive su im odlične, Kundera je nenadmašan pisac. No, ništa od toga nije utjecalo na njegovu odluku. Presudio je neki čudnovat osjećaj pripadnosti nepoznatom podneblju. Dvojbe više nije bilo. Ni izgovora da nema s kime otkazati.

Odlučio je otići sam i to nakon što mu se tjednima dizao želudac na tu pomisao. Doduše, dizalo mu se i nešto drugo pri pomisli na Čehinje. „One slobodoumne, a ja slobodo-ud-an“, provaljivao je za šankom lokalne birtije noć prije puta, osvrćući se oko sebe u strahu da ga nije možda tko čuo. Kao javna osoba mora paziti na takve stvari. Štetilo bi njegovom ugledu i karijeri da ga se ulovi u njegovim, katkad, prilično razularenim birtijaškim eskapadama. Zato i pazi gdje se kreće, uglavnom su to kontrolirana, interna mjesta gdje je, reklo bi se, diskrecija zajamčena, pa su šanse da u tabloidima izađu njegove kompromitirajuće fotografije, vrlo male. S druge strane potajno, gotovo na granici autodestrukcije, često poželi da ljudi vide da nije on samo ozbiljan voditelj već i muško, bećar, bekrija i gospodin avanturist - kako si voli laskati. Premda ne bi učinio ništa što bi mu, ovako mladom i uspješnom, ugrozilo profesionalnu budućnost, negdje u dubini on sanja eksces, ultimativni katastrofični

rez koji bi u sasvim novom, katkad mu se čini - autentičnijem - slobodnijem smjeru, odveo njegov život.

„One slobodoumne, a ja slobodo-ud-an“, ponovio je, uvjerivši se da u blizini nema nikoga tko ga ne bi smio čuti, ni sam ne vjerujući previše u tu rečenicu koja je, doduše, izazvala veselo odobravanje njegovih šankerskih sudruga - pa mu se učini da i ako se po povratku s puta po tom pitanju neće imati s čime pohvaliti - barem je u njihovim mislima već uspio neku povaliti. Zanesen samim sobom razmišljao je... Bolje nijednu ne povaliti, ali da drugi misle da si povalio ili da ćeš povaliti, nego povaliti, a da to nitko ne zna, osim povaljene. Da to kažem u javnosti, feministice bi me odmah prozvale da ženu svodim na seksualni objekt. Osobno, ne vidim u tome problem jer smatram da je od toga da je doživljavaju samo kao seksualni objekt ženi gore još samo to da je tako ne doživljavaju.

Srce mu je ubrzano lupalo, kao kanarinčevo. Možda i po prvi puta u životu postupio je potpuno suprotno od onog što bi se moglo nazvati racionalnim. Bio je zasićen ljudima iz radnog okruženja, začaranim krugom obaveza i uloga u kojima se našao, no koje su, bez daljnjeg nosile sa sobom i stanovitu, nezanemarivu, dozu životnog komfora. Živim kao zamorac u krletci. Valjda da me odvrte od razmišljanja da sam zatočen, dali su mi na zabavljanje onaj kotač koji se vrti na mjestu, dajući meni, zamorcu, osjećaj lažnog kretanja i svojevrzni trening - da se slučajno ne udebljam i prerastem krletku. Ona je katkad hrđava i hladna, katkad zlatna i blagotvorna, ali i dalje - krletka u kojoj se, doduše, može veselo pjevati no nikad ne bez rešetkaste panorame koja služi kao zlosretni podsjetnik na pozadinsku prirodu stvari. Premda ponosan na smišljenu metaforu, grebalo ga je što nije mogao točno razlučiti tko ili što ga je postavilo u krletku i darovalo mu taj zabavni kotač na okretanje. Bilo mu je dosta dramatiziranja nad nečim što je većini ljudi već ionako odavno jasno pa se tu odlučio zaustaviti.

Premda je primao odličnu plaću i za očekivati bi bilo da si do Praga kupi avionsku kartu, nije to želio. Naime, obožavao je vlakove. Samo, kako kao poznato lice ući u vagon? Svi će buljiti u njega, neće se moći opustiti i uživati u putovanju na željeni incognito način koji je bio moguć još do prije koju godinu.

Sjetio se da poznaje jednu šminkericu koja radi čuda i raspolaže čitavim arsenalom perika, umjetnih brčića, zulufa i sličnih stvari. Kad ju je nazvao i saopćio što od nje želi, ova ga je prvo ozbiljno pitala da li se šali, potom umrla od smijeha kad joj je rekao da misli ozbiljno i naposljetku pristala dati sve od sebe da se ovaj u neprepoznatljivom izdanju dokopa Praga, po čijim će ulicama naposljetku moći uživati u statusu potpunog anonimusa. Kad se neposredno prije puta pogledao u ogledalo, čitavo to putovanje počelo je, za njega, poprimati obrise filmske pustolovine...

... Ujednačen zvuk kojeg je proizvodio hod metalnih kotača vagona po tračnicama, budio je u njemu neobično zadovoljstvo i mogućnost da na vlastiti život počne gledati kao na nešto što se događa nekom drugom. Težina svih tih međusobno zaraćenih uloga, koje je morao igrati u svom radnom i neradnom okruženju, bila je u rapidnom padu. Ostavljao je samog sebe poput stare zmijske kože. Ovdje on kao svakodnevni on više nije postojao tj. mogao je do mile volje biti onim dijelom sebe koji mu je najmanje išao na živce, a za kojeg je van ovog vagona bilo najmanje vremena ili čak neki sasvim novi, neočekivani on kojeg će oživjeti ovo putovanje.

Prolazio je krajolicima, prolazili su oni kroz njega. Pjesnički si je objašnjavao: sanjarenje o dalekim destinacijama i avantu-rama nerijetko je bolje od samog putovanja jer sanjarenje je kič iz kojeg izostaju oni neugodni(ji) dijelovi te priče.

Kao što je iluzija o savršenoj djevojci u koju smo zaljubljeni slađa od njene realne verzije - premda jedno bez drugog, naravno, ne može postojati. Ima nečeg beskrajno šarmantnog u kretanju stalno novim

prostranstvima, možda i zato što ono toliko podsjeća na stalnu izmjenu (Balaševićev ringišpil) naših misli i emotivnih stanja. Tu dolazi do udvostručavanja - istovremenosti vanjskog i unutarnjeg putovanja u kojem postajemo vanjski promatrači vlastitog života i svoje uloge u njemu. Izbačeni iz svog uobičajenog okruženja rasterećeni smo barem za taj dio. Možemo, iz čiste obijesti, na sebe navući kožu nekog novog identiteta, bivati neki novi mi jer tamo negdje, u neznanoj daljini, neće biti nikoga tko će u pitanje dovesti našu autentičnost. Biti među ljudima s kojima nemamo dugačku zajedničku prošlost - i velika površnost, a i velika ispunjenost i slobodno disanje, u isto vrijeme - jer tamo nisi zacementiran u rupi nečijeg mišljenja o tebi iz koje nikad nećeš pobjeći - bilo ti to važno ili ne. Valjda je ljudima tako lakše - jednom oslikati nečiji portret osobina i mogućnosti i onda ga nepromijenjenog ostaviti da vječno visi u njihovoj osobnoj galeriji likova. Nije im za zamjeriti - ta gdje bi stigli kad bi svaku, pa i najmanju nečiju promjenu odmah prenosili na model prethodne slike o njemu. Prevelik je to i nemoguć posao.

Uranjao je u pejzaže što su se izmjenjivali kao na tekućoj traci i pitao se kakva bi osoba postao da je odrastao u jednoj od onih trošnih kućica koje su se poput rijetkog bilja ukazivale na osamljenim brežuljcima bezimernih pustopoljina. Daljina sljubljena s njegovim pogledom pružala je slatku neizvjesnost, šansu da snovi krenu u bilo kojem smjeru, ni ispravnom ni neispravnom. Negdje na trećoj stanici puta počelo je sniježiti. Snijeg je nagnao putnike da iz svojih toplih sjedala razdragano bulje u bezbrojne pahulje što nježno padaju na hladnu zemlju i priljepljuju se o zamagljena prozorska stakla vagona.

Promatran odavde, iznutra, snijeg budi puno ljepše osjećaje od onih koji bi me snašli u neposrednom kontaktu s njim to jest vani - izloženom elementu hladnoće koja s njim dolazi u paru.

Paralela se nameće sama od sebe. Što ako je isti slučaj i sa samim Pragom, ako je on taj snijeg kojeg volim samo dok nas dijeli staklo mog sna, samo dok sam na toplom? Poput djevojke u koju si toliko

zaljubljen da ju možda nikada ne bi smio upoznati da ne oskrvneš ljepotu iluzije koju si o njoj stvorio. Ipak, što ako prava zaljubljenost dopušta da se ostane očaranim i ukoliko se karakter djevojke pokaže sasvim suprotnim od prvotno priželjkivanog. Može li se, u svom tom zanosu, zavoljeti ono što nikad nisi vjerovao da bi mogao voljeti? Može li sjaj opstati usprkos neočekivanoj tami na koju je naišao ili čak mračno uživati u miješanju sa svojim kontrastom? Što ako je sve to samo varka, jer nikad neću ni moći ugledati pravo lice Praga, ne bez maske koju tvore moje oči. Možda mi se ne sviđa Prag, možda se samo sviđam samome sebi kad o njemu maštam, razmišljao je. Ima nešto u tome da se čovjek otisne na put, nema teorije da bih o ovim stvarima razmišljao da sam ostao doma. Pa ipak, da li bi, u slučaju svakodnevnog sjedenja u vlakovima, to romantično nomadstvo kroz neko vrijeme također postalo kolotečinom od koje bih se pokušao braniti onim oblikom života od kojeg sada bježim? Sviđale su mu se te njegove misli pa je malo mislio o njima, a onda se postepeno isključio i u ugodnom tupilu zurio u brzo prolazeće panorame.

Kao da dopire iz neke druge dimenzije, glas konduktera prenuo ga je iz polusna. Počeo je prepipavati džepove na jakni, pa na hlačama, pa opet jaknu, opet hlače - nigdje karte.

Isuse, gdje sam ju stavio?!, ledeni šiljak prošao mu je srcem.

Skinuo je torbu i počeo histerično pretumbavati stvari u njoj, mahnito se pokušavajući sjetiti gdje je karta završila nakon što ju je kupio na šalteru.

„Dobar dan, Vašu kartu molim“, stvorio se kondukter i pred njim.

„Gledajte, ne mogu je naći... kupio sam ju, kvragu, ali evo nestala je“, branio se, osjećajući da mu se čelo u sekundi orosilo znojem. Htio je iskočiti iz vlastite kože od nesnosne nelagode.

„Gospodine, imate ili nemate kartu?“

„Da, znam, shvaćam, vi samo radite svoj posao, ali ne mislite valjda da bih se ukrcao na vlak da nisam kupio kartu. Pa nisam idiot, znam da će doći kontrola, nije ovo ZET!“, rekao je i prostrijelio konduktera pogledom. Bio je van sebe iako je znao da po nešto skupljoj tarifi i uz vjerojatnu kaznu može kupiti kartu od konduktera, tu na licu mjesta. Ovo je znak, ovo je sto posto neki znak. Tko zna, možda vlak iskoči iz tračnica, svi poginu, a ja ću moći pričati da sam Božjom providnošću napustio vagon smrti, preticali su ga filmovi o razlozima zbog kojih mu se sve ovo događa. Osim toga, što ću, dovraga, sam tamo raditi po cijele dane? Jesam li ja lud, što ću tamo raditi posve sam?

„Gospodine, što ćemo, platit ćete kartu plus kaznu ili ću vas zamoliti da napustite vlak?“

„Mogu li bar pričekati da vlak stane?“

„Pravite se pametni, gospodine?“

„Ma ne, ne, samo znate, nisam kaskader“, izvalio je, iznenađen time što mu se najednom daleko više napušta vlak nego ostaje u njemu. Uvaljao je kondukteru novčanicu od 200 kuna i bez riječi se uputio ka izlazu na kraju vagona. Premda se osjećao poput zadnjeg idiota što nije kupio kartu, nije mogao zanemariti činjenicu da je njegova strastvena namjera da se dokopa Praga u velikom obimu bila iščezla.

Ha ništa, bilo je ovo putovanje samim sobom, razmišljao je, prisilno silazeći na stanici usred neke nedačije, s ispisanom kaznom u džepu kao jedinim suvenirom s puta. Sjest ću u neku lokalnu birtiju, skinuti ovu usranu masku, internetski otkazati rezervaciju hotela - baš me briga za već plaćeni polog - love barem imam, prespavati ako imaju kakvo konačište. Pojest ću neki sočan domaći odrezak, promatrati malo ljude, možda i porazgovarat s nekim zanimljivim, dobro se napiti, ma bit ću ok, tješio se, premda je na grudima još uvijek nosio

izvjesni teret posramljenosti. Prag kojeg, ni sam ne znam zašto, tako volim, ne nalazi se toliko u Češkoj, koliko u meni samom. Dakle, vukojebino nepoznata, ti ćeš danas biti moj Prag, slavodobitno je i s olakšanjem probavljao svoj iznenadni odustanak od ideje kojom je, još do maloprije, bio opsjednut.

Sjeo je za drveni stol presvučen stolnjakom s kariranim uzorkom. Joj, što je dobra ova travarica, a ni ova konobarica nije loša, ima nešto češko u njoj, šibao ju je prodornim pogledom...

Na satu filozofije

Nakon što su pod malim odmorom u školskom wc-u nabrzake posrkali šašavu pljugu (kako zovu joint), učenici 4.d razreda opće gimnazije, Ivek i Marac, krenuli su prema učionici. Sedmi je sat popodnevnog turnusa i k tome još petak. Poslije nenajavljenog ispita iz fizike i neviđenog usmenog rešetanja iz matematike sad ih još čekaju zamorne lekcije iz antičke filozofije - nekih tamo bradatih pametnjakovića kojima su robovi obavljali sve teške poslove pa su ovi iz čiste dokonosti počeli promišljati svijet oko sebe. „Sve je lako kad je petak, svaka kulja manje boli“, pjevao je Marac, tješeci samog sebe za dobivenu jedinicu iz matiše.

Mladog profesora filozofije - Natka, s friško završenim fakultetom, zvono za početak sata zateklo je na hodniku. Taman je krenuo otvoriti vrata učionice, kadli je pred njega doklizio već spomenuti napušeni dvojac. Njihova lica i njegovo predavačko iskustvo imali su nešto zajedničko - bili su još zeleni. „Ajmo, ajmo, dimljeni lososi, uđite“, pokušao se fakinskom doskočicom dodvoriti Marcu, dežurnom vođi nereda na njegovim satovima. Ako mu ovdje na hodniku krišom pokaže drukčije lice od onog uobičajenog, ukočenog profesorskog, mislio je, možda ovaj malo popusti sa svojim subverzivnim školskim aktivnostima. Ipak, ženskastim glasom brisao je sav željeni efekt izgovorenog.

„E, čovječe, ovaj je mitsko čudovište“, Marac došapne Iveku, s kojim je osim jointa dijelio i školsku klupu, pogledavajući profesora koji je kredom na ploči ispisao - grčki stoici.

„Ha, kak to misliš?“, zbunjeno će Ivek koji je zbunjen i tupast i kad nije napušten.

„Pa ono, polu muško - polu žensko, fucking Minotaur.“

„Ha, šta Minotaur, onaj iz ultimate fighta?“, upita Ivek.

Marac zakoluta očima: „E podsjećaš me na onog vladara iz povijesti - Ivana bez zemlje?

„Zakaj?“

„Ti si lvek bez pameti.“

„Za početak kratko ponavljanje", najavio je profesor. „Tko mi može reći tko se u Platonovim dijalozima pojavljuje kao glavni protagonist radnje i vrlo vješt polemičar?". Od čitavog razreda ni glasa. Nije bio siguran da li stvarno ne znaju odgovor na to jednostavno pitanje ili im se naprosto ne da sudjelovati jer je zadnji sat.

„Ok, za koga smo rekli da nije želio pisati knjige jer je tvrdio da kad knjigu nešto pitaš - ona šuti? Ajde nemojte biti knjiga, recite nešto", pokušao je dovitljivo isprovocirati odgovor. Štreberica iz prve klupe je više iz samilosti, nego što je imala potrebu dokazati svoje znanje rekla: „Sokrat“.

„Tako je, Ana. Sokrat", reče profesor i napiše ime slavnog Atenjanina na ploču.

„A bio je tu i Birokrat", ubacio se Marac koji je tu foru smislio neki dan i jedva čekao da je provali na satu.

„Birokrat? Reci čime se bavio Birokrat?", pokušao ga je profesor navesti na tanak led, ali je njegov suparnik bio spreman:

„Pa on je bio prvi antički filozof koji se bavio istraživanjem mehanizma i smisla državnih institucija, vrlo dubok, bitak i nepravedno odstranjen iz povijesti filozofije.“

Malo bistro đubre uvijek ima spreman odgovor, a ja, po običaju, nemam pojma što da mu odgovorim. Evo, već počinje komešanje i

smješkanje, nevjerojatno, mrštio se u sebi mladi profesor pokušavajući ignoriranjem Marca i skretanjem teme odagnati lavinu za koju je predosjećao da bi mogla lako uslijediti. Ruka mu se počela tresti, oblijevao ga je znoj.

Najmirnije što je mogao, ponajviše da sebi dokaže kako kod učenika može zadržati (lažni) dojam nepokolebljivog predavača, govorio je prolazeći između učeničkih klupa:

„Stoici su smatrali da sva iskušenja koja život izbaci pred nas treba doživjeti mirno, spokojno, bez prevelikog uzbuđivanja.”

„To vrijedi i dok gledamo pornjavu?”, ispali Marac.

Praveći se da nije svjestan da se zacrvnio k'o rak, profesor nastavi s predavanjem kao da ništa nije čuo, u nadi da će daljnjim ignoriranjem stišati želju za Marcovim neumjesnim provokacijama. 4.d je bio poput bombe smijeha koja samo što nije eksplodirala. Svi su se prigušeno cerekali i već po navici čekali sljedeći Marcov biser.

„Blažen je onaj koji se zadovoljava onim što ima”, profesor navede poznati stoički citat i odmah se ugrize za usnicu.

„To je istina, svi se blaženo zadovoljavamo onim što imamo”, Marac će kao iz katapulte. Kočnice ostatka razreda su popustile.

Divlji smijeh zaorio se učionicom, a bogami i hodnikom, bez i najmanje naznake smanjenja glasnoće. Osim same Marcove fore svi su se divili i njegovoj hrabrosti da se ovako slobodno ophodi prema službenoj osobi. Hipnotička snaga nastale galame paralizirala je neiskusnog profesora. Htio je učiniti nešto muževno, nekim potezom začepiti gubicu tog mangupa iz zadnje klupe, umiriti razred, ali je samo ukipljen stajao. Štreberice iz prvog reda došaptavale su se, očito iščekujući neku njegovu, bilo kakvu,

pedagošku reakciju. Primijetivši to, u njemu kao da su se rušili svjetovi. Instinkti su mu vrištali

- Viči, Viči, osveti se! Izvrijeđaj ga suptilno, povrati dostojanstvo! Pokaži zube! Racionalnost je pak bila bezidejna. U krajnjem očaju dosjetio se didaktičke metode jako tihog govora koji bi postupno trebao stišati učenike. Bila je to prava ideja na krivom mjestu. Vidjevši profesora koji u nesnosnoj buci učeničkog smijeha samo nijemo otvara usta, poput ribe, 4.d se još više povampirio. Neobuzdanost se uskovitlala, suze frcale po pernicama i bilježnicama, stolice i stolovi škripali u ritmu njihovih poskakujućih trbuha. Kao da je ismijavanje bila kuka na koju su se, u mutnoj dubini profesorove psihe, zakačile još i neke davno potisnute traume. Premda mu je došlo da zaplače, i dalje se naivno držao riblje metode.

„Pavarotti je stavljen na mute. Volume profesore, pojačajte volume!“, urlao je Marac i time samo potpirivao vatru općeg delirija.

Čuvši buku u susjednoj učionici, starija profesorica kemije, inače strah i trepet škole, odlučila je priskočiti u pomoć svom mlađem kolegi. „4.d smanjite entropiju!“, s vrata bljesnu generalski uzvik i prijekorno oko profesorice koja ne trpi sranja i koje se svi boje, pa čak i Marac. Svakog ljeta šalje ga na popravni koji kod nje nije samo formalnost. U sekundi je nastao muk. Na sunčano nebo ekstatičnih učeničkih duša jedan je autoritativni krik navukao crne oblake. Bilo ih je sram. Da je ono što je njemu uspon na Mount Everest, starijoj kolegici samo obična šetnja, bilo je jasno posramljenom mladom profesoru.

„Natko, dođite malo van“, izvela je kemičarka profesora iz učionice. „Mladi kolega, vidite, vaša greška je u pristupu. 4.d je jedna učenička stoka i s njima tako treba i postupati, kao sa stokom. Da bi od njih napravili ljude, morate ih naučiti tretirati kao stoku.“

„Da, da shvaćam“, govorio je mladi profesor koji je, unatoč doživljenom poniženju, i dalje želio vjerovati da postoje i neki drugi načini uspostavljanja reda u razredu.

Znatno više od toga što mu je pomogla smiriti razred, kemičarka je likovala zbog moći koju ona ima, a on - ne.

Granični Muppet show

Auti, kamioni i autobusi stajali su na graničnom prijelazu Srbije i Hrvatske u jednoj nepreglednoj koloni koja je tekla toliko sporo da se mogao čuti posprdan smijeh puževa kraj ceste. Dva starija vođačka gospodina sjedila su jedan kraj drugog u autobusu iz Novog Sada za Zagreb. Poput onog staračkog dvojca iz Muppet showa imali su svoj originalan komentar na sve što se oko njih zbiva...

„Šta da sad ide neki budža u policijskoj pratnji, šta bi sad, 'ko da mu se makne i kako, kud?“, upita starac prvi, odsad samo Prvi.

„Ma ne bi im'o šanse da prođe. Gde će? To više ne bi bilo vozilo pod pratnjom nego vozilo pod patnjom“, bljesne starac drugi, odsad samo Drugi. Nekog mladca, koji je sjedio par sjedala ispred, taj je neočekivani komentar toliko nasmijao da je umalo ispljunuo netom ispijeni gutljaj Cole. Od tog trenu je skupa s ostatkom putnika počeo pumnije pratiti što će sljedeće ova dvojica provaliti.

„Jao, vidi ovog kera, zar ga nije greh ovako vozit u autu? Pa on bi trebao u šumi trčat, lovit zeca“, gledajući kroz prozor, primijeti Prvi. Bus naglo krene pa još naglije zakoči. Prvi zaroni međuprostorom između lijeve i desne strane sjedala, tako da je skoro pao.

„Opa, pa kad neće ker, vidim ti ćeš da uloviš zeca“, bocne ga Drugi.

„Ma ovaj vozač je majmun, ima samo par metara da odvozi i onda i to zajebe“, sjedavši nazad na svoje mjesto frustrirano odbrusi Prvi. Vozač ga je čuo i relativno pristojno upozorio da ne šeta autobusom već da sjedne. Prvi je imao spremnu repliku:

„Dobro, što sam ja - školarac, a ti profesor da me teraš na mesto?“

„Gospodine, nitko vas ne tera, samo sugerišem da sednete, vidite da je situacija takva da moramo da pokušamo proboj“.

„Ovaj priča kao da smo u neprijateljskom obruču. Jel' mi to napadamo Hrvatsku ili ćemo u nju lepo k'o civilizovani ljudi?“, kaže Prvi svojoj supruzi koja čitavo vrijeme ili šutke čita novine ili spava. Ona ga kratko, onako reda radi, preko volje opomene:

„Ama sedi, čoveče, šta si se uzvrteo poput deteta?“

„Poslušajte gospođu i sedite“, oportunistički će vozač.

„Ako te baš zanima, imam hemoroide. Ne smem dugo da sedim, doktor mi je preporučio duže šetnje“.

Vozač dovitljivo primijeti da je doktor vjerojatno mislio na šetnje gradom, a ne autobusom. No, Prvome je mozak hitar kao u dvadesetogodišnjaka:

„Šta tebe briga hoću li da sedim ili da šetam. Platilo sam kartu i, ako hoću, mogu ovuda i da letim“.

„Šuti, bre, letit ćeš napolje“, šaptom ga prijateljski upozori

Drugi i mijenja temu da Prvog malo ohladi:

„Bogami, bila je jednom i gora kolona od ove, kad smo na more išli. Sećaš se ona dva brkata Turčina? Na suncu im uzavrela već ionako vrela krv, dobacuju si nešto kroz prozore i za tren obojica izlaze iz auta. Vidi se odmah nesrazmer u građi, jedan pero, drugi teška kategorija. Nakon ultra kratkog meča, manji u bolnicu, veći u zatvor“.

„Sećam se, kako ne. Ovaj što je bio nokautiran izgubio zlatne noge, pisalo posle u novinama“, prisjeća se Prvi.

„Zlatne zube, misliš?", Drugi ga ispravlja.

„Šta zube?", zbunjen je Prvi.

„Pa reko si da je zlatne noge izgubio"

„Ama zube, kakve noge! Pa naleteo je na sunarodnjaka, bivšeg boksača, a ne na minu, brate, hahaha!", smijao se plavim, dječje razigranim očima Prvi, a onda, kao da je to potpuno normalna stvar, potpuno nevezano za dotadašnji tijek razgovora bubnuo:

„A znaš Igora? Htio mi je naći posao, a posla nema. Svejedno, davao mi plaću pet godina, a nisam napravio ništa. Tu i tamo neki nadzor, no zapravo ništa. E, to je bio život, da ti pravo kažem", dovrši u nekoj veseloj sjeti.

I Drugog obuze reminiscencija:

„E to ti je pos'o. A mene direktor stalno zvao i ispitivao kako bi promenio ovo, kako ono. Gledam ga, smejem se, sležem ramenima. Kako ćeš menjati svet, ne ide to."

Teme se izmjenjuju kao na traci. Dolazi se i do religijskih sfera...

... „Uš'o pop nama u avliju i nešto tamjanom počeo da dimi, a mi svi popadali posle toga. Ja ti kažem, bilo je neke droge u tome."

„Ama to je tradicija!", s iznerviranom simpatijom Prvog prekida supruga.

„Što, tradicija je da nas popovi nadrogiraju?", upita Drugi.

„Pa jeste, religija je opijum za narod, to je još davno rekao Marx", priključi se raspravi onaj mladac, no nitko ga ne doživi.

Prvi opet ustaje i žica novine gospođu koja sjedi skroz naprijed, tik do vozača. Vraća se na mjesto i vikne Drugom:

„Idi sedi napred, brže ćeš proći granicu!". Cijeli bus prasne u smijeh, a Drugi se nadoveže:

„Šta jest, jest, bio bi pet metara bliže, hahaha. Vidiš, da nije ovako loša situacija, ne bi se ovako dobro zajebavali, samo bi spavali i krepavali po autoputu. Bezveze. Ovako, zastoj nas tera da lepo ubijemo vreme, da se zabavimo".

„Jeste, još će nam i žao biti kad konačno krenemo", Prvi opet nasmije putnike kojima su oči iskriale zahvalnošću što umjesto nervoznog čekanja da se probiju kroz nesnosnu gužvu, čekaju sljedeću provalu ovog razigranog staračkog dueta. Ako su malo nošeni publikom, i pretjerali, ta tko bi im zamjerio.

Krene trubljenje autiju, kojem je teško odrediti svrhu, jer svi su u istom kuršlusu u kojem nema ni naprijed ni nazad. Prvi znatiželjno osluškuje taj trubački orkestar pa izvali:

„Bit će svadba neka!"

„Znaš kad ćemo stić, za Uskrs", u formi je dalje i Drugi.

„Daj, dižeš mi tenziju", Prvi mu prigovori.

„A što bi ti da ti dižem, penziju?", strelovit je Drugi.

Ne želeći dalje komentirati tu igru riječi, Prvi veselo nudi svoju prometnu ekspertizu:

„Da sam iz Novog Sada krenuo peške, ja bi' već bio u Hrvatskoj. Možda najbolje da krenemo nazad, ovo je nemoguće proći. Ali kako

ćemo nazad? Ovi odozada guze nas, mi guzimo ove ispred - nije ovo gužva - ovo je gužnja. Dobro da smo poneli rakiju. Lakše ćemo plakat posle", zadovoljno potapša ruksak u kojem je očitó bila navedena psihoterapeutska tečnost.

... „Jel' ono granica, tamo sto metara ispred?", priupita Drugi nakon kraće kreativne stanke.

„Je", odreže Prvi.

„E to je još jedno četiri sata čekanja", grune Drugi na sveopću radost i veselje.

Prvi na to, kao da je malo ljubomorán na ovog što je tako nasmijao raju, privlači pažnju nazad na sebe, moleći vozača da ga pusti van pišat, usput predlažući da do Županje vozi poljima jer da je taj put skroz otvoren, kako je čuo na radiju.

„Vid' gde drže izbeglice, vise s točkova kamiona", drekne izlazeći, a svi ko po naredbi stanu opčinjeno zuriti kroz prozore ne bi li vidjeli kako se to migranti s istoka voze na kotačima.

„Jesmo u romingu?", priupita po povratku u bus.

„Ne znam šta je to, jel to nešto s ciganima?", Drugi će, a onom već spomenutom mladcu fora se toliko svidjela da je, sjedeći bočno i podignutih koljena, glavom tresnuo u njih tako da je odjeknulo.

„Vid' malog, jesi dobro dečko? To je bio samonokaut u prvoj rundi", Prvi objasni Drugom, a ovaj prisnaži:

„Šteta da momak nema vodu u kolenu. Sad bi ga manje bolelo."

„I ne bi se čulo DUM, već PLJAS!", nije odolio dodati Prvi.

Mladac se unatoč očiglednoj boli i dalje smijao ko blesav. Bila mu je svojevrsna čast biti na repertoaru ova dva matora, ali zato neumorna, zabavljača busa.

„Šta smo uopšte krenuli u Hrvatsku? Vidi, suprotni smer je prazan“, upire Prvi prstom ka suprotnom traku autoputa.

„Eh da smo znali, mogli smo u Srbiju radije krenut, hahaha“, vlastitoj se izjavi od srca nasmije Drugi.

„Ajde nemoj da mudruješ, ja sam četiri godine stariji“, poklopi ga Prvi.

„E, ali svejedno smo skupa studirali. Stig'o sam te. Sećaš se, kad si ti išao u treći osnovne, ja sam već išao u drugi.“

„Jesi, ali ne zato što sam ja padao razrede, nego zato što si već s tri godine krenuo u prvi razred, samo da mene stigneš.“

Autobusom zaori smijeh koji probija bubnjiće...

... Konačno, nakon tri sata čekanja dolaze do granice, ulaze u stanicu za pregled putovnica, a Prvi zapjeva svojoj poluusnuloj supruzi:

„Oj, Ano, oj, Anice, nikad više, nikad više preko granice!“

„Ama šta ti je, šta pevaš, skroz si pobenavio“, prekorila ga je supruga i nastavila nezainteresirano buljiti u red ljudi ispred sebe, kao da se ništa nije dogodilo...

Krčma na kraju svijeta

*Sjedim u drvenoj krčmi na kraju svijeta
Svira narodna muzika, domaćima sveta
Pjevaju na muziku koja na ples u kolo zove
Kucaju se rakijama, glođu prase bez kljove*

*U ofsajdu su opasnom konobaričine sise
Starcima za šankom zbog njih sline vise
Nasmijanom ciganu za stolom zlatni se zubi cakle
Dok refren o ženi nekoj pjeva: „E moj lijepi pakle“*

*Otvaram jelovnik pun rupa od gašenja cigareta
Ne pripadam tu, al' glad me od tog više smeta
Stiže mi šopska salata, miješano meso, piva je topla k'o lava
Molećivo me gleda gazdin mješanac, iz kutije u kojoj spava*

*Navikao je valjda da mu neki dobronamjerni gosti
Na pod dobace sočne, za glodanje stvorene kosti
Dok jedem, više-manje, sve što se oko mene zbiva
Je kao predstava, dobro uigrana, uvjerljiva i živa*

*Lokalni, nalokani poeta sramežljivo svoje stihove muca
Stasiti lovac pozorno ga sluša i s gađenjem na pod pljuca
Svaku pjesnikovu strofu ismijava i glasno komentira
Nenajavljen mu nastup s neskrivenim užitkom minira*

*Oči odrpanog pjesnika duboki su bunari tuge,
Lom u grudima ne rješavaju ni hektolitri cuge
Prije ulaska u krčmu bodrio se: „Neću pokazat' da me boli“
Al' opet su u otvorenu ranu ušle tone i tone lovčeve soli*

*Opet umire, neostvaren i pokisao poput psa
Leteću mu dušu u kavez tjeraju tuđa vel'ka zla
Čitava se krčma ludo raduje njegovoj mucu
On se pita: „Majko, zar mi na čelu piše - tuci!“*

*Podsmijeh svima prekida teatralni ulazak starješine sela
Svaka duša što je prije stajala, nazad se na mjesto sjela
Do maloprije krvoločni vukovi munjevito postaju ovce
Umiljaju se pažnji starješine koji za rundanje ima novce*

*„Gore od svih pognojenih njiva smrde vaše kukavne duše
Al' prozori su zatvoreni, nema vjetra da taj smrad otpuše“
Pjesnik pjeva, nutrine smrznute poput arktičkog leda
Laknulo mu što se više u njegovom smjeru ne gleda*

*Starješina u džuboks ubacuje novčiće, mašina zasvira
Odabir mu hvale i oni koje ta pjesma potajno nervira
Korača krčmom k'o da lebdi najmanje metar od tla
Smišljenom plemenitošću, k'o da cijepljen je od zla*

*Grli divovskog vikinga kojem se piva cijedi po gustoj bradi
Zna da viking je nepotkupljiv pa mu srce zagrljajem gladi
Komentira s njim državne prilike kao da ih sam kroji
Važan, kao da shvaća sve, dok tusti obraz mu se znoji*

*Snima me ispod oka, prijatnija sam mu jer sam stranac
Al' vrijeme mi otima neki fujfljavi, dobroćudni pijanac
Nijedan moj pokušaj ignoriranja ne pali baš kod njega
Želi da znam o čudnim noćnim svjetlima ponad brijega*

*Priča kako je usamljen, da ga ne razumije nitko
Lice mu je prljavo k'o da pliv'o je kroz blato plitko
Iako je zbilja naporan, nekako čovjeku žao mu ga dođe*

A i, kako moram ovdje ostat, vrijeme uz njegov' brže prođe

*Glasovi krčme se miješaju, talasaju u čudnoj harmoniji
Što sve goste izjednačava, dok umovi bivaju sve tromiji
Pred krčmom kisne spomenik davnom borcu palom
Nastavljam svoj boravak u drvenoj državi u malom...*

Krhotine

„E smrzio sam se ko pička. Vani je minus 800", reče Mario s vrata i požudno uvuče dim cigarete. U polumraku lokalne birtije rasplamsali žar lice mu okiti demonskim sjajem. Za stolom u separeu čekao ga je Damir, prijatelj iz srednjoškolskih dana. Obojica su nedavno prešla četrdesetu. Nakon što je otpuhnuo dva masna oblačića, uvjeren da je duhovit, Mario nastavi s teatralnim asocijacijama vezanim uz vremenske prilike:

„Čovječe, samo sam ček'o da negdje naletim na polarnog medvjeda, a da nije onaj s Ledo proizvoda."

... „E, aj nećemo o vremenu, o tom pričaju samo penzići i rulja koja ne zna kak' drukčije razbit' neugodnu tišinu", prekine ga Damir. Mario se uznemiri jer se bio nadao da će ga nasmejati svojom medvjedom anegdodom, no odlučio je šutnjom i kamenim licem prikriti svoju poniženost. Kad mu već nije uspjela fora, neka bar ostavi dojam da mu nije bilo ni stalo da uspije.

Damir se nagne prema njemu i nešto tiše kaže:

„Imam plan, znam kak' ću se dokopat' onih 40 somova za novi rabljeni auto." Mario pogleda prijatelja s neskrivenom nevjericom. Naslušao se već takvih polupijanih ideja koje nikad nisu doživjele realizaciju. Možda im je to i osnovna svrha - da popune, oplemene njihovo svakodnevno luserstvo iluzijom nečeg korisnog, konstruktivnog. Naprosto je komotnije maštati nego se prihvatiti pravog posla. Pomalo i u osvetničkoj nasladi zbog svoje maloprijašnje propale fore Mario se odluči narugati svom prijatelju:

„Novi rabljeni? Pa to je oksimoron, moronu? Mislim kako novo može bit' rabljeno? I obratno." U tom trenutku pored njih prođe mlađahna brineta čija je procvala stražnjica hipnotizirala Marija. Izbečenih očiju, zakreće glavu za gotovo 180 stupnjeva i napadno ju

skenera na putu do ženskog wc-a. Damir mu je nešto krenuo objašnjavati, ali on je kao u slow motionu promatrao to graciozno žensko tijelo. Nakon par sekundi opčaranosti sav se snuždio. Izraz očaja razlio mu se blijedim licem na kojem su upali podočnjaci u kombinaciji s obrvama nalikovali okruglim okvirima naočala. Odsutno je buljio u prazno. Snaga njene ljepote proporcionalna je mojoj mucu što je ne mogu imati, pomislio je.

Dok je bio u svojim mislima, Damir je pričao nešto što nije doprlo do njega, ali nije se zbog tog uzbuđivao. Za njega je to već rutina. Kad Damir završi s monologom, postavit će mu pitanje vezano uz ono zadnje što je čuo i time stvoriti dojam da ga je čitavo vrijeme pažljivo slušao. Dakako, uvijek postoji opasnost da će naići na odgovor - pa to sam sad rek'o, jel' ti mene slušaš?, ali to je već prihvatljivi rizik.

Damir je sve uživljeniji: „Zavod za zapošljavanje nudi mjeru potpore za samozapošljavanje, moraš im isfurat poslovni plan i ako ga odobre - vala, 20 somića za poduzetnički početak. Kaj njih boli kurac na kaj ću ih ja potrošit, nije to namjenski kredit.

Treba samo na početku napisati razrađenu viziju onog s čime se misliš baviti. To će mi napisat Kruno, on se u to kuži."

„Pa jel' imaš kakav plan?", upita ga Mario, siguran da je ovim pitanjem uklonio i najmanju naznaku da ga dosad uopće nije slušao.

„Imam, razmišljao sam o veselim kondomima", ispali Damir.

Mario ga pogleda: „Daj me nemoj jebat, kakvi veseli kondomi - kaj si ti lud? Uostalom, čovječe, čak i da ti prođe ta ideja pa ekipa će te ziher ić provjeravat nakon kaj im uzmeš lov. Pa moraš im neke dokaze biznisa isfurat."

„Ma joj daj, to je jebena državna firma, kaj briješ da oni to prate, sjede tam u svojim uredima i bacaju majmuna u nesvijest. Rade ne radeći ništa", Damir sa zadovoljstvom zaključuje.

„Nije ti to baš tak kak si si ti zamislio", oprezno će Mario i doda:

„Al' ajde, uzmimo da ti ta spika prođe, ne kužim kakvi su to veseli kondomi? Kaj, navučješ ga i ženska ti se počne smijati kak ti je mali - mislim za to ti ne treba kondom!", reče kroz polusmijeh i obuzme ga gadan kašalj: „Koh, koh, e koja si ti budala koh, koh!" Kad je kašalj popustio, uzdahnuo je s olakšanjem. Damir je spreman:

„Ma niš ti ne kužiš. Pisale bi na njima neke fora porukice. Ko u onim kineskim kolačićima, ali ove su ugravirane na gumu, ne."

„Ugravirane? Pa nije to zlato, čo'eče", snebivajući se, ukori ga Mario.

„Joj dobro, kaj me loviš za svaku riječ. Uglavnom, kad se frajeru digne, svaka će butrica umirati od smijeha, to će klince opuštati prije ševe."

Mario se opet naglo smrkne i beživotnim tonom kaže: „Kaj će im opuštanje prije sexa? Pa trebaju bit uzbuđeni, a ne nasmejani."

Osim toga, kak' ćeš ti ovima s burze dokazati da bi se tvoj mali usrani brand mogao ugurati uz Durex i druge poznate marke. To ti ne bu prošlo, buraz, smisli neš' uvjerljivije, posebno ak' ti je glavni motiv državi otet lov." Premda uviđa objektivnost Marijevih tvrdnji, Damiru nije na kraj pameti da popusti u želji dokazati mu suprotno:

„Gle, to kaj ti u to ne vjeruješ, ne znači da ne bu prošlo. Tinejđeri i studentarija danas vole takve stvari. Samo da je šareno i blesavo."

„Tvoj mozak je šaren i blesav, stari moj. Nego, daj mi reci kad ćemo na tvoju viksu? Zaželio sam se malo prirode", odlučuje promijeniti

temu Mario. Stolu prilazi mlada konobarica u uskim pripijenim trapericama: „Dečki, jel vam mogu sam' naplatit, završava mi smjena.”

„Hvala na pitanju, ne možeš!”, šarmantno joj odvrati Damir, a ona se neusiljeno zahioće. Mario bulji u njih dvoje kao da mu je netko upravo izrekao smrtnu kaznu. Kak' na njega klinke još uvijek padaju, a mene ne bi pogledale ni da pored njih upravo podižem jackpot, tiho pati u sebi osjećajući kako ga nešto probada u želucu. Damir mu uputi vragolasti pogled koji nedvosmisleno poručuje da je konobarica opasni komad, pa se vrati na temu:

„Kaj si reko, na viksu? Kaaznam, ne da mi se. Ima previše stvari za popraviti, prokišnjava krov, drva nisu nacijepana, treba prilaz zasut pijeskom jer je sad sve puno blata. Čim bi čula da idemo gore, žena bi me natjerala da to sve izrješavam, a, ku'iš, ja bi' gore iš'o cugat i odmarat se. Ono, čilanje. A to možemo i ovdje, ku'iš”, veselo poentira i namigujući nazdravi Mariju.

„Da, al' zrak je gore drukčiji. Ja sam gore u šumi drukčiji.”

„Jesi, jesi, posebno kad se ljeti skineš u podrapane bokse koje nosiš već peti dan zaredom i s upaljenom motorkom pjevaš Čavoglave”, kroz smijeh će Damir.

Iz Marija krene neočekivana lavina: „Odmah sam bolje kad se maknem iz ovog usranog grada. Imam osjećaj da će mi ovdje duša propasti. Sve je tak puno negativnih, otrovnih ljudi. Gadi mi se ovaj grad, sve je puno dušokradica koje žive u paničnom strahu od tuđeg uspjeha jer ih on podsjeća na njihove poraze i beznačajnost!”.

„Joj daj, jel ti sebe čuješ? Dušokradice! Kaj, to si doma smislio pa me sad pokušavaš zadivit il' kaj? Gle, nemoj generalizirat zbog par loših primjera, to je glupo. Uostalom svatko od nas nekom stoji na žulju”, lekciju mu daje Damir.

„Par loših primjera? Daj pogledaj malo oko sebe!“ Premda vjeruje u sve što je bio rekao, Mario se sa tim svojim stavovima već odavno pomirio. Ono što ga iznutra doista grebe je malo-prijašnja naklonost mlade konobarice prema Damiru, ali ponos mu ne dopušta priznati pravi razlog svoje rastuće anksioznosti.

„Fakat si živa depresija, daj se skuliraj malo“, Damir doda potihlo, u nadi da će time stišati i Marija koji je izurlao svoja zapažanja o njihovim sugrađanima. Neugodno mu je da gosti za susjednim stolovima čuju o čemu njih dvojica pričaju. On je lik koji voli izgledati opušteno i pod totalnom kontrolom svojih emocija i strašno su ga iznervirale Marijeve žalopojke koje se dalje kotrljaju:

„A kak' da se skuliram kad sam prokleti izgubljeni slučaj. Nemam posao, živim sa starcima u svojoj četrdesetoj, nemam ni curu, a kamoli ženu, tonem, buraz, ja sam jebeni Titanik“, na vlastito neugodno iznenađenje Mario osjeti da ga ono za što je mislio da je odavno emotivno nadišao, a što je trebalo samo biti paravan za stvarni razlog njegove trenutne oneraspoloženosti, opet počinje boljeti. Uplašio se snage vlastitih riječi. Kao da neke stvari, sve dok ostaju neizgovorene, nemaju moć nad dušom. Novi konobar mijenja im pepeljaru na stolu, a on promuklo produži:

„Znaš kaj je najgore, to kaj ću za sat vremena doć doma, leć' u krevet i kaj će me bolit briga za sve ovo kaj me sad ubija. Kužiš, umjesto da neš' napravim po tom pitanju, ja ću opet samo, umoran od samog sebe, zaleć' i zaspat. I tako unedogled. Dok konačno ne crknem. Ja sam hodajuća crkotina, kralj ovog sveopćeg smeća“. Damir zna, vidio je već par puta taj crni bezdan u Marijevim očima, zna da ne postoji ništa čime bi mogao zaustaviti te crne valove, ali svejedno, više zbog već spomenute neugode no što je zabrinut za prijateljevo psihičko stanje, reče:

„Daj, čovječe, ovo je šizofrenija, pa maloprije smo se normalno razgovarali, sad mi se tu raspadaš, daj - nije uopće zabavno“, iziritirano će Damir, pokušavajući ipak, iz poštovanja spram njihovog dugogodišnjeg prijateljstva, pokazati i dozu suosjećanja.

„Zašto bi sve moralo biti zabavno?“, progundā Mario.

Otpivši golem gutljaj pive i obrisavši rukavom košulje usta, Damir mu saopći :

„Kaj misliš da si ti jedini koji ima probleme? Svakome su njegovi problemi najveći na svijetu. Pa daj pogle' oko sebe, svi su u nekom poluraspadu. Imam previše svojih problema i premalo živaca da ti ovdje glumim psihijatra.“ Otišao je na wc da bi ženi poslao poruku da ga nazove za minutu. Bit će to odličan izgovor da odmah krene kući. Da ne ispadne da je samoinicijativno odlučio zbrisat. Iz poštovanja spram njihovog dugogodišnjeg prijateljstva...

Talačka kriza u Zavodu za zapošljavanje

*U Zavod za zapošljavanje ulazi do zuba naoružana stranka
„Gospon, kaj će vam taj pištolj? Pa nije Vam ovo banka!”
Kaže mu mlada, hrabra zaposlenica koja stoji mu blizu
Ovaj repetira pištolj, bijesno prijeti, pokreće talačku krizu*

*Prisiljava stranke da legnu na pod, a zaštitar taktički ispod pulta
čučne
Jer čemu za minimalac život riziku izlagat, kad glavom malo bolje
mućne
Osim toga, ne smije ni taknut stranku dok ona prvo ne zapuca po
njemu
Dok dolje čuči i skriva se, na tom pravilu zahvaljuje brižnome sistemu*

*Naoružani u svom ludilu, dakako, riječi baš ne bira
Usta mu se toliko pjene da kolegicu maltene tušira
„Nađite mi neki posao il' ću jednog po jednog posmicat ove ljude
Ne lažite da mogućnosti nema, čuo sam ja da se brojne mjere nude
Hoću i ja daleko dogurat u životu, pametan sam, nisam stranka
luda”
„Gospon, čujte, na ovaj način dogurat ćete samo do ustavnoga
suda”*

*„Ali, u redu, recite, što znate radit, što ste po struci?”
Gospon s pištoljem se znoji, malo naš'o se na mucu
„Pa znate, u povjerenju, znam dosta dobro krasti”
„Odlično, idite u politiku.” „A ne, ne želim tako nisko pasti!”*

*„U redu, recite mi da li redovno pregledavate slobodna radna
mjest?”
Čim je to rekla sjetila se da natječajni za lopova baš i nisu pojava
česta
Ovaj gubi razum: „Smisli nešto ili pucam, bit ćeš moja prva žrtva!”
„Gospon, pucajte slobodno, otkad tu delam već sam ionako mrtva”*

„Kako ide ono samozapošljavanje, pričaj il' ću metke sasuti u stranku prvu!"

„Ha čujte, morate imati kompetencije, dobar poslovni plan i pameti mrvu"

„Piši mala, 10 godina radnog iskustva u krađi, uglavnom, oružanog tipa

Kladionice, banke, mjenjačnice, dućani, rekord mi je milju kuna i 50 lipa

Jedno me slovo dijeli od riječi poduzetnik

Jer ja sam, naime, oduzetnik!"

„A recite mi, jeste kad radili, a da ste bili prijavljeni, službenog staža imate?"

„Pa prijavili su me više puta murji, imam izreske iz crne kronike, ak' ih primete"

„Nismo se shvatili, al' gledajte 55 000 kuna morate utrošiti na nešto što je nužno

Da, da, nemrete s tim ljetovat na Jadranu, molim - ne gledajte me tako ružno"

„Pa trebal bi mi novi pištolj, ovaj je već star i svako malo se zaglavi"

„Dobro, kaj još?" „Novu fantomku, metke i pancirku da mi se nabavi

„Meci nisu prihvatljiv trošak, to su potrošni materijali"

(Ovaj joj uperi cijev u čelo)

„Al' možemo napraviti iznimku, jučer su nam info dali"

„E i trebal bi mi netko da mi vodi knjige - i dobar pajser za obijanje vrata"

„Hoćete i doprinose da vam pokrijemo", zavod-nica daje savjet vrijedan zlata

„Može. Recite, a jel' bi mogo otvoriti i jednu kuću javnu?"

„Evo, samo sekundu, za to moram konzultirati pravnu"

(Zove na telefon...)

„Kažu može, ali vaše zaposlenice ne smiju biti iz inozemstva Resurse ulažemo u domaće cure, odluka je povjerenstva"

„A kak bu' se zvala vaša javna kuća? To moramo odmah javit Bruxellesu i Oslu“

„Može, javite im da bu' se kuća zvala - Joj kaj su me danas izjebali na poslu“

... Nakon što mu je sat vremena diktirala ugovorne obaveze, jer tu nema izuzetka

Gospon je vidljivo klonuo pa glavom bez obzira utek'o, srećom, bez ispaljenog metka...

Raspršen u svemire

Izašao sam na svježiji zrak i nizao ulice, marionetski se prepuštajući volji vlastitih koraka. Lijeno nedjeljno poslijepodne sklappalo je svoja krila nad gradom. U toj kupoli nevidljivih bridova nije bilo ničeg o čemu bi trebalo podrobno razmišljati ili brinuti. Nije bilo strasti koju treba bespogovorno slijediti i dati joj svu svoju krv. Utihnula je potreba za ludovanjem koja petkom tjera van, u ugodni kaos gužve, u ekstatičnu buku, u nerazmrsivo klupko uzroka i posljedica, u gusti sos zbivanja, u jezgru atoma življenja.

Sve se stišalo, skupilo u sebe, tek poneki jedva zamjetni hod, uz ovaj moj, s nenametljivim impulsom kretanja prema ciljanom odredištu. Umne perspektive i dalje su bile izmiješane, ali ne u sukobu, sve je zajedno stajalo, suprotstavljeno, ali u harmoniji. U miroljubivom ratu. Možda samo izostanak dnevnih obaveza, spokoj konačno skinutog tereta radnih dana? Višeglasna pjesma etera ulijevala mi se u čeonu režanj, nadahnjivala, rušila granice realnosti, zgrade i ceste pretvarala u dimne kulise, pozivala na svilenkasto druženje, na meko putovanje.

Mogao sam kao na pladnju nositi kvartove, pa i čitave gradove, izvrtati ih, mijenjati im mjesta na karti; ta i njihov je sadašnji razmještaj također plod nećijih hirovitih igara, zar ne? Gledao sam svoj odraz u izlogu, sviđala mi se vlastita figura. U naletu nabujale narcisoidnosti poželio sam se poljubiti, volio sam svoje usne i oči koje same sebe promatraju. Jesam li u sebe gledao i dok sam bio uvjeren da gledam prema van? Samoća je večeras božanski odzvanjala, odjevena u svoje najljepše ruho, zavodeći neusporedivom ljepotom.

Kad je muzika horizonta iščezla, razigrano tražeći novog sretnog dobitnika, stavio sam slušalice u uši. Uključit ću se na frekvenciju koju i drugi mogu jasno čuti. Na radiju se puštala pjesma u kojoj se spominjao Tajland pa sam, ovako lahoran, lakoprotočan kroz

prostore, tamo preselio, nižući kontinente bez napora. Muzika je većinski bila zaslužna za taj teleportacijski proces, ne bih to uspio bez nje premda je možda samo pobudila već postojeću, no dosad još neosvijestenu vještinu.

Vrativši se u stan, ni sam ne znam da li iz šetnje ili s leta, naslutio sam prijatnu da bi ovo gotovo vantjelesno iskustvo moglo brzo prijeći u običan, otrežnjujući nastavak večeri. Iz prevencije sam zalegao u kadu, zamračio kupaonu (mrakom se valjda i hrane ovakve rijetko pojavljujuće mistike) ostavši i dalje pri istom muzičkom programu kojeg sam dotada slušao. On je bio kapetan kojem sam s velikim povjerenjem povjerio svoj brod koji je morao ostati na istom kursu unatoč svim izazovima prevrtljivog mora. Gol, uronjen u porculansku posudu punu tople vode i mirisnog šampona tavorio sam u psihodeličnom blaženstvu, u titranju lišenom terminološki odredivog stanja. Ipak, došlo je do prelijevanja. Nisam više mogao u svemu tome samo biti, morao sam opisati tu vrst bivanja. Misao i duh više nisu bili dovoljni sami sebi, željeli su biti ovjekovječeni, oslikani jagodicama prstiju, svojim vjernim oruđem. Prsti koji u mraku tipkaju, tajnovito povezani s mislima koje simultano nastaju i bilježe same sebe, klešu se u kamen. Taj prehistorijski nagon u blizini kompjutorskog ekrana koji je ništa više do moderna verzija pećinskog zida na kojem drevni čovjek ostavlja vizualne dokaze svog postojanja, darujući besmrtnost prizorima koje susreće u vanjskom svijetu, višeznačno isprepletenim s njegovim unutrašnjim. Moje riječi su lovci i bizoni, strujom osvijetljeni na zidu, ostavljeni trag života u preslikama opaženih fenomena.

Šampon je tako divno mirisao da sam ga tri puta istiskivao po koži žednoj upijanja te želatinozne tvari. Brčkao sam se poput malog djeteta, praveći male valove na noćnoj pučini kojom sam plivao sam, zaranjajući u dubine za jednog mrava, plicake za jednog diva. Od svega vidljivo odvojen i za sve nevidljivo spojen, izmaštan i stvaran, raspršen u svemire...

... Nisam dugo mogao ostati u stanu. Noge su tražile kretanje. Vjetar je šaputao kroz krošnje, kao da im nešto važno ima za saopćiti, nešto što samo one smiju čuti ili jedine mogu razumjeti. Pločnik pozlaćen svjetlošću uličnih lampi isijavao je kao da pod sobom krije riznicu davno zakopanog blaga, onog kojeg smo kao djeca tražili nakon što bi pogledali neki gusarski film. Park kojim sam prolazio bio je opkoljen starim zgradama trošnih fasada od kojih je svaka pričala svoju priču. Ta doista, zgrade su poput betonskih košnica u kojima su, tako blizu, a tako daleko od nas, brujali životi o kojima znamo malo ili gotovo ništa. Pitao sam se kakva li su djeca ispala iz tih sumornih stanova koji su nekoć, unatoč sumračnosti, gorjeli nadama i snovima svojih žitelja.

Može li cvijet opstati u tolikoj tami? Skriva li se u toj tami sasvim nenadano bogatstvo svjetla, kakav neslućeni impresivni, ali davno zaboravljeni svijet? Stišavala se cika klinaca koji žive poput domorodaca, nepogrešivo usklađujući ritam svojeg postojanja s izmjenama dana i noći. Dječaci su i dalje napucavali loptu i molili svoje majke koje su ih zazivale s prozora za još koju minutu. Tri djevojčice suludo su pojačavale brzinu vrtnje na vrtuljku i pritom veselo cičale, predosjećajući da i njih samo što nisu pozvali natrag u košnicu. Igra je najslađa kad znaš da će joj uskoro zaprijetiti kraj.

Noć je nadošla u valovima i pretakala se po krošnjama drveća, travi i pločnicima. Tamnila su lica ljudi u prolazu. Hodao sam gradom kao ruševinama vlastite prošlosti. Tamo gdje su nekoć bile livade na kojima se igrao nogomet na dva mala ili bejzbol, sada je izniklo parkiralište ili trgovački centar. Beton pohlepno guta prirodu. Bio sam istovremeno tužan zbog vremena koje je nepovratno izgubljeno (srećom ne i sjećanje na njega) i rasterećen što ga više ne moram proživljavati. Pitao sam se gdje su sada sve te osobe koje sam znao, običavao biti. Jesu li zadovoljne svojom starijom, a opet novijom verzijom, svojim nasljednikom, to jest sa mnom?

Žive li i dalje u meni ili su iščezle baš kao i vrijeme u kojem su nastajale? Ako su žive, koprcaju li se, rovare li negdje u mračnoj tišini, s izbezumljenom željom da se vrate na pozornicu? Hodao sam dalje s mišlju da smo svi mi jedan začudni koktel svih tih osoba što u nama žive, što su živjele i živjet će kad ove sadašnje prepuste mjesto nekoj novoj, evoluiranoj verziji njih samih. Presijecaju se, mikčaju, talože, pokazuju i skrivaju, luduju pa se smire, pa opet luduju ne mareći što ih razum svojim bičem pokušava krotiti. Tko sam tu ja, o čemu govorimo kad govorimo o tom Ja za kojeg mi se sve češće čini da je zapravo mi?

U daljini je sjevnuo grom. Bogovi su se razbjesnili, šalju znak koji će rijetko tko shvatiti, još manje prihvatiti. Vrijeme je da se opet povučem u svoju pećinu i sa sigurnog promatram veličanstvene izboje elektriciteta, svjetlosne linije nebeskih grafova koji pričaju jezikom koji negdje razumije neki stari šaman što u transu tumači svo znakovlje prirode i kojem je nedostatak civilizacije privilegij što mu omogućuje da njegove vizije bez sprdnje i s poštovanjem slušaju pripadnici njegovog plemena, ne i plemenitaši. U žurbi da preduhitrim pljusak već sam bio u polutrku pokraj svog dječjeg vrtića koji je budio nejasne, ali tople slike djetinjstva što su zlatile krvotok. Sjetio sam se vrtićkih teta koje su nas brižno čuvale dok smo se vješto poput malih majmuna pentrali po željeznom vlakiću, žvakali listiće s ljubičastog grmlja, a i vlastite šmrklje kao da su delikatesa. Povremeno bi nekoga na spavanju cijelog omotali u dekiću i zatvorili ga, kao u vreću, naslađujući se u toj dječjoj zlobi strahom ovoga da će se ugušiti, prije no što bi ga pustili iz te zamke. Zagrmilo je snažno kad sam se mimoišao s jednom poznanicom koja uvijek nađe način da mi zagorča život.

„E, bok, bježim, spalit će me grom“, odmah sam pred njom stvarao izliku da ne zastajkujem.

„Ma nemreš ti bit' spaljeniji od ovog", doviknula mi je. Sreli smo se drugi put u dva dana, kao da nadoknađujemo mjesecu u kojima se nismo vidjeli. Unatoč grmljavini, kiša se nije još spustila na grad.

„Izgledaš tako sam i tužan, postarao si se", rekla je neopozivo.

Čemu sad pokušavati mijenjati taj njen dojam kojeg se, očito, grčevito drži. Odlučio sam je se što brže riješiti jer mi nikad nije ugodno u njenom prisustvu pa sam dodatno pretjerivao u naglašavanju onog što mi je upravo bila saopćila:

„Ma ja sam odavno mrtav, trulež", pokopavao sam samog sebe baš kao što je pokopano vrijeme kojeg se večeras s nostalgijom sjećam. Još je uvijek stajala preda mnom pa sam nastavio s pretjerivanjem:

„Baš mi se sviđa to komforno truljenje, život ne samo kao čekanje smrti, već život koji je već sam po sebi jedna sasvim ugodna smrt. Život je opasan po život".

„Isuse, koja si ti depresija", rekla je i otišla, a meni je bilo draže biti depresija, nego ostati u njenom društvu...

Lude devedesete

Negdje oko ponoći plavi je policijski fiat 1300 s pola gasa kružio mračnim zakutcima Velike Gorice, u potrazi za lokalnim pankerima, darkerima, metalcima i - po službenom stavu policije sličnim probisvijetom koji noći, umjesto pred televizorom, provodi opijajući i drogirajući se po raznim opskurnim parkovima i školskim igralištima. Krstareći toplom lipanjskom noći dva su se policajca na trenutak zagledala u punu mjesecinu.

„Uvijek se najveća sranja događaju u noćima punog mjeseca. Ljudi povampire pa ono najgore ispliva na površinu. Budimo na oprezu“, rekao je u povjerenju svojem mlađem kolegi policijski narednik srednjih godina kojem su lice krasili, u to doba popularni, brci ala Mate Mišo Kovač. Odlučio je na Fiatu ugasiti svjetla zbog, kako je stručno objasnio svom pripravniku, što boljeg prikradanja žarišnim gradskim lokacijama na kojima sve vrvi od poroka.

„Vidiš, mali, kad noću ugasimo svjetla na autu, to ti je mimikrija“, narednik je nastojao zvučati domišljato. Nastavio je: „Slično je, na primjer, kod lava, koji je žut, pa ga u pustinji plijen ne može vidjeti sve dok nije kasno. E, vidiš, ako nemamo upaljena svjetla, onda ni nas ne može vidjeti ološ kojeg tražimo. Barem dok za njega nije kasno hehe“, zadovoljan je svojom paralelom bio narednik.

„Razumijem, ali zar ne žive lavovi u savanama, a ne u pustinjama?“, upita mlađi kolega svog mentora, pazeći da ne zvuči kao da se sprda, već da je iz opreza znatiželjan, što je uostalom djelomično i bio. Premda bolno svjestan da je ulovljen u izvaljivanju težeg bisera, stariji plavac imao je spreman odgovor:

„Pustinja, savana, sve ti je to isto, a što se ove noći tiče, ja sam crni lav, a ove pankerske gazele su najebale, razumiješ?!“

„Razumijem. U potpunosti.“, reče mladi pripravnik, premda nikako nije mogao shvatiti kako to pustinja i savana mogu biti jedno te isto.

„A što ako nas ulove da vozimo bez upaljenih svjetala?“

„A šta. Privest će nas na policiju, ajde nemoj bit budala, mali“, ošine ga narednik i pripali cigaretu zadovoljan što je njegov maloprijašnji izlet u glupost, kao klin klinom, svojom glupošću izbio pripravnik. Pod utjecajem njegovog autoriteta mladac plavac počeo je ozbiljno razmatrati mogućnost da je pustinja zapravo savana tj. visoka trava koju netko redovito šiša i to, onako, iz temelja. Doduše, procjenjivao je - velika je to površina za svakodnevnu košnju, ali ipak što on zna o pustinjama, isparavao mu je zdrav razum pred novom, od strane iskusnijeg kolege nametnutom, perspektivom.

„Evo ih, znao sam, oni su k'o sirena za zračnu uzbunu, na njih uvijek možeš računati“, reče stariji policajac, ugledavši vrećice koje su ležale na drvenoj klupici školskog igrališta popularno zvanog „školsko“. Znao je da u noćnoj smjeni nekog vruga mora odraditi, a traženje osobne od pijanih klinaca bio je najkomfortniji oblik prikupljanja dokaza o radnoj učinkovitosti i odgovornosti.

S druge strane, nije pred neiskusnim kolegom htio pokazati da se tu radi o nečemu sasvim rutinskom i nebitnom. Htio je ne samo izgledati kao netko tko vrhunski radi svoj posao, već je i samom tom poslu htio dati auru znatno veće uzbudljivosti i važnosti od one koju je doista imao.

„Ali ne vidim nikog, izgleda da su već otišli“, zausti pripravnik.

„E tu se ti, mali, grdno varaš, oni ti se s nama vole igrati skrivača.“

„Ne razumijem.“

„Što ne razumiješ?“

„Pa kako očekuju da se s njima igramo skrivača dok smo na dužnosti. Nije valjda da se toliko drogiraju?“

„Ijaoo, ma ne doslovno, mali, nemoj bit' budala!“

„Skrivaju se ptičice, ali stari mačak zna gdje se skrivaju ptičice, jel' tako?“, rekao je narednik, a mladac nije imao pojma da li na to odgovoriti ili ne. Taman kad je htio reći: „Znam, na drvetu!“, pregrizao je usnicu jer ako je upravo naučio da su pustinje isto što i savane, onda bi se i ptičice mogle skrivati na mjestu koje mu na prvu nikad ne bi palo na pamet. Zamišljao je najnevjerojatnija mjesta gdje bi one mogle biti.

Šuljajući se, koračali su igralištem, pazeći da ih ne oda neki nagli pokret ili pucketanje izdajničkih grančica. Što bi se reklo, hodali su k'o po jajima, zvjerinjajući oko sebe ne bi li ugledali kakvu spodobu duge kose ili šiljaste irokeze, kako se skriva iza ugla, čuču iza grma ili bježi preko ograde. Došli su do školske klupice uz rub nogometnog igrališta. U najlonskim vrećicama ocrtavale su se boce. „Ova tišina je preglasna, osjećam da su tu negdje“, reče narednik, a mladca prođu trnci od pomisli da mu mentor osim velikog iskustva posjeduje i nadnaravne sposobnosti.

Došlo mu je da zaplače nad činjenicom da on vidi samo napušteno mjesto za cuganje. „Vidi mali, u ovoj vrećici je još pola litre

Razuma (najjeftinijeg bijelog vina) i bočica fante. Nema šanse da bi otišli dok nisu sve popili“, važno, kao da je riječ o vrhunskom otkriću, saopćio je svom učeniku.

„Ali gdje su?“, upita pripravnik, toliko siguran u smislenost svog pitanja da je ono zazvučalo kao da je bila potrebna velika koncentracija i promišljenost da se postavi. U tom času s obližnjeg

drveta uz lom granja stropošta se mladi punker kojem se nes(p)retno okliznula noga dok se pokušavao uspeti na više mjesto.

„Šta je, mamlaze, dovoljno si sazrio da padneš s drveta, ha? Bez brige, sad ćemo mi tebe ubrati“, prišao mu je narednik dok se momak crvene kose previjao od bolova u koljenu i psovao majku i neke religijske persone. Tu foru dovoljnog sazrijevanja narednik je čuo još kao klinac. Krađući trešnje, ljosnuo je leđima na travu i, još sav u šoku od pada, čuo tu reakciju od susjeda vlasnika te trešnje. Naravno, to mlađem kolegi ne bi priznao ni u ludilu jer mu je znatno draže bilo pred njim ispasti originalan i dosjetljiv u tako delikatnoj, čak akcionoj situaciji.

„Sad će on nama u maricu, ko ptičica u krletku“, pripravnik se osokolio nošen valom nastupa svojeg pretpostavljenog koji se kiselo nasmiješio, znajući da je mlađi kolega svoju foru, za razliku od njega, smislio tu na licu mjesta. Da se bolje osjeća, odlučio ga je odmah podbosti: „Ajde, mali, smanji doživljaj, ne možeš nekog privesti za padanje s drveta, kakav ti je to sad prekršaj?“ „Pa, možemo, recimo, napisati da nas je pokušao zaskočiti iz zasjede?“

„Mali, imaš mašte, ali ne i pameti“, narednik je bio presretan što već po ne zna koji put ima pokriće mlađeg kolegu prekrstiti za glupana. Za vrijeme dok su raspravljali o problematici pada s drveta, kao da se radi o temi od nacionalne važnosti, mladi, pali, panker bio je na rubu odluke da im šmugne u mrak, ali se ipak nije odvažio na taj potez. Dva momka s kojima je dijelio drvo, čekali su kraj diskusije, znajući da narednik vrlo dobro zna gdje se nalaze. Bio je to njihov mali igrokaz nastao kroz godine čestih susreta. Oni se prave da on ne zna gdje su, placebo efektom podižući razinu adrenalina koji sve čini dodatno zabavnim, a on se pravi da ne samo da ne zna gdje su, već i da ne zna da oni znaju da on zna gdje su. Milina od igre između dva pola zakona, onog koji ga krši i onog koji ga vrši, no sve na kraju u svojoj zoni svrši.

„Ha, što sam ti rekao, gdje bi se ptičice mogle skrivati?“, narednik važno saopći svom pripravniku koji je znatiželjno pratio kako će nadređeni riješiti problem zvan - još dva punkera na drvetu.

„Ajmo, vas dvojica, silazite dolje!“, glumeći veću strogoću od one koju je doista osjećao, narednik se obrati dvojici koji se međusobno pogledaše, ali ne zucnuše ni riječi. Ležeći punker sve je šutke promatrao. Jedini zvukovi koje je ispuštao bilo je cviljenje nad bolnim koljenom. Kad je narednik ponovio svoju naredbu: „Silazi dolje!“, punkeri su simultano zacvrkotali: „Živ! živ!“, grčeći se da ne prasnu u smijeh, ne samo da ne razbjesne narednika, već i da ne bi izgubili ravnotežu i provjerili radi li gravitacija i noćnu smjenu.

„Silazite odmah da vas ne bi' ja pendrekom skid'o dolje k'o trulo voće!“, zaurla narednik.

„Živ! Živ!“, bili su nepokolebljivi mladići, a tek kad je narednik spustio ruku na dršku pištolja, graknuli su: „Jel' bi nam mogli samo ljestve neke dat', visoko je, čovječe!“

„Pa dobro jel' ja tebi izgledam k'o soboslikar il k'o policajac? Kakve ljestve, čovječe, kakve ljestve, ej?“, nadimao se narednik poput pauna, no zbog igre, a ne zato što je stvarno bio ljut. Pripravniku pade na pamet kako bi netko u mraku, onako neupućen, njihovu plavu monduru možda doista i mogao zamijeniti za soboslikarsku ili ti šljakersku, štono bi se reklo.

Za to vrijeme narednik je nastavljao svoj mali show: „Možda bi gospoda htjela da sekirčetom malo zarezemo drvo pa da se mogu sigurno spustiti kao po stepenicama?“

„E, vidite, to nije loša ideja“, dovikne punker s grane i propne se da rukama dohvati višu, čvršću granu. Zbog neobično dlakavog trbuha što ga je pritom otkrio, naredniku je djelovao kao onaj majmun iz

„Zore čovječanstva" - epske početne scene Kubrick-ove Odiseje u svemiru, filma kojeg je neki dan gledao u noćnom programu HRT-a.

„Ama mrš, silazi s drveta, majmune!", dreknuo je neopozivo.

„Ali ako sam majmun, zašto bih sišao s drveta kad je to moje prirodno stanište?", pametovao je punker.

„Jel hoćeš da ti se ja gore popnem?", vrisnu narednik. Nije mu smetalo njihovo nadmudrivanje s njim, dapače kratilo mu je noć(i) na dežurstvu, ali tu odluči povući granicu da ne ostavi krivi dojam pred pripravnikom. Zna on već godinama te mustre i već je sa određenim simpatijama počeo pratiti te njihove gluparije, ali je, naravno, i zbog dužnosti za koju je plaćen, uvijek igrao tu igru negdje između svojih osobnih i profesionalnih osjećaja i dojmova. Također (što, naravno, nikad ne bi izrekli ni jedni ni drugi), znao je u sebi da ni oni njega ne mrze, već da im je u neku ruku i drago kad se sretnu i kad svima malko proključa krvotok od neminovnog, ali i najčešće sasvim benignog sukoba kojeg polariziranost njihovih društvenih uloga automatski inicira.

„Ne bih vam to preporučio jer vi niste majmun kao mi, gospodine", odvratil punker na prijetnju narednika da će im se gore popeti. U tom času, narednika, bez i najmanje naznake prethodne najave, bocne uspomena na mladenaštvo, na momačke dane koje je provodio bivajući još znatno većom budalom od ovih dečki koje sada noću uhodi po gradu, a onda... onda je, ni sam ne zna ni kako ni zašto, dopustio da mu sustav sveže svoje nevidljive lisice. Ne toliko oko ruku ili nogu, već oko srca i duše. To ga rastuži.

Smrknutog lica i tonom koji više nije bio zapovjednički već gotovo miran, rezigniran, a opet dovoljno odlučan da „majmuni" shvate da je došlo vrijeme silaska s drveta, narednik prozbori:

„Ajde, sad je dosta, sutra rano ustajem, ne da mi se više s vama natezat', silazite dolje da kolegu malo priučim legitimiranju.“

Lišen volje za nastavak zajebancije, narednik je punkerima, a pomalo i pripravniku, djelovao prilično strano. Iz strahopoštovanja nitko mu se to nije usudio reći. Sasvim službeno i predvidljivo činovnički zatražio ih je osobne karte. Premda je to učinio hladno i distancirano, u njemu je i dalje kipjela ista energija koja je samo promijenila oblik i svrhu.

„Nemam osobnu, ali imam dvosobnu, mislim furam i za njega jer ju on, budala, uvijek negdje 'zgubi", reče jedan od punkera u nadi da će razbuditi narednika, no ovaj je bez ikakvog komentara makinalno zapisivao njihove podatke u notes pokazujući pripravniku na što treba obratiti pozornost kod upisa.

Nakon što ih je otjerao kući, narednik i pripravnik sjeli su ponovo u auto. Premda je primijetio da njegovom mladom suvozaču teško pada tišina, narednik je svejedno i dalje šutke polako krstario kroz noć.

„Usele u čovjeka katkad tuge veće i od duše same", rekao je promuklo, uplašivši se količine tuge u vlastitom glasu. Jedva je čekao da ode kući i zalegne uz pjesme Mate Miše Kovača, pjevača za kojeg je smatrao da ga jedini istinski razumije...

Još luđe dvijetisućite (upomoć, netko pušta caaaajkeeee)

Jako pospan liježem u krevet i već brojim zadnje ovce, kad netko navrne cajke tako glasno da seizmički centri bilježe lakši potres. Snažnu potrebu za snom mijenja želja da nepoznatom diđeju zavrnem šiju, jer znate kako je kad vam netko prekine prvi pokušaj ulaska u san. Ne znam jel' bi murju zvao zbog glasnoće ili kriminalno blesavog sadržaja. Ono što me isprva sprječava da ih nazovem je činjenica što sam nebrojeno puta i sam maltretirao susjede preglasnom muzikom. Ma ne, ipak ću ih nazvati pa makar me zbog kozmičke pravde sutra pregazio kamion:

„Dobra večer, čujte, em je preglasno, em je preglupo, molim, poduzmite nešto da ja ne bi mor'o poduzet nešto, jer ako ja poduzmem to nešto, spreman sam i kaznu za to odležat.”

„Gospodine, prijetite li vi to činom nasilja spram dotičnog građana koji pušta glasnu muziku?, ljubopitljivo će policajac. „Prvo, ne, ne prijetim nasiljem, ja ga jamčim ako ovaj uskoro ne stiša svoje zvučnike. Drugo, on nije građanin već seljačina. I treće, ovo čime maltretira zgradu nije muzika već neizdrživi vokalno instrumentalni zločin nad zdravim razumom. Ta muzika budi ono najgore u čovjeku i mene već opsjedaju najnečovječniji mogući osjećaji. Gledajte, ubit ću ili njega ili sebe pa onda lijepo krenut ili na ovozemaljski ili na onostrani sud. Toliko sam lud da mi je svejedno. Vi odlučite. Ako ne reagirate, imat ćete jednog od nas dvojice na duši, zagarantirano!”, dovršavam svoj nabrijani monolog premda u sebi znam da neću fizički nauditi ni sebi ni njemu jer fantaziranje o tom zasad me dovoljno tješi.

„Kako zna da je on? Možda je i Ona!”, začuje se prodorni ženski glas iz pozadine. Neka policajka glasno protestira protiv diskriminacije jer, kako navodi, „zašto osoba ženskog spola ne bi mogla jednakim intenzitetom uspješno remetiti javni red i mir iza 22 sata?!”

„Čujte, gledajte, jebe mi se je li muško ili žensko, kombinacija ili ništa od navedenog, izvol'te doći i utišat' tog gada da ga je ne utišam... zauvijek!“, vičem likujući što mi na urlanje neće odgovoriti protuudarom jer me po službenoj dužnosti moraju saslušati, a tek onda, kad razgovor završi, vjerojatno poslati u tri PM što ih ometam u slatkom noćnom tračanju kolega i šefova.

„U redu, u redu shvatili smo, recite, gospodine, koja je vaša adresa?“, rezignirano će naposljetku policajac čija me uzrujana kolegica, čujem to, časti pridjevom odurnog seksista muzičkog tipa.

Vrtim se neutješno po krevetu, pa psujem (iznenađujući samog sebe zavidnim arsenalom egzotičnih psovki), pa nabijam jastuk na uši, no ni to nažalost ne pomaže, pa bih zvao, pa ipak ne bih zvao murju, bi ne bi, bi - ne bi. Imam dilemu goru od Hamleta. Nakon 20 minuta, bolno svjestan da je ovaj lišen savjesti i da murja kasni, lupam bijesno šakom u zid nakon čega postajem još bolnije svjestan da sam umalo slomio ruku.

Super, osim murje na kraju ću i hitnu nazvat zbog napuknuća šake. Da imam izbor da mi u nacističkom logoru Auschwitz puštaju plin ili da mi svakodnevno puštaju ovu muziku, mislim da bih se odlučio na ono prvo. Čisto da si skratim muke. Neutješno plavim jastuk znojem očajanja i pomračenog uma. Nakon pola sata događa se nešto što samom sebi ne mogu razjasniti. Ljudi, ja volim ovu pjesmu. Pjevam njen refren - tako je iskren, tako me pogađa, ovo u lektiru treba metnut, kunem se. Kad je došo drugi refren turio sam glavu kroz prozor i zapjevao grlenije od originalnog pjevača. Tako valjda funkcionira Stockholmski sindrom. Pojačaj, pojačaj i žene i piće, nitko nije mislio jednom ostarit će... urlam, bre, da me ceo kvart razume, a i čuje, šta ću, moram, nisam to ja, to caja izvire iz mene.

Nakon kraćeg razdoblja samoobrambenim mehanizmom uzrokovane lažne sreće, a u nedostatku čaša, o zid lomim već načetu šaku. Premda osjećam nesnosnu bol u ruci, ona je gotovo ništa

prema boli koju pjevač Cajo upravo osjeća jer ga je voljena ostaviilllaaaa!!! Pa 'ko sam ja da se sad žalim, ja imam otvoreni prijelom ruke, a on (jadan) duše, njemu je ipak gore pa odlučujem da ću ćutati. Kad mi je Stockholmski sindrom popustio, posvetio sam se razmišljanju da učinim nešto s teško ozlijeđenom rukom. U čudnovatoj mješavini nesnosnog fizičkog bola i olakšanja što ću uskoro napustiti ovu zgradu pretvorenu u cajkaški klub, gotovo s veseljem zovem hitnu da dođe po mene: „Halo, hitna, slomio sam ruku, molim, odvedite me“ (skoro sam dodao - što dalje odavde)".

„Gospodine, mi vas ne vozimo nigdje, morate otići do Zagreba.“

„Ali kako ću, slomio sam desnu ruku.“

„Gospodine, onda vozite lijevom“, neumoljiva je sestra.

I ništa, upravljam volanom lijevom rukom dok desnom, slomljenom, šaltam stanice na radiju. Nalijećem na stihove neke grlene pevaljke - nevjerojatno, sad i na radiju puštaju cajke.

Vrtim dalje, ali ništa, frekvencija je zaglavljena. Stišćem gumb za gašenje. Ništa! U naletu bijesa svom snagom udaram u staklo - lijevom šakom...

Blagajnice u lancima – trgovačkim

*Sjećam se, prije ne tako godina mnogo
Dućani su djelovali znatno manje strogo
Na papirić baka bi mi brižno napisala sve što kupit treba
Ako kusus osto bi za slatkač, od sreće skako sam do neba*

*I čekao bih strpljivo da se prodavačica sa susjedom ispriča
Bilo je to doba kad smo na njih gledali k'o na ljudska bića
A i kamo mi se žurilo s mlijekom, polubijelim i litrom ulja?
Ovi što zbog zastoja prigovaraju, to je pomahnitala rulja*

*Blagajnice programiraju da non stop ponavljaju jedno te isto
Od robota se sirote ne razlikuju previše, da budemo na čisto
Je li bilo sve u redu? Dal' zbog nečeg ste u bedu?
Svaku mušteriju moraju pitat što stoji im u redu
Što sve te žene izdrže kad sve se oduzme i zbroji
Vjerujte mi na riječ, one su pravi narodni heroji*

*I nikog nije briga kakav im je bio dan
Jesu li sretni, imaju li kvalitetan san
Da li bi im pasalo s posla otić prije deset navečer
Hladno je srce kapitalizma, kao islandski glečer*

*Jer, što ako se debeli Mate baš u pola deset zaželio pršuta i sira
Jer, ha, Bože moj, zna se, glad ni mjesto, a ni vrijeme baš ne bira
Da bih odao počast svim tim damama što me strpljivo uslužuju
Postat ću nakratko jedna, pa nek me da sam „transić“ optužuju...*

*... Jedan mladi vozač viličara zašprehava me često
Nije mali ni tak loš, al koči me to radno mjesto
Nisam si više sexy, ne osjećam se tu ko žena
Ko životinja sam u kavezu, stare sebe sjena*

*Ja sam rastavljena, samohrana majka
Moj život već odavno nije kao bajka
Bivši muž, alkoholičar, tipičan presjek hrvatske nacije
Od njega primam puno prijetnji i ništa alimentacije*

*Kako otkaz dajem, o tom sanjam iz dana u dan
Samo čim ću onda plaćati naš jednosobni stan?
Djeci kupiti knjige za školu, meso, voće, kruh i sol
Vezana sam za prokleti posao, ko priljepak za mol*

*Radno vrijeme je non stop, manje-više
U meni otpor vrišti, ali sve tiše i sve tiše
Preiscrpljena sam često da uopće se živciram
Otupljena na udarce koje svakodnevno primam*

*Radio u pozadini nemilice sretne pjesme svira
Nije to, vjerujte, ni blizu samo stvar šefovog hira
Sve je to promišljeno, da se tu što bolje osjećaju ljudi
I kupe i što im treba i što im ne treba, kad se već nudi*

*Kad izgledam sretno, to je manjak snage da budem tužna
Premda ponekad kad pukneš, situacija se čini manje ružna
I smijem se s kolegicama na sasvim blesave, dječje fore
Jedna drugu nakratko izvlačimo iz sveopće noćne more*

*Najviše volim kad me šef stavi na namještanje stelaže
Moram priznat, sve mi je od rada s mušterijama draže
To me smiruje, a i volim pogled na djelo svojih ruku
Lijepo uređene police smanjuju svakodnevnu muku*

*Noću katkad plačem što kćeri ne mogu kupit nove bijele starke
Jer već znam, ismijavat će je klinci koji nose samo skupe marke
Al' evo, kol'ko god da mi je život težak, nekako se uvijek gura
Ne razmišljam o sutra, današnjica je dovoljno zahtjevna tura...*

5 hodača izohipse - zapisi zaljubljenog planinara

Premda u zadnje vrijeme pokušavam upetljavanje u društvene mreže svesti na minimum, ne ide to tako lako. Ovisnik sam, kao i dobar dio vas. U stanju sam i do stotinjak puta dnevno, sav trepereći k'o narkoman što nestrpljivo iščekuje ubrizgavanje heroina u venu, provjeravati što se to tako interesantno i „bitno" krije iza novih poruka na Viberu, WhatsAppu ili crvenih obavijesti na Facebooku. Ipak, srećom, nekad je i poželjno biti u toku s vijestima u internim grupama...

... „Kaj onda, Majs, ideš s nama na Velebit?", dočekalo me Frodo-vo pitanje kao podsjetnik na nešto za što sam mislio da će ostati jedan od onih kasnonoćnih dogovora kad opijeni alkoholom i atmosferom ljudi pristaju na nešto za što će već sutra, kad pijanstvo i adrenalin popuste, umjesto načina da ostvare, smišljati najuvjerljiviju izliku da se toga riješe. „Idem!", bilo mi je već dosta besciljnog tumaranja po kvartu kojim bih, kad bi takvo natjecanje postojalo, svojim primjerom mogao konkurirati za najblesavije moguće iskorišten godišnji odmor. Ikad.

Nagradu bi mi uručio gradonačelnik uz riječi: „Čestitam, osvojili ste tri dana prisilnog klesanja kamenja na Golom otoku. Kaznionica će u vašu čast biti privremeno opet puštena u pogon", jer, naravno, nagrada mora prikladno prezentirati svu uzaludnost, blesavoću i muku za koju se dodjeljuje. Pa ipak, bilo je tajnovitog šarma u (polu)pustim ulicama, podnošljive tuge za nejasnim morskim avanturama koje se propuštaju, nostalgije prožete osmjesima dragih ljudi koje više ne viđam - a koja je na moment ili dva gušila, pretvarajući sadašnjost u klaustrofobiju, omeđenost vanjskim uvjetima koji više ne mogu, van domene sna, vratiti te divne isječke prošlosti.

Dok ovo pišem, dvije mlade djevojke u parkiću iza zgrade sjedaju na vrtuljak. Imaju lijepe batačiće, vitke, pileće, a i okreću se, baš poput

pileta što se peče nataknuo na šipku. Trebalo bi i njih nataknuti, zrele su za jedno pečenje, mislim si u stilu starog pokvarenjaka. Taman sam chat-ao s ljubljrenom Anuškom koja me, pohvalivši se kako je baš na balkonu kod jednog svog druga pjesnika, učinila ljubomornim. Umjesto da joj to priznam, poslao sam joj fotku redaka o batačićima maloljetnica, umišljajući kako sam baš kul - sloboduman, veliki spisatelj, no zapravo sam joj, sasvim bijednički i prozirno, htio uzvratiti udarac. Tim bumerangom ljubomore umalo sam inicirao kratki, ali intenzivni treći svjetski rat. Kako ona živi u susjednoj državi, moglo bi se govoriti i o međunarodnom incidentu. Kao i kod većine muško- ženskih svađa, muško je na početku veliki frajer koji se, sasvim naivno i kretenski, ne boji spomenuti druge žen(s)ke, a na kraju plačljiva frajerska kujica koja preklinje za milost i oprost. Pitajte me kad ću sljedeći put Anušku pokušati učiniti ljubomornom.

Ili bolje, nemojte. Iako, samo da znate, nije ju toliko izludilo što spominjem druge žene, već što joj se ispričavam zbog iniciranja njenog bijesnog ispada. Ona u meni želi vidjeti pravog mužjaka koji stoji iza onog što kaže/piše, pa makar ju to i boljelo. Sve ju, naime, manje boli od tog kad gubi sliku mene neprikosnovenog gospodara svog stava i slobodne volje. Jer to ju loži. A ja, luđak, mislim sto stvari o istoj toj stvari, od svih tih verzija tko sam ja ustvari? Kad sam je, istrošen i sluđen od isprika, naposljetku s uskličnikom poslao na jedno mjesto rekla je da me želi, a ja sam onda želio zaplakati, što joj naravno nisam rekao, jer sam, konačno, ponovno bio muškarac u njenim očima, ali... izgubio sam fokus s onog o čemu sam krenuo pisati...

... E, vidite, taj privilegij prevelikog gubljenja fokusa nemate kad planinarite Velebitom. Tamo treba paziti na svaki korak jer te u protivnom vrebaju istegnuće zgloba, a i provalija te odozdo uvijek strpljivo gleda gladnih, razjapljenih usta. Krenuo sam na put s Frodom, Legolasom, Aragornom i Gimlijem. Kog zajebavam, ne zovu se tako? He, pa za potrebe ove priče zvat će se tako. Anuška bi sad

bila ponosna na moju nepokolebljivost. Iskrcavši se iz auta na Zavižanu, dok sam sa strahopoštovanjem gledao sve te planinske zeleno - bijele dine i vrhove koje nam valja osvojiti, poput munje me zabljesnula Frodova „utješna" rečenica: „Ovo sve kaj odavde vidiš nije ni desetina puta kojeg moramo prijeći." „Ma da?", rekao sam hineći znatiželju koja je spremna suočiti se sa svime, no zapravo sam bio malo ustuknuo. Jebiga, jedno je preseravati se, po birtijama i pred Anuškom, da idem propješačiti 57 km divljinom Velebita, a nešto sasvim drugo to doista napraviti. Ovo vam zvuči kao klišej? Ha čujte, klišej je ružno ime za istinu koja se zbog prevelikog broja ponavljanja do te mjere izlizala da ju se ljudi srame izgovoriti.

Svjestan sam da pretjeranim izljevom emocija i dojmova katkad samo prikrivamo njihov izostanak, no vjerujem da svi vi koji se volite uputiti u divljinu možete sljedeće retke popratiti bez imalo sumnje u autentičnost mojih unutarnjih doživljaja i vanjskih senzacija (ako takve uopće mogu postojati bez posredništva, već spomenutih, unutarnjih doživljaja).

Ne postoje nedostatak snage i inspiracije već samo nedostatak volje da se one isprovociraju, bilo što da pokušavaš napraviti. Sam tijekom hoda pobrinut će se za sve ono što mi se u ovom momentu čini neizvedivim i uključiti neznane izvore energije. Da nije tako, teško da bih izdržao uz toliku dozu loše kondicije i uz, pokazat će se, preteški ruksak, natovaren nepotrebnim količinama konzer-virane hrane. Kad se otisneš na put, taj veliki početni adrenalin postepeno se smanjuje, da bi opstao, konzervirao se i uključio na za to potrebitim dijelovima etape. Nisu mi te „velike" misli, kao u tipičnom američkom filmu, tamo gore pale na pamet, pa me potaknule da lakše svladam napore i iskušenja, ali jesu sad, kad pišem o tom. Nekom sasvim običan trening meni je junferu bio pomalo epsko putovanje jer sam nadobudni, ali u planine zaljubljeni, rekreativac.

Hrskalo je kamenje pod džonovima naših jeftinih gojzerica. Premužićeva staza (remek djelo graditeljstva kako, sasvim ispravno,

piše na pločama postavljenima uzduž staze) pruža impresivne poglede na zelene proplanke, šume, otoke i more, no svojim najimpresivnijim dijelom ona je ipak ruta po planeti divovskog kamenja. Da, planeti, jer mjestimice hodač stječe dojam da je napustio obrise poznatog svijeta. Kao i svaki početak i ovaj je, dok je još bilo viška energije i intenzivne narcisoidne zadivljenosti nad faktom da smo se doista upustili u ovu avanturu, krenuo s puno smijeha koji je smanjivao stanovitu napetost proizašlu iz nesigurnosti u ostvarivost željenog (is)hoda. Kad god bih upao u krizu, a bogme ih je bilo, tješila me pomisao na deseterostruko veću muku onih koji su za buduća pokoljeja, po žezi, vjetru, kiši i snijegu, gradili ovaj divni put. Ako su entuzijasti pod budnom paskom gospodina Premužića mogli u ovako divljem, surovom i nepristupačnom kraju zidati planinsku cesticu, valjda mogu i ja, bez obzira na lošu kondiciju, po njoj hodati...

... Prvi dio staze je zelen, nekako nevin, vedar i plah, uvlači u priču, dajući doduše već sočne detalje, ali ni blizu još naznake mogućeg raspleta. Svjež zrak uranjao je u nosnice i nenametljivo mijenjao svijest na bolje. Nismo s visina gledali samo u panorame. Između neobaveznog nizanja najblesavijih mogućih fora koje su nas beskrajno zabavljale, virili smo i u same sebe, u vlastite živote koji su se pred nama rastvarali poput propupalog planinskog cvijeća.

Na momente činilo mi se da je baš sve, i dobro i loše, baš onako kako treba biti, najbolje moguće za mene. Odozgo se sićušnima nisu činili samo otoci sjeverno-jadranskog arhipelaga, već i moji svakodnevni problemi. Izgledali su lakše rješivima, iščezavali u svojoj nebitnosti. Slabila je njihova vladavina nad mojom dušom. Zato što to oni u svojoj suštini doista i jesu, maleni, ili zato što se ovdje osjećam bolje nego dolje pa gubim objektivnost procjene?

Možda zato što sam pipcima tih problema ovdje van dometa, pa oni, nemajući se za što pridržati, tonu u crni ambis zaborava...

... Razmišljao sam o Anuški i obuzela me velika blagost.

Kao da mi je, poput neke božice šume, šaputala kroz krošnje.

Nejasnim jezikom, ali jasnim osjećajem. Provlačila se rubovima oblaka na plavetnom nebu, javljala šuštanjem lišća, poput iluzije koja je time stvarnija što je manje mašte potrebno da se prepozna njena prisutnost. Kao da me pratila u stopu s neke samo sebi poznate osmatračnice...

Kako to i biva kad si u muškoj ekipi koja se bavi nekom fizičkom aktivnošću, nema tu mjesta za duge patetike i ljubavna cmizdrenja. Pričam im o Gejbrijelu, mladom dečku koji mi je prišao poslije jednog koncerta i ponudio da mi ga popuši: „Ja bih ti ga bolje od bilo koje ženske.“ U društvu zajedničke prijateljice sjedili smo na drvenoj klupici u parku kraj malog jezera u kojem su pod lopočima spavale crvenkaste ribe. Bilo je već četiri ujutro, vrijeme kad je i znatno zadrtijima od mene već sve ravno i smiješno. „Buraz“, rekao sam mu bez ikakvog bijesa i gađenja, „vjerujem u tvoju superiornu tehniku, ali ženska usta su ženska usta“. Legolas odapne strijelu: „E, a zamisli da sjediš za stolom. Znaš da su ispod taj tvoj Gejbrijel i neka ženska, ne vidiš ih ispod stolnjaka i ne znaš kojim će te redosljedom obrađivati.“ „Kajeje, velika je šansa da fulaš redosljed“, priznao sam, a Aragorn je dodao: „E, a zamisli koja bi ti tek pederčina ispao da pogodiš redosljed.“ Kažu da kad si peder u metropoli, pronalaženje partnera ide ko podmazano“, uključio se Gimli.

„Podmazano kažeš? Nisi mog'o nać prikladniju riječ“, podbode ga Frodo, a naš se smijeh, poput kuglica flipera, kad osvojiš multiball, odbijao od klisure do klisure.

Kad planinari utihnu, znaš da je u tijeku uspon. Nema više labavo, što bi rekao reper Kandžija. Čas se penjemo podno kamenih gromada koje se nad nama uzdižu poput zidina neke raskošne palače, čas mekom stazicom šumarka čija nas svježina nagrađuje za

prethodno preznojavanje na podnevnom suncu. Ipak, čak i na dužim čistinama gdje si izložen mogućem pregrijavanju sustava pirka planinski povjetarac koji te održava na životu.

Planinsko sunce bojilo je kožu ruku, nogu, lica. Bijelo je mjestimice prelazilo u crveno i s plavim nebom u kombinaciji falio je još samo grb da nalikujemo na hodajuće zastave. Crveno će vremenom prijeći u smeđe, a smeđe se vratiti u bijelo. Kruženje tjelesnih boja u prirodi. Kad smo navukli šešire, kao prevenciju od fatalnog susreta sa gospođom Sunčanicom, izgledali smo kao Smogovci s one legendarne najavne špice - t-t-t-r t-n-n-n-n (upotrijebiti malo mašte kako bi slova postala muzika). Panorame su se izmjenjivale kao na tekućoj traci. Nakon periodičke priče i pjesme (malo Bajage, Olivera, Azre i nesjećamsevišekogdrugog) uslijedile bi poduže tišine. Zurio bih pobožno u korake onog prvog ispred sebe, kopirao mjesta na koja su i oni stali i hvatao auto-matiku kretanja koja se pretvarala u gotovo meditativno pravilan ritam. Nakon što prođeš prve kondicijske krize, shvatiš da si to lakši i lahorniji što je više vremena proteklo od zadnjeg obroka i da nema potrebe za posezanjem za dodatnim kalorijama, osim eventualno poneke energetske pločice. Ta spoznaja, s obzirom da se hoda satima i satima, razvukla mi je unutarnji osmijeh jer sam postao svjestan da ovdje možda uspijem i smršaviti. Jednostavna računica koju doma zavaljen pred ekran laptopa teško sprovodiš u djelo - troši više no što u sebe unosiš. Usporedo s panoramama brzinski su se mijenjala i naša lica. Iz nasmiješenih, raspjevanih i opuštenih prelazila su u uspuhana, zahtjevnošću staze izmučena, zajapurena, naborana i zabrinuta. Bilo je gotovo pristojno što smo jedni drugima mogli zuriti samo u leđa jer, tko zna, u tim trenucima tuđe bi te bolne grimase možda mogle i zaplašiti, obeshrabriti.

„E kako smo debeli svi“, poviče Gimli sa začelja kolone.

„Fakat jesmo. Svi osim Aragorna“, dometnem, mudro ko lisica čekajući hoće li se Aragornu oteti ponosni smiješak. Bingo! Iste

sekunde. Hitro sam ponovio: „Ne fakat, svi smo debeli osim Aragorna. On je oodvratno debeo." Uputio mi je pogled koji me i slao u rodno mjesto, a i davao do znanja da priznaje dobru foru...

... Približavajući se Alanu, planinskom domu na 1340 metara nadmorske visine (u kojem nam je Frodo bio rezervirao mjesta za spavanje), bio sam u fazi mirenja sa svim pojavama koje su me mučile već negdje od polovice prve, od naše tri planirane, etape puta. Nisam više mario ni za nakupljeni umor, ni za teške noge koje su se svako malo ponašale kao da su marionete čijim koncima tko zna tko ili što upravlja, ni za ramena u koja se ruksak bio bolno urezao praveći crvenkaste brazde na koži. Samo sam išao dalje i dalje, poput onih starih porculanskih vojnika na navijanje, kao da je umor samo iluzija - nevažna popratna pojava koja je tu da te malo zabavi dok tijelo ne dođe do cilja. Istini za volju, lako je više ne mariti za nagomilani umor kad znaš da je uskoro kraj hodanju. S par kraćih odmora hodali smo sve skupa 8 sati. U samom je kretanju tog dana bilo vjerojatno više neposrednog života no što sam ga uspio sakupiti u prethodnih mjesec dana.

Doma vrebaju stalni distraktori koji te brzo odvlače od posvećivanja željenoj aktivnosti - od već spomenutih društvenih mreža, zova birtija do nezaustavljivog filma, najčešće, samoreciklirajućih i samoograničavajućih govornih misli koje te bacaju od nemila do nedraga. Planina te na neki način uči zenu - prisutnosti u ovom trenutku i za svaki manjak fokusa profesorski te kažnjava, primjerice blagim proklizavanjem noge prilikom kojeg, osim što ti srce na tren stane, budeš sretan što si se ipak u zadnji čas odvažio kupiti gojzerice čiji te duboki utori na džonu spašavaju od toga da iskušiš kako je to biti like a roling stone niz padinu...

Samog sebe ugodno sam iznenadio što sam u fazi već popri-lične iscrpljenosti i želje da se samo srušim na zemlju ne samo i dalje pazio na svaki korak, već štoviše, činio sam to s još većom pažnjom nego dok sam još bio svjež i pri punoj snazi. Ne treba tu pojavu

mistificirati, barem ne u mom slučaju. Ponajviše je to stvar kukavičluka da zaglavim sam negdje u divljini i da sam prisiljen čekati spasioce u tom kamenitom carstvu kojim se kreću vukovi, medvjedi, poskoci i divlje svinje. O strahu, iako je iracionalan, da sam pritom odvojen od grupe da i ne govorim. Nije da bi me moja prstenova družina ostavila tražeći pomoć, no hajmo načas, čisto iz zabave, pomisliti na tu opciju. Vjerojatno bih, čitave noći, naslonjen na kakvo srušeno deblo cuclao prst i potiho, da zvijeri ne čuju koliki sam papak, u suzama dozivao mamu, trzajući se u smrtnom strahu na svaki okolni šum.

Kao da se s porastom mliječne kiseline u mišićima podizala i razina koncentracije, proračunatosti koju sam lukavo uključio da se ne bih ozlijedio jer... tko će, brate, zvati gorsku službu spaša-vanja - kakva sramota - kao neki češki turist što je s japankama na nogama zalutao na vučju stazu i koji bi, nakon što je pronađen i spašen, sutradan, bez grižnje savjesti, odlučio krenuti za Anconu na pedalini. Gorska služba svršavanja - zamišljam naziv za dame noći koje, za određenu količinu kuna, dolaze tamo gdje je željna planinarova ćuna. „Halo, dođite na Alan. Soma kuna? Taman. Jel ima kakvog popusta na količinu, znate, nas je pet? Aha, tako cura neće htjet.“ Šalim se. Ne što bi me Anuška ubila, a ubit će me i na sami spomen druge ribe, nevažno o vrsti mamca i ribolovnog aranžmana, već, ljudi, pa tko bi za te stvari imao snage u ovom mom stanju, da ne kažem sranju.

Jedino što sam mogao učiniti s tijelom, kad smo se naposljetku dokopali tog planinarskog doma za kojeg sam se za tren pobojao da je samo fatamorgana mene posustalog, ali ne i odustalog, očajnika, bilo je podizanje i spuštanje ruke da u sebe nalijevam pivu. A bila je slatka. Kao nikad prije. Ako ništa drugo zbog ovog se osjećaja isplatilo otići u planinu. Penješ se, penješ, malo guštaš, malo stenješ, malo si vruć, malo hladan, malo važan, malo jadan, a onda shvatiš da je svrha patnje da bolje cijeniš neke užitke koje inače uzimaš zdravo za gotovo. He, pa da. Svi planinari i planinarke koji će, uz nas,

prenočiti ovdje, zasjele su u manjim grupicama za drvene stolove i tamanili pivu.

Mi smo se neprekidno glasno cerekali oživljavajući raznorazne zgode iz zajedničke prošlosti, kako to ove situacije - kad alkohol poteče poslije fizičkih napora - često prizovu, a posebno je bila upečatljiva zgoda iz jednog kampa u Vodicama kad smo se Frodo i ja sa Spe-om, poznatom po tome što ne voli baš platit rundu, kladili u gajbu pive tko će u wc-kabini prvi ispaliti plotun punoglavaca iz svojeg spermotrele. Tko zadnji pokaže dokaze uspješnog navlačenja dođe, plaća gajbu. Spe se naime bio hvalio kako on „svog" u svakom času može onesvijestiti za manje od pola minute. No, Frodo i ja imali smo plan. Dok Spe nije gledao, zgrabio sam šampon od vanilije iz njegovog ruksaka, naturio ga u kupaće i uputio se na poprište natjecanja, u ovom slučaju sanitarni čvor.

Već nakon 30-ak sekundi Frodo je krenuo s hinjenjem sladostrasnog stenjanja, u čemu sam mu se odmah pridružio i krišom mu, preko gornjeg ruba kabine, u ispruženi dlan natočio bijelu lokvicu šampona. Izašli smo van ponosno pokazujući tekućinu koja je neodoljivo podsjećala na znate već što. Spe nas je zabezegnuto gledao no nije ni na trenutak posumnjao u vjerodostojnost naše brzine. Samo je promrljao kroz bradu: „ Pa nabijem vas, pa meni se još nije ni uspio dići, nisam se mogo skoncentrirat uz vas debile!" Bome je bespogovorno platio gajbu te tople ljetne večeri.

Kad smo već kod večeri, treba reći da je, tu na planini, došla brzo i da je, očekivano, bila svježja. Nakon što smo se izredali na čučavcu u živopisnoj kućici u kojoj je u oči upadao natpis da je sve u skladu s europskim standardima, povukli smo se u našu sobu u potkrovlju. Legolas je bio slikovit opisujući svoju zahodsku avanturu: „Buraz, grčevito sam se držao za onu metalnu šipku. Samo sam tražio jel negdje kraj nje stoji natpis - držite se za rukohvat radi naglog kenjanja." Potom je košarkaški primijetio:

„E, a krug je tako mali, pa nema šanse suzu zabit, mora dirat obruč". Gledamo se telećim pogledima. Svi su u nokdaunu od umora i pive i jedan za drugim zatvaramo oči jer treba se naspavati za sutrašnju najdužu dionicu puta...

... Naglo se budim iz mučeničkog polusna, točnije četvrtina isprekidanog ultraglasnim hrkanjem Frode koji riče kao zvijer. Leži uz mene i, majke mi mile, da ne znam da sam u planinskoj sobi, kladio bih se da sam zalutao u medvjedi brlog. Iskočio sam iz postelje poput zeca, ali ne iz straha od medvjeda Frode, koji sam vrijedi za kakav uvježbani hrkački orkestar, već zbog blagog napada panike. Gledajte, klaustrofobičan sam tip, a ležim na povećem madracu na kojem su tjelesa usko poslagana jedna uz druga kao sardine, uz prozorsko okno veličine prosječnog tablet računala, koje, premda širom otvoreno, škrtro snabdijeva prostoriju kisikom tj. ne može ono toliko zraka upumpat, kol'ko ga mi možemo usisat. Akutni nesrazmjer. Nad glavom me, jer smo u potkrovlju, pritišće donji kut krova, nigdje nijednog svjetla osim neke izbljedjele zvijezde što se sramežljivo ukazuje kroz prozorčić. Vrućina je nesnosna. Životinjski nagon za bijegom iz ove mrtvačnice tjera me da ustanem. Za početak mogao bih glavu turiti van kroz prozor. Dižem se i u mrklom mraku bezosjećajno gazim Gimlijeva i Aragornova stopala, kao ovan namještam glavu da pogodim prozor kad me nevidljiva mrežica nenadano odbacuje nazad. Padam glavom u krilo jedinog čovjeka u prostoriji kojeg ne poznam. Ovaj, prestrašen, pali svjetlo na mobitelu i ugleda moju glavu među svojim preponama. Ja se kretenki nasmiješim. Ovaj, k'o prestravljen djevoja, šutke skuplja noge.

U šoku valjda misli da mu ga oču pušit. „Oprosti, nije to što misliš", objasnim mu, ali tako ženskastim glasom da bi bilo puno bolje da sam šutio. Srećom, vidim vrata jer osvjetljen sam poput glumca na zamračenoj kazališnoj pozornici. Panika raste, zamagljuje mi se prostorna percepcija dok bauljam ka vratima ko templar Parcifal prema Svetom gralu. Napipavam mobitel u džepu. Jes!

Osvjetljavam Gimlija ravno u facu. On zarokće i okrene se na drugu stranu. Vrata su se sve bliže, kako je moguće da su bila tako daleko u ovako malom skućenom prostoru, ne mogu disat', ne mogu disat', sve ovo predugo traje, moram izać', moram izać'. Primam kvaku, naznaka spasa tješi paranojom do veličine graška stegnuto srce. Vrata zaškripe. Legolas podiže glavu i upita me hrapavim, neispavanim glasom: „Di ćeš, Majs?“. Moram nešto smisliti, neugodno mi priznat da u smrtnoj panici bježim iz ovog ustajalog sarkofaga, groba u kom sam živ zakopan, a u kojem, čudna mi čuda, svi ostali, sasvim mirno i ugodno leže i snivaju.

„Ma idem se malo van provaljat“, ispaljujem prvo što mi pada na pamet. Nakon neizmjerne mi mučne sekunde Legolas će: „Što si ti, vepar?“ Na spominjanje vepra Gimli opet zarokće, a pridruži mu se i Frodo. Izlazim i malko snižavam srčani tlak koji je bio pred eksplozijom.

„Što da radim sad?“ Ako me netko sretne moram naći neki valjan razlog zašto sam ustao u pola tri i zašto ko avet bulaznim po hodnicima.

Silazim u prizemlje i usput primijetim da mi se stvarno jako piša. Otključavam ulazna vrata planinarskog doma i stežem mišiće lica u naporu da krajnje sporim i odmjerenim zakretanjem ključa spriječim glasno škljocanje. Nisam ni koraka učinio kad nešto protrči predamnom. Isuse, šta je to? Da nije vuk? Ma rek'o, zajebi, čelom na-zad. Unutra sam opet. Na sigurnom. Ali i dalje mi se neviđeno piša. Baš sam mor'o četiri pive zviznut prije spavanja. Ajme, šta da radim?, pitao sam se otkrivši da dom nema unutarjni wc. Van se ne vraćam, zvijer me tamo neka vreba. Ajmeeee... potreba sve jače stiće mjehur... što da radim?

Sjetim se da mi je u ruksaku odloženom u kuhinjici ostalo praznih boca vode od litru. Hoće li mi moć poslužiti da...? Ma mora, stanje je već krajnji očaj. Vadim bocu u mrklom mraku, gledam ima l' igdje

prekidač za svjetlo, mamicu mu. Ima! Jao, divno. Palim slabašno svjetlo, taman da vidim kamo puštam mlaz. Prisanjam vrh đokice na grlić boce i krećem. Ups, ups, ide malo sa strane, ali uff tako je dobro, šta me briga, osušit će se do jutra. Nalazim pravi položaj, sad sve sipam unutra, ništa ne curi van, mlaz postojan, olakšanje toliko da stenjem od sreće, čujem lijepo kako tekućina škropoće, a... čujem i nečije korake na stepenicama! Ajme majko, netko će me u gluho doba noći ulovit kako turam onu stvar u bocu. Nije duh, al' je kurac u boci. O đizus, o đizus, novi napad panike dok stepenice pucketaju sve bliže. Da zaustavim pišanje sada više nema šanse, usred najjače sam navale, nezaustavljivog mjehurnog stampeda.

Što ću reći, što ću reći kad me uhvate na nedjelu? Mislim kako će to nekom izgledat, ulazi ništa ne sumnjajući u kuhinju, želi uzet gutljaj vode ili griz sendviča, a tamo zatiče mene spodobu kako spolno općim s bocom. Zatrpava me lavina srama. Kako ću, pobogu, neznanicu/neznanici objasniti da zaglavljenje mog pimpeka u boci nije ljubavne prirode. Ima tu i stranaca - šta će doma pričat o seksualnim navikama domaćih planinara što taže svoju žud u boce turajuć ud. Da se leđima, poluotrivene guzice, okrenem u kut prije no što neznanac uđe? Al' tek onda će ispast' sumnjivo, kao da namjerno skrivam svoju nastranu strast prema plastičnim bocama. Sve sam moguće scenarije odvratio u glavi u tih par sekundi. Koraci su tik pred kuhinjom, skamenjen sam da bi stijenu mog'o glumit. Možda da se pravim da sam kip, znate, ima onih u fontanama s pimpekom u ruci. Al' ne i u boci usred kuhinje u planinskoj nadođiji! O, Bože, šta ću, šta ću?! Koraci ipak izlaze van iz doma. Pišam i plačem od pretrpljenog stresa. Dvostruko olakšanje...

... Prve zrake sunca zvale su van iako sam bio sve samo ne naspavan. Legolas me iz svog kuta odmjerio i nasmiješio se:

„Kaj'e, nisi baš spav'o? Nisam ni ja. Frodo je pilio cijelu noć“.

„Nema veze, nismo spavali, al' smo barem ležali par sati", rekao sam bez naročite vjere u izrečeno. Htio sam da Legolas, kad već to ne mogu sam, amenuje moje riječi i time me, makar i lažno, uvjeri da je i samo ležanje bilo dovoljno da se sakupi snaga za ono što nas danas čeka. Samo se smijuckao i šutke sišao dolje na doručak. Kajgana i špek u osvit zore pune nam želuce, nakon čega odmah krećemo prema sljedećem odredištu zvanom Skorpovac koje je, kažu karte, nekih 22 km odavde.

Čekala nas je morska strana rute. Kamere su blicale svakih par koraka dok naprosto nismo navikli da se pod nama konstantno prostiru prizori otoka i mora koji su, gledani iz naše ptičje perspektive, svako malo nudili materijal za razglednicu. I ovdje su nas pratile gorostasne stijene što sežu do oblaka i čine skelet ove planine. One su nijemi svjedoci prošlosti, neotključana, bogata riznica tajnih znanja. Sasvim misteriozno izrastaju iz zemlje poput goleme biljke koja nipošto ne želi biti ubrana. Kad se dovoljno dugo zagledaš u te prirodne megalite oni počnu poprimati ljudske crte lica, oživljavati.

Jesu li to lica drevnih divova koji su u mitska vremena po obroncima brstili divokoze i zalutale putnike? Jesu li ih bogovi starine zbog nečeg kaznili pretvorivši ih u kamen, ali ostavivši ih u vječno živoj žudnji za kretanjem, mrtvih udova? Od toga da romantično fantaziram od prejakog sunca razuvjerila me Anuška, koja je na ove retke, koje sam par dana kasnije poslao, ovako reagirala: „Kako je kamen sinonim za hladno, bezosećajno, mrtvo... i da li kamen nije živo biće samo zato što mu je forma takva kakva jeste... zar se on nije rodio iz nečega kao i sve ostalo na svetu, i zar nema svoju smrt, kao i sve ostalo na svetu... da li ga boli kada ga menjaju ili ga raduje kad ima svrhu, kada ga klešu i lome... Zapitala sam se jesam li ja kamen... ja mislim sto stvari o istoj toj stvari, od svih tih verzija, tko sam ja ustvari" - citirala je jednu moju rečenicu, a ja sam zbog toga osjetio takvu slast i ponos - kao da mi je netko upravo uručio Nobela za književnost. Majke mi. Znam, sad mislite - nije fer da još nekog

uvlačiš u svoje ničim dokazive psihodelije - no, eto, vidite, nisam jedini koji dopušta mogućnost da je kamenje živ organizam, a ne samo mrtva priroda...

... Dok smo dalje hodali i pričali, pomislio sam kako je nemali privilegij imati prijatelje tj. ljude s kojima ne moraš paziti što, kako i koliko pričaš i hoćeš li eventualno provaliti kakvu glupost. Ljude uz koje riječi puštaš ko zmajeve na volju ludog vjetra, nek se množe bez ikakve prethodno smišljene logike i svrhe, planiranog rasporeda ili povezanosti s nečim konstruktivnim i „pametnim“. Uvijek postoji dovoljno onih koji će ti, iz ovog ili onog razloga, sve što kažeš stavljati na vagu i svaku tvoju drugu uzimati za zlo. Pred njima se, kad se umoriš od uzaludnih pokušaja samodokazivanja, s vremenom stišaš, uvučeš sam u sebe, skupiš poput veša u pranju na krivoj temperaturi i želiš im samo nestati iz vidokruga. Prijatelji su one osobe pred kojima možeš strastveno lupetati do besvijesti bez da i u jednom trenu osjetiš da bi trebalo prikočiti zbog njihove možebitno krive ili zlobne interpretacije izrečenog.

Možeš slobodno biti i najveća budala, dvorska luda, a i, ako ti se baš hoće, patetičan preko svake granice dobrog ukusa, a oni će te i dalje razumjeti i jednako te cijeliti i voljeti. Dapače, zbog toga će te još i više obožavati jer će ih podsjećati na sve one njihove nesavršenosti, slabosti i krhkost koju su često, da se njome ne bi netko okoristio na njihovu štetu, primorani skrivati pod na(v)učnim maskama. Oni ne samo da ti praštaju brojne omaške i zalijetanja u nepoznato već, kao što i ti s veseljem očekuješ njihove, iz njih instant rade spektakle nesagledivih razmjera u kojima svi skupa neizmjerljivo uživaju...

... Stali smo kraj grmića sa šumskim jagodama pred kojim je bila u krug izasrana gomilica brabonjaka. Legolas i Aragorn već su brstili jagodice, a Gimli je bio skeptičan: „E, kaj ak' se medo tu izasro da označi teritorij. Đubre nas sad možda odnekud gleda i jebe nam mater što mu diramo zimnicu. Ne bi htio da se tu pojavi i izda nam fiskalni račun.“ Frodo se slagao s njim: „Ne, fakat, em smo stali na

suncu, em fakat ovakvu gomilu govana nije mog'o israt magarac, a još manje puh - osim ak' puhovi, ti glodavi ludonje, imaju običaj kolektivno kenjat pa pritom čučnu u kolo.

Daj pustite te jagode i ajmo dalje." Legolas je zobao i govorio da su tako fine i da on baš voli jagodice. „Daj, dat ću ti ja jagodicu", krene Gimli prema njemu simulirajući otkapčanje šlica.

„Tu svoju jagodu ponudi medi, kad ti izda račun", prcne ga Aragorn koji je također brk mastio navodnim medvjedićim vlasništvom...

... S puno je ljudi čovjek prisiljen voditi ušemljene razgovore, one koje, nakon nešto stečenog iskustva, možeš voditi i sam sa sobom jer već unaprijed znaš što će se i kako izgovoriti, kao da se radi o automatizmima. Slušaš njihove prožvakane fraze i već više puta loše probavljene priče i viceve. To mora da je i svojevrsno stanje šoka jer ne vjerujem da su tako glupi i neinovativni. Životnim teškoćama, neumoljivim žrvnjem sustava koji je često samom sebi svrha, repetitivnim poslom sleđeni su im centri za kreaciju i istinsko opuštanje. Čini se da je ozbiljnost odraslih izmišljena vrijednost, valuta bez pokrića kojom se prikriva otupjeli i beživotni deficit ideje, sposobnosti koja tjera veselu krv da kola organizmom. Toga ovdje nije bilo, stalno novi i novi skečevi bili su više no kompati-bilni s nikad stalnim postavom kulisa kazališta zvanog - Velebit.

Miris nepoznatog bilja budio je nov okus života, a blagi povjetarac nježnost u okruženju surovog okoliša. No je li on doista surov ili je to samo kamuflaža da se otjeraju površni, a nagrade oni željni zadiranja pod površinu? Hoće li im planina otkriti da ispod maske surovosti ljubomorno čuva jednu monumentalnu pitomost i mir što žive u savršenoj simbiozi s ratničkom kožom kojom je presvučena? Što ako je surovost naprosto (neželjena) nužnost, posljedica, a ne uzrok? Ta i mi sami u ova nezgodna vremena izgledamo sve opasnije i nepristupačnije sve dok u nekog ne steknemo dovoljno povjerenja da mu pokažemo i drugo, nježnije lice.

Nizali smo dužine, naslagujući ih jednu na drugu. Vrijeme brzo teče kad o njemu ne razmišljaš. Pred kraj etape, dok smo zalegli u nekom šumarku, preteklo nas je dvoje trkača, ženka i mužjak, od kojih ćemo kasnije na Skorpovcu čuti da su imali lakši trening od 40 -ak kilometara. Lakši trening! Skoro me od tog zviznuo lakši moždani. Koliko je samo neistraženog luđaštva na ovom svijetu.

Na Skorpovcu su nas dočekali domar Gujo i njegova tornjačka kuja jednostavno nazvana - Kuja. Gujo je mršavi, ispijeni i pomalo krezubi domar srednjih godina, živih očiju i vanjštine koja neodo-ljivo podsjeća na nekog partijanera iz devedesetih. U drvene klupe podno prastarog, ali više no funkcionalnog, kamenog bunarskog sistema koji sadrži zalihu od 80-ak tisuća litara kišnice, nismo zasjeli već utonuli. Imao sam osjećaj kao da me netko zauvijek zakucao u njih.

Guji se jezik razvezao jer smo mu bili prvi ljudi koje je vidio taj tjedan. Tek toliko za orijentaciju koliko smo Bogu iza nogu došli. Pive i vino su nam blagodarili nepca nakon što smo ih, užegle od sunca, oživljavali s ledenom kišnicom. Štogod da bismo zaustili, u rijetkim pauzama kad bi Gujo zašutio, (više loveći dah nego što bi ostajao bez materijala) njemu bi samo okrnulo uši i pažnju, pa bi, ne pazeći da li se tematski nadovezuje, nastavio po svom. Pričao nam je o istrebljenom velebitskom vuku i kako su prije par godina uvezli vukove s Urala (5 ženki i 5 mužjaka) i kako je na Premužićevoj stazi jednom sreo medvjeda veličine fićeka. Zanimljivo, nema zabilježenog napada na čovjeka, ni od vuka ni od medvjeda. „Svejedno, kad ugledaš medvjeda, jer vuka teško da ćeš sresti, puniš gaće bez obzira na svu tu statistiku koja je na tvojoj strani“, pričao je promuknutim glasom iz kojeg je više no uvjerljivo izbijalo višedesetljetno iskustvo života u divljini.

Prebacuje se s medvjeda na djevojke i podiže se da nam donese vina jer pive ponestaje. „Bila je tu jednom jedna mala“, zaskrile su mu oči. „Žurila je stići do Oštarija da se spusti do dečka u Karlobagu, a ostala je tu tjedan dana sa mnom.“

„Te godine sam zimi“, nepredvidljivo se prebacivao s priče na priču, kao da smo prvi i zadnji svjedoci njegovih dogodovština, „proveo ovdje 2 mjeseca bez da sam vidio čovjeka.“ Prekobrojne čaše jakog domaćeg vina činile su svoje. Glava mi je padala na prsa koliko god sam je, više iz pristojnosti spram Guje, nego iz mogućnosti da i dalje budno slušam njegove dogodovštine, pokušavao držati na mjestu. Zavukao sam se u vreću i rekao da ću spavati vani. Premda sam se bojao vukova, još više sam se bojao klaustrofobije u još jednoj sobi s mikroskopskim prozorom presvučenim mrežicom zbog koje sam prošlu noć ispao peder. Gujin glas se gubio odzvanjajući u psihodeličnoj daljini kao da su mi dali anestetik. Sanjario sam o tome kako je to, zatrpan snijegom u planinskom domu, provesti dva mjeseca sam... bez ijednog drugog čovjeka u blizini. Kažu da se od toga može poludjeti.

Umišljao sam da bih imao hrabrosti to provjeriti, istovremeno predosjećajući da ipak ne bih...

Ljubav, bit će

*Već dugo nisam toliko mislio o nekom
Srce kao da se stoljećima krilo iza leda
Već dugo nisam toliko mislio o nekom
Gdje god pođem, njeno lice nose neba*

*Već dugo nisam toliko mislio o nekom
Dozivao topla sjećanja u ovu hladnu tminu
Već dugo nisam toliko mislio o nekom
Gdje je, s kim je, zapitkivao daljinu*

*Imali smo „samo“ jedan vikend druženja
Možda je i luckasta ta moja slatka tuga
Al' osjećaji trajanjem se ne mjere
I poslije kratke kiše može zasjat duga*

*I daleko je ona, dijele nas mora i planine
Ustaljen krug života da je ludost upozorava
Preseliti zbog nje odmah u nepoznato, u tuđinu
Al' što ako dom je tamo gdje ona uz me spava?*

*Ako smo „nas“ dvoje samo iluzija
Realnost me uopće na zanima
Jer dosta mi je podlih trikova uma
Od kojih paučina se oko srca prima...*

Skijaške avanture

*Ni minus na računu, ni to što ne znam skijati, ni bolesna križa
Niš' me neće spriječiti, jer skijanje je stvar društvenog prestiža
Ak' nemaš dovoljno love založiš kuću, auto, stan
Jer i od preživljavanja važniji je skijaški apartman*

*Zastajem pred izlogom turističke agencije, šatro proučavam ponudu
aranžmana
Prolaznici gledaju me s ljubomorom, uživam bit uzrokom njihovih
duševnih rana
Mislim, idem na skijanje, al ne organizirano već na divlje
Umjesto hotela udomit će me šuma, gusto grmlje i šiblje*

*Na internetu od nekog sumnjivca kupujem polovne skije
Poslije skužim da su prepolovljene tj. od jedne imam dvije
Al nema veze i s njima ću naučiti razne skijaške akrobacije
Zbog kojih voljet će me ljepotice iz svake europske nacije*

*Vreća za spavanje, par toplih jakni, hlača i konzerve graha
Već letim s prijateljem, vojnim pilotom, brzinom dva maha
Dosta mi je više slušati druge kako se hvale preko svake mjere
He pa idem i ja na skijanje, dobar dan moj francuski Val d'Isere*

*Pucaju po nama protuavionci jer već ulazimo u zračni prostor tuđi
Moram priznat, od ovog provod teško da sam mogao zamisliti luđi
Na krajnjem odredištu ispušta me iz aviona, jer - to je naš plan
Eh, da smo se sjetili, da elegantnije se pada kad imaš padobran*

*Tako gromoglasno padam u dubok snijeg, da skrivljujem lavinu
Što ko kokice guta jadne skijaše što su klizili niz snježnu padinu*

*Po meni slini jezik gorostasnog bernardinca
Naspram kojeg se ne doimam veći od klinca*

*Spasioci su me dovukli do hotela, valjda su mislili da tamo mi je baza
Vikao sam samo: „Vi Vi Vi“ na svaku od nejasnih mi francuskih fraza
Recepcionerka hotela mislila je da sam priviđenje, da ima vrućicu
Kad je opazila kako poskrivečki upuzavam u poveću pseću kućicu*

*To je dom bernardinca koji će čitavu noć iz snijega iskopavat ljude
Moram iskoristit blagodati smještaja, kakvog god, kad već se nude
Ujutro sam se digao, naspavan, vedar i čio
Spreman da skijališta postanem viđen dio*

*Planinskim obroncima već jure na tisuće amatera skijaša
Pod snijegom leži trava što na proljeće kravama je paša
Isscrpljeni članovi dežurnih medicinskih službi zazivaju boga
Jer, po prilici svakih pet minuta stiže nova polomljena noga*

*Namještam pancericu u skije i krećem, prekrasna francuskinja mi se
smješka
Ometen divnim prizorom, djeci proskijavam kroz netom sagrađenog
snješka
Ne vidim ništa pred sobom, lice mi prekrila ogromna snježna mrlja
Čujem smijeh francuskinje, dok mi se tijelo nekontrolirano kotrlja*

*Polako, ali sigurno, postajem sve veća snježna gruda
Svi u stranu bježe, da me zaustavi - nitko nema muda
Silom akceleracije sad sam brži i od asteroida
Priglupa francuskinja i dalje se od smijeha kida*

*„Podno brda podići će spomenik skijašu palom
U smrtonosni spust pretvorio se njegov slalom“
To su moje zadnje misli dok kotrljam se ka rubu litice
I u crni ambis francuskih Alpa lete moje zadnje kitice...*

*... Ipak, osvještavam se, ne znam gdje sam, je li ovo raj?
Mislim, za pakao se čini malo odveć prelijep šumski kraj
Čim pogledao sam dolje, panika me spopala*

Ispod mene hodaju dlakava hobitska stopala

*No ovaj što me nosi čudovišnim se krikim odo
Ne, nije, nije, dragi moji, to ni izbliza bio Frodo
Oh bože kakva mi crna sudba prijeti?
Ugrabilo me biće, poznatije ko Jeti!*

*Završio sam s njime usred fantastičnog spleta tajnih špilja
„Oh moj mali kuštravi“, iz straha sam mu tepao od milja
Sanjao sam strankinje što mi se napaljene smiju
A sada moja hladna stopala velika Jetijeva griju*

*Vidim, voli moje društvo, stišće me uz sebe
Ne opirem se previše, ne želim da najebem
Isprva sam se bojao, pojest će me neman
Sad u postelji mu tepam: „Dragi ja te trebam“⁸⁵*

WC - Welcome to Croatia

U položaju skijaša na skakaonici, u ovom slučaju izmetaša na kakaonici, obavljao sam svoje biološke dužnosti u jednom javnom wc-u, budno pazeći da dupetom slučajno ne dotaknem wc školjku. Netko prije mene tako se sotonski olakšao da su dokazi njegove crijevne radinosti bili i tamo gdje im je - i tamo gdje im nije mjesto. Nepoznati konceptualni umjetnik očito voli neposredan kontakt s publikom pa nije za sobom pustio ni vodu, a kamoli četkom otklonio tragove svog guznog zločina. Onaj tko u wc kabinu ulazi poslije njega ima dvostruki problem: kako suzdržati nagon za povraćanjem i kako se pomiriti s činjenicom da će u očima svog sljedbenika postati glavni osumnjičeni za nedjelo koje nije počinio.

Zašto nisam otišao u neku drugu kabinu? Zato što su sve osim ove, čudna mi čuda, bile zauzete. Prije no što sam spustio hlače, nakratko sam izašao iz kabine, duboko udahnuo kol'ko tol'ko svježiji zrak, a onda se sjurio nad školjku kao da želim ovladati disciplinom - kenjanje na dah. Oh, kako li je samo predivan bio trenutak kad sam otkrio da mi kapacitet pluća nije dostatan ni za pola te utrke - gurnuo sam nos u majicu i pokušao misli odagnati što dalje od svoje nezavidne situacije. Razmišljao sam što bi mogla značiti ta kratica WC? Prvo slovo je W. Hm? Da nije možda Welcome? Ma je, sto posto je, šta bi drugo moglo biti? Drugo slovo je C? Hmm? Welcome... Welcome to... "Welcome to Croatia!", umalo sam naglas podijelio svoje otkriće s ostalim seračima iz susjednih kabina.

Zanesen nad svojom forom, koju bih najradije podijelio s publikom, omaknuo mi se poduži, glasan i praskovit prdac. O, šupče, izdajniče! "To, majstore!", izdere se netko. Nakon sekundu i pol napete tišine krenulo je, prvo prigušeno, s krajnjim naporom odrezano, a onda sve duže i duže, da bi se naposljetku prelomilo u gromo-glasan smijeh svih prisutnih. Fenomenalno, ne samo što su svi čuli, sad sam postao i predstava, događaj! Još samo fali da me, ko u Zvezdanim stazama, teleportiraju na neku pozornicu gdje ću pred milijunskim

auditorijem do kraja izvesti svoj mali prijavu performance. Nakon što me uslikao neki bi hejter iz prvog reda u svom facebook statusu, pokraj fotke, napisao: "Koji drek od predstave." Pritom bi se zjurdo cerio svojoj domišljatoj igri riječi.

Još samo da se wc-om zaori aplauz svih prisutnih i doživljaj nastupa je potpun. Znae već i sami, kad čovjek sjedi na wc-u neugodna mu je svaka, pa i najmanja vrst povezanosti s ljudima, a o javnom nastupu da i ne govorimo. Naprosto ne želiš, osim u iznimnom slučaju kad si s prijateljima na nekom razuzdanom tulumu, usrane guzice ulaziti u socijalne kontakte. No ovo se pretvaralo u najgnjusniju moguću verziju big brothera. Između zamišljanja još gorih scenarija od ovog, valjda da si olakšam situaciju sviješću da je moglo biti i gore, čujem kako ostali kabinci sve glasnije međusobno pričaju. Raskokodakali se, povezani (njima) opravdanim razlogom za druženje. Još pritom "nesebično" dijele jedan s drugim kako im ide. Nakon što se iz moje kabine začulo:

"Buć!", jedan od njih, kao da je samo čekala mrcina, zapjeva poznati refren Željka Bebeke: "Da bog da te voda odnijela!". Spektakl, urnebes, ori se smijeh - ovo više nije javni wc, čak štoviše, ovo je zabavni park, komedija crem de la crem! Osim smijanja čujem i prijedloge kako će se zvati ova naša pukom slučajnošću okupljena bratija. "Raspjevane guzice!", vikne netko pa u čast svoje ideje i u slast zabave baritonski propjeva kroz stražnji otvor što svi razdragano dočekaše i pridruže mu se kao da se natječu tko će glasnije i originalnije. "Guzni orkestar, guzni orkestar!", viče drugi samodopadno. "Guzna filharmonija", melodično će treći i doda:

"E, a znate kako se zove voditelj ovog našeg showa?" "Kako?", svi u jedan glas upitaše. "Tariguz Filipović, dečki, Tariguz Filipović", ponovi im ovaj ponosno, očito, očekujući frenetično odobravanje nasumično okupljene sljedbe. "Eeeee, Tariguzeeee, hehehe", zaorilo se improviziranim zabavištem.

Slušam ciku oko sebe. Čovjeku stvarno malo treba za sreću. Sva neugoda od maloprije pretvarala se u željno iščekivanje što će okupljeni sljedeće smisliti na moj račun.

Što će biti kad jedan za drugim iziđu iz svojih toaletnih kapsula? Hoće li se praviti da se ne poznaju jer takvo pobratimstvo guzica može postojati samo ovdje, u tajnosti njihovih identiteta, ili će jednog dana, zajednički okupljeni uz roštilj, ozarenog lica razveseljavati svoje unuke pričama kako i gdje su se upoznali? Hoću li ja, kao glavni uzrok njihovog zajedništva, zadobiti status zagonetnog božanstva kojeg će obožavati ta novopečena sekta? Tko zna, možda i osnuju stranku i nazovu je WC. Bez ikakvih lažnih ukrasa i obećanja, samim imenom jasno će i bez srama svima reći o kakvoj se vrsti političkog djelovanja radi. Tko zna, možda narod prepozna priliku i prvi put na vlast dovede političku opciju koja ne sere previše o svojim stvarnim mogućnostima i motivima, ali zato pokušava izvući maksimum veselja i dobrobiti iz ovog općeg sranja...

U skladu s Murphyjevim zakonom

Sneni putnici

Sardine u konzervi

Brzić u zoru

Budi me alarm u 6:14. Kud sam sinoć morao pojačat zvuk do maksimuma. U mrklom mraku sobe k'o poludjeli slijepac klečeći pipam po sobi tražeći mobitelsko đubre što mi ubi bubnjić grozomornom glasnoćom. Zbogom slatkoćo sna, zbogom ti posljednje ljudsko utočište, dobro jutro, ma kakvo dobro jutro... Boooooom!!! Ljudi moji, skoro sam oko ostavio na rubu stolića s kojeg se laptop stropoštao kao gromom odvaljena stijena. Da već nisam bio njime opkoljen, mrak bi mi sigurno pao na oči.

Zaustavljam alarm, palim svjetlo koje bode k'o ratoborni jež, navlačim hlače i s jednim okom zatvorenim, drugim poluotvorenim, krećem u pravcu kupaone kad palcem zapinjem o štok, tako da mu majku glasno dovodim u intimni odnos sa psom. Bol u palcu divlje pulsira dok lijevom rukom perem zube, a desnom pridržavam cjevčicu radi što preciznijeg zalijevanje školjke. S donje usne mi se u jednom trenu izdajnički odlijepila bijela kapljična smjesa kalodonta i sline i pala mi na hlače - točno kraj strateškog mjesta.

Super, fleka ni poslije ribanja ne prestaje izgledati kao očit dokaz uspješnog obavljanja određene biološke aktivnosti koju svi vole. Samo čekam da netko primijeti da mi je topčić na nezgodno mjesto ispucao plotunčić.

6:35. Na stanici ulazim u bus, brza linija 330, već polupuna još poluusnulih putnika. Svi izgledaju tako da bi bez ikakvog maskiranja bili glavni na Halloween tulumu. Jutarnji zombi-land. Dvije babe već su u niskom startu. Jedna mi slijeva utiskuje lakat pod rebra, a druga na stepenicama zapriječuje put dupetom tako da sam u procjep između dvaju polutki umalo nosom uronio. Prisiljen stajati do Zagreba, nađem se na onom divnom mjestu gdje inače ravni pod

autobusa uvija prema gore slijedeći liniju stražnjih kotača. Lijeva noga na brdu, desna u nizini. Stojim k'o gusar s drvenom potkoljenicom koja mu je upravo odstranjena mačetom. Ja sam nešto kao ZET-ov projekt nagibnog putnika.

7:20. U tramvaju neki pučkoškolac, visok kao Avatar, naslanja se na mene kao da sam mu životni oslonac. Iz usta mu smrdi po natruloj lešini. Nemam skepsu da bih od njegovog ugriza dobio sepsu. Ako postoji reinkarnacija, mali Avatar je u prošlom životu bio komodo zmaj.

7:45 Na posao dolazim izmoren kao da sam već obavio smjenu...

... 12:00. Spremam se otić' na pauzu. Kakvo uzbuđenje!

Nakon četiri sata neprestanog bavljenja lobotomijskim repetitivijama, osjećam se k'o tinejđer pred večernji izlazak. Na moje pitanje: "Hej, ideš sa mnom na kavu do džamije?", jedan mi kolega odgovara: "Kaj ti je, pa ja sam ti katolik." Ok, ta ti je dobra, mislim si u sebi, ne baš sasvim uvjeren da se samo šalio. Nastavljam hodati hodnikom, sretnem drugog kolegu i bez nekog osobitog razloga, onako čisto iz hinjene razdraganosti pozdravim ga s: "Ooo, di si družje?" Taman u tom času iza njegovih leđa izroni neka stranka, ljudeskara masne kose, šiba me pogledom mrkog medvjeda i, vidi se, u mislima mi sadistički opći s majkom komunističkom. Hodam dalje, srećem trećeg kolegu i već iz prevencije daljnjih neželjenih scenarija odlučim samo prešutno kimnuti glavom u znak pozdrava, a on otegnuto i znakovito sarkastično, moralno se naslađujući nad mojim ignoranstvom (jer kao nisam ga se udostojao ni pozdraviti) vikne preko ramena za mnom: "Book, Majsex." Ovo x nije krivo stisnuto c, stvarno me tak' zove. Eto, u nepunih 15 sekundi uspio sam ispasti muslić, komunjara i ignorant. Voditelj ljudskih potencijala bio bi ponosan na mene...

In memoriam - legendarni pomorac Zdenko

*Kad sam čuo da je otišao, pitao sam se više sati
Postoji li način da život mu se stihom obuhvati
I jesam li ga doista dovoljno poznav'o
Da pisati o njemu uopće imam pravo?*

*Što zapravo znamo kad mislimo da nekog znamo?
Dal' karta to je točna il' lako ćemo izgubiti se tamo?
I baš zato, ni pomišljati neću
Da o Zdenku slikam sliku veću
Od one za koju mi sjećanja služe kao kist i boje
Kol'ko ljudi, tol'ko slika istog lika, tako stvari stoje*

*On je znao neke stvari što se svima nedostupne čine
Čim zašao bi među ljude, k'o da našao se nasred bine
I propovijedao je svoje, ne mareći što misle o njemu
O ne, ne, dragi moji, pomorac nikad nije imao tremu*

*Njegove su priče pred nas izljevale daleka, topla mora
Poput mape s gusarskim blagom, na licu splet mu bora
U brodskom potpalublju, dirigirao je pokretima stroja
Uz mjesec, plimu stvara balast od mornarskoga znoja*

*Napio se i tukao u svakoj postojećoj svjetskoj luci
Podlaktice ko u Popaja, dvije ženske u svakoj ruci
Skučeni mjeseci na pučini, u društvu tetoviranih mornara
Tropske žene, papige, kokteli, za noć ode zarađena para*

*"Mnogo je neukih na brodu, pa je čovjek uskraćen
Za one bolje razgovore od kojih duh je obogaćen
Kad su južinom i beznađem bili obilježeni dani
Kod sebe su me, potajice, znali zvati kapetani"*

*"Ne, šta se smiješ, ne zbog pederluka, vraže mali!
Već da smislenom bi riječju snagu si za dalje dali!
A kad nostalgija za kopnom pokuca na vrata
Da baci se u more, čovjeka jaka želja hvata"*

*"A oceanske oluje", požudno potegne iz boce pa nastavi "Svaki val je
dovoljno velik da Titanik k'o igračku rastavi Po zraku bespomoćno
bruje propeleri na dnu krme U vodeni bezdan divovski brod pada,
munje grme!"*

*S vrha vala brod skoro okomito u vodu pljuska
Tisuće čeličnih tona čine se ko orahova ljuska
Boga molećivo zazivaju i vjernici i ateisti
Pred bijesom Posejdona svi postaju isti...*

*... Jednom je tjednima tužno zavijao na sav glas
Kad uginuo je neki, njemu očito jako dragi pas
To je bio njegov način izražavanja pijeteta
Prijetelju što se, lajući, psećim rajem šeta*

*Sretnemo se u Casinu, pred ruletom stoji povećá kolona
On kroz ljude slalom trči, viče: "Ljudi, ovdje vlada Sotona"
Poslije jednog mog koncerta, nazvao me je Džegi
Od hvale starog frika, na licu roj mi crvenih pjegi*

*Sa sirovom ribom u ustima, pred pubom poput foke kleči
Puna terasa od smijeha nije mogla ni do daha ni do riječi
"Dobar je Zdenko, al' je malo lud", znao sam čuti često
No bez takvih poput njega svijet bi bio dosadno mjesto*

*K'o dijete uz logorsku vatru, slušao bih njegove priče
Izmišljene ili istinite, to me se, zbilja, uopće ne tiče
Laž ili istina, kriteriji nikad bili nisu
Za one što pobožno slušaju misu*

*Cijeli si svoj život dušu vezao uz sinje more
Sad je puštaš da plavetnilu leti, tamo, gore...*

Kolumbo svoje duše

I demona i dobrih vila

I ovaca i zmija

Svakojakih stvorenja u meni ima

Vrijeme ih u mene stavlja baš kako mu prija

U jednom sam trenu ljeto, već u drugom zima

Nekad ni ne obavim smjenu

Ja sam sto proturječnosti u istome trenu

I uvijek tako lako napuštam svoj plan

Jer onaj Ja što odlučuje

Nije isti kao neki kasniji Ja

Amplituda raspoloženja od euforije do poniženja

Moje misli su na putu, svaka me sekunda mijenja

Jesam li sve što mi se događa već odavno pomislio?

Jesu li moje misli doista moje,

Tko to priča u pozadini moždane kore?

Ja sam Kolumbo svoje duše, mojim životom upravlja

Pijani kormilar što spektakle spravlja

Uživam u samoći, u njoj se ne moram prilagođavati

Ničijim mislima osim vlastitim

Samoća je podcijenjena, samoća je za ptice...

Lutkica s Instagrama

Sreo sam je u second hand shopu. Poput sirene izronila je iza jedne police. Osim prirodne ljepote nosila je sa sobom auru svojih neodoljivih fotografija s Instagrama koje sam, skupa s pratećom vojskom uspaljenih mužjačića, svako malo pobožno pregledavao. Njena je internetska galerija popularnija od, siguran sam, brojnih (ne samo lokalnih) medija. Sada je u najboljim godinama, ta zašto se ne bi pokazivala kad ima savršenu platformu da svoje božanske attribute, pod pretpostavkom da Internet opstane, učini besmrtnima? Više bih puta prigodno zamračio sobu, natočio vino u srednjovjekovne kaleže postavljene na crveni stolnjak od svile, upalio svijeće, obukao se u halju i kao pred oltar kleknuo pred svoj laptop, njoj u čast služeći nemali broj misa zureći u njene nadnaravne obline.

Nešto mi je živahno pričala, a ja sam je i dalje, praveći se da je pažljivo slušam, gledao kroz prizmu internetskih fotki, zbog čega je sve skupa nalikovalo na svojevrsni kaleidoskop. Njene su traperice čas postajale minicom, čas vrućim hlačicama, čas golom kožom koja se na suncu ljeska na nepoznatoj stjenovitoj obali. Bila je iz arsenala onih ljepotica koje sam upoznao pri izlasku, pripit i prilično dobro raspoložen. Narodski rečeno - u elementu. Te noći nije moglo biti pogrešne riječi, što god da sam izvrtao na šalu, a to je više manje bilo sve, nailazilo bih na njen smijeh odobravanja. To je taj neki fluid među ljudima koji kad se stvori zapravo čini nebitnim ono o čem se priča, jer ono što druženje čini tako ugodnim i bezbrižnim je pozadinsko harmonično vibriranje tjelesnih impulsa i mirisa. Čak i ako se radilo samo o tome da sam i ja njoj bio zgodan pa mi je većinski samo praštala nespretne pokušaje duhovitosti, bila je to večer koje se, ispostaviti će se u daljnjem razgovoru, oboje rado sjećamo.

Velika je to prednost kad s nekom ljepoticom imaš taj dobitni isječak prošlosti na koji uvijek možeš računati, zbog kojeg će ti ne samo

oprostiti već i očekivati tvoje buduće mangupske predstave; za razliku od onih prekrasnica s kojima se nemaš za što uhvatiti pa ih nastavljaš oblijetati glumeći da nisi svjestan da si bio poražen već na samom početku te "bitke"...

... Čim sam je ugledao odlučio sam ne povući se unatoč malčice uplašenom umu koji je sugerirao oprezniji pristup koji nije toliko stvar odgoja ili bilo kakve druge moralne prepreke, već dječaćka ukočenost pred bolidom tj. ženom čija vanserijski izazovna vanjština ili paralizira ili (u očajnom pokušaju da ne ostaviš loš dojam) tjera na preopširnu analizu i vaganje svake riječi koja će biti izgovorena, a što, naravno, ubija prijeko potrebni šarm spontanosti i neopterećenosti. Od opreza ništa, kreni u napad, ne oklijevaj, ne daj da vidi da se bojiš, ako i ne prođe dobro bar si nećeš moći predbaciti neželjene nuspojave straha. ... "Hej, pa di si, ljepoto", rekao sam joj pretvarajući se da sam drskiji no što stvarno jesam, ali više na način kao da je znatno mlađa pa joj se isključivo estetski, a ne i potencijalno zavodnički na taj način obraćam. Srećom ili nije to primijetila ili je željela da ne primijetim da je primijetila.

Osjećao sam da me i dalje većinski doživljava kao onog lika koji sam bio te pijane večeri. Žene koje srećemo pri izlascima uglavnom nam praštaju činjenicu da smo značajno zabavniji dok pijemo i vežu tu sliku zabavljača i uz našu kasniju, trezvenu verziju. Pričajući o svojem privatnom biznisu povremeno je zamuckivala i par puta zablokirala ne mogavši naći željenu riječ usred sasvim uobičajenih govornih fraza (a pouzdano znam da nit' je disleksična nit' muca). Nisam pokazivao kako mi je jasno da nisam jedini kojeg je ovaj nenadani susret itekako obradovao i pokerskim rječnikom rečeno - sTILT-ao.

"Joj kako nam je bilo lijepo tu noć, uvijek se toga sjetim kad te vidim", uspjela je, konačno bez zastajkivanja, prevaliti preko usnice. Živjela ta noć koja mi toliko olakšava ovu današnju komu-nikaciju s tobom, pomislio sam i bacio pogled na njenu trgovinu kraj ceste. Vjerojatno ne bez mrštenja pala su mi na pamet sva izdanja mog lica

koja je iz tajnosti trgovine mogla promatrati, a da ja to ne bih ni naslutio pa shodno tome ni pokušao, kako se to već radi kad želimo ostaviti dobar dojam, svoju facu namjestiti na neko bolje raspoloženje. Nije fer, ja gledam tvoje najbolje verzije, a ti mene bez mog znanja gledaš i turobnog i izgubljenog i zamišljenog i zabrinutog, podbuhlog i tko zna kakvog još.

U svakom slučaju ni izbliza u tako reprezentativnom izdanju kao što su tvoja internetska, razmišljao sam dok je uzbuđeno pričala kako se neku noć odlično provela u klubu u kojem smo se upoznali i da gdje sam tada bio. Sasvim blesavo, ali smetalo me to, nisam želio da izgubi vjeru u mene "velikog zabavljača" krišom me gledajući (iako za to nemam nijedan dokaz osim trenutne slutnje) u mojim lošim izdanjima. A opet, možda sam joj najkomičniji kada sam najtragičniji? Bilo kako bilo, silom svoje nadob(l)udne volje pokušavao sam obrisati ili barem na tren otkloniti tu njenu sasvim moguću memoriju mene sama, koja bi mogla kompromitirati onu sliku koju u njenim očima tako žudim zadržati.

"Kako je tvoj mali?", pitao sam je za njeno bolesno dijete. Premda mi je u stanovitoj mjeri bilo doista stalo da odgovor bude pozitivan, više me zanosila potreba da ona pomisli kako se ispod fasade mangupa krije još i drag i brižan momak. Vlastito licemjerje najljigavije vrste u istom mi se trenutku i gadilo i bivalo prihvatljivim kao izraz poštovanja spram nje i dijela njenog života koji meni nije, ali njoj zasigurno jest presudan. Okrenula je glavu malko u stranu, a svjetlost ulične lampe izdajnički je razotkrila dvije bore pokraj usana. Nikad ih prije nisam opazio na njenim fotografijama. Nije smetalo jer je toliko lijepa da bore ne mogu naštetiti njenom izgledu, a i priroda se pobrinula da ih zareže na dopadljiv način i tako ne naruši vizualni sklad cjeline. "Dobro je, dobro je, ide na bolje", rekla je, a ja sam uvidio da bi joj godila promjena teme.

"Daj moramo jednom na pivu", izvalio sam simulirajući da mi se žuri na autobus, htjedući otići dok još nije počeo splašnjavati početni

zanos druženja. "Može, ali ja ne pijem pivu", rekla je tako damski da bi čovjek očekivao da je najklošarskije alkoholno piće koje je ikad probala - Martini.

"Daa, a kaj ti piješ?", pitao sam mazno, sav u znatiželji iščekujući naziv koktelčića kojeg voli približavati svojim punim, aristokratskim usnama.

"Gemišt!"

"Gemišt, ček ček malo, kad si rekla da ne voliš pivu, rekla si to kao da sam neka niža vrsta jer je volim piti, a ovo tvoje, pa to je još gore, haha", prasnuo sam u histerični smijeh, više zbog iznenadnog obrata moći nego što mi je to doista bilo smiješno. Svijetlio sam u mraku, skupa s lampama, nakon što je razdra-gano prihvatila moj poziv na piće, jednom, kad ćemo oboje moći...

Čarolija proljetne noći

*Šteta je u ovu čarobnu proljetnu noć
Pred ekranom sjedit', treba vani poč'
Tamo život buja, procvjetalo se kreće
U meni rastu zanosí kao prvo cvijeće*

*Toplo je i svi se odmah ljepšima čine
Na svaku drugu damu vilica mi zine
Večernja milina u zraku na doživljaj me tjera
Da je svaki kutak grada k'o francuska rivijera*

*Srednjoškolci sve teže i teže uče
Nisu za to krivi, hormoni im se luče
Dojučerašnje curice u žene polako pupaju
U pažnji šepurećih momčića rado se kupaju*

*Na noćnoj terasi, ispod krošnje stare
Na vatrenu tečnost trošim svoje pare
Sjedim, upijam ljude i sve njihove priče
I da budem iskren, nigdje mi se ne miče*

*Jedna crna mala, u ruci joj knjiga "Siddhartha"
Prijateljici šapće: "Ovaj lik, to je Frik iz kvarta"
Opa, prepoznala me, ta mi popularnost paše
I, premda ga nemam, repić mi od sreće maše*

*Ego divlja, krvotok vrije, ruka se van svake kontrole tresé
Glumim da ju ne čujem dok umišljam da sam novi Hesse
Promijenila je naglo ton, čini se - želi da ju dobro čujem
O prozi uživljeno priča, tiho sanja da ju zbog tog štujem
A meni je toliko dražesnija bila
Dok je svo to znanje u sebi krila*

*I pričala neobavezno o letu u Veronu
O talijančićima i pijančevanju u avionu*

*Želio bi nazad tu šarmantnu, avanturističku damu
Ne bih ovu što o književnosti diže dosadnu galamu
Usput sam pohvat'o da se zove Lara
Oči joj crne ko dva beskrajna bunara*

*Vjetrić piri, usnula sjećanja na sreću budi
Sve je ko u nekom filmu, svi prizori i ljudi
Žuto vozilo hitne svoju sirenu uključuje glasno
To podsjetnik je da se živi, dok još nije kasno*

*Već navik'o da se iza njega nečiji život ruši
Vozač tupo cestu gleda, jeftinu cigaru puši
Ljudske sudbine se miješaju, vrtloži sve dobro i loše
Ovu pjesmu negdje slavuj pjeva, ko Proeski Toše...*

Naši susjedi žohari

(pismo jedne gospođe za stanare ulaza broj 30)

Stavljam ovo svoje pismo na oglasnu ploču našeg ulaza jer vas nažalost ne susrećem previše po stubištu, što zbog svojih obaveza, što zbog činjenice da u zadnje vrijeme svi hodamo kao muhe bez glave i nemamo vremena jedni za druge. Htjela bih vas upoznati sa svojim problemom.

Naime, već više od pet godina vodim bitku sa žoharima. Danas ih više ne ubijam, niti se ježim od njih jer gledam na njih kao na sustanare. Smiješno vam je to? Meni nije. Meni je neugodno kad mi prijatelji dođu na kavu, a po stolu nam prošetala gospodin Žohar, i to ne sam, nerijetko sa sobom povede i ekipu. Prvo sam ih naravno tjerala i po njima bjesomučno udarala prvim tvrdim predmetom kojeg bih se dohvatila. Djela Dostojevskog i Tolstoja odlična su za uklanjanje pokretne neprijateljske sile. Onda sam shvatila da to nema smisla jer čim ukloniš jednu vojničku trupu, njihov general pošalje još tri nove da osvoje teritorij. Sad svi skupa sjedimo za stolom. Žohari i moja obitelj. Skupa ispijamo kavicu i čekamo Dnevnik. Mi se zabavljamo svojim - ljudskim, a oni svojim - žoharovskim temama. Već sam toliko naučila o njihovim navikama i osobinama da se bez lažne skromnosti mogu proglasiti ekspertom. Kad je na radiju neka plesna muzika, mi zabacujemo glavama, a oni ticalima. Kaj da vam kažem, harmoničan suživot. Tulum!

Zašto se sve to dešava, ne znam. Nisam stručnjak za dezinfekciju i ne znam idu li oni na čisto ili prljavo, na hranu ili smeće, ali da vole ići u moj stan, za koji osobno smatram da je uredan, e to vole. Valjda im se moj stan toliko sviđa da vaše stanove zaobilaze. A zaobilaze li ih, ili ih imate i vi? Znam da je u stanu do mojega toliko žohara koji su se udomaćili da gospoda više ni ne pobjegnu kad netko uđe. Susjeda kaže da samo čeka dan kad će s posla ući u svoj stan i čuti kako

žohari na tečnom hrvatskom negoduju nad njenim prisustvom: "Koja je sad ova? Nećemo je valjda pustiti u svoje odaje?" Njihov glasnogovornik joj prilazi i kaže: "Žao mi je, gospođo, ne možete ući. Ovo je privatni posjed". Totalno ju kužim. Već su se toliko udomačili da samo čekam da mi se neki kapitalac za kuhinjskim stolom obrati: "E baš dobro da si došla, fali nam četvrti za belu!" Jednom sam ušla u kupaonu, upalila svjetlo i u kadi zatekla dvojac crnih člankonožaca kako plaze jedno po drugom. Ne znam točno što su radili, ali činilo se da sam ih ulovila u malo nezgodnom trenutku. Dobro odgojena, kakva jesam, ispričala sam se, brže bolje izašla i zatvorila im svjetlo, poštujući njihovo pravo na diskreciju. "Bum se sutra otuširala, kaj sad", rekla sam sebi u bradu.

A da ne govorim o tome kad se kasno navečer vraćam kući i do svojeg stana stepeništem prođem četiri kata. Na svakom katu barem jedan žohar zastane na ulaznim vratima nekog od vaših stanova i nepomično bulji u mene. Dobro je dok me ne pita za osobnu, mislim si svaki put.

Shvaćam ja te naše cimere presvučene hitinoznim oklopom. Nisu oni ni ludi. Nakon Žoharijade i Odiseje po trošnim i zahrđalim kanalizacijskim cijevima naši im se stanovi doimaju poput obećane zemlje, poput žoharskog raja. To su njihova odmorišta, mjesta za zabavu i svijanje obiteljskog gnijezda. Sigurno si razglednice šalju s fotkama naših lijepo uređenih dnevnih soba. Ne bi se čudila da svoje mrtve ceremonijski pokapaju ispod mojeg starog tepiha u hodniku. Bojim se i zaviriti pod njega da ne završim k'o Alisa u zemlji čudesa.

Zato vas molim, onako od srca, naručite dezinfekciju.

Koliko sam ja upućena, ako prijavimo najezdu žohara, ista se plaća iz pričuve. Gospodina K. ovim putem molim da pokrene priču dezinfekcije jer ću u protivnom biti prisiljena obratiti se osobno medijima i ispričati im priču o sustanarstvu sa žoharima. Simpatična ekipa koja je svakim danom sve brojnija. Gospodine K., ovo nije

prigovor na vas osobno, nego dokument koji slobodno ponesite u Gradsko stambeno i podsjetite ih zašto plaćamo pričuvu. Nadam se da vam nisam oduzela previše vremena i zahvaljujem na razumijevanju. Za sva dodatna pitanja ili eventualne golišave fotografija mojih sustanara, stojim na raspolaganju.

Tko će kupit' kondome?

Tina me nazvala oko pola dva: "Hej, kasnit ću danas, ne znam još točno koliko, zakomplicirala mi se situacija na faksu. Zeznula sam nešto s fus notama u seminarskom radu iz hrvatskih renesansnih pisaca pa sad to moram ispravljati. Inače, sam tekst je u redu".

"Ček, frajer te cima zbog toga? Kamo ide ovaj svijet ako i komparatisti više pažnje pridaju formi nego sadržaju?", pitao sam ju više iz potrebe da pokažem suosjećanje nego zato što sam doista imao problema s tim da je neki sitničavi profesorski glavonja gnjavi pukim tehnikacijama. Za razliku od nje, danas nemam apsolutno nikakvih obaveza na faksu, ni ikakvih drugih planova osim toga da spavamo skupa kad se ona vrati. Od jutra sam napaljen i ne mogu ni o čem drugom razmišljati osim o konzumiranju njenog mladog, zategnutog tijela. Još je i obećala ponijeti sa sobom one svoje halterice i štiklice. Kakvog li veselja za mene fetišistu. "Znaš da to oblačim samo za tebe", napisala mi je u poruci kad smo završili razgovor.

"Jao, kurvice", napisao sam i poslao joj tu riječ koja inače dobro prolazi u našim intimnim trenucima, u nadi da ni sad neće naići na njenu osudu.

"Samo tvoja kurvica", odgovorila je, a ja sam se, osim što sam mogao odahnuti, još i dodatno na to napalio. Uvijek zna reći ono što želim čuti. Toliko umješno da me katkad puca paranoja da je neiskrena i da zapravo i nije samo moja. Iz ljubomore joj ponekad, kad zaspi, znam uzeti telefon, ali nikad nemam doista snage provjeriti s kim se još, osim sa mnom, može bitno dopisuje. Ruke mi se pritom tresu od silnog uzbuđenja. Što ako se probudi i vidi me? Uz to, mislim da bi me ubilo kad bi pročitao njenu intimnu prepisku s nekim drugim. Vjerojatno mi je draže ovako, živjeti u neznanju i s relativno podnošljivim sumnjama. Previše mi je do nje stalo, a i sex nam je nevjerojatan. Ne želim to stavljati na kocku zbog svojih

povremenih sumnji. Ponekad se pitam zašto se uopće brinem vara li me ili ne. Kakve li to veze ima s ljubavlju?

Uzmimo u obzir najgoru opciju - zar je ne bih mogao voljeti i ako me vara? Ako je odgovor - ne, onda više volim njenu vjernost nego nju. Ako mi je stvarno draga - onakva kakva je - onda nema logike da mi to prestane biti "samo" zato ako me prevarila. Ma to ti nema veze, prekida me unutarjni glas, pa voliš ju i, među ostalim, zbog toga što te dovoljno poštuje da ti bude vjerna ili da barem to pokuša biti. Razmišljam o tome i nastavljam s prethodnim logičkim premisama - ako je netko poslije tebe zagrizao u kolač kojeg ti najviše voliš, hoće li ti sljedeći zalogaj biti manje ukusan? Ups, zapravo hoće - zaključio sam. Ipak, što se osjećaja tiče znao sam da oni imaju neku svoju logiku, prilično različitu od one razumske koja se uporno gura tamo gdje joj i je i nije mjesto.

U biti, većinu vremena ljudi nisu ljubomorni zato što ih voljena osoba doista vara, već zato što se plaše da bi (im) ona to mogla učiniti. Ne izluđuje nas toliko sam čin prevare, koliko mogućnost da se on dogodi. Također, znatno češće se nerviramo kad kod partnera opazimo naklonost, sanjarenje o nekome tko nismo mi, nego zbog gotovog čina. Drugim riječima, svoj monopol nad nekim želimo i u sferi fantazije, ne samo realnosti. Nakon tihog, samotnog filozofiranja o ljubomori ogladnio sam k'o vuk. Otvorio sam frižider, izvadio tri jaja i bacio ih na ulje. Pun želudac još mi je više raspirivao libido...

... Da odvratim misli s Tine pokušavao sam se zabaviti s bilo čime. Youtube, facebook, pa natrag na youtube... facebook po petstoti put - stotine tuđih statusa čija je osnovna svrha podsjetiti svijet da njihov autor i dalje postoji i djeluje. Čini se da se mnogi drže maxime: Čega nema na facebooku kao da se nije ni dogodilo. Stoga, požurimo potvrditi svoju egzistenciju prije no što bude kasno, prije no što netragom nestanemo. Nekoć si, da bi te javnost opazila i pridala ti pažnju, morao napisati neki roman, snimiti film, glazbeni

album. Danas, da bi se postalo besmrtnikom, dovoljno je imati facebook profil i gnjaviti gomilu nepoznatih prijatelja svojim blesavim statusima.

Bog ili možda točnije - vrag sexa nije mi dao mira. A da odem na neki porno sajt, obavim malo gore dolje aktivnost i tako smirim napetost? A ne, ne, Tina mi je to strogo zabranila. "Hoću da se čuvaš za mene, rekla mi je mazno". I kako da čovjek ne poslušá takvo što? Obaralo me s nogu to što me u seksualnom smislu doživljavala kao svoje privatno vlasništvo. Nema ničeg toliko sexy kao tuđa goruća želja za tobom. "Neću bejbe, ne idem na pornjavu, čuvat ću se za tebe", pričao sam s njom u sebi. Stisnuo sam x na svim xxx stranicama i odlučio nešto pojesti. Minute su se vukle k'o starice s placa. Prepone su mi gorjele, boljelo me dolje, majke mi. Morao sam nečime odvratiti misli s Tine. Znam, idem malo prošetati. Zima se prosula čitavim gradom, pustila svoje bijele metastaze, možda tako nakratko ohladim svoje misli užarenije od pakla.

ljaooo, sad sam se sjetio, nemamo više kondoma. Sve smo ih potrošili na trošenje. Šaljem joj poruku da ih usput kupi kad se vraća s faxa. "Ne, daj ih ti uzmi, ne da mi se, već sam umorna", stiže njen odgovor. Isuse, morat ću opet doživljavat traume. Mrzim kupovati kondome, to mi je takav neugodnjak. Kao da si ušao u dućan i naglas rekao: "Dobar dan, ja ću uskoro jebati!" Mislim, prodavačica si ziher ne bu mislila da idem puhati balone. I ništa, ušao sam pognute glave u DM na trgu i na glavu nabacio kapu-ljaču da što više prikrijem svoj identitet. Znam da tu nema ničeg sramotnog, ali svijest o tome ne pomaže mi baš ništa. Propadam u zemlju od srama. Sav u grču glavu pokušavam uvući u ramena. Radim slalom među policama, kao u transu, brzo, samo da sve što brže prođe. Nemam sreće, DM je pun mušterija. Kud baš sad? Neki dan, kad sam kupovao kremu za brijanje, i nije bilo skoro nikog. Fakat sam baksuz. Šta je tu je, strpjet ću se u redu za blagajnu, zgrabit gumice i brže bolje pobjeći van. Još sam u košaricu natrpao pet stvari koje mi uopće ne trebaju kako bi

ispalo kako sam se kondoma sjetio tek kad sam ih ugledao kraj blagajne. Oni su mi, kao, usputni, manje bitni artikl.

Red sporo ide, imam osjećaj da već satima čekam. Proći će sve ovo, proći će sve ovo, mantram, mantram. Baba iza mene nalukava mi se nad košaricu i urokljivo bulji u mene. Nema ničeg kompromitirajućeg stara, mrš, mislim si u sebi. Evo me pred blagajnom. U zadnji tren munjevitim pokretom ubacujem malu četvrtastu kutijicu zbog koje se već 10 minuta preznojavam. Gospođica u bijeloj kuti raspoređuje sitniš u male crne pretince, a ja sam sav na mukama, iščekujem ključni trenutak. Šampon - piip, dezić piiip, pasta za zube piiip, sok od mrkve piiip (Isuse potrošit ću 100 kuna zbog tri kondoma). Na plavu kutijicu Durexa prodavačica prislanja onaj svoj sivi pištoljčić. Čekam taj spasonosni piiip koji označava da je cijena detektirana. Ali ništa, nikakvog zvuka. Pokušava ponovo. Ništa. Treći put! Ništa! Ma nije moguće. Iza mene mušterije nestrpljivo cupkaju na nogama. Gomila ljudi čeka na svoj red na blagajni. Molim u sebi da prodavačica ne napravi ono što će na moj užas upravo učiniti. Pogledom ju molećivo stišavam, ali ona se iz petnih žila prodere: "Božicaaaaa, koja je šifra za kondome, ove s lubrikantom!!?" Odlično, sad svi u dućanu znaju po što sam došao i što ću uskoro raditi. Mission accomplished.

Kapetan Đoko

*Kapetan Đoko ne mari za njene godine
Briga ga za njenu pamet, a i za naciju
Boli sam sebe za njenu vjeroispovijest
I je li svršila doktorsku dizertaciju*

*Kapetan Đoko, jedna želja - jedno oko
On ponaša se plitko, a prodire duboko
Bio on Turopoljac, Slavonac, Dalmoš il pak Istrijan
Redovito je nižeg rasta kad je gazda preveć p'jan*

*On je vođa navale, duša svake zabave
Takta on nema, uvijek blickrig sprema
A dame bi suptilno, da lijepog uvoda ima
Kapetan Đoko to uvijek dosta teško prima*

*Ubija ga kad mu je gazda povučeni stidljivko
Za spoj je uvijek spreman, pravi nestrpljivko
Plavuše, crнке, riđe il brinete
Đoko više manje voli sve tete
(Dakako Đoko nekad voli i muškarce
No pustimo na miru homosexualce)*

*Dio je mnogih psovki i opisa duševnih stanja
O tome bi se dala napisati knjiga neka manja
Bez njegovih erupcija odu-ševljenja
Na svijetu ne bi bilo novih pokoljenja*

*O njemu zbilja bezbrojne legende kruže
I muško i žensko, svi se s njime rado druže
Kad gazda prekine s curom Đoko mu kenja
Sve dok mu ovaj ne pruži ruku pomirenja*

*Kad gazda se plaši i oklijeva
Zapovjedi on napad slijeva
Kad je situacija teška i neizvjesna
Odlučno naredi žestok udar zdesna*

*Kad vidi da gazda od romantike sav sjaji
Skrije se nakratko, taktički malčice pritaji
Skenira metu, slabosti joj proučava
Što se žena tiče, nikad on ne spava*

*Najviše voli gazde snažne, mlade
Koji se od strasti nikada ne hlade
Odgovaraju mu samouvjereni divljaci
Ne voli Đoko papke što drže ga u šaci*

*Premda napada grubo i neizbježno
Voli kad se s njime postupa nježno
I premda ga bolesti spolne strahovito plaše
Kad u gumu ga obuku, to mu nikako ne paše*

*Sve dok porcija Viagre redovito stiže
I u staračkim domovima stijeg on diže
Kapetan Đoko samo bi roko, roko, roko
Zbog njega gazdu katkad zovu "Stoko!"*

*No, pitanje će ostati navek i vazda
Tko je od njih dvojice zapravo gazda
I za kraj - ima li od ovog ironije jače?
Kad Đoki je najljepše on se rasplače*

Simptomi ptičje gripe

Što da vam kažem, ni sam ne znam gdje i kako sam se zarazio ptičjom gripom. Znam samo da je sve počelo u srijedu. Nakon opsežnog peradocida, koji je u okolici Velike Gorice izvršen prije dva tjedna, kao najvjerojatnija solucija nameće se sljedeći scenarij. Virus je u meni prošao nešto dužu fazu inkubacije, tj. tjednima se prikrijavao pa onda naglo odlučio izaći iz zaklona. U formi kraćeg dnevnika podijelit ću s vama postupne promjene - simptome koje sam počeo zamjećivati na svojem tijelu, a bogami i psihi. Teksta neće biti mnogo jer mi je strašno teško tipkati kandžicama koje su mi u međuvremenu izrasle ondje gdje su prije bili prsti. Nemojte se zafrkavati s ovom zloćudnom bolešću, ne ulazite u nikakve, ponajmanje intimne kontakte s pticama. Ne hranite golubove. Leteći nosioci opasnog virusa vrebaju odasvud. I kašlju po vama.

Namjerno.

Srijeda: Probudio sam se rano ujutro i krenuo poljubiti usnulu suprugu, no umjesto da joj u čelo utisnem cjelov, nehotice sam joj zadao bolan ubod od kojeg se odmah probudila i užasnuto vrisnula: "Pa ti, ti imaš kljun!" Neću vam lagati, kad vam počne rasti kljun, znači da je situacija više no ozbiljna. Otišao sam smjesta kod doktora. Napisao mi je da sam privremeno nesposoban za rad i prepisao mi kuru krušnih mrvica. Naredne sam noći sanjao da letim. Za razliku od inače, kad sam u snovima tog tipa izrazito uzbuđen, ovaj mi se put činilo potpuno normalnim odlijepiti od pločnika i vinuti ka nebu. Probudio sam se usred noći s ogromnom željom da skočim kroz prozor i odletim do dućana po kruh i mlijeko. Supruga me bila prisiljena zatvoriti u krletku iz koje sam plačuci cvrkutao da me pusti van.

Četvrtak: Neka tajanstvena sila vuče me da krenem u južnije krajeve. Za ručkom sam doživio živčani slom kad je pred mene servirano pečeno pile. Kad (se) bolje pogledam, to sam mogao biti i ja!

Premda nisam pospan, non stop kljucam. Kao da sam radni vijek proveo u pilani, odjednom imam samo tri prsta na svakoj ruci. Nokti su mi sve šiljastiji. Imam strašnu želju pojesti glistu. Ili barem crvića.

Petak: Ljudi, ja letim! Raširio sam ruke i otisnuo se kroz prozor na trećem katu. Vjetar mi udara u volju što mi prsa krasí. Ni sam ne znam što točno radim da se održim u zraku, ali nekako uspijevam u tome. Ne lamatam nešto posebno rukama, tj. krilima, već instinktivno razumijem kako koristiti zračne struje. Svisoka gledam na susjede. Čine se tako sićušni iz ove moje nove perspektive. Sprijateljujem se s jednim orlom. Odlazim s njim u lov na miševe. Poniremo velikom brzinom prema zaleđenim poljima. Kljun mi se zaglavljuje u jednoj od rupa. S poniženjem slušam obitelj poljskih miševa kako mi se iznutra ruga: "Vidi ovog luzera početnika, cijju, cijju", glasno mi se smiju.

Subota: Danas osim ptičje gripe patim i od mišje groznice pa mi se osim glista strašno jede i sir. Fala Bogu, tu si želju mogu ispuniti. Molim suprugu da mi kupi dvije kile ementalera. Panično sam se uplašio susjedove mačke koja se lijeno motala po hodniku zgrade. Pokreti su mi strašno ubrzani. Glođem sve do čeg stignem i pravim rupe u zidu. Rastu mi rep i brkovi. Izgledam groteskno. Danas: Dobio sam već šestu injekciju kroz kožu koja je već poprilično paperjasta. Medicinska sestra uživa u mom pjevu. Putem kući sletio sam na vrh jednog dimnjaka i savio gnijezdo. To je sad moj novi dom. Nije mi loše - perje me grije, hranu mi donosi simpatična kumica pticoljupka kojoj ne moram plaćati ni stanarinu ni režije. Jednom riječju - slobodan sam ko ptica. Da vam budem iskren, uopće mi se ne žuri vratiti ljudsko obličje. Iako sam jako bolestan, osjećam se sve poletnije. Supruga je u šoku...

Turopoljske svinje preživjele kolinje

*U društvu krupnog mesara i tri vatrogasca
Prisustvujem klanju dva turopoljska prasca
Prilika je svečana, ali nitko nije lijepo obučen
Prilično sam uzbuđen i istovremeno utučen*

*Kao i većina ljudi, licemjer sam, ubi bože
Živu svinju ne bi rez'o, al krvavicu, to može
Žrtvena krmača crnu sudbinu predosjeća
Završni joj rez sprema krvnik svinjosjeća*

*Noževi se oštre, čak i sablje sijevaju
Kumice sa strane od dosade zijevaju
Sve su to već vidjele skoro milijun puta
Iz ruke u ruku predaje se šljivovica ljuta*

*Iz obližnje štale jedan konj iz sućuti rže
Kad svinja se mesaru iz ruku naglo trže
Po dvorištu ludo divlja, otima se, skviči, skviči
I na iznenađenje sviju, u zrak odlučuje se dići*

*I druga svinja, što sa strane usud čeka
Vine se pod oblake, baš k'o lasta neka
Lete svinje nebu, od ruske su rakete brže
Čak ni sveznajuće kumice više niš' ne kuže*

*"Pa otkad svinje lete, majčica im mila?!"
Al neka, neka, skresat ću im ja ta krila!"
Mesar viče i odlučno grabi lovačku pušku:
"Skinut ću vas praščići kao zrelu krušku!"
Pijan ko letva, tetura dok leteće papkare nišani
Da je fulo, vrlo brzo staklo s crkve nam obznani
Drugim hicem pogođena, pada mesarova punica
No, eto, srećom, ko pancirka poslužila joj krunica*

*"Pa gdje se ti kretenu prihvati tog zadatka
Napuni mi ženu sačmom, kao da je patka!"
Poludjeli punac na svog zeta - mesara dreči
Ovaj pred njim, ponizno, u blatu sada kleči*

*"Dobro slušajte sad svi što vam kazat imam
Ja sve ovo kao znak od dragog Boga primam*

*Nije on slučajno naše svinje sebi gore odnes'o
Od nas on djeco želi da prestanemo jesti meso*

*Od sad su na meniju samo povrće i žganci
Svi, baš svi sad postat ćemo vegetarijanci!"
Članovi obitelji pokorno šute, uvjereni da starac bunca
Al' drevna tradicija nalaže da se poslušaju riječi punca*

*Leteće svinje sad bezbrižno dvorištem šeću
I u proždrljive si njuške slastan napoj meću
Sva obitelj slini, gladnim očima ih gleda
Al' punac se od odluke odgovorit ne da*

Jedan sat riječnog račića Puniše

Iz vode sam odlučio izroniti kad je sunce bilo okomito nada mnom, spremno da me zaskoči poput orla koji stoji u zraku vrebajući riblji plijen. Nije tu u pitanju samo orlovski vid, ima tu još nečeg, neodoljivog, riječju neobjašnjivog, neke magične sile koju orao proizvodi pri svom kružnom obrušavanju kojim poput obratne gravitacije ribu tjera gore ka površini vode, hipnotizirajući je da se dobrovoljno žrtvuje kandžama što je grabe poput seta najoštrijih udica. Orao i njegov plijen, sunce i ja, ista hipnotička igra, s tom razlikom što se ja svom grabežljivcu mogu istrgnuti iz stiska kad god to poželim. On(o) me može ubiti, ali i dati život, ako se pravilno vremenski dozira. Rođeni smo za umiranje, ne treba iz toga praviti dramu. Smrt i život neraskidivo su povezani. Sad koristim zemlju i njene resurse za život, a kad uginem svojim ću raspadnutim tijelom vratiti zemlji uzeto. Tu smo da nastavimo niz i potom predamo štafetu.

Izložio sam svoju putujuću kućicu, točnije školjkicu, sunčevim zrakama. Stotine račića se okupilo na golemom smečkastom kamenju koje nastanjuje obalni dio rijeke, čineći prirodnu granicu između brze vode i divljeg raslinja. Mi smo kolonija, volimo se držati skupa jer smo druželjubitiv narod. Došavši iz hladnog plićaka u podnožje tople kamenkaste planine polako gmižem ka njenom vrhu. Ne hvalim se svojim penjačkim pothvatima - samo slijedim svoj urođeni instinkt, u tom je sva tajna mojeg postojanja, a i užitka. Još uvijek mokrim klještašcima napredujem milimetar po milimetar po glatkoj podlozi. Školjka na leđima postupno se suši i zagrijava. I njoj i meni godi ova rajska toplina. Premda okružen brojnim prijatelja, ne komuniciram s njima. Previše sam zabavljen upijanjem energije sunca, te predivne zvijezde koja život znači. Moja je kućica poput solarne ploče koja u sebe skladišti toplinu koja me spašava kada rijeku prekriju hladne, vlažne noći, a takve su čak i ljeti. Povjetarac jezdi čitavim rukavcem kojeg jedna skupina ribiča alkoholičara zove riječni urokavac. Prodrijevši u oble vijugaste

hodnike moje školjke vjetar fijuče proizvodeći začudne zvukove. Čovječe, pa ja sviram! Vjetar dirigira, Puniša svira! Kakav koncert, ljudi, pardon, račići moji! Naborala se površina putujuće masne vode, mali virovi ka dnu odvlače drvlje i šiblje, a riba periodički iskače iz vode pokušavajući usisati pokojeg lijenog gazivodu, kukca kojeg inače zovemo Isus - jer hoda po vodi. Srećom, račići ribi, u većini slučajeva, nisu na jelovniku. Doduše, povremeno pokoja štuka zna iz obijesti zagristi, pokida ti riblje đubre kućicu samo zato jer to može, da pokaže tko je gazda i bezdušno ode dalje ni ne osvrnuvši se, sa zloradim smiješkom na inače bezizražajnom licu. Ako to preživiš, neko si vrijeme račić beskućnik - dok ne useliš u novu školjkicu koje ubrzo postaješ sastavnim, neodvojivim dijelom. I obratno. U nju se tako slatko zavući kad želiš da te svi puste na miru. Svaka je školjka endem, neponovljivo remek djelo u koje skvotiramo kada duša njihovog bivšeg stanara puža ode na put. Ali na to se mora čekati, puževi se sporo kreću, a još sporije umiru. Nije to lijepo reći, ali kad ostaneš bez krova nad glavom, počneš navijati za tuđu smrt jer ona uvjetuje tvoj život. Svaka je školjka i grobnica i kolijevka u isto vrijeme. Nije mi teška, ona je dio mene i nožice su mi taman snažne da ju lako nose.

Skupa pozdravljamo žutu nebesku loptu što nas nesebično časti svojim ljekovitim zrakama. Gledam u nijanse te svjetlosti, čujem njenu božansku frekvenciju titranja i šum rasipanja po kamenju, travkama, drveću, vodi i živome svijetu. Sav prštim od snage. Ne razmišljam mozgom jer mi on i ne treba, sve što je potrebno nosim u instinktu i čulima koja primaju bezbrojne podražaje na koje, drevnim impulsom obdaren, automatski odgovaram, postupajući identično svojim precima. Uronjen u nevidljivu, ali sveprisutnu harmoniju, u poredak stvari koji ne smatram ni višim ni nižim, koji naprosto jest takav kakav jest, penjem se i dalje na ovaj kamen koji je moj vrhunaravni izazov, moj Mount Everest. Ticalima upijam signal kamenja koje u sebi sadrži riječnu prapovijest koja nepoznatim jezikom tiho i duboko žubori, poručujući mi da je ovo

moje vrijeme, da samo hodam i da ne razmišljam o smislu, da sam sam po sebi smisao svega kao što je i sve smisao (za) mene, da prenosim na novo pokoljenje svoj način postojanja kao prešutnu svetu baštine prirode, zadanu, matematički proračunatu, a opet spontanu u svakoj pojedinačnoj jedinki, prožetu predvidivim principom što se odvija na nepredvidiv način - ona je moj nijemi Bog. Oprostite, malo sam se zanio, mlad sam i želim dati svoj pečat u mega debeloj knjizi postojanja, sićušan sam za vas, al' gorostasan za sebe, želim disati, oriti se svojim glasićem, biti svjedokom i biti osvjedočen. Filozofičan neki račić, pomislit ćete, ali nisam, samo volim postojati. To što nemam ganglije da povežem stvari na način kako ih vi povežujete, ne znači da ne rezoniram, da ne zahvaćam sve oko sebe na svoj sasvim osebujan, fascinantan način.

Stao sam, ne idem sada nigdje. Sunčam se, slavim ovaj dan, muhu što leti, psa koji je izašao iz vode i smiješno se trese prskajući po djeci kapljice s nakvašenog krzna, nebo što izvire visoko nadamnom i istom dužinom duboko zaranja u vodeno zrcalo rijeke, sav živi svijet, pijesak i daljinu. Nemam previše vremena i zato o njemu neću ni razmišljati, previše sam prolazan da bih trošio vrijeme na osvješćivanje prolaznosti, vrijeme je za mene gusto, oh, evo gliste s kojom sam se maloprije sreo na dnu rijeke, kakva anakonda, dopušta mi povremeno da se provozam na njenim sluzavim leđima. Evo i mojih, stižu za mnom, vjeruju mojoj procjeni za najbolje mjesto za izležavanje na proljetnom suncu. Malo me i živciraju, htio sam biti sam, prepustiti se unutarnjim doživljajima, ispričati svoju priču. Sad ću se morati opet odnositi na njih, a baš sam se zaželio malo osame. Ma zapravo, ne. Ne. Oni su znak da je o samoći romantično i slatko sanjariti, ali san je jedno, a pustinjačko životarenje nešto sasvim drugo. Više je to moja potreba za odmorom od račje kolonije i obaveza pronalaženja hrane nego stvarna potreba za osamljivanjem. Ne smijem to miješati. Nisam još spreman postati rak samac. Možda, kad ostarim još koji dan...

Kavez na otvorenom

Nasred betonskog igrališta stajao je poveći sredovječni muškarac s košarkaškom loptom u rukama. Kroz žičanu ogradu podignutu oko osnovne škole gledao sam u njega kao da je van-zemaljac koji je maločas sletio na zemlju da se okuša u košarci. Premda je bilo hladno jutro, bio je gol do pasa, noseći na sebi samo kratke plave hlače isječene u Fred Kremenko stilu i stare, odrpane tenisice.

Duga sijeda bradurina sezala mu je gotovo do prsa. Luđake uvijek primijetiš po tome što su neprikladno obučeni, ljeti u zimske kapute, a zimi u kratku odjeću, sjetio sam se tvrdnje jednog svojeg poznanika. Ne znam je li plećati bradonja bio lud, ali znam da je u sekundi privukao svu moju pažnju. Djelovao je kao da ništa osim lopte i njenog naizmjeničnog kontakta s betonom nije važno. Plijenio je svojom beskrajnom usredotočenošću. Unatoč izostanku i najmanje naznake vedrine na njegovom licu, djelovao je zadovoljno. Ipak, nije to bilo samo zadovoljstvo, bilo je tu još nečeg, naslućivao sam, nečeg većeg, što je za sobom povlačilo davno zaboravljene emocije djetinjstva, oživljene tu na školskom igralištu - davno zaboravljenu nadu i velika dječaćka očekivanja kojima se predavao ne da bi mu poslužili kao motivacija za djelovanje, već da ponovno osjeti taj čisti, iskustvom neokaljani plamen.

Da, činilo se da je ovaj golijat zapravo dječarac s pedesetak godina viška. Kao da me, ni ne sluteći, poveo sa sobom u te svoje rane dane koji su na neobičan način postajali i u moje slatko sjećanje. A čovjek najjače privlači druge onda kad to ne čini na silu, kad ga nije ni briga hoće li ga netko slijediti ili ne. U tom se i krije tajna karizme - volimo vidjeti nekog samouvjerenog, samome sebi dovoljnog, neopterećenog tuđim mišljenjem o sebi. Moja opčinjenost izvirala je iz činje-nice da on u svemu ovome može uživati i bez mene, ali ja to, u ovom času, ne bih mogao bez njega. On je bio medij, tunel kroz koji sam izašao pred lice svog djetinjstva - blago opominjuće, no ne i osuđujuće. Vjetar je odnosio moju nostalgiju u daleke jasenove

krošnje gdje je davnu priču šuštalо lišće. Duboko iz zemlje sjećanja, izvučena je zakopana prošlost, poput nehotice pronađenog blaga...

... Diže se gusti dim iz ogromnih kotlova u kuhinji moje stare osnovne škole. Zamirisale su piroške i previše zaslađen smeđi čaj u metalnim šalicama. Mogao sam se vidjeti kako trnem pred onom malom iz 7. C čija me ljepota istovremeno pokreće iznutra i paralizira izvana. Preko drvenih stolova, kroz gomilu tjelesa, snajperski tražim njeno lice, glumeći da sam uživljen u razgovor s prijateljima iz razreda, kako bi ona, u slučaju da me opazi, stekla dojam da se sjajno zabavljam. Pri kraju velikog odmora žurimo ka učionici jer učiteljica zemljopisa svojim dolaskom na sat uvijek preduhitri zvono za njegov početak. I evo, već je skoro ispred vrata. Čovječe, uranila je dvije minute! Zatrčavam se svom snagom ne bih li kroz otvorena vrata u učionicu stigao prije nje. Prebrzo klizeći na izlizanim džonovima papuča srušio sam kartu Hrvatske postavljenu kraj ploče i pao svom dužinom na nju. Zbog takvih kao ti, Zlatko, Hrvatska se nikad neće podići na vlastite noge, u hodu je zaključila učiteljica dok sam, u licu crven od srama, pokušavao kartu vratiti u prvobitno stanje.

Gdje li je sada taj dječak iz školskih klupa? Što mu je učinilo vrijeme, leži li pokopan u grobu moje odrasle verzije ili iz potaje i dalje vuče konce mojih postupaka? Prošlost se miješala sa sadašnjošću vječno osuđenoj da sizifovski pokušava ne postati prošlost. Vrijeme je jedno dugo, predugo Sad i što je starije ono je novije.

Bradati, polugoli golijat i dalje je, ničim ometan, požudno pumpao loptu o asfalt. Nije postojalo ništa osim nje i podloge s kojom skokovito surađuje. Tapkao je po okrugloj narančastoj koži, prebacujući je iz jedne u drugu ruku. Bilo je neke divne ludosti u tim njegovim neobičnim pokretima. Ni u jednom trenutku nije pokušao šutirati po košu. Kao da je u promatranju i dodirivanju lopte koja se odbija od betona čučalo sve što je potrebno za ispunjen život. Ako je ovo ludost, onda sam doista zakinut svojom tzv. normalnošću,

razmišljao sam dok sam ga promatrao u tom njegovom kavezu na otvorenom. Produžio sam dalje jer nisam želio da me razigrani div primijeti i da se zbog mene osjeća kao životinja u zoološkom vrtu. Ponio sam njegovu sliku sa sobom poput nenadano pronađene dragocjenosti...

Jučer profesor - danas sakupljač boca

*Pitate se zašto, koja je moja priča
Zašto boce skuplja ovaj jadni čiča
Znam, u žurbi ste, vremena je malo
Požurit ću objasniti što se bude dalo*

*Predavao sam zemljopis u jednoj srednjoj školi
I bio rijetki sretnik što obavlja posao kojeg voli
Dvadeset godina djeci sam približavao zemlje daleke
Duboke oceane i sva mora, domaće i stranjske rijeke*

*Upozoravao da čuvaju šume, da je u opasnosti Amazona
Prorjeđuje se vrijedna džungla, kraljica Zemljinog ozona
Bio sam omiljen profesor, pravedan i strog
Al za peticu kod mene nije znao samo Bog*

*Došla je nova profa iz povijesti, mlada, lijepa i koketna
Među nama buknuła je kemija, baš po svemu izuzetna
Na čik pauzi, na školskom hodniku ili u zbornici
Uz nju sam se osjećao kao da sam na pozornici*

*Neženja kojem je ljepotica vratila život u vene
No svaka ljubav, izgleda, na kraju po zlu krene
Malo smo se zaigrali u njenom kabinetu
Uočili nas učenici kroz podignutu roletu*

*Snimili nas mali krelci, što se kaže inflagranti
Imali smo više view-ova od pjevačice Ashanti
Svršili smo pred sudom nadležnog školskog odbora
Zbog zabranjenih strasti za vrijeme vel'kog odmora*

*Branili smo se tvrdnjom da su i profesori samo ljudi
Što teško opiru se čarima što ih majka priroda nudi
Za naš su ostanak učenici organizirali potpisivanje peticije*

Al postali smo radna povijest i predmet ispitivanja policije

*Nekoć sam učenike vodio ulicama Praga i Rima
A sad se ne mičem iz Gorice, bilo ljeto bilo zima
Proputovao sam čitavi svijet, dok je bilo novca i sreće
Sad putujem samo od jedne do druge kante za smeće*

*Preponosan sam tražit' milost, premda ju nekad sanjam
Čitavog dana samo proklete odbačene boce proganjam
Dižem se u tri ujutro, da preduhitrim konkurente
Češljam parkove i trgove i plačem na momente*

*Na glavi nosim fantomku jer je ispod mojeg dostojanstva
Da me prepoznaju svi oni s kojima njegujem poznanstva
Ja sam sada bivši čovjek, samo sjena svoje sjene
Jer, djeco, pimpek ne zna stati, kada jednom krene*

*Posao tražim i dalje, ali nijedna škola neće
Seksualnog prijestupnika iz dvijetisućetreće
S faksa na posao, s posla na skupljanje boca
E da, djeco draga, život vam je katkad droca*

Nezgode mladog tate

Zima je bila toplija u odnosu na svaku koju je mladi tata Ivan dosad imao prilike doživjeti. Nešto se zamislio gledajući kroz prozore pa je parkiralište pred zgradom opet postala prostrana livada gdje je kao dijete u svom malom plavom skafanderu zimi čitave dane provodio sa svojim drugarima iz ulaza broj 19. Tek kad bi na snijegu poplavili od hladnoće, a obrašćići im se zarumenili kao zrele jabuke, vraćali bi se u ulaz da se malo ugriju. Na radijatoru kraj lifta poredali bi svoje mokre rukavice pune bijelih snježnih fleka. Čim bi se malo posušile vraćali su se zimskim radostima grudanju, sankanju, skijanju, a bogami i šopanju (kad nekom priđeš s leđa i nahraniš ga snijegom iako se ovaj nije tužio da je gladan).

Snijeg je tada još bio dubok, barem do koljena. Doduše bio je Ivan tada znatno niži nego sad, ali svejedno - zime su bile drukčije, tj. nalikovale su znatno više same sebi u odnosu na ove današnje. To je bilo i doba pravih škvadri koje su non stop i posvuda visile skupa, bez obzira na vremenske uvjete. Tad smo se još družili, bili navučeni jedni na druge, a današnji klinci navučeni su na play station, zaključivao je u blagoj sjeti nad svojim djetinjstvom dok je s trogodišnjom kćerkicom Hanom u krilu gledao crtić - Doktorica Pliško. Hana je kao hipnotizirana buljila u dogodovštine djevojčice koja liječi plišane životinjice. Mala se konačno umirila. Mogu malo odahnuti, reče u sebi Ivan i podmuklo ispusti crijevni plin u fotelju. Uzalud se ukipio na mjestu pritišćući guzicom kontaminirano područje u pokušaju da neminovnu pojavu smrada zadrži pod sobom.

"Fuj, tata, prdnuo siiii", za par trenutaka kćer ga je prekorila, ali i odmah nastavila s gledanjem crtića. Ivanu se potkrao smiješak, a zatim još jedan prdac koji se poput balona neko vrijeme napuhavao, a onda, uz žabasti zvuk, puknuo tako da mu se zažarilo pod dupetom.

"Draga, sjećaš se kad si rekla da bi htjela za zimske praznike otputovati u Australiju?", iz dnevne sobe dobacio je Karmeli, svojoj ženi, koja je u kuhinji umatala miješano mljeveno meso u listove kiselog kupusa. "Daaa, zašto?", odvrati mu Karmela otegnuto. "Pa zato kaj mi se čini da ćemo sutra imati Australijski božić. Daj pogle' van, sunce piči k'o blesavo, samo čekam da nam djed mraz u crvenim havajkama dosurfa u sobu".

"Joj mustrica, to ti je tak dobro došao izgovor da me opet nigdje ne odvedeš na praznike", više glumeći da je razočarana, no što je to stvarno bila, rekla je Karmela. Htjela je otići u Australiju, to je istina, no otkad je rodila, sve se promijenilo. Neke njene ne tako davne želje činile su se sad udaljene svjetlosnim godinama. Kao da ih je netko drugi, a ne ona sama, nekoć imao. Ipak, skrivala je to pred mužem jer je više od svega htjela provjeriti je li mu još do nje dovoljno stalo da održi davno dato obećanje.

"Ups, čini mi se da mala kuri", držeći kćerkicu za čelo primijetio je Ivan.

"Ma daj me nemoj zezat!", više zaštitnički nego nervozno graknula je mama i dotrčala u dnevnu sobu, umalo se spotaknuvši na kućicu za lutke.

"Dođi mami, srce", rekla je nježno preuzimajući Hanu iz tatinog naručja, "da vidimo penturu (kako su tepajući pred Hanom voljeli zvati temperaturu), sad će mama uzeti toplomjer". "Nee, oću gledat cutani", Hana briznu u plač.

"Daj, primi je", vratila je kćer Ivanu u ruke i odjurila u hodnik do ormara gdje su imali priručni medicinski stacionar.

(Nakon tri minute nervoznog iščekivanja)

"Isuse, kuri 38, opet, ne mogu vjerovat', dobro, ajd' nećemo odmah dom zdravlja zvat'. Radi samo hitna, stavi joj prvo čepiće pa ćemo vidjet dal' će se spustit' temperatura, ok? Ak' se ne spusti zovi me, tražit ću da me puste iz smjene doma", u žurbi je uputstva izrecitirala Karmela.

"Ok, ok, sam' ti piči, mogu ja, mogu ja", rekao je Ivan, pretvarajući se da mu sve to lakše pada no što je stvarno slučaj. "E i pripazi na sarmu da ti ne zagori!", viknula mu je Karmela s vrata.

"Da, da, nema frke", Ivan reče kolutajući očima jer mu se nikako nije dalo gnjaviti još i oko spravljanja ručka...

... "Ajde, Hanica, tata će ti sada skinut' gaćice da ti nešto stavi u guzu, može?" reče Ivan kćeri i istog trena shvati da mu izbor riječi možda i nije bio najprikladniji. Privukao je dijete k sebi, prebacio preko koljena i krenuo joj umetnuti čepić u strateško mjesto. Tu je počeo kaos.

"Tata, ne u guzu, ne u guzu, tata!!", zavrištala je mala iz petnih žila.

"Moramo, Hanica, neće ništa boljeti, obećaje tata", pokušao je utješiti dijete.

"Ne u guzu, tata, ne u guzu!!", mala se i dalje derala da je Ivanu zvonilo u ušima.

"Isuse, valjda ovo nitko nije čuo", strelovito mu proleti misao. Nakon što je maloj nekako umetnuo čepić, podigao se s fotelje i zabezeknut otkrio da su vrata stana bila širom otvorena dok je mala urlala to što je urlala.

"Joj, lude li žene, sve je ostavila otvoreno za sobom kad je izašla! Ona kao da nije normalna kad mora na posao. Malu su sad svi mogli

čuti! Ajme kako ću susjedima na oči, pa mislit će da sam monstrum!", jecao je Ivan i prije no što je zatvorio vrata stana par sekundi pomno osluškiavao ima li koga na stubištu. Ništa, samo tišina. Možda su zamukli od šoka nad onim što su čuli, stizale su ga paranoje.

Kad je pola sata nakon nemilog iskustva sa stavljanjem čepića krenuo u dućan, jer ga je u međuvremenu žena nazvala da je zaboravila kupiti neke namirnice, uvukao je glavu u kragnu kaputa i munjevito s trećeg kata krenuo prema prizemlju. "Samo da ne sretnem nikog, samo da ne sretnem nikog", molio se potihom. Na prvom katu pričale su dvije sredovječne susjede. Jedna je taman spomenula kako je kupila orbitrek koji joj, malo po malo, zateže guzu. U svom bunilu Ivan je čuo samo mala i guzu i automatski pomislio da su njih dvije čule cijeli njegov prijašnji show. Izbezumljen, stao se pravdati pred susjedama:

"Ma ne, ne, znate, ispalo je malo nezgodno, čepić, čepić sam joj stavio u guzu pa je zato vikala." Susjede su ga u čudu pogledale jer nisu pojma imale o čemu ovaj priča.

"U redu je, sused, to je vaša intima, to kaj delate doma sa ženom."

"Ma ne ne, ne sa ženom, kćeri sam ga metnuo u guzu", izletilo je Ivanu koji se odmah ugrizao za usnicu. Susjedama su se oči povećale do nerazpoznatljivih razmjera. Stajale su i samo buljile u ovog bez riječi. Nisu mogle vjerovati u to što čuju.

"Sused, kak to mislite, kćeri u guzu?", pitala je mršavija nakon što se malo pribrala.

"Ma ne, ne, krivo ste shvatile", zastenje Ivan u očajničkom pokušaju da razjasni svoju situaciju. Zaustio je još nešto reći, no zazvoni mu mobitel. Na ekranu je pisalo Drug šef. "Vidimo se još, sve bum vam objasnio, nije ono što mislite!", viknuo je susjedama, obrušavajući se

niz stepenice poput orla koji napada plijen. "Recite šefe... ", prebacio je ton na najljubaznije dok je iznutra kipio od srama i jada. Za to vrijeme mršavija susjeda rekla je debljoj:

"S ovim Pintarićima neš opasno ne štima, morti bi trebalo nazvati socijalnu službu?".

"Je i kaj onda, bu je metnuli u dječji dom gde bu je napastovala druga deca i voditelji".

"Ha je, ali kaj drugo napravit?", pita mršavija u tobožnjoj velikoj brizi za dijete.

"Niš, svet je proklet, Marice, svet je proklet"...

... "Bolje da sam šutio, bolje da sam šutio, tek će sad ispast sranje, ove dvije su najveće tračerice u kvartu, ajme najebo sam, najebo sam", gotovo naglas je kukao Ivan tražeći kašice od mrkve, naranče i jabuke među policama Spara...

Dimljeni mozgovi iz kvarta

*Dok hodam kvartom brijem si da sam vel'ka ćunka
To je zato što sam nadimljen k'o dalmatinska šunka
Svašta mi se, vjeruj, u stanju tom priviđa
Npr. ja si brijem da se svakoj ženi sviđam*

*Svaka konstruktivna misao meni je tortura
Video igre i pornjava - to moja je kultura
Školu sam u širokom luku zaobilazao
Po teknama sam puno radije plazio*

*Čestih markiranja i nereda uvijek sam bio vođa
Učio nisam nikad, meni je ulica bila Bog i hodža
Profesori me nisu mogli ukrotiti, bio sam poput zvijeri,
Kolekcionar strogih ukora, u nekoj nepopravljivoj sferi*

*Na satu sam šutio samo kad bi doš'o odgovarat pred ploču,
Osjećao sam sram i nemoć, ali sam glumio totalnu mirnoću
Uvijek sam navijao da se u wc-ima i male i velike odmomore ostaje
Urokavanjem u školi, a ne dobrim ocjenama, legenda se postaje
Tada sam, baš kao i danas, od 0-24 duvao
I mnoge zgodne klinkice uspješno smuvao
Jer curice vole mangupe, lupeže, lopove male
Sve dok ne odrastu i shvate da bile su budale*

*Kad sam odgovarao hrvatske pjesnike bio sam zatajan i tih
Al zato sam na tribini napamet znao baš svaki navijački stih
Osjećao da je to moja škvadra, moje vrijeme
Sve smo tada dijelili skupa, živjeli kao pleme*

*Tukli se, radili sranja, po dućanima krali
Nikad sa zajebancijom ni trena ne bi stali
Uvijek ušlagiran, uvijek pijan i totalno lud
Mladić koji obećava - da doći će pred sud*

*Jer kaj moš radit danas samo sa završenim osnovnjakom?
Normalno da u fušu svodničim i bavim se drogom lakom
Gle, znam da bi poštenije bilo da šljakam na baušteli
Al komforan sam tip, koji žuljeve na ruci imat ne želi*

*Radije riskiram da iza rešetaka završim, tam u Remetincu
Neg da na gradilištu robujem nekom fakultetskom klincu
Ne bu mene nitko tjero da skupim godine staža
Mafijaški mutni poslovi, to mi je sudbina draža*

*Poznam skoro svakog, u svom kvartu osoba sam javna
Kad me institucije zovu, to je redovito situacija pravna
Želim biti važan, omiljen, da mi se svi dive
Svoje komplekse liječim brdom trave i pive*

*Na klupicama pred zgradom moje grlo svaku noć kriči
Jebe mi se kaj se ujutro susjedi na posao moraju dići
Ma nek budu sretni, oni su ti odabrani da me čuju
Trebaju mi za govore plaćat, k'o što plaćaju struju*

*A ne mi murju stalno zvat i gonit me k'o džukelu neku
Glave radije nek' pognu, ko Muslići kad krenu u Meku
Ja sam ko reper, riječima opisujem sve mane sistema
Al' to da sebe mijenjam, to ni potrebe ni šanse nema*

*Faca s klupice pred kojom jednog dana svima će se gaće tresti
A do tada živit ću na grbači stare koja daje mi za van i za jesti
Kad dođem doma sav ušlagiran, s vrata pozdravljam baku
Stara gasi svjetla, struju štedi, jer ja sad svijetlim u mraku
Dok mi na tisuće svjetova kroz glavu u jednoj sekundi prođe
Otvaram frižider, mahnito žderem sve do ček mi ruka dođe
Liježem u krevet, sretan što je prošao i ovaj dan
Da se spasim svijesti o sebi, padam u dubok san*

*Kad nemam trave i alkohola to me jako smeta
Bez njih kao da sam gol, bez pravog identiteta
Prazna sam spodoba, protuha i lopov sitan
Premda umišljam si suprotno, nikom bitan*

*Tad' nervozno kolegu svog zovem
Tužnu mu pjesmu na mob pojem*

*Šarmiram ga da mi na dug opet isfura
Jer nestašica me u gadnu depru gura*

*Pretvaram se u demona, bolje ti je da me ne srećeš tada
Jer nema tog što ne bih napravio da se riješim toga jada
Za mene nema perspektive, ja sam samo olupina stara
Koja nakratko postane brod, kad za drogu skupi para...*

Heidegger gubi osobnu iskaznicu

Kad su mi na policiji uručili formular u kojem valja objasniti kako i gdje sam izgubio osobnu iskaznicu (OI), nisam mogao odoljeti, a da ne zamislim kako bi ga, primjerice, umjesto mene, ispunio filozof Heidegger...

... Pitate me kako i gdje sam izgubio taj, u kontekstu pri-padnosti državi, važan dio građanskog identiteta? Heh, što je to uopće identitet? Da je OI tako važna onda bi i moj uvaženi kolega Descartes umjesto svoje čuvene izreke napisao: "Imam osobnu iskaznicu, dakle jesam". No dobro, to je već druga priča. Ne treba imati posebno pronicljiv detektivski um kako bi se izveo zaključak da bi kirurški precizan odgovor na pitanje kako i gdje sam ju izgubio, pod golem upitnik doveo smisao traženja nove osobne iskaznice. Kao prvo, nisam uopće izgubio osobnu iskaznicu, samo se ne mogu sjetiti gdje sam je ostavio, a to je, vidite, različito od izgubiti, jer kad se nešto izgubi onda se nema pojma ni kako ni kada ni gdje, a ja se točno sjećam da sam ju prošle srijede izvadio iz jakne i odložio ju... ali se, eto, ne mogu sjetiti - gdje.

Dakle, dvama bitnim preduvjetima za gubljenje stvari moj slučaj uopće ne udovoljava. Možemo li, strogo matematički gledano, to onda nazvati gubitkom? Problem, dakako, nastaje kad se u obzir uzme da su vrijeme i prostor neodvojivi fenomeni to jest jedan drugom uvjetuju postojanje pa možemo reći da gubitkom prostorne gubimo i vremensku komponentu, tako da zapravo dvotrećinski gledano, u pravu ste - izgubio sam svoju osobnu iskaznicu, premda i dalje mi je poznato kako...

Razglednica s mora

Žutoplavi čamčić pogonjen s deset konja ispod i s dva iznad mora - kapetan urnebesne plovidbe - Pajić i moja malenkost Kristijan - za prijatelje Kiki, s Teom još na pramcu, plovio je treperavom plavom pučinom duž koje su zrake sunca svijale svoja bezbrojna svjetlucava gnjezdašca. Godišnji je bio friško započeo pa sam s nevjericom, s obzirom na to da je bila srijeda, doživljavao činjenicu da sutradan ne moram rano ustati na svoj posao autolakirera - premda već godinama neuspješno tražim posao u svojoj struci profesora povijesti. Teško je uguziti se negdje u školu ako nemaš vezu, kažu. I u pravu su.

Udahnuo sam sočni mediteranski zrak kao da ću njime izbrisati sve te kemikalije koje svakodnevno unosim u pluća. Htio sam se samo opustiti, daleko od napornog šefa i radnih obaveza i promatrati more kako nas odvodi do skrivenih plaža otoka Murtera gdje ćemo svoju snježnu put izložiti najpoznatijoj grijalici galaksije. Ipak, u meni je još brujalo kao u košnici.

Iako sam se fizički bio maknuo od grada, mušterija i obaveza kojima sam bio prezasićen i pomalo sluđen, oni su još uvijek, kao da su gnjevni što ih ostavljam, svoje udice panično zabadali u moje srce, divlje nastojeći da ne padnu u zaborav. Možda ih isprži ovo sunce, tako jako da se osvježenje moglo pronaći samo zaranjanjem od barem metar i pol ispod površine. Zatvorio sam oči, nadignuo glavu i lice izložio blagotvornom vjetriću kojeg je stvarala brzina plovidbe. Nalikovao sam si na nekog tipičnog burzovnog mešetara koji ima dva dana odmora od superstresnog posla pa umjesto da zalegne negdje u duboki hlad i sluša pjesmu cvrčaka Ččččč č, on u nemoći da se istrgne navici pretrpavanja dnevnog rasporeda, skače iz jedne spektakularne aktivnosti u drugu. Princip tvorničke trake kojem ne može umaći ni dok je na takozvanom odmoru. Nije to vrijeme za sebe, to je i dalje vrijeme za druge ili drugo, samo s promijenjenim kulisama. Ne, nisam još

uživao, ali sam žurio samog sebe uvjeriti da uživam. Mislio sam da ću se pretjeranom raspoloženošću uspjeti sakriti od neželjenog dijela sebe, s otrovanih si žila sastrugati nakupljeni stres i svježe ih prelakirati blagotovornim spojem soli, mora i sunca. Također, nadao sam se time i preventivno djelovati na tuđe zapitkivanje tipa: "Pero, kaj ti je, kaj si tak dalek i šutljiv?", a koje mi ljudi često postavljaju nakon što klaun u meni zamre. Klaun, dakle, ne smije stati sa svojom točkom ako ne želi da ga publika počne smatrati tužnim. Premda sam još uvijek bio presjeban da ne budem tužan, bio sam ujedno i previše željan promjene da bih drugima dopustio da na meni primijete bilo što osim radosti i svojom mi brigom i pripadnim joj negativnim očekivanjima još više otežaju željeni transfer u stanje sreće. Treba priznati, ovdje u (maltene) tropima, dragom odredištu polugolih djevojaka i u okruženju mora od svile, nije trebalo previše glumiti ugodu, ona je uvijek bila rezultat bez obzira koja psihička stanja predstavljala nazivnik i brojnik tog razlomka...

... Preznojavao sam se kao sumanut. Da sam kojim slučajem div, držim da bih količinom znoja spriječio pojavu oseke. Ovim bi morskim područjem vladala samo plima. Gledao sam u Teine noge koje je slavodobitno izložila na pramcu poput vrhunskog modela na naslovnici nekog modnog časopisa. Koža joj se ljeskala natopljena faktorom 50. Još koji sat sunčanja i bit će hruskava kao pečena piletina. Premda je djevojka jednog mog prijatelja koji nije tu s nama, ne mogu reći da bih odolio njenom pozivu na intimno druženje. Dakle, spreman sam prijatelju biti odan sve dok mu je i cura odana. Uvjetovana odanost. Dakako, znao sam da vrlo vjerojatno neću biti na toj vrsti iskušenja jer je Tea vrlo dosljedna u svojoj vjernosti dečku, ne toliko zbog nedostatka potrebe za drugim muškarcima, koliko zbog svjesnosti o iznimnoj neotpornosti na grižnju savjesti koja bi je potom pogodila. Svejedno, bilo je zabavno maštari o njenom vrelom tijelu ovdje u još vrelijem carstvu dobroćudnih valova zbog kojih se čamac neprestano propinjao i propadao, dajući Tei priliku za prirodnu anticelulitnu terapiju kod svakog malo jačeg praskanja o vodenu površinu.

Kapetan Pajić, dobar prijatelj i bivši kolega, svoj je položaj za kormilom i titulu kapetana urnebesne plovidbe zaslužio rijetko viđenim, da ne kažem spektakularnim, ulaskom u čamac. Naime nakon što je više puta glasno i sa gnušanjem odbio Tein prijedlog da ona pokrene čamac jer u tome već ima iskustva, samouvjereno je s mola uskočio u plovilo, fakinski nam se nasmiješio, zakoračio i spotaknuo se o crveni spremnik sa benzinom. Ne stigavši ni pošteno opsovati, padajući na leđa poput nekog bespomoćnog, grotesknog kukca, razmahao se ručicama u pokušaju da se za bilo što primi i ublaži pad. Pritom je na sebe srušio platnenu tendu, skoro ju iščupavši iz ležišta.

Motor je bio upaljen i u leri, no on ga je pri padu nekako uspio pokrenuti, i to u rikverc, na plaži prepunoj ljudi. Dok je još ležao u nemogućnosti da ovlada čamcem, viknuo je šokiranom dečku koji mu ga je iznajmio: "Sve pod kontrolom stari, niš' se ti ne sekiraj". Završna bilanca njegovog pokretanja čamca - obližnji kupači reagirali kao da su ugledali morskog psa, dva srčana bolesnika povratila boju u licu koju su imali mjesec dana prije dolaska na more, mladoj Čehinjici propeler motora prepililo pola punđe. Razveselio se samo jedan suicidalni Danac koji je, srećom, ovaj put ostao kratkih rukava.

Kad je kapetan Pajić konačno zasjeo na za to predviđeno mjesto izgledao je kao netko tko se čudi čemu sva ta galama oko njega. Kao legendarni inspektor Clouseau pogledom je svima davao znanja kako su sve nedaće i problemi sada daleko za njim. Čak ga je pomalo i vrijeđalo nepovjerenje kojim ga je Tea pogledavala pa je iznerviran dreknuo: "Pa nisam nikog ubio, šta? Daj nemoj me tak gledat, gle kak' je predivan dan, treba to iskoristit". Zapovjednički ton jasno je naznačio da neće trpjeti bilo kakvo kontriranje. Sjeo sam u čamac, tiho i skrušenih ramena, dok nas je pola plaže naglas proklinjalo, a druga polovica isto to mislila premda nije izgovarala. "Odlično, baš sam tako zamišljao početak svoje antistres terapije", rekao sam sarkastično, no, opet, bilo je teško u tim trenucima nemati osjećaj da je najgore ipak za nama...

... Galebovi su nas nadlijetali u manjim jatima i poput navigiranih torpeda ponirali za žrtvenom ribom, gliseri i jahte klizili uzduž i poprijeko kanala na uglavnom pristojnim međusobnim udaljenostima, oštre tamnosive stijene i raštrkane glave kupača (poput prirodnih bova) činile su divlji dio obale nepristupačnim za prilaz s morske strane, žuti užareni pijesak grijao je dječje tabane i tjerao ih na poskakivanje i glasnu ciku, neslužbena nudistička plaža nudila je pogled na same muške guzice - niti jedne žene na vidiku - poput jata pederskih morževa što se namjerno nasukalo na stijene da si tamo grupno maže guzice, povjetarac je donosio miris ružmarina i kreme za sunčanje, usidreni brodići i obitelji pod suncobranima bili su rasuti ravnomjerno duž nenaseljenog dijela otoka, poneki goli par u borovom šumarku kojeg je brečanje našeg motora nagnalo da se nakratko upristoji, a onda vrati odavanju tjelesnim strastima, dlanovi koje smo uranjali u vodu da njima poprskamo sprženi ostatak tijela, ljudski pokreti u daljini - automatski, lijeni, predvidivi, životinjski, spontana meditacija na trenutke pa povratak u komunikaciju koja je nudila samo i isključivo neobuzdanu zajebanciju, kao da ništa što može biti smiješno ne smije ostati nespomenuto, dno prozirnih voda priobalja što se puno ježeva i morskih krastavaca - koje smo zvali morski dildači – želeasto treslo u staklenoj dubini, ribice na svojim uobičajenim rutama izbjegavanja postajanja plijenom, sirena broda koji uplovljava u turistima napućenu gradsku luku, vrh jarbola udaljenog jedrenjaka koji na horizontu još jedini strši iz vode, srednjovjekovna crkvice na osamljenom brežuljku - od svih građevina najbliža podnevnom nebeskom usijanju, dalmatinska zemlja stoljećima šibana suncem, burama, solju, jodom i gusarskom krvlju, tropske palme i otočne stazice optočene oblim bijelim kamenjem po kojima pokoji tovarčić tužnih očiju tegli vreće maslina i smokvi... sve sam to udisao, opažao u pokušaju da ti vanjski - rajskiji krajolici istisnu one moje unutarnje - paklenskije. Još uvijek sam to bio ja s previše pitanja o svemu, analizama, tihim paničarenjem kojeg prikrivaju osmijeh i optimizam boje tmine. Ako sam i ulazio u raj, bio je to još uvijek pakleni raj.

Ipak, shvaćao sam da se ono vanjsko možda čini rajskim jer mi je novo, još neistraženo, zasad okrenuto ljepšom stranom lica...

... Iako su nas dvije mlade konobarice primijetile čim smo uvečer ušli u njihov restorančić uz obalu, čekali smo desetak minuta da nas počaste pitanjem: "Dobra večer, izvolite". Kapetana urnebesne plovidbe - Pajića to je jako uzrujalo. "E, halo, šta smo mi nevidljivi!?", zajapureno je podviknuo konobarici koja je kraj nas par puta prošla ni ne pogledavši nas, hineći veliku žurbu. Bio se sav zrihtao za izlazak, lanene kaki hlače i zavodnička bijela dalmatino šuljica koja otkriva podšišani ljubavni perzijaner, pa je uživljen u lažnu ulogu bogatunčića naviknutog na vrhunski nivo usluge valjda mislio da mora glasno protestirati kako netko ne bi slučajno pomislio da on, jadničak, nije niti svjestan da bi usluga morala biti bolja.

"E, Kiki, jel mi mo'š, pliz, ponijeti torbu", zamolio me, ljubaznim, ali naredničkim tonom, kad smo izlazili iz apartmana. U torbu je stavio tri litre bijelog vina kojeg si je kanio krišom točiti kad negdje zasjednemo na plaži poslije te večere. On je čovjek od principa, neće se klošariti u restoranu, ali zato hoće u bilo kojoj birtiji. "Zašto, kaj te leđa bole?", pitao sam ga, praveći se malo glup. "Ma ne, neg mi ne ide torba uz hlače", rekao je kao da je to toliko samo po sebi razumljivo da nema smisla postavljati dodatna pitanja. Premda sam ga prvo pokušao ismijati pred Teom, na kraju sam, da bih izbjegao muku njegovih daljnjih modnih opravdavanja, kao poslušna kujica teglio torbu do tog restorančića u kojem nam je rezervirao mjesta još poslijepodne po povratku s urnebesne plovidbe.

Nakon što smo konačno usluženi, ali ne od konobarice koja je zaprimila narudžbu, već od njene kolegice, Pajić je ovoj dao do znanja da je to primijetio i priupitao ju: "E, ak tvoju kolegicu pozovem na kavu, jel to znači da ćeš ti onda sa mnom izać?" Čovjek je do te mjere bio uporan u bacanju udica svemu što se na ženskim nogama kreće, a što će drugo kad je već na moru - kako kaže, da će do kraja ljetovanja dobiti nadimak Jebanje (no svejedno zvat ćemo ga i dalje Pajić zbog potencijalno mlađih čitatelja). Miris friško

pečene orade koja je stigla za susjedni stol podsjetio nas je da od jutra nismo ništa jeli. Morski zrak kao da ima neku hranjivu vrijednost zbog koje manje osjećaš glad. Dok se krv sutona razlijevala nebom, crno vino slijevalo se u naše čaše. Poput kakvog enologa Pajić je prvo njuškao pa tek onda kušao vino, "znalački" zaključivši da isto kurca ne valja. "Meni je baš dobro", uzvratio sam mu, ne zato što mi je vino bilo bogznakako dobro, već da spriječim neugodu koja bi me snašla kad bi Pajić počeo detektivski istraživati porijeklo, sortu te bližu i dalju rodbinu grozdova iz kojih su iscijedili naše večernje piće. Tea se, na moj užas, pridružila Pajiću u gnušanju nad okusom vina. "Bogte, koji snobovi", pomislio sam. Doduše, ja sam lik koji je odrastao na miješanju Ribara i Cole po parkićima, tako da moje nepce bilo što drugo osim Ribara doživljava za ogroman enološki korak naprijed. Nakon što su uzastopce isključivo u smjeru mojih ušiju naglašavali svoje nezadovoljstvo donesenim vinom, opcija da se Pajić konačno požali osoblju i iskamči novu bocu počela mi se činiti manjim od dva zla.

S obzirom na Pajićevu odanost neobuzdanom upucavanju svemu što je, kako sam već rekao, ženka, spontano smo zaigrali ironičnu igru smišljanja novih imena jadranskih otoka koje posjećuje Pajić, pa smo dobili: otok Kres, Nacionalni park Pornati, otok Drk za koji smo zaključili da će biti njegova najvjerojatnija destinacija. U igri koja je izazivala salve smijeha, nismo više mogli normalno pričati, sve, baš sve što bi nam palo na pamet povezivali smo s Pajićevim nezasićenim testosteronima. "E, Pajiću, da si ti kojim slučajem dekan filozofskog fakulteta, preimenovali bi te u zvekan filozofskog fakulteta. Morali bi, jer bi samo po sebi bilo jasno da si nakon par mjeseci mandata zveknuo sve studentice i kolegice", urlao sam, ponosan na svoju dosjetku, smijući se i prije no što sam ju izgovorio. On se, naravno, presretan što je u središtu pažnju smijao toliko glasno da su svi gosti gledali u nas kao da smo predstava. Nakon svakog duljeg smijanja Pajića bi ulovio jaki pušački kašalj. Kod jednog takvog Tea se okrenula prema konobarici i ozbiljno rekla: "Prvu pomoć, molim." Nakon toga Pajić je pao u toliki delirij da mu je lice bilo crvenije od

okrugliih pomidorčića što su okruživali odrezak gofa koji nam je upravo bio poslužen.

Hrana je bila uzrokom nekih pet minuta tišine za kojih su se mogli čuti samo naši nevješti pokušaji da prigušimo mljackanje. Nakon početne mrzovolje što se Pajić uvaljuje konobarici koja je i meni zapela za oko (a i neki drugi organ), crni su se oblačići povukli pred naletima vjetra mojih budalaština kojima su se Pajić i Tea toliko smijali da sam se pobojavao da će im hrana zapeti u grlu. Ponosan i u onom modu kada sve što kažem nailazi na odobravanje "publike", nastavio sam sipati i sipati sve moguće varijacije na temu Pajićevih ljubavnih avantura. Koliko god mi je na momente znao ići na živce, shvatio sam da zapravo obožavam tipove poput njega, živopisne, inspirirajuće i hiperaktivne do te mjere da s njima tulum nikad ne staje, a takve čovjek i treba kad je na moru. Sve te ludosti i katastrofice koje se putem dogode pretvorit će se kasnije u materijal za doživotno prepričavanje. One kao da ne postoje samo zbog trenutka u kojem se događaju već i zbog onih budućih u kojima će biti prizvane, tako živo da će isčeznuti granica između onog prije i onog sad.

"Zašto si ti postao tak' pasivan?", pitala me Tea, po povratku u apartman. Bilo je negdje oko pola 6 ujutro, Pajić je po plaži jurcao za nekih klinkicama iz Sarajeva, a mi smo, pijani od koktela na koje smo potrošili doslovce pola para koje smo ponijeli na svoje kratko ljetovanje, uzbrdo teturali uskim dalmatinskim uličicama presvučenim četvrtastim oblim kamenjem. Obuzela me čarolija trenutka pa sam počeo kenjati: "Ne znam, nešto je umrlo u meni, zakočen sam, ne mogu. Mislim da sam prihvatio svoju smrt kaj se tiče klinkica. Ne postojim više za njih, a ove starije, kaaznam, napetije su mi mlađe, ali sam za njih odjednom postao prestar. Ne znam kak' se to dogodilo, gdje god dođem sam među najstarijima. Prije je bilo drukčije. Uglavnom, pomirio sam se sa svojom smrću, a i ne bi mogao podnijeti odbijanje", mantrao sam. Tea mi je izgledala kao netko tko će skužiti "dubine" koje sam prosuo pred nju i

popljuvati Pajića koji se još ne miri sa svojom smrću. "Ma koji si ti papak! Pogle Pajića, trči bez kompleksa za onim klinkicama. Onu crnku će vjerojatno zbariti, a ti se u apartman vraćaš sa mnom, sretan jer prolaznicima izgledaš kao netko kome se posrećilo, a nesretan jer znaš da si opet ostao suh". "Ali nisam ni pokušao ne biti suh!", jalovo sam se branio. "Gle, let's face it", papak si, pokušavaš se tu opravdat, a i ti i ja znamo da si noćas slinio za bar dvadeset ženskica, a nijednoj nisi imao muda prići", zaključila je Tea. Osim što sam znao da je u pravu, nisam se više imao snage opravdavati. Legao sam u nadi da će mi sunce sutra ispržiti kočnice. Da, da, sutra ću biti jak, sutra ću biti... kapetan urnebesne plovidbe - Pajić.

Nepoznatoj djevojci iz autobusa

*Kad je ušla u autobus
Zastori su se razmaknuli
Moj svijet je prešao u novi čin
U dotad skoro prazan spremnik mog srca
Do vrha je ulila benzin*

*Sve u meni tjerovalo me da joj priđem
Da joj kažem koliko mi je počela značiti u ovih par sekundi Užasavala
me spoznaja da će me gledati k' o čudaka ako joj uletim ovdje u busu
Još me više užasavala pomisao na to da neću poduzeti baš ništa
Koliko samo obećavajućih šansi upropastimo svojom zakočenošću...
... Htio sam je pozvati na kavu, u park ili u pivnicu No na zadnjoj sam
stanici njen lik pospremio za zimnicu...*

Vanjski doček najluđe noći

(izvještaj s ratišta)

Odlučio sam malo prošetati prije večerašnjeg, kažu najluđeg, izlaska u godini. Da već dugo ne živim ovdje, po zvukovima koji dopiru s ulica rekao bih da je ratno stanje. Taman što sam izašao iz ulaza, nešto je grunulo na pločniku, tako snažno da me udarni val detonacije odbacio dva metra unazad. Pao sam na svog malog susjeda, djetesce od kojih pet godina koje je uz svojeg tatu stajalo na ulaznim stepenicama. Počeo sam se skrušeno ispričivati i milovati malog po glavi jer mi je stvarno bio užasan neugodnjak, no čitavo sam vrijeme imao neki čudan osjećaj jer mali uopće nije izgledao prestravljeni, dapače smješkao se. Kad smo obojica ustali, mali monstrumčić je progovorio: "Tata, jesam ti rekao da je bolje da uzmemo ove crvene, puno bolje gruvaju od zelenih". Zgrožen modernom pedagogijom, a i da ne padnem u napast malom zviznut zaušnjak, krenuo sam dalje.

Nisam napravio dva koraka kadli začujem zlokobno zviždanje - poput onog u ratnim filmovima kad je granata već u silaznoj putanji, a nitko ne zna gdje će pasti. Prekrio sam glavu rukama i u smrtnom strahu ščućurio se uz brezu, misleći kako možda odbrojavam svoje posljednje sekunde. Umjesto detonacije nebom se rascvao vatromet. Pored mene su prošle dvije nožice u crvenim štiklicama, tako suvereno, generalski, gotovo lebdeći u svojoj mladoj, božanstvenoj samo-dopadnosti. Nositeljica štikli pogledala me prezirno, kao crva nedostojnog njenog prisustva i odmarširala u nepoznatom pravcu.

Ona sva važna, o nedodirljiva, ide na tulum i nije ju briga što sam čučući poslužio kao meta dvama balavcima koji su s balkona ispred mene bacili dvije petarde zbog čije sam se eksplozije sav stresao od straha. Podigao sam pogled prema njima, a oni su, ludo se smijuljeći, s balkona nakratko pobjeli u stan čekajući da se udaljim.

Jebote, ovak se valjda osjećaju osuđeni na streljanje, prolazilo mi je glavom dok sam prolazio gradom. Detonacije u daljini, detonacije u blizini, puškaranja pojedinačna i rafalna, pljušte iznad mene nepoznati projektili, ja se molim, Bože mili, ovo je noć u kojoj grad ne spava - tuče se iz svih raspoloživih sredstava!

Opsada je u tijeku, premda još odolijeva, grad bi mogao pasti, pretvoriti se u ruševinu. Ne treba nam vanjski neprijatelj, uništiti ćemo se sami. Tko želi preživjeti, možda najbolje da se večeras uputi u najbliže atomsko sklonište, opreza nikad dosta, mislim si dok se kući vraćam po šljem i pancirku jer što je sigurno, sigurno je. U kutu dnevne sobe ugledao sam viteško željezno odijelo i buzdovan, suvenire koje je moj pra pra pra pra pra pra pra pra pra pra pra ćukundeda donio iz Španjolske u doba dok je moj kolega Cervantes još hodio njome i pisao o Don Quijote-u. Premda potpuno prekriven željeznim oklopom koji ima petsto kila i dalje mi nije bilo svejedno. Što ako mi s nekog prozora neki nadobudni tikvan zafitilji zapaljenu piroticu ravno kroz vizir za oči? Onda sam stvarno najebo jer nema šanse da je na vrijeme izbacim iz ovog tenka kojeg sam navukao na sebe. Zveckao sam praznim ulicama (normalno kad su svi doma i ciljaju mene, pokretnu metu) u potrazi za zaklonom, za mojim svetim gralom - da budem slikovitiji kad već nalikujem templaru. Čovječe, pa mogao bih unovčiti ovu ideju, zabavljala me ideja smišljanja novogodišnje reklame: Kupite naša novogodišnja vitez odijela. Pouzdano štite od svih vrsta aktiviranih petardi, puščanog zrnja, ručnih bombi, pa čak i mina.

Grad je postao ratna zona. Kwartovi kao da se natječu u prikazivanju raskoši svog bojnog arsenala. Bogme naši su stanovi pravi tajni vojni magazini. Kakve državne vojne parade - to je čisti kič naspram proslava Novih godina - one su the real thing. Podižem pogled na glavnom gradskom trgu i ne vjerujem svojim očima. Možda mi se priviđa jer ovo odijelo je toliko teško i tako mi je pod njim vruće da nije isključeno haluciniranje potaknuto dehidriracijom i iznemoglošću. Sigurno mi se priviđa jer nema šanse da su na onaj

Kad džuboksi utihnu

U tom meni jako dragom mjestu zvanom Irish pub, za kojeg me (uh koje li patetike) vežu brojne uspomene, oduvijek sam bio neizostavni inventar. Do te mjere da se dogodilo sljedeće. Gazda je nakon par godina poslovanja odlučio svoje goste iznenaditi renoviranjem prostora, pa je unajmio firmu za izgradnju unikatnog ugostiteljskog namještaja. U narudžbu je, već prilično pripit slaveći što si takvo nešto uopće može priuštiti, uz stolove, stolce, sudoper, šank i ledomat, u šali stavio i moje ime, ali malim slovom - zlatko (x7). Imao je namjeru izbaciti taj dio sa mnom (prije konačnog slanja maila), ali u tom ga je času neizmerno zabavljalo da uz ostali naručeni inventar stoji i moje ime. Kojih pola sata kasnije zaboravio je na to i stisnuo - pošalji. Kad se ujutro probudio i shvatio što je napravio bio je uvjeren da će narudžboprimac shvatiti da se radi o grešci pa nije smatrao potrebnim mailom slati dodatno objašnjenje. Vlasnik dotične firme, gospodin Kunić, mrko je zurio u taj sporni predmet narudžbe, ne mogavši se načuditi kako to da ni on, a ni njegovi najiskusniji radnici ne znaju o čemu se radi.

Što drugo - brže bolje dali su se na guglanje, no nijedan rezultat internetske pretrage koji je u sebi sadržavao ključnu riječ – zlatko nije bilo moguće dovesti u bilo kakvu vezu s ugostiteljskim namještajem. Kunić je detektivski analizirao bizarni problem pred kojim se našao.

"Zlatko? Bogamu, pa što je to? Da se nisu zajebali pa stavili ime nekog konobara? Samo, tko je toliko nepismen da nečije ime piše malim slovom? Osim toga, tko bi konobara zapisao pod komad namještaja? Nema nikakvog smisla. Ono što je dodatno zagonetno i isključuje mogućnost nehotične greške je to što traže 7 komada. Mislim, možeš greškom napisati nečije ime, ali pored njega da staviš brojku 7? To bi mogao samo potpuni luđak, a taj mi se gazda čini kao pristojan i normalan čovjek." Njegova tajnica samo je slegnula ramenima.

"Da nisu vrtni patuljci. 7 patuljaka po imenu Zlatko?", upitala je svog šefa.

"Ne vjerujem, što će mu patuljci za Irish pub, nema mi ni to smisla. Uz Irsku se, bar koliko ja znam, vežu vilenjaci i čarobnjaci, a ne patuljci."

"Pa nazovite gazdu i provjerite da se čovjek možda nije zabunio?", predložila je.

"Nije tako jednostavno. Što ako nije greška već doista neki novitet na tržištu za kojeg mi još ne znamo? Ispast ćemo zadnji šarlatani i neznalice. To nije dobro za posao. Glasine se brzo šire."

"Ma dajte, šefe, pa sigurno je greška, kakav dio namještaja zlatko, kaj vam je?"

"Vjerojatno si u pravu, ali ne da mi neki vrag mira. Znaš što, taj pub mi je samo 10 minuta vožnje od doma, otići ću večeras do tamo malo istražiti o čemu se radi."

"U redu, šefe."

Po završenom poslu gospodin Kunić uputio se kući. Na brzinu je slistio tri prekjucherašnje knedle od šljiva prelivene vrhnjem, medom i orasima, da malo zasladi gorčinu sumnje u vlastito znanje u branši kojom se bavi već dvadeset godina, pa je ponovo ušao u auto i ubrzo stigao pred Irish pub. Ušao je neprimjetno, poput aveti i nenametljivo naručio jedan mali espresso. Za šankom smo već predsjedavali Kava i ja.

"Kaj ćeš popit, Zlaatko", polu s voljom, polu s nevoljom upitala me konobarica kojoj nikako nisam bio simpatičan, ali koja je zbog službene dužnosti to morala prikrivati.

"Kavu", odrezao sam kratko jer mi je, svjesnom njene anti-patije prema meni, ispod dostojanstva bilo stvarati dojam kako bih želio komunicirati s njom i time riskirati njeno naslađivanje mojom frustracijom zbog njenih suzdržanih, službenih odgovora. "Može, stiiiže", rekla je kao da ju čeka penjanje na Himalaju, a ne stiskanje tamo neke tipke na aparatu.

"E, i ja bi jednu kavu", dobacio joj je Kava koji je pred sobom već bio naredao dvije prazne pivske boce. "Jednu kavu za Kavu", rekao sam jer mi je fora zvučalo, a i da Kavi dam do znanja da sam raspoložen za druženje. "Jedinoo, dodao sam (sam se sebi gadeći što sam zarazu otezanja samoglasnika pokupio od konobarice koja me ne voli), kaj se nećeš usrat ako na pive sad mazneš i kavu?". "Ma nema veze, jesam seronja il' nisam!", ispalio je Kava, a ja sam se nasmijao i prdnuo u isto vrijeme, s tim da je prdac bio glasniji. Nakon što je opasno zasmrdilo, Kava je bio spreman:

"Jesi lobovao govno, ha?"

U poluprazni pub polako su nadirali ljudi. Gospodin Kunić je opazio da me Kava oslovljava sa Zlatko pa je načulio uši. Odlučio sam oponašati Kavu, samo obratno, pa sam nakon kave naručio pivu. "Za seronje", nazdravio sam.

"Za seronje", odzdravi mi Kava. Zatim se ustao sa stolca, ubacio mrkog medvjeda u džuboks i brzinski odabrao tri pjesme koje si često pušta. Za to vrijeme naglas sam mantrao:

"Džuboks, džu boks, pa to u slobodnom prijevodu znači židovska kutija, kuš kak prikladno ime za kutiju u kojoj bespovratno nestaju naše pare".

"I više nego židovska kutija!", potvrdi Kava s desnim kažiprstom u zraku.

"Kuš, da nema te kutije ne bi uopće toliko pio", nastavi on.

"Ha?", pitao sam zbunjeno.

"Kuš, tol'ko love zdrmam u nju dok maznem pivu da mi je onda bed kaj sam više love potrošio na džuboks nego na pijaču". "Pa onda moraš nastaviti pit da malo popraviš taj omjer u korist alkohola?"

"Je pa da!", kaže Kava i fakinski se nasmije. Tiho su i srame-žljivo žuborile riječi gostiju što je bio očit znak da su svi još trijezni. Prva Kavina pjesma s džuboksa je završila što je značilo da slijedi par sekundi tišine dok ne započne sljedeća. Nesvjestan da će se moje riječi taman poklopiti s nastupajućom tišinom, dreknuo sam:

"Na kraju sam ipak spavao s frendom!", odgovarajući Kavi na pitanje s kim sam prošli tjedan dijelio sobu apartmana na moru. Cijeli se pub okrenuo jer je moja rečenica, izvučena iz konteksta, zazvučala više no pederski. Kava me pitao: "I, jel' bio nježan prema tebi?", a pubom je zaorio grohotan smijeh. Čak su se i gospodinu Kuniću zacaklile oči. Za vrijeme sviranja sljedeće pjesme cijeli se pub cerekao na račun mojeg nehotičnog pederluka.

"E, mogli bi sad svaki put ovo napraviti u pauzi između pjesama, vidiš da smo digli atmosferu", predložio sam Kavi. "Ajde, može", odgovori on spremno jer baš kao ni ja nije imao ništa pametnije za raditi. Napeti ko puške jedva smo dočekali kraj pjesme.

"E, Kava, kak tvoji hemeroidi?!", bubnuo sam glasno da budem siguran da su me svi čuli.

"Dobro, dobro, a kak tvoje gljivice, Zlatko?!", kontrirao mi je odmah, a ženskiica do nas se zagrcnula i ispljunula guc pive svojoj frendici u krilo. Ova ju je u prvi mah htjela poslati u rodno mjesto, ali je i sama bila dovoljno dobro raspoložena da to ipak ne učini. Kad je i sljedeća

pjesma završavala, osjetili smo da čitavo mjesto čeka našu novu dosjetku.

"Kaj Kava, čujem da si prošlu nedjelju gol slušao misu?" "Ma kaj slušao, vodio, Zlatko moj, vodio! Gol!", veli on i prasne u smijeh s većinom prisutnih.

Kad sam otišao na wc, Kunić je odlučio doći do Kave i provjeriti jesam li redovit gost.

"Ma šta redovit, Zlatko je tu inventar", premda mu je bilo sumnjivo zašto mu takvo pitanje postavlja potpuni neznanac, Kava mu je odgovorio uz malu zadržku, ali ne i neveselo.

Gospodin Kunić bio je zadovoljan što je uspio posložiti kockice iako mu nikakvog smisla sve to skupa nije imalo. Bilo je više no očito jasno da se radilo o gazdinoj neslanoj šali. Došlo mu je da uz ostatak naručenih stvar gazdi pošalje i sedam patuljaka kojima na kapama piše zlatko (x1) i masno mu ih naplati, no ipak, prevagnulo je olakšanje da nije u pitanju njegovo neznanje, već nečija besmislica. A gazda će ga još čuti sutra ujutro. Pa nije on balavac da se netko ovako poigrava s njim i njegovom firmom. Ustao je, izvadio deset kuna, i mirno, iako obično ostavlja i kudikamo veće napojnice, sačekao da mu konobarica vrati sav sitniš i na izlasku sa slatkokiselim smješkom pogledao u mene, svoju malu, neobičnu, detektivski razotkrivenu zagonetku. Čim je izašao završila je pjesma na džuboksu. Kava je započeo igrokaz koji smo, ovaj put već unaprijed dogovorili, uvjereni da to pub od nas željno iščekuje. Nešto poput bisa:

"Stari, mislim da sam se usro u gaće!", izvali Kava.

"Kaj sam ti reko da ne miješaš pivu i kavu"...

EU – lijepo upakirano govance

Od ponedjeljka do srijede, u zagrebačkom hotelu West In, državni činovnik i ljubitelj teorija zavjere - Miroslav P., nazočio je jednom informativnom seminaru financiranom iz sredstava Europske unije, a na temu poboljšane komunikacije s klijentima. Kad se u četvrtak vratio na svoje radno mjesto, imao je zadaću da u dvorani za sastanke o sadržaju tog seminara kratko izvijesti svoje koleg(ic)e. Srce mu je divlje bubnjalo u grudima jer je znao da se ono što upravo kani učiniti uvelike kosi s očekivanjima njegovih kolega.

"Drage kolegice i kolege, dopustite da vam se ovom prilikom obratim ne samo kao svojim kolegama, već i kao ljudskim bićima. Ne mogu, a da ne kažem kako se"... (tu je jedna kolegica stala tako glasno kašljati da je nakratko zastao s izlaganjem)

... "kako se taman oblak nadvio nad nas, unatoč tome što sve prognoze govore o sunčanom danu. EU nas sve šopa i šopa govnom, da dobro ste čuli - govnom, a mi gutamo i gutamo, obilježujemo se i mislimo si kako je fino, ali ne zato što uživamo u okusu govneteta... (ista kolegica opet počne kašljati, a pridruži joj se još par njih)... već stoga što su u nas instalirali uvjerenje da je govno fino i ukusno. Isprogramirani smo, glupi, idioti". Miroslav je tu, ne bez na tren poljuljanog samopouzdanja, čuo kako je netko tiho dobacio: "Ti si idiot", no, odlučio je da ga to neće smesti da nastavi.

"Podsjeća me to, drage kolege, na onu - car je gol - priču!", povisio je ton u želji da nadglasa sve jači žamor onih kolega koji su ga pratili s negodovanjem. "Iz onog što sam vidio u West In-u, a na što ću se uskoro referirati, dozvolite jednu paralelu iz koje će vam biti jasnije o čemu pričam. EU - to vam je priča o krdu antilopa kojem priđe krdo nosoroga da ih uvjeri kako je od njihovog najvišeg interesa da im odsad život u savani organizira krdo gladnih lavova". Na tu prisposobu s lavovima i oni kolege u dvorani koji su dosad sve

indolentno slušali počeli su se meškoltiti na svojim stolicama i pogledavati unaokolo u nelagodnom čuđenju.

"Antilope skoče na svoje krhke nožice. Nimalom broju antilopa sve je to nemalo sumnjivo, sve dok ih jedna, ugledna među njima - kojoj su lavovi preko nosoroga obećali poštediti život i dati joj na raspolaganje travnate resurse dokle joj pogled seže - ne počne uvjeravati kako je im je to životna prilika. Je, životna prilika za smrt, reče antilopa starica koju je bilo briga što će ostale antilope o njoj misliti. E vidite, danas sam ja ta antilopa starica"...

... "O čemu ovaj priča", jedna kolegica šapatom zabrinuto upita kolegu što je do nje prekrštenih ruku i nogu sjedio. "O tome da je on danas starica antilopa", kratko će kolega. ... "Ova ugledna antilopa odluči antilopu staricu sprdati i ponižavati pred ostatkom krda, iako zna da je ova u pravu, govoreći joj da čita previše teorija zavjere. Nakon što je iz dana u dan ponavljala istu priču o tome kakve ih sve koristi čekaju kad jednom lavovima dopuste da im se dovoljno približe, čak su i one najsumnjičavije antilope počele vjerovati u to da su paranoične bez razloga. Vidite, mi smo antilope, a oni lavovi. Otkad je EU, taj lav, ta hobotnica, proširila svoje pipke i na ova naša područja, primjećujem sve više ispraznog, bljutavo banalnog sadržaja koji je brižljivo zapakiran u atraktivnu reklamnu brošuru koja zapravo skriva govno."...

... "Taj lav, ta hobotnica, što je onda, lav il hobotnica?", već spomenuta kolegica opet se nadvije nad kolegino uho "Možda oboje, ne znam", slijegao je ramenima kolega.

"Groteskno", završi kolegica.

Miroslav je bio nepokolebljiv iako je žamor bio sve jači:

"U narodu bi se reklo - tresla se brda, rodio se miš. EU eksperti nadiru iz zemalja članica, da bi nam na poslovnim sastancima

prodavali zrak kao najnoviju životnu pogodnost. Uče nas disati, ali po europskim standardima. Mislite da ste do sada znali disati? E pa prevarili biste se - njihova je krilatica. Naša uboga pluća nisu ni svjesna što su do sada propuštala. Da vam budem iskren, ja sve teže dišem"...

"Ne stvarno, o čemu ovaj priča, jel ovo neka skrivena kamera?", ista kolegica opet šapčući upita istog kolegu.

"Ne znam, o tome da sve teže diše. Možda ima astmu."

"Na trodnevnom seminaru s kojeg sam se upravo vratio, trkeljalo se, da trkeljalo - nema za to bolje riječi, vjerujte mi, o nadolazećem modelu komunikacije s klijentima putem Skype-a.

Gledajte, Skype sam po sebi nije ništa kriv, dapače to je jedan sasvim svrsishodan i koristan web komunikacijski alat. Problem je u tome što za ovladavanje njime nisu potrebni dani već par minuta. Zamislite da 3 dana po 8 sati slušate najumobolnije moguće predavanje u kojem se jedno te isto vrti u krug jer, naravno, složenost (prstima aludira na navodnike) teme ni ne dopušta drukčiji ishod. Ovaj predavač je odlično plaćen za svoju sramotu, pomislio sam u jednom trenutku"...

"Bome i ti si danas plaćen za sramotu", čuo je jedan otrovni komentar iz zadnjeg reda, ali nije se ni na njega osvrnuo, uvjeren da je njegova misija izdržati sve zlobne komentare, kako je mislio, još nedovoljno probuđenih kolega.

"Baš njega briga što svi prisutni žele pobjeći od lobotomije koju prodaje pod nuklearnu fiziku"... (Miroslav tu nakratko zastane osjetivši da mora doći do daha. Bio je neopisivo uzbuđen zbog uvjerenja kako će nakon ovog razotkrivanja tajnih uzroka i posljedica, u njegovoj firmi puno toga biti drukčije i da će ga kolektiv doživljavati s puno više poštovanja no što je dosad bio slučaj. U

zgroženim pogledima kolega on je vidio zgroženost nad onim nad čim je i sam zgrožen i ništa drugo)

"Taj predavač lijepo putuje po Europi, mjesečno zarađuje oko tri tisuće eura, zbog kojih će rado prešutjeti uzaludnost i beskorisnost svojeg rada. Dapače, predstaviti će ga kao najveću dobrobit čovječanstvu, ako mu još samo malo povećaju dnevnicu. Vi sjedite i mislite si kako ste upravo ušli u zonu sumraka. Ljudi oko vas djeluju nestvarno. Sve ovo mora da je plod vašeg bolesnog uma, izmislili ste sve. Da, očito ste naskroz poludjeli - kako inače objasniti prisutnost ovog smiješnog predavača u skupocjenom Boss-ovom odijelu, koji se ponaša kao da vam pokušava objasniti teoriju relativnosti, a ne nešto čime bi i čimpanza, bez uvrede majmunima, brzo ovladala. Uštipnete se i shvatite da ste doista tu, gdje ste i mislili da jeste. Ipak, zbog nekompromitiranja vlastite pozicije u firmi, koja vas je poslala na seminar, ne smijete ničim odati da vas ovo prodavanje magle sluđuje"...

"Tu je u pravu, poludio je", šapne ista kolegica istom kolegi još jedanput. On kimne glavom u znak slaganja.

"Pozorno pratite predavanje, kao vi sad ovo moje, plašeći se da će vas vaše lice u jednom trenutku odati i prikazati sav užas kojim ste iznutra preplavljeni. Vi se blago smješcate u nadi da ćete u pogledu nekog od kolega nazrijeti isti osjećaj apsurdna kojim ste i sami preplavljeni. Pogled koji će vam utješno reći - ha ništa, praviti ćemo se da učimo nešto revolucionarno novo i korisno jer nas za to plaćaju, jer smo kukavice koje sve razumiju, ali se boje to izreći - jer bolje je šutjeti, nema veze što smo svi skupa robovi ove epske gluposti, plaćica je plaćica. Pozivam vas, prestanimo biti kukavice, oduprimo se ovom dobro skrivenom pokušaju dase nad nama ponovo uspostavi fašistička vlast kojoj, za razliku od one prve, ne znamo ni otkuda i do koje mjere prijeti, što ju čini daleko kompleksnijom i opasnijom"... (nastane napeta tišina - Miroslav je uvjeren - zato što su sve duboko zamislili nad onim što im govori -

no ono što ne može vidjeti, opčinjen izbojem svoje hrabrosti je to da skoro svi jedva čekaju samo da napuste dvoranu)

... "Ničeg se ljudi toliko ne plaše koliko samima sebi priznati ono što doista vide. Dragi kolege - car je gol - eno ga k'o od majke rođen! Svaćam zašto se to bojite priznati sami sebi. I ja sam se do danas to bojao izreći na glas. Ne želimo da sistem u nas upre svoje sauronsko oko - bojimo ga se"...

"Što je sad ovo - gospodar prstenova?", opet, znate već tko, šapuće, znate već kome.

... "U međuvremenu sistem se genijalno pobrinuo da njegove ovčice mirno i sa smiješkom odlaze na klanje. Usput sa neskrivenim prezirom gledamo rijetke pripadnike krda koji glasno negoduju i iz sveg grla zdušno upozoravači na poguban ishod ovog puta. Molim vas, ne budimo više ovce", završi Miroslav i umjesto priželjkivanog aplauza naiđe na tupu tišinu i nevjericu prisutnih. Zacrvenio se kao rak. Htio je da mu se tijelo pretvori u svrdlo s kojim će samo nestati pod zemlju, ali je pokušao ne pokazati koliko ga je sram što njegovo izlaganje nije naišlo na odobravanje. "Pa dobro, kolega, uzmimo da je sve doista ovako kako ste nam sada izreferirali, što da mi sad učinimo s tim svim?", upitala ga je znate već koja kolegica.

Bilo je to pitanje kojim je Miroslav još mjesecima iza toga razbijao svoju glavu, ostavši i dalje na istoj poziciji u istoj državnoj firmi, odlazeći i dalje periodički na razne informativne seminare financirane iz sredstava EU. Bez i najmanjeg pogovora, ali ne bez velikog otpora, samodopadno uvjeren da je kao rob svjestan svog ropstva ipak nešto manji rob od onih koji misle da slobodno žive i rade.

Tihi koraci jeseni

Jesen se primicala tihim koracima. Ne ona kalendarska već njegova - osobna. Premda je već duže vrijeme primjećivao njene znakove, zanemarivao ih je sve dok se ona nije do kraja obistinila, pustila u njemu korijenje. Nije to imalo previše veze s njegovim godinama (ta bio je još tako-reći mladić), već s njegovim hiper osjetljivim i turbulentnim unutrašnjim svijetom.

Iscrpljen od konstantnih epskih ratova koji su sebi za bojište izabrali njegovu dušu, postajao je prazna ljuštura, bivši čovjek kako je samog sebe volio zvati - s iskustvom za preko sto života, ali s još malo preostalog života u sebi. Nije on postajao emotivni bogalj, ne. Nije se radilo ni o duhovnom hendikepu, već o posljedicama stalnog potiskivanja nagona da postane ono za što je oduvijek smatrao da mu je suđeno - postati slavним pjesnikom. U nemogućnosti da se kao takav nametne društvu, odlučio se od samog sebe sakriti, konstantnim se trikovima obmanjivati da mu to više i nije toliko potrebno i bitno. Umjesto da se bori za sebe, borio se protiv želje da se za sebe bori. To mu se činilo lakše od doživljavanja stalnih poraza koji su uzimali prevelik psihički danak.

Plimni valovi tuge, razočarenja i nijemog bijesa neopozivom su silinom godinama zapljuskivali njegove nutrine svaki put kada netko, do čijeg mu je mišljenja bilo stalo, nije imao sluha ni lijepe riječi za njegovu poeziju. Periodički ga je, doduše, znala pohvaliti neka djevojka kojoj se dopadao i kojoj bi sramežljivo, s crvenilom na licu, recitirao svoje stihove u osami neke klupice. Ipak, to mu ni približno nije bilo dovoljno jer je potvrdio svoje vrijednosti uvijek želio od onih s kojima nije emotivno povezan. Sanjao je poštovanje i slavu, a živio je s porugom, podsmijehom i bezbrojnim uredničkim odbijanjima njegovog pjesničkog rukopisa. "Ljudi mi ne vjeruju da sam avion", često je znao reći. Imao je sve manje i manje hrabrosti i snage istrajati u ostvarenju tog svog davno zacrtanog sna. Počeo ga je mrziti jer, u konačnici, što mu je donio? Samo neispunjena

očekivanja i beskrajne urone u oceane bola. Imao je osjećaj da mu vlastiti život izmiče pod nogama i da ništa nije pod njegovom kontrolom.

Bijeg od neumoljivosti žrvnja koji ga je iznutra uništavao pokušao je silom pronaći u stvaranju svojeg novog identiteta, nečeg što bi mu bilo podjednako važno kao pisanje pjesama. Jednom se učlanio u lokalnu udrugu za zaštitu ptica, ali ga je metafora ptice kao nezaštićenog pjesnika nagnala na brzinsko povlačenje. Strovaljivanje prema dolje odvijalo se sve većom brzinom. Zakon akceleracije, slobodni pad. Suze su mu svakodnevno navirale ne birajući za to mjesto: u autobusu, u javnim wc-ima, na koncertima neozbiljne glazbe (kako je zvao rock koncerte), u pekari, banci ili pak šetnji. Uporno bi kucale na njegova očna okna, ali on ih nije puštao. Gradio je nove slojeve brane obuzdavajući nabujalu rijeku. Nije mogao plakati čak ni kad oko njega nije bilo ljudi. Sramio se pred samim sobom. Činilo mu se nekako nemuževnim cmizdriti poput malog djeteta. "Ali ti i jesi ranjiv poput malog djeteta, koja je razlika", rekao je sam sebi jednom prilikom, međutim ni to nije pomoglo. A bilo bi tako lijepo malo istresti dušu, mislio je. No čak i kad bi se, sam u svojem stanu, odlučio prepustiti navodnjavanju tepiha, uskoro bi njegovo lice umjesto suzama bilo prekriveno ledenim tupilom. Paklenski ledena grimasa beznađa upućena ravnodušnom svemiru.

E, živote, jesi me sjebo. Učinio si me odveć lošim da uspijem i odveć dobrim da odustanem. Nasmijao se toj svojoj rečenici, kao da vodi dijalog sa vlastitim životom tj. (kako on misli) s onime što je od njega ostalo otkad je, uz sve već spomenuto, ostao bez djevojke i redovnih mjesečnih primanja. Kiseli smiješak na trenutak ga ospokoji, kao da bi mu sarkazam mogao pomoći zaustaviti taj nepregledni niz negativnih događaja. Stojim na ruševinama vlastitog života, padne mu na pamet. U trenu se zaljubi u tu pjesničku sliku i zapiše ju u mobitel. Možda su težak život i strovaljivanje tu samo zato da bi ga inspirirali na nove pjesme, možda je baš to onaj presudni zamah koji

će ga konačno lansirati u orbitu, među besmrtnike. Napisao je puno pjesama u zadnje vrijeme. Crna tinta očaja bjesnila je po nevinom papiru, silujući ga. Možda ću pravi umjetnik postati tek kad o svim tim nevidljivim ljudskim potresima počnem pisati bez premaza svojih stavova i emocija, pomisli, ali mu se ta verzija pisanja učini izdajničkom, neiskrenom.

Stao je kraj odškrinutog prozora i staklastih očiju gledao djecu što su u krug klizala na glavnom gradskom trgu. Svježina noćnog zraka zagrizla mu je u obraze. Mogao bi sada sve ovo okončati.

Sablaznila ga je ta pomisao. Kao da ju je netko drugi, njemu nepoznat, utisnuo u njegov mozak. Pjesma, koja je upravo dopirala iz povećih zvučnika na trgu, činila je romantičnim njegovo daljnje razmišljanje o smrti. Bilo je nečeg rasterećujućeg u zamišljanju vlastitog odlaska s ovog svijeta. Bol ovog mog promašenog postojanja iščezla bi u trenu. Predati se i padati prema dolje, ne više samo u figurativnom smislu. Počeo je mjeriti udaljenost do tla. Pih, tek pišljivih 10 - ak metara. Ako se bacim, prije ću postati invalid nego mrtvac. Ne, nisam još spreman umrijeti. Još nitko ne zna za mene. Moj pjesnički rad je i dalje nedopustivo anoniman. Mogu podnijeti pomisao da umrem, ali ne i da padnem u zaborav bez ispaljenog metka. Ne bez da ostavim svoj umjetnički trag, stiskao ga je očaj.

Isrpljen od nove drame kroz koju je prolazio, sjeo je na kauč i par puta zaredom duboko uzdahnuo. Olujne vode su se smirivale i polako se vraćale u stanje bonace. Ali ne zato što mu je dobro, nego zato što je preumoran da mu i dalje bude toliko loše. Mirno je promatrao samog sebe, tiho zureći u vlastito propadanje, u svoj kukavičluk, u nemogućnost da se pokrene i promijeni smjer zlokobnog kretanja.

Odustanak, slatki odustanak od svega, blagotvorni prekid s odgovornošću. Blagotvoran - da, ali za koga? Samo za jedan dio

mene, onaj ljudski dio. Ali što je s umjetnikom, taj mi nikad neće dati mira! Taj hoće sve - i to odmah - snažan demon. Želi vladati, imati moć i tuđe poštovanje, a našao se u tijelu ovog bojažljivog, nesposobnog bijednika. Razara me iznutra u vječnom ratu sa životnikom u meni. Dok jedan pobjedonosno slavi, drugog slama žed za osvetom. I obratno. Začarani krug, razjašnjavao je samome sebi svoju situaciju.

Sjetio se svoje bivše djevojke. Nedostajala mu je. Ona je nekoć davno vjerovala u njegove pjesme. Još dok su bili mladi studenti, u jednom tamnom gradiću koji mu se u tom trenutku doimao poput Monte Carla...

"Pretjeruješ. Sklon si u svojim lošim danima čitav svoj život svoditi samo na najmračnije stvari koje si doživio. Nije to baš tako. Ima u tvom životu i puno svjetla. Jakog svjetla. Promatrati život samo kroz prizmu frustracije čini ga znatno gorim no što doista jest", opomenuo se. "Tko si ti?" Nije bilo odgovora, samo tišina, duga, rječita bez riječi i razotkrivajuća, sa svjetlom boje tame. Uzeo je papir i u transu pisao. Misli su bile predugačke da bi stale u strofe. Pisao je u prozi, možda i po prvi put. Nakon što je napisao naslov - Žrtvene životinje južine, jer nije u stanju pisati bez naslova - iz njega je samo izlazilo...

... Hodajući rutom već odavna ugraviranom u džonove mojih cipela gledao sam teške oblake koji samo što se ne stropoštaju na grad. U slow motionu, fluidni i zaigrani, a opet teški i omamljujući. Krošnje drveća, s djelomično zelenim, djelomično smeđim - skoro otpalim lišćem, podsjećale su me na vlastitu nutrinu. Vozači, blijedi, sluđeni južinom pravili su ludorije po cesti, dizali već ionako visok kolektivni tlak. Ovi mlađi vozili su k'o da žure poginuti, nešto stariji nemirno su ih gledali i pokušavali ispraviti njihove greške psujući kroz zatvorena stakla. Po gradu ljudi, ljudi u stalnim kretanjima, traženjima, žderanjima, očajnim grebanjima za položaje, socijalne i intimne. Rijeka ljudskih tjelesa mravlje je tekla već poznatim, unaprijed

programiranim pravcima, nesvjesno žudeći život koji je za njih netko drugi još od pamtivijeka odredio, uredio, zadao. Tu i tamo neki eksces, otklon od uobičajenog, osvježavajuć, ali i tragikomičan jer nema snagu postati pravilom. Ljudi, stiješnjeni, nasukani jedni na druge poput krda morževa, zatrovani, zagađeni prigušenom nelagodom i prezirom, sve u umaku od komičnih pokušaja da se bude izliječen od sujete koja se, zastrašujuće lako i prirodno, lijepi za ljudsku dušu kao nevidljiva paučina. Crvotočina bez jasnog oblika i svrhe osim da bude šibana voljom i obiješću zagonetnih silnika. Ljudske duše, smežurane, isušene, trošne, umorne, u kratkim intervalima bez straha rastu hranjene iznenadnom sviješću o vlastitoj bezgraničnosti s kojom ne znaju što bi pa se nanovo povlače u smrdljivu, no poznatu ljušturu. Hladne provalije između mene i prolaznika. Ledeni oceani gutaju pločnike. U tom vlažnom grobu gnjilo je žuborio neki novi život. Potpuno distanciranom svaki mi se čovjek doimao poput zalutalog svemirca koji se pravi da zna što mu je činiti na (n) ovom planetu. Prolazili su ljudi istovremeno gradom i kroz mene, postajali mojim sastavnim dijelom, puštali u meni svoj zlosretni korijen, useljavali se na neodređeno u moju dušu, nalikujući na životinje koje se trude sakriti da su životinje. Fotografski sam ulovio osmjehe jednog zaljubljenog para. Bio je to privremeni zaklon u oluji. Nada koju je opet vrebalo iskustvo da ju ismije. Slijediti instinkt, samo slijediti instinkt, negdje je odzvanjalo, uvjerljivo, ali s velikom šansom da se ne ostvari kad bude najvažnije jer civilizacija to traži i već me istrenirala drukčije.

Buljio sam, začaran, pripadno nepripadajuć, u vlažno lišće drveća izraslog iz asfalta, goluždave ptice na sivom ispijenom nebu, urušene, romantično trošne i nakazne fasade, u ljudske sudbine predvidljive poput tema o kojima k'o govorni automati trkeljaju propupale adolescentice, poslovnjake sa mašinskim sjajem u očima, u samouvjerene, bahate dangube što zaudaraju na mokraću i ustajalo vino, a opet nekako znatno više pripadaju ovom danu od poslovnjaka dok s neviđenom slašću ispijaju užicano jeftino pivo i poluretardirano komentiraju dnevne događaje na klupici pred

dućanom, u žene na autobusnim stanicama u pripri-jenim suknjama, istovremeno željne i neželjne muških pogleda, s tjelesnošću koja ne pripada samo njima, u tragikomičnoj opreci svojih nagona i misli, smiješne i uzvišene, tajnovite i gole u isto vrijeme, na vjetru koji im u praskozorje briše tragove sna sa lica, u dim iz tvorničkog dimnjaka što lijeno stoji u zraku i zaklanja pogled na avione što putuju za sjever, u svježu srednjoškolsku čeljad što žuri na ispite koji neće imati veze s onim što će kasnije raditi u životu.

Osluškiavao sam vjetar koji kao da je bio glas anđela koji pomalo gube dah. Vidio sam pjesnike napuklih krila, oglodanog poetskog zanosa - s prosjačkim očima koje žele ostati ponosne, kumice na placu - stare, ali zdravo poletne, mlade kršćanke, usahle od potiskivanja tjelesnih nagona, koje žele izgledati kao da žive punim plućima, ali nemaju gdje niti znaju više kako se diše, i gomilu muških koji ih salijeću poput osica; one se proračunato ogledavaju dok se na ulici ljube s njima, a oni - zaneseni, udubljeni u poljupce ne vide strašljive oči košuta zagledanih u daljinu šume; propale političare što kao prizemljeni orlovi oportunistički stoje na ogradama uz autopute i prate gdje bi se što moglo uloviti, požderati; sredovječne muškarce koji se pijani po klubovima upucavaju tinejđerakama - dovoljno pijani da ne vide koliko su smiješni, vrijedni prezira i divljenja u isto vrijeme; neuredne, provincijalne, u bradu zarasle slikare kojima odjeća miriše na boje i terpentini - uvjereni da pripadaju vrhu hranidbenog lanca i plahe pjesnike silovane čeličnom voljom tih drvosječa koji ne preispituju svoje postupke, a svi podjednako neostvareni, opsjednuti svojom veličinom i vječno mračno zaljubljeni u objekte svoje mržnje. Južina je klala srca i svoj plijen poslušno slala krvožednim nebesima... ... Stao je, pročitao ono što je napisao. Činilo mu se dobrim, čak prokleta dobrim. Prizivao je hrabrost da to negdje danas sutra objavi (smrtno ga je zaboljela mogućnost da taj i preostala gomila papira zauvijek ostanu u njegovu četiri zida). Ispisani reci kao imali su kakav takav terapijski učinak. Zalegao je na krevet, ugodno ispražnjen, zadovoljan što je prodro iza vela nekih stvari koje su mu bitne. Nema bolje od mentalnih masturbacija, bila

je njegova posljednja, nezapisana rečka prije utonuća u san. Ponovio ju je par puta, da ju slučajno ne zaboravi...

Dvije super bakice

"Jooj, tak sam ti danas loše", požali se Sara, s dozom odmje-renosti, ne da bi susjedu Mašu, koju je pri povratku iz trgovine sreła pred zgradom, kukanjem ubila u pojam, već da započne razgovor, ali i izazove stanovitu dozu sažaljenja zbog koje žrtva/ sugovornik obično ima moralnu obavezu ostati u njenom društvu nešto duže od željenog. Nije ona, dakle, bila ništa posebno loše raspoložena, već samo naviknuta tako započinjati komunikaciju i pecati bilo kakvo društvo koje je u njenim poznim godinama, a posebno od kad je ostala bez muža, sve dragocjenije.

"A, jadna moja. Je i vrijeme je takvo, svi se danas žale", zbog već dobrog poznavanja uobičajenih Sarinih trikova, a nimalo iz suosjećajnosti, prisnaži Maša, Sarina vršnjakinja. Ipak, izostanak stvarne emocije nije značio i manjak želje za malo poslijepodnevne susjedske brbljarije. Premda ju Sara svojim pesimizmom i prizemljenošću najčešće nervira i njoj bi dobro došlo nečim ubiti blago nenosnu prazninu nedjeljnog poslijepodneva. Obje su dugogodišnje umirovljenice, Sara od nedavno udovica, a Maša od davna razvedenica.

"Mislila sam malo prošetati, ali noge me bole, vrijeme je tak teško", nastavlja Sara svoju automatiziranu jadikovku svagdanju. "Je, ko Staljinov karakter", pomislila je Maša, ali nije htjela u susjedi koja se s njom, već provjereno, nije mogla natjecati u bilo kojoj vrsti verbalne kreativnosti, opet stvoriti osjećaj manje vrijednosti i ugušiti joj želju za daljnjim razgovorom koji bi i njoj, žrtvi staračke samoće, dobro došao.

"Je, tak je kaj da nam nebo glave stišće", potvrdno, ali i hladnjikavo primijeti Maša.

"Ček, kak to misliš - stišće glave - ´oćeš reć da je nebo škripac?", Sara zatekne samu sebe da je umjesto uobičajenog nizanja bezopasnih i

sterilnih varijacija na zahvalnu temu vremena i njegovog utjecaja na njeno psihičko stanje, odlučila kritički zaroniti u pozadinu susjedinih riječi. Bez prethodnog vaganja, ispalila je prvo što joj je palo na pamet i to na, procijenila je, dosta drzak način. Nadala se da to Maša neće tako doživjeti, ali ne što bi ju zasmetala vlastita drskost, već se bojala kobnog protuudara. Maša je sve to opazila i premda joj je bilo glupo i benigno nije mogla protiv sebe. Odlučila je uzvratiti, ali tako da Sara to ne primijeti. Nije, naime, željela da si Sara umisli da ju je svojom drskošću povrijedila, nju poznatu čeličnu lady, a i zato jer je znala da bi se ova iz straha odmah povukla i pritom krenula s beskrajno iritantnim isprikama. Predobro je već znala da su Sarine isprike, s obzirom na to da u otvorenoj raspravi protiv nje nikad nije imala šanse, bile njeno jedino oružje da joj otupi oštricu napada.

"Sara, kaj ti je, pa nismo bravari, kakav sad škripac", izađe iz Maše relativno bezopasan sadržaj no u glasu je bilo natruha kompetitivnosti što Sarinom šestom čulu nije promaklo. Koliko je bila priprosta u komunikaciji, toliko je bila naoružana nepogrešivom intuicijom. Iz blago paničnog opreza, prebacila se na drugu temu, trudeći se ne odati da to nije stvar njene slobodne volje. Osim što je i sama znala da je Maša znatno vještija u njihovim prepucavanjima, danas nije bila raspoložena na potpisivanje poraza.

"Sve mi se više čini da sam čitav život bila meteoropat", kaže grčevito primivši kvaku ulaznih vrata stana. Uopće to nije mislila, samo je željela skrenuti razgovor na drugi kolosijek gdje ne caruje dosjetljivost već predvidljive fraze.

"Znaš tko su bili najveći meteoropati u povijesti?", upita ju Maša. Kao iskusni pokeraš osjetila je protivnikovu slabost i odlučila ju naplatiti naglo izgubivši volju za finoćom. Sve to uz izvještačen topli osmijeh, alibi koji treba sakriti da želi poniziti Saru. "Ne znam, tko?" u nervoznoj slutnji neželjenog smjera razgovora bila je Sara.

"Dinosaurusi, oni su se baš napatili zbog meteora", vragolasto će Maša, zadovoljna svojom dosjetkom. Sara je shvatila tu igru riječi, ali je nastavila tupiti u svom stilu. Htjela je Maši strgnuti taj samozadovoljni osmijeh svojim davljenjem. Voljela je vidjeti da joj zbog njenih riječi pada energija.

"Joj i mi bi skoro mogle Bogu na račune, jel' misliš kad o tom?"

"A kaj bi o tom mislila?", "Plaši me to, al ne smiješ to nikom reć, posebno mlađima, reći će da si nezahvalan na tak lepim godinama, ali ja ti velim ja bi opet ispočetka, ni mi ni blizu dosta. Osim tog ne želim živjeti razmišljajući da bi svemu mogao doći kraj. Nije u tom poanta. Treba još ovo kaj nam je ostalo proživjeti punim plućima".

U nedostatku bolje ideje Sara se nakašlje i opet samu sebe iznenadi nehotičnom naznakom duhovitosti:

"Jooj, punim plućima. Moja su puna samo šlajma za iskašljati", pecala je opet moral, a ne kreaciju kod Maše jer u tom je moru, bez neočekivanih promjena vremenskih uvjeta, ona bila vještija riba. Maša se, s bljeskom u oku, opet spremala prebaciti Saru u svoje more, no tako da, po mogućnosti, ova ne primijeti da se u njemu kupa...

Ljubav i smrt

Čovjek se zakači na beskonačno odgađanje, baš kao što i brzo postane radoholičar kad konačno krene s planiranim i zarotira kotačiće tog mehanizma.

Lepršav, s tonom ushita ispod kratke, blago oznojene majice, Ante, student zračnog prometa, sjedio je par stolova udaljen od te djevojke čija ga je ljepota nagnala na pomisao da je život lijep, da je život fer. Jesam li to upravo napisao da je sjedio? Ok, to je samo donekle točno, jer ono ispod njega više nije bila stolica, već raketa usred završnog odbrojavanja za lansiranje u svemir. Bila je rana ljetna noć u Makarskoj, iz koje je prije već dosta godina otišao u Zagreb na studij. Ljeta provodi na moru, pomažući ocu i majci oko iznajmljivanja jednog krila kuće turistima.

Poglasnio je zvuk na slušalicama. Na repeat si je preko mobitela puštao pjesmu koja ga je jutros skroz obuzela, baš kao i ova vila koju je gledao kako ispija Zombie koktel u društvu svoje prijateljice i dečka s kojim se svako malo ljubakala, ali ne iz strasti već, nekako, reda radi. Koliko god da ga je očaravala već dobrih sat vremena, ne voli se on ubacivati u tuđe odnose. To mu je ispod časti, čak i kad mu lik, poput ovog njenog, djeluje kao zadnji šmokljan. Tješio se da je možda i bolje što je zauzeta jer, koliko god da je sa zavodjenjem na ti, toliko je lijepa da bi sasvim sigurno bio mrvicu preživčan da, kad bi joj odlučio prići, ostavi željeni dojam. Nema veze, mislio je, naslađivat će se njenim licem i svojim slatkim fantazijama do mile volje. Kako bi još više začinio to uživanje estetsko sanjarskog tipa, uspio je sam sebe uvjeriti da ona trza pogledom svaki put kad on ustane i ode na wc. A otišao je tamo barem pet puta u sat vremena. Jednom jer mu se stvarno pišalo i četiri puta čisto da se malo šepuri sa svojim isklesanim tijelom i najzavodničijim pogledom kojeg je mogao složiti - dajući njoj priliku da ga zamijeti i sebi iluziju da nije samo zamijećen, već i neodoljiv. U svakom od ta četiri fantomska uriniranja uspio je nešto sitno izmikati iz svojih bubrega koji su,

pomislio je, nepresušni rezervoari koji se ne prazne samo iz potrebe već i na izdanu zapovijed. Bubrege - poslušni vojnik, animirao je samog sebe nad pisoarom.

E, jel ti Nikola Tesla što u rodu? Čim te vidim, strese me struja, zamišljao je njenu urnebesnu reakciju kad bi joj tako uletio. U prostoriju su, bez prethodne najave, ušle njegove tri starije prijateljice s kojima se već neko vrijeme s guštom druži - onako, većinski neopterećen primislima i skrivenim motivima zavodjenja. Što znači većinski? Ha, da ostanu sami na planetu, Ante bi se pobrinuo da s njima produži ljudsku vrstu.

Pozvao ih je teatralno za svoj stol iako je znao da bi one i bez tog poziva do njega sjele. Učinio je to jer je htio svoju vilu zadiviti time kako na njegov poziv žene rado i bez pogovora hrle u njegovo društvo. A i što se prijateljica tiče, tako će ispasti kavalirski - da se osjećaju kao da su pozvane, a ne da su se pozvale same. Bio je nevjerojatno dobro raspoložen i to nije ostalo neprimijećeno. "Čovječe, vidi ga, danas si jako dobro ha? Za razliku od prošli put. Koliko si već popio, priznaj?", jedna se odmah odlučila igrati procjenitelja njegovog psihičkog stanja koje je zadnjih dana bilo vrlo, vrlo depresivno jer otac zbog njegovih loših rezultata na fakultetu sve češće ističe da će mu, ako uskoro stvari ne krenu na bolje, prestati davati novce za studiranje i nek se izvoli snaći kako zna i umije.

"Sve", odgovorio je, jer mu se ta blesava fora učinila bezbol-nija i elegantnija od objašnjavanja kako čovjek može svijetliti i bez pomoći alkohola. Ta njena upadica malko ga je i uvrijedila, sve dok se nije sjetio da je on doista najčešće istinski sretan samo kad je pijan. Konobar je prišao stolu uz ispriku da mora odmah naplatiti rundu jer je gužva: "Pedeset osam". Ante je izvadio plavu novčanicu i rekao: "Pedeset, u redu je". Konobar i svi ostali počeli su se smijati, a on je, osokoljen svojom dobrom forom, odlučio da ju još dvaput ponovi, umišljajući da je neizmjereno duhovit i da bi baš bilo dobro da netko

sve ovo snima i bilježi kako bi i budući naraštaji znali da je u njegovom društvu uvijek bilo ludo i nezaboravno.

"Tvoj um je tako divno mjesto", obrati mu se prijateljica, umjetna plavuša i time ulije još ulja na već ionako rasplamsalu vatru Antine narcisoidnosti.

"Kako bih ja voljela na sat vremena imati tvoju glavu", dodala je još.

"Hoćeš da ti ju odšarafim?" i dalje je bio u veselom elementu kojeg ništa nije moglo poništiti, predan u naručje vjere kako nema ozbiljnijih prepreka na tom putu osvajanja novih, blistavih i euforičnih zadovoljstava. Sve je na svom mjestu, u savršenoj podudarnosti s njegovim kriterijima željenog utočišta – večerašnji ljudi, atmosfera, plesna muzika, ta djevojka koja je najljepše stvorenje na svijetu koje je odlučilo doći na ljetovanje u njegovu Makarsku. Ante je bio u stanju za koje se i raj čini nedostojnim surogatom.

Ono što se nikako ne uklapa u njegovu željenu viziju vlastitog života je rad. Otac mu je znao reći da je siguran kako mrzi radijator samo zato što počinje sa - rad. Toliko je predan čulnim zadovoljstvima, izlascima i alkoholu da katkad, sasvim iracionalno razmišlja i čudi se zašto to nije dovoljno da ga njegov otac financira do kraja života - jer, eto, on je ukras, birtijaški harlekin - to je njegov posao, ono što mu najbolje ide i čemu ga onda opterećivati i tražiti od njega uspješnost i na drugim životnim poljima. U četiri godine studiranja uspio je počistiti samo prvu godinu i na jedvite jade, uz očev tajni financijski impuls rektoru, upisati parcijalu druge. Kad god uđe u obiteljsku kuću napetost se može nožem rezati. Zato ga kod kuće rijetko i ima. Danju oca izbjegava u širokom luku, a noću troši kao da nema sutra.

Ipak, u njemu sve očiglednije raste jedan crni ponor u koji sve češće zapada. Prvi put mu je neki dan, nakon ni sam ne zna koje svađe s

ocem, palo na pamet kako bi sve bilo lakše kada bi napustio ovaj svijet. Nakon što se preplašio tih crnih misli, optimističan po prirodi, držao je dobrim sve dok o tome samo razmišlja. U birtiji je o tom iskustvu otvoreno popričao s jednim konobarom, dugogodišnjim prijateljem. Pravdao se, misleći da će poopćavanjem svog stanja malo popraviti dojam:

"Svima koji žive u Hrvatskoj nekako i ne bi trebalo biti žao umrijeti jer - zna se na kakvu panoramu čovjek mora biti spreman kad svakodnevno putuje šupkom civilizacije. Mislim da čovjek može priželjkivati smrt sve do časa kad za ozbiljno krene umirati. Tada odjednom panično sanja da još poživi jer se sve čini boljim od odlaska u ništavilo. Dok mu život više sličí umiranju no življenju, sanjari da umre i prekine tu tihu agoniju. Tako je i meni sad - naprosto mi je to lakše i komfornije od pokušaja da malo zapnem na fakultetu. Svjestan sam da je stari u pravu, ne može se živjeti od ove apartmanske crkavice, ali u ribarenje s njim ne idem, nema šanse... ali ne mogu se natjerati da zapnem, ne zanima me taj fakultet, promašio sam ga skroz, al' nemam to srca reći ocu."

"Pa što ne napustiš onda fakultet i vratiš se tu?", pitao ga je konobar.

"A od čeg' ću živjet', kažem ti, ne idem na ribu, ne zanima me to, prekrvav je to kruh. Ovdje mogu uživati samo dok znam da gore u Zagrebu za mene postoji neka perspektiva. Ne mogu se ovdje više vratiti. Ne nakon što sam bio gore. Bar ne za stalno.

Ovako ljeti je ok, ali ostatak godine - ne dolazi u obzir, otac i ja bi se najvjerojatnije poubijali"...

... Daj mi svoju krv mala. U mislima grof Drakula, u djelima bezazleniji nego dežurni prognostičar Vakula, smišljao je rimu za situaciju u kojoj se nalazio. Primijetio je da se njegova vila voli neobuzdano smijati. To mu je zbilja bilo privlačno - kad cura ne pati

kako će izgledati dok se po stolu divlje valja od smijeha. Dok se pravio da prati o čemu pričaju njegove prijateljice, razmišljao je o tome kako ta djevojka svojim gestama na momente otkriva vragolasti dio sebe, dio koji on, kao opčarano muško, može opaziti kao dojam koji ostavlja, ali ne i priznati ga kao njeno većinsko svojstvo. Nevjerojatno, rezonirao je dalje, kako smo u toj kratkoročnoj zaljubljenosti skloni idealizirati djevojku pridajući joj samo one osobine koje su u skladu s našim anđeoskim vizijama nje same, a koje, tragikomično, u trenu raspršuje jedna majušna promjena crte na njenom licu koja odaje da ona, baš kao i mi, voli nesputano uživanje u svemu onom što bi svećenici, već poslovično, nazvali grijehom.

Nije morao ni čuti čemu se tako zdušno smije i raduje. Zavirivao je u njen trenutni isječak života poput nezvanog gosta kojeg nema potrebe tjerati jer se diskretno drži na pristojnom odstojanju, u sobu koju domaćin ionako nikad ne koristi.

Kako su dolazile nove i nove runde, bivalo mu je sve teže pratiti zbivanja za vlastitim stolom. Ta zarobljenost u žudnji spram nepoznate djevojke počela mu je čak i smetati. Htio je se malko otarasiti. Između brbljarija za svojim stolom i glasne muzike čuo je kako je vila izgovorila riječ - starke - i nakon toga opet se divlje nasmijala. To je bilo dovoljno da umisli kako sigurno pričaju o tome gdje su kupile svoje nove bijele starke i kako je baš jako smiješno da su ih kupile na istome mjestu. Unizio je njen smisao za humor kako bi mu lakše palo što nije njegova, a i kako bi pažnju poklonio svojim prijateljicama. No, instinkt nije dugo vjerovao toj izmišljotini razuma. Kao da je sadržaj njihovog razgovora važan kad je netko poput mene ovako vlažan, opet se zabavljao rimom. Osjećao je da mora ubiti ili bar zaboraviti želju za njom, da neostvarena želja ne bi počela ubijati njega.

Iz sanjarenja o najljepšoj curi u gradu prenula ga je prijateljičina riječ - smrt, no, umjesto da se konačno uključi u razgovor i dalje je,

odsutan, nijemo promišljao o tome koliko je zapravo u čovjeku smrti prije smrti. Umjesto odgovora obratio mu se unutarjni glasić: "Šta je, opet se zabavljaš jalovim promišljanjima kako bi od sebe prikrio činjenicu da nemaš muda obratiti se ovoj prekrasnoj curi? Eh, kakav si ti alfa mužjak", provocirao ga je uporno. "Nije važno jesam li alfa ili beta, kad dečka ima mlada teta!", izrecitirao je, ali neželjeno - naglas. Prijateljice su ga u čudu pogledale. Nakostriješio se od neugode. Bojao se da ne pomisle da je poludio jer to što je rekao nije imalo nikakve veze s njihovom stvarnošću, premda je za njega bilo toliko stvarnije od bilo koje druge stvarnosti. Na sreću i one su već bile prilično pripite pa su brzo nastavile ne osvrćući se previše na samo još jednu novu iz niza njegovh ludorija. Jedna od prijateljica bila je sve grlatija:

"Ne fakat, ja se toliko bojim da ću se probudit u grobu kad umrem, tj. da umrem, a da nisam umrla, shvaćate što hoću reć'? Mislim da ću zahtijevat' da me na kraju spale."

Ante se tu uključio: "To bi ti bila baš dobra fora. Tvoji budući unuci moći će pokraj tvoje urne pričati drugim klincima kako je njihova baka baš spaljena."

"Šta je je, ajme jesi spaljen, Ante", nasmijala se ta prijateljica koja želi postati prah kad umre. Ante je bio sretan što se konačno izbavio iz ralja promišljanja i (pre)pustio niz maticu zbivanja te divne noći. Glupiranje, koje mi tako dobro ide, često je puno pametnije od pametovanja. "Još da me netko za to hoće i platit, gdje bi mi bio kraj", pomislio je...

Djevojka me s mužem vara

*Već se neko vrijeme zabavljamo u mojemu stanu
Uvijek zatvorim prozor da susjedi ne čuju galamu
Jer od njene vike kad odaje se tjelesnoj strasti
I friško nanešena žbuka sa zida voli brzo pasti*

*Umišljam da sam samo njen, da me neizmjereno voli
Da provede život sa mnom - u crkvi bogove da moli
Da zbog mene ni ne vidi muškarce druge
Da nevjera joj se gadi k'o simptomi kuge*

*Ona se smije mojim forama, čak me, kad sam tužan, tješi
A kad zapnem s matematikom, domaću zadaću mi riješi
Kad zakockam sve pare, psujem svijet, u ludilo padam
Njeno toplo lice daje snagu da se boljem sutra nadam*

*Na piće kad idemo, ona češće od mene rundu plaća
Ne gadi joj se stražnja strana mojih neopranih gaća
Nikad je ne boli glava, uvijek bi mi rado dala
Sa strane čovjeku se čini:" Buraz to je ideala"*

*Zaljubljen do ušiju, prvi put sanjam imat djecu
Ona sluša narodnjake, uz nju zavolio sam Cecu
Nikad me ne gnjavi kad se zaželim malo samoće
Čak mi nekad malo fali da više me za sebe hoće*

*Uvijek kaže da je ljepše kad nismo svaki dan skupa
Ja joj vjerujem, uz nju moj krvotok ko cvjetak pupa
Doduše, malo zna bit naporna kad je u peemesu
Al koja žena u te dane nije u pojačanom stresu?*

*A onda jednog dana
Usred mojeg stana
Za milost preklinjat' sam ju stao*

Zbog jedne stvari koju nisam znao

*Navukla je hlače, na usni popravila ruž
Samsung zavibrira, na ekranu piše muž
Blijed, u nevjerici, nepomično sjedim kraj ormara
Gutam gorku činjenicu, djevojka me s mužem vara*

*Radije bi od nekog geja bio nagužen
Neg od drage ovako podlo namužen
U nevjerici, plačnim tonom molim: "Reci da nije tako!"
A ona svojim odgovorom čini da bi se još više plako
"Isuse, dragi moj, pa ček malo, pa kaj ti to još nisi skužio,
Pa kad si se dosad s nekom samo jednom tjedno družio?"
Sva naša prošlost glavom mi prolazi kao mrzla voda
Odjednom sve se slaže, na čvrstim nogama hoda
"Mileni, moram ić, on se danas vraća ranije s poslića
Moram odma' doma, ispeći mu smrznutog oslića"*

*Volim li to nju, il sam samo volio idealnu situaciju našu
Propitujem svoje srce uz sve prazniju i lakšu rakije flašu
Najradije bi joj sad dao nogu, osvetio se, o moj mili Bože
Al kako kad tehnički s tuđom ženom prekinut se ne može?*

*Znoj me svega oblijeva, a srce divlje lupa
Ne mogu otarasit se slike njih dvoje skupa
Ali malo je glupo da ljubomorne ispade imam
Pred tipom čiju ženu svako malo голу skidam*

*Premda geometriju ne volim, u tajnom trokutu sad živim Navučem
na nju kao na drogu, s njenim brakom se mirim Ipak, naivno mi
srce često ima želju da se na njoj iskali I dok se bojim da me zato
ne ostavi, nju to još više pali...*

Nitko nije prorok u svom selu

"Nema tog vrha na koji nisam stao, nema tog dna na koje nisam pao", pjevušio sam svoje najnovije stihove u mješavini slavodobitnosti svog velikim očekivanjima napumpanog ega i svijesti da vjerojatno opet nećemo uspjeti napuniti niti domaći klub. Šećući prema klubu u kojem uskoro nastupa bend u kojem sam pjevač, kao kokice sam zobao Isline dražeje da obložim grlo ljepljivim ekstraktom borovnice i pripremim ga za dva sata glasnog zavijanja u zadimljenom klubu. Čim sam ušao, za šankom je već sjedila plejada mojih "obožavatelja". "Kaje, Miki, svirate, a? Neka, neka ponijeli smo paradajze i drugo povrće", dobro poznati zmijski glas mog starog provokatora i dežurnog psihopate, razlomio se prostorijom. Sviis, ugriz ravno u srce. Htio sam efektno uzvratiti, ali kao i uvijek, pravih se riječi uvijek prekasno sjetim jer naprosto nisam kalibriran na takvu otrovnu komunikaciju. Hej, polako, nisam sa sobom ponio serum, sinulo mi je kasnije, da sam mogao reći.

Kad čovjek upadne u zmijsko gnijezdo, teško da se može nadati ičem drugom osim da će biti izgrizen. Kako je noć odmicala, svako malo je, u nevolji što nije on u centru pažnje već bend, raznim smicalicama poput nuđenja droge članovima benda, glasnog ispitivanje gazde kad će završiti tonska proba jer da bi on slušao muziku, hvaljenjem solo gitariste kao jedinog valjanog člana benda, želio mene raspizdit da uzvratim paljbu i prenesem bitku na onu vrst bojnog polja gdje se on najbolje snalazi. Znao sam da ću bilo kojim znakom srditosti samo razbuktati već ionako bolesno zle namjere u njemu. Kukao sam, oplakujući sam sebe, osjećajući kako me opet preplavljuju strah i nemoć jer znam da u bitci s tom vrstom ljudskih ništarija ne možeš pobijediti. Ništa njemu nije toliko bitno ni poželjno od prizora mojih suza, moje propasti. Moj neuspjeh njegov je uspjeh, ushit. Naprosto, jedino što bi ga večeras moglo razveseliti je vidjeti me poraženog, iscijeđenog i spremnog da se povučem pred njim, velikim, sveznajućim, nenadjebivim. Zato je tu, praveći se da je došao na koncert, a u džepu skrivajući svoju vudu lutkicu. Znajući

sve to, planirao sam ignorirati ga, ne paliti se na njegove provokacije, udarce ispod pojasa, koje sam, poput mazge naviknute na batine, bez ikakve sumnje očekivao. Nakon divlje prošlosti brojnih eksperimentalnih suočavanja s njim, što fizičkih što mentalnih, naučio sam da nema te riječi, postupka, niti protuuvrede kojom psihopatski tip ličnosti možeš odagnati od manipulacije kojom će, ako ne uspije tebe, a onda sve druge pokušati uvjeriti da si značajno bezvredniji od one razine kojoj ti smatraš/osjećaš da pripadaš, da ju zaslužuješ. Ne zbog toga što smatram da trebaju staviti crveni tepih pred mene, ne. Radi se o bazičnom pravu da me se kao čovjeka ostavi na miru, a što nažalost od njega nikad ne možeš dobiti jer, njega boli kad tebe ne boli, kad djeluješ sretno, zadovoljno. Eh, što nisam egzorcist po zanimanju...

... Bolno svjestan da će mi opet pokušati ukrasti dušu za svoje pokretačko gorivo, odlučio sam da ću se, kad već ne mogu zaustaviti niti njegove potrebe da se sa mnom hrani, niti svoju slabost da mu uvijek završim na menu-u, pomiriti sa svim tim, ne boriti se, već otpjevati svoje pjesme makar i u predinfarktnom grču - najbolje što mogu, sve u nadi da neću pasti u napast da mu sa stage-a skočim za vrat. Neizgodna su današnja vremena, nitko nema ni želje ni vremena ulaziti u uzroke određenih pojava, ali zato svi uvijek dobro vide i plošno tračaju samo posljedice, a to mi u slučaju fizičkog nasrtaja na njega ne bi išlo u korist. Nažalost, ono što se danas posvuda događa je vladavina debila, onih gorih, i to na svim razinama, ne samo političkim. Glasni kreteni, megalomani i psihopate nadjačavaju one pametnije, sposobnije, civiliziranije, ali tiše, nesigurnije u sebe, uvlače im se pod kožu i postaju uzročnici kardiovaskularnih bolesti i porasta potrošnje sredstava za smirenje. S obzirom da prezirem tablete ne preostaje mi ništa drugo nego duboki udah i kolika tolika samokontrola. Kad već ne mogu spasiti sebe i odagnati misli s njega jer ovaj guta svu moju pozitivnu tremu i adrenalin pretvarajući ih u zgrčeni obrambeni stav - barem da spasim bend, svoje pjesme. Počinje koncert, ali i moj unutrašnji dijalog. Borim se istovremeno na dva fronta, da ne pokleknem od

njegovih otrova i da publika ne primijeti da, usred pokušaja da ne puknem, nisam do kraja svoj...

Savjesni: "On postaje tvoja negativna opsesija. Želja za uništenjem drugog polako počinje uništavati tebe. Zlokobno crno zrcalo. Pusti to, takve niškoristi tipove, koji zbog tog što nikad nisu sami nešto postigli u životu, imaju stalnu potrebu druge vući na svoje dno, kužiš - oni ne mogu ni shvatiti ni prihvatiti da netko iz njihove neposredne okoline radi nešto što je svjetlosnim godinama ispred njih. Njegova uvreda ti je zapravo kompliment jer hej, pa što se ne bi zapravo trebao zabrinuti da te netko takav hvali?" Neki tamo Ja: "Čak i ako je tome tako, to i dalje ne umanjuje činjenicu da me ta zla energija proždire. Osjećam da mi je šalje. Uostalom, ni ja nisam postigao sve što sam želio. Ni blizu. Nisam po tom pitanju ništa bolji. Što ako me on toliko iritira jer si ne želim priznati sličnost sa s njim? Ždere me, ždere me njegova energija" Savjesni: "Je pa nemoj je primat, zaštititi se. Stvarno si jadnik ako dopuštaš da te netko toliko rasrdi, uđe ti u glavu. Reci sam sebi - on nema vlast nada mnom!", nastavlja on, a ja se smijem tom fiktivnom priručniku samopomoći jer teorija je jedno, a njena primjena u praksi nešto sasvim drugo.

Ja: "Mrzim ga, želim da umre".

Savjesni: "On postiže što želi, postat ćeš još gori od njega". Ja: "Možda je to jedini način da ga se ušutka, da mu se pokaže lice, toliko grozno, da će se čak i on usrati i pobjeći".

Savjesni: "Krivo, takvo lice ne postoji, on će se svemu tome prilagoditi i smijati se koliko te lako vrti oko prsta. Ono što će ga najviše boljeti je potpuno, ali potpuno ignoriranje".

Njegovi demoni preseljavali su k meni. Toliko tame koja je prodirala kao bujica, a ja sam trebao biti svjetlo jer moj koncert je bio u samom jeku. "Hajde, brate alkemičare", govorio sam samome sebi, "pretvori zlokobnu tamu u sunce". Više no ikad bojao sam se bilo što

reći između pjesama znajući da će me ovaj zgubidan, što mi važe svaki pokret i riječ, odmah poklopiti. Naravno, koliko god bend bio uvježban, a ja čak i pjevački uvjerljiv i razigran, moja evidentna suzdržanost i manjak samopouzdanja i prijeko-potrebne šarmantne arogancije se osjeti i biva najvjerojatnijim uzrokom hladnjikavosti reakcije publike nošene mišlju - ako on kao frontmen do kraja ne izgara zbog nas - zašto bi mi zbog njega. O, Bože, nije valjda da se podsvjesno bojim pridobiti ove divne ljude jer znam da bi njegovi napadi bili to jači što bi reakcija publike bila bolja? Koči li on preko mojeg straha, kojim isijavam, bolju atmosferu? Stvaram li ja ovu energetska barijeru zbog koje je sve niti vruće niti hladno. Odvratna siva zona. Je li on tako jak demon da je pokolebao i onaj dio publike koji uživa, ali ne može to do kraja pokazati, kao što se ni ja ne mogu do kraja emotivno dati, jer sagradio sam oko srca zid leda kojim se prvenstveno štitim od ovog, ali na kojeg nalijeću i ostali - nedužni?...

... Sjedim u svojoj udobnoj fotelji i čitam ove redove, relativno opušten, daleko od poprišta osobne epske bitke koja nikome osim meni nije ni izbliza bila ni vidljiva ni važna i čija tutnjava bombi postaje sve tiša s ove distance od par dana. Razmišljam o tome jesam li ja u međuvremenu postao lud ili je lud ovaj svijet pa je i nekako nenormalno u njemu kao takvom ne poludjeti. Razmišljam kako bi trebao biti pametniji i prešutjeti neke stvari - ali eto katkad, očito, nemam snage biti pametniji. Razmišljam o jednom komentaru na fejsbuku da se publiku mora cijeliti, makar dijelom bila i toksična - rečeno od tipa kojem prijatelji u značajno većoj mjeri pohode koncerte nego meni. Razmišljam o tome da mi je draže da me ne vole zbog toga što sam iskren nego da me vole zbog neiskrenosti. I svi imaju neki savjet, svi imaju neku svoju viziju rješavanja mojih problema. Ja nemam nikakvo rješenje, ali znam što me muči i moram o tome pisati jer... možda je upravo to moje skriveno rješenje, protuotrov...

E, moj sokole

*Letiš, osjećaš, rođen si za let
Al' uvijek jadu dosjeti se svijet
I objesi ti se zavidno za pete
Na zemlji ne vole ove što lete*

*Skupljaš panično energiju svu
Opireš se da ne završiš na tlu
Njih hrane tvoje suze, tvoje muke
Sve su jače što te vuku dolje ruke*

*Gomilu zvijeri tvoj dječji osmijeh poput demona plaši
I dok ne strgne ga sa tvog lica, čopor s njega ne sjaši
Organizirani su dobro, urokljive im oči
Teško je neokrznut putem sjena proći*

*U tamno more bacaš SOS u boci
Tvoj jauk možda čuju nebeski oci
I misliš si već, ta ti mora da si lud
Kad stalno šalju te na svačiji sud*

*Umoran od rata miriš se sa njima
No nisi ti za oseke, tebe nosi plima
I suh je tvoj smijeh i suha ti je duša
Kad živi da se sviđa tima koje sluša*

*Okovan u špilji što je krvožednih šišmiša puna
Samo hrđave tonove svira nekoć zlatna struna
Prihvaćeniji si, rjeđe te grizu i manje sude
Ali fališ samom sebi, fale riječi, djela lude*

*Bacaš u vjetar njihova priznanja prazna
Sve te nagrade svijeta što su tebi kazna
Duša se vraća letu, jer nije ju briga više
Za sve te lažne veze koje zauvijek briše...*

Vepar na mjesečini

"Magla svuda, magla oko nas", sneno je pjevušio lovac Rade, odvrćući ručicu slavine za vodu nad bijelim, po sredini napuklim umivaonikom. Poput školarca koji stalno odgađa ustajanje za još pet, pa još pet minuta, oklijevao je s umivanjem znajući koliko je voda mrzla. "Tako mi i treba kad spavam poslijepodne. Poslije tog čovjek nije za niš. Ako me ovo ne razbudi, ne znam šta će, ova voda ima efekt ko turska kava", rekao je i namignuo svojim lovačkim psima, brak jazavčarima, pred kojima nikad nije imao dojam da priča sam sa sobom. Čak vjeruje da dobar dio toga što im govori oni razumiju na neki svoj, pseći, način.

Skutreni u uglu drvene lovačke kućice, nadomak šume, psi su ga znatiželjno promatrali dok se zapljuskivao, pa moglo bi se reći, tekućim ledom. Nakon što se dobro stresao, poput psa koji je netom izašao iz vode, otvorio je stari škripavi ormar i s vješalice skinuo i na goli trup navukao stari vojni džemper. "S ovim bi mogao i u Sibir", reče. "Hoćeš da i tebe malo razbudim, Pek?", krenuo je prema bližem cucku, simulirajući da će ga poprskati još uvijek mokrim rukama. Pek je ustuknuo i mašući repom zalajao na svog gazdu. Bila je to u isto vrijeme spremnost da bude pošprican ledenom vodom, ali i stav da mu to i nije baš po volji. Drugi pas, Dugi, pridružio se lajanju, no, za razliku od Peka, isključivo iz protesta spram mogućeg polijevanja. "Dugi, ti si u prošlom životu bio mačka", Rade je pred životinju iznio svoju vidovnjačku procjenu. Volio je svoje pse više od većine ljudi jer su, po njegovoj procjeni, bili bolji od većine ljudi. Beskrajno su odani, uvijek spremni na druženje i akciju, a i često ga nasmijavaju svojim psećim budalaštinama. Uvijek je jedva čekao skloniti se s njima od svih, ovdje usred zimom okovane šume. Osim toga, bio je to savršen alibi da malo pobjegne od žene, djece i obaveza koje idu uz obiteljski život.

"Dečki, vrijeme je za jednog tustog veprića. Već mjesecima samo fazanima mastimo brk. Večeras je puna mjesečina, neće biti idealni

uvjeti, ali nema veze", zausti Rade nakon što je navukao zelene čizme, uzeo pušku, municiju i u ranac dodao termosicu punu vruće kave. Premda je meso vepra spadalo u njegove najdraže delicije, ono što ga je ipak najviše gonilo bilo je nadmudrivanje splijenom, adrenalin lova. Pustio je jazavčare van pa su se zajedno uputili dobro poznatim šipražjem.

Nije išao na slijepo. Zna on dobro gdje bi divlje svinje po prilici mogle biti i koja polja koriste za prijelaze u svojim čestim migracijama u potrazi za hranom. Treba izbjegavati te prijelaze jer svinje detektiraju vruć mirisni trag čovjeka i satima nakon što onuda prođe. Ove godine još nije pravo zazimilo pa se odlučio na taktiku čeke. Što se druge opcije tiče, a to je progon, nju prakticira samo kad je u društvu drugih lovaca.

Jučer, negdje oko podneva, pazeći iz kojeg smjera puše vjetar - da osjetljivim svinjskim njuškama slučajno ne najavi svoj dolazak - s kanticom nafte i četkom otišao je do poveće, gustim raslinjem skrivene kaljuže ili ti svinjskih toplica, kako ih voli zvati, i počeo slikati tehnikom - nafta na drvetu. Srećom pa je zima tako blaga da kaljuže opstaju, razmišljao je tijekom svog specifičnog likovnog pohoda. Divlje svinje, baš kao i auti, rado idu na naftu - kod kuće je često poučavao svog maloljetnog sina, planiranog nasljednika u lovu. "Posebno zimi, kad je šumski menu znatno oskudniji nego na proljeće, svinje u očaju nerijetko navale na koru, a ovoj začinjenoj naftom ne mogu odoljeti, posebno ako je hrastovina u pitanju, kužiš, sine?"...

... Psi su neumorno njuškali smrznutu zemlju. Bili su navikli u trku češljati teren u potrazi za bilo kakvim životinjskim tragom, no ovaj put gazda ih je zauzdavao uz svoju nogu. Bio je ovo sasvim drugi pristup od progona, psima znatno zamorniji, uključivao je puno strpljenja na koje su bili utrenirani, no koje im nije bilo u krvi. Noć je nezadrživo prodirala, praćena velikim srebrnim okom što je sjalo na horizontu. Tama kao da se lijepila za lice. Zrak je bivao sve svježiji, a magla se tiho omotala oko rubova šume. Večernja rosa prodirala

je u nosnice. Samo da u blizini čeke opet ne bude mravinjak, pojest će mi jajca do jutra ti mali perverznci, sjetio se Rade svog zadnjeg iskustva na čeki...

Zalazili su u sve dublje šumske predjele, daleko od utabanih staza. Bilo je još petnaestak minuta srednje brzog hoda do mjesta gdje je Rade bacio naftni mamac. Tišinu noćne šume prekidalo je glasanje ćuka. Došlo mu je žao što nije pjesnik da opiše ljepotu ovog paralelnog svemira u kojem vladaju sasvim drugačije zakonitosti od onih koje nudi carstvo asfalta. Sve što je uspio smisliti je - još tisuću i dva metra do obitavališta vepa. Sve gušće raslinje tražilo je sve veću koncentraciju na svaki sljedeći korak. Bili su već sasvim blizu strateškog mjesta s kojeg je, ako treba i čitavu noć il' dvije, Rade bio spreman čekati na svog kapitalca.

Vjetar je donosio poznati miris. Sasvim je blizu drveće, sinoć debelo premazao naftom. Sad više nego dosad mora paziti na svaki korak. Zvjerad bi u ovo doba noći lako mogla biti na putu za svoju blatnu oazu koja se nalazi vrlo blizu. Iz povećeg ruksaka Rade je izvukao dobro izblanjanu dasku. Kad je vidio da mu je na njoj sin kredom iscrtao dupe, razdragano je prošaputao: "Fakin mali". Prešao je dlanom preko glatke drvene površine. Poslužiti će za sjedenje i noćnu proizvodnju hemeroida, pomislio je u sebi jer prerizično je bilo i šaptanje, a kamoli nešto drugo. Znao je da živina čuje sve, da je svojim istančanim čulima povezana sa šumom na bezbrojne načine. Prošla je već puno toga i svaki nepoznat zvuk pobudit će u njoj sumnju na čovjeka, što u pravilu znači zaobilaženje tog područja u širokom luku. Premda je poput svog džepa poznavao taj dio šume, svejedno je sa znatiželjom djeteta odmjeravao grane, tražeći idealno mjesto za sačekušu gdje će zakucati dasku.

Ugledao ga je. Široka krošnja, bez lišća, ali sa snažnim debelim, isprepletenim granama. Tu će čavlina zakucati svoju improviziranu fotelju, zasjesti i dobro kamufliran čekati svoj plijen. Čeke su za amatere, papke, alkose. Pravi frajeri vrebaju s drveća - to je više

sportski, nastavljao je svoj unutrašnji monolog. Na daski je izbušio četiri rupice kako bi dugački čavli imali što kraći put do mesa drveta. Čekić je na udarnom mjestu bio prekriven komadom spužvice koja je moguću buku tuckanja svodila na minimum. Ništa nije prepuštao slučaju. Veprići, veprići, ruju cijelu noć i ostaju u blatu svom što nikad neće proć, hej, zabavljao se prisjećanjem na napjev kojeg je osmislio u svom zadnjem, predbožićnom lovu. Vješto se uzverao do grane od koje je kanio načiniti svoje prenoćište. Vjetar je dunuo u krošnju i zaljuljao drvo. Privinuo se uz deblo kao uz djevojku koju očajnički moli da ga ne ostavi. Prokleti sjeverac, ako ti ne izbode kosti, ruši te s drveta, požalio se. Kad je potihom zakucao svoje sjedalo, provjerio je otkočenost puške i prislonio leđa uz čvrsto deblo. Omotao je kraće uže oko debele grane nad sobom i pričvrstio ga za svoj remen. Ako slučajno zaspi, da ne tresne o zemlju. Zamišljao je sebe kako se na užetu, puške ispale iz ruku, klata lijevo desno nad nekim začuđenim veprom koji zove ostatak svoje kuštrave, kljovaste bande da pogleda nespretnog lovca. Bio se dobroano zadihao privezujući se za stablo, ali je krajnjim naporom svladao potrebu da uzima snažne, glasnije udisaje. Premazao je lice tamnom bojom da mu se koža ne bi ljeskala na dosta jakoj mjeseci.

Čekanje je moglo početi. E ovo ja zovem noćni život, kakvi diskači, koncerti, gluposti - ovo je prava stvar. Brzo se ispravio ok, nisu to gluposti, al' naprosto sam prestar za te stvari. Gdje god da navečer odem, većini djevojaka mogu biti otac. Teško je to podnijeti, da takvog macana kakav sam nekoć bio, sad više ne gledaju kao nekog s kim bi se parile nego me gledaju... ma ne gledaju me uopće u tom i je problem! Al' ajde, bar mi se još u busu ne dižu, dovršio je misao, smrknuo se i srknuo gutljaj kave iz termosice oslušivajući šumu. Vjetar je zviždukao kroz grane, ćukovi jezovito ječali u pravilnim razmacima, a šumovi malih glodavaca zvučali kao da u blizini rovare daleko veće zvijeri. Oči su mu se privikavale na tamu.

Mogao se ovdje zavući u samoga sebe, kao medvjed u zimski brlog, oslušivati ne samo prirodu već i sebe, svoje misli i neke davne čežnje koje ovdje lakše probijaju led zaborava i svečano odzvanjaju jer kao dio tog noćnog šumskog orkestra dobivaju na značenju postajući znatno saftniji osjećaj. Ovdje, daleko od distraktora svakodnevice i tehnologije koja mu je išla na živce, mogao se prepustiti elementima, osjećati se kao drevni čovjek. Čak i da ništa ne ulovi, ne bi svoj boravak u šumi smatrao uzaludnim. Štoviše, čak mu se čini da mu lov dođe kao savršen alibi da se nakratko makne od svega, a ulov ništa doli opravdanje ženi za duga izbjivanja od kuće - i nešto što će joj začepiti usta kad ispuni smočnicu najizvršnijim komadima mesa za ostatak zime. Ipak, privlačio ga je i adrenalin lova, čitav taj proces ga je svog opsjedao i sipao mu bezbrojne leptiriće po želucu.

Pozorno je oslušivao mračnu kulisu šume. Mala noćna stvorenja nakratko su utihnula. Sve se umirilo. Udahnuo je duboko par puta i pomislio da se već dugo nije ovako lijepo osjećao... .. Poslušno zalegnuti u duplju drveta, na pedesetak koraka od njega, naviknuti da ako treba cijelu noć provedu u relativno toploj utrobi hrasta, s par utješnih komadića mesa pokraj sebe, ležali su njegovi lovački psi. Lovcu je lice trnulo od hladnoće no što se ostatka tijela tiče bio je omotan u brojne slojeve poput mumije. Oko pola tri u noći, kada, kako je vjerovao njegov pokojni otac, dolazi vrijeme buđenja demona, prožme ga nelagodan osjećaj da je promatran. Zvjerinjao je pogledom po mraku i ubrzo se stresao otkrivši šest pari očiju što su poput krijesnica lebduckale tminom.

Zar sam zaspao? "Kako je moguće da su tako blizu prišli, a da ništa nisam čuo?", začuđeno se pitao dok mu se plimni val uzbuđenja propinjao od želuca ka grudnom košu. Kundak puške prislonio je oprezno uz rame. Sjaj u taami... Prokleti Massimo, gdje mi on sad pade na pamet, uopće ga ni ne volim, ali sad si tu pjesmu neću moći izbaciti iz glave, vidno iziritiran što mu poznati domaći

pjevač kvari prijeko potrebnu koncentraciju pratio je kroz nišan vatrene okruglice što su prilazile sve bliže i uskoro bile točno ispod grane. Na njegovo razočaranje mjesečevo je svjetlo, poput onog osvjetljenog kruga koji prati nastup glumca u zamračenom kazalištu, razotkrilo majku vepricu i njeno dvoje mladih. Dovraga, pomisli, nema šanse da sad zapucam. Ne mogu malce lišiti majke. To bi umjesto jedne značilo još dvije smrti. Lovački instinkt, nagon da metak usmjeri u veprovo srce, brisala je gotovo očinska briga. Punom suosjećanja i ponosa na vlastitu čestitost, ovlažile su mu se oči u tom ludom divljanju međusobno sukobljenih osjećaja. Ovi predatorski predavali su uzde nabujaloj samilosti.

Za par sekundi izleti mu: "Fuck!" Lavež pasa podsjetio ga je da njegovi psi nisu dresirani na empatiju već na progon divljih svinja. Za čas su se stvorili pod njegovim drvetom i obrušili se na plijen. Veprica, spremna da pod cijenu života zaštiti svoje mlade upustila se u divlju, očajničku borbu, ispuštajući paklenske krike. "Ne, ne!" vrištao je Rade dok se ispod njega odvijao borbeni koloplet. Tri životinje kao da su se spojile u jedno pomahnitalo tijelo. U srcu su mu se miješali strah da će se pseći zubi dokopati mališana i svijest da bi ova ogromna ženka mogla njegove ljubimce stajati i glave. U potpunoj raslojenosti psihe i njegovi fizički pokreti postali su vođeni nespretnom neodlučnošću, nedostatkom jasnog stava što treba učiniti. Može li ih sve skupa nekako spasiti? Koga prije? Kako je uopće moguće da se ne može odlučiti - ta to su njegovi psi mezimci, njegov apsolutni prioritet. U vrtlogu iznenadno zamagljenih motiva zaboravio je gdje se nalazi. Ni ne snašavši se, u drhturenju od međusobno oprečnih izbora, još uvijek vezan za deblo, skliznuo je s daske na kojoj je sjedio. U kičmi ga je divljački zaboljelo kad se zaustavio u donjoj točki tog neho-tičnog bungee jumpinga. Visio je na nekih metar iznad kljovaste zvijeri okrvavljenih ušesa, koja psima nimalo nije ostajala dužna. Svu podvojenost osjećaja i brige da učini najispravniju moguću stvar u sekundi je zamijenio užas spoznaje da mu je nešto gadno krcnulo u kičmi. Zastrajujuće režanje pasa i ratoborno roktanje svinje kao da su dopirali iz dimenzije koja mu

više i nije toliko pripadala. Kleo je i sebe i odlazak u lov. Nije bilo šanse da se uzvere natrag na mjesto s kojeg je pao. Bio je pretežak sa svom tom teškom odjećom i čizmama. U džepu jakne napipao je nožić.

Nema druge, mora prerezati uže. U toku rezuckanja primijeti da je rika pod njim utihnula. Vidio je kako veprica s mladuncima bježi put samo njima poznatih stazica za spas. Psi su podvijenog repa, obojica šepajući, kaskali na drugu stranu. Pao je relativno nježno na zemlju presretan što je uspio ustati jer se bio nasmrt uplašio da neće više osjećati noge. Sustigavši pse na izlazu iz šume, rekao im je: "Oprostite mi, dečki, oprostite mi, nisam vas smio ovdje dovesti, sve je ispalo krivo, vi ste još premali, glup sam, glup sam". Mlađeg jazavčara uzeo je u naručje i krenuo s njim prema autu. Snijeg je padao gusto, morao je podizati visoko noge da bi kročio dalje. Kičma ga je nesnosno boljela. Ranjeni pas polizao ga je po licu i zacvilio tako da se lovcu srce paralo:

"Oprosti, trebao sam odmah pucati kad sam je vidio, trebao sam pucati", rekao je, dobrim dijelom sebe i dalje ne vjerujući da je to trebao učiniti...

Mračne tajne gradskih parkova

"Nikad još nisam bio u vašem gradu, recite mi po čemu je poznat?", zanimalo je markantnog gospodina Franju, profesora glazbene kulture, srednjih godina, u kasni sat ljetne večeri, na drvenoj klupici zabačenog gradskog parka. Sjedio je u društvu naočitog dvadesetpetogodišnjaka nadimka Popaj XXL, studenta kineziologije i bodybuildera, s kojim se prvi put vidio uživo, a kojeg je prije tjedan dana upoznao preko internetskog servisa na kojem muškarci mogu upoznati druge muškarce radi uzajamnog servisiranja. Premda je u planu imao znatno lascivniju uvodnu rečenicu (kakvih je u njihovoj dosadašnjoj komunikaciji već bilo napretek), shvatio je da je ekran mobitela - jedno, a susret s osobom od krvi i mesa uživo - drugo.

"Po propasti, poznat je po propasti", suknulo je iz Popajevih punih usana, nalik onima u fashion gurua Nevena Ciganovića. Premda je predosjećao da bi tim odveć iskrenim, brutalnim odgovorom mogao kompromitirati bujajuću erotsku napetost između sebe i dobrostojećeg gospodina Franje, nešto ga je, mimo seksualnog nagona, nagnalo na taj, u kontekstu situacije, podosta neprikladan zaključak.

"Kako to mislite?", persirao je Franjo Popaju, znatno više zbog otmjenijeg dojma kojeg mu je time pridavao, no što je tu otmjenost u njemu doista i pronalazio. Nije to činio samo da sebe počasti okusom nepostojeće glazure osobnosti svojeg potencijalnog ljubavnika, već i da mu suptilno poruči ispod kojeg standarda komunikacije večeras ne misli ići. Nije to planirao. Smatrao je da je Popajeva sirovost u virtualnom svijetu (kojeg obojica vole zvate virtuanalnim), baš zato što je ovaj toliko inzistirao da ju prikaže kao svoju glavnu odrednicu, vjerojatno samo taktika da privuče, ali ne i njegov krajnji domet. Ipak, otkad ga je vidio uživo, pitao se je li doista tako. Franjo, naime, ne podnosi jednodimenzionalnost. S druge pak strane i dalje ga je neobično uspaljivala ta sirovost i

blesave tetovaže kojima je Popaj bio iscrtan, poput unutarnje strane vrata muškog wc-a u školi gdje predaje glazbeni.

"Lijepo, tako kako sam i rekao, ništa ovdje tako dobro ne uspijeva kao propast. Poslovna, obiteljska, umjetnička, sportska, ljubavna, ma kakva god hoćete. Ima je toliko da ju se može izvoziti. Zapravo... Pa da... ", zastao je Popaj važno, kao da je upravo otkrio neki tajni, dugo zagubljeni zapis, izgubljenju kariku koja će objasniti sve. Možda je bio i osjetio da se profesoru mora dokazati i na nekim drugim poljima, osim onih fizičkih.

"Kako se toga već nitko nije sjetio, prodavati propast, od toga bi se ovdje moglo lijepo zaraditi, ima je u izobilju", bulazio je, sad već potpuno uživljen u temu koja mu, baš kao ni profesoru njegovo početno pitanje iz kojeg je sve krenulo, nije bila ni na kraj pameti kad se doma spremao za ljubavni date.

"Hm hm... u redu, ali tko bi je kupovao? Pa nitko normalan ne želi propast?", pokušavao je logičan biti profesor.

"Čujte, svaka roba ima kupca. Mogli bi je, recimo, prodavati dokonim uspješnicima, čisto da se održe u treningu, da se nakratko prisjete kako je to bilo kretati s dna. Nije to loše, da, s vremena na vrijeme, krvotok malo provari".

Vidi, vidi ti njega, pa on zna i rečenicu složiti, možda i nije tako glup kako mi se na prvu činilo, pomislio je u sebi profesor, a onda dometnuo:

"Čujte jeste li vi sigurni da niste malo preoštri prema svom gradu? Mislim to bi se moglo reći za svaki, ne. Svaki grad je nekome propast, a nekom uzdizanje." Ovo uzdizanje ga podsjeti na pravi razlog zašto se s Popajem dogovorio za ovaj sastanak. Zabolio ga je vrat od prevelikog kuta pri kojem je glavu držao okrenutom ulijevo da bi održao kontakt očima sa sugovornikom, pa je, prekrivši noge,

zauzeo znatno ugodniji položaj za nastavak tog, barem što se početka tiče, neobičnog očajukanja.

"Možda, mislite da je to neki nepostojeći alibi, mazanje očiju samom sebi da je kriv grad za moju stagnaciju, da sam žrtva zemljopisa, a ne vlastite nesposobnosti i neustrajnosti?", divio se Popaj samom sebi kako drži visinu misli znatno obrazovanijeg i iskusnijeg muškarca od sebe. Sviđalo mu se da ga nakon ovog profesor više neće moći gledati samo kao komad mesa.

"Tako nekako."

"Ha čujte, bilo kako bilo, mislim da imam moralno pokriće govoriti najgore o ovom mjestu jer u njemu živim čitav život. Isto tako, vjerujem da ništa nije crno - bijelo."

"Osim starih televizora", objesno će profesor.

"Jel' vi to pokušavate biti smiješni?", Popaju nabreknu žilica na čelu.

"Ma ne, samo govorim što mi prvo pada na pamet, baš kao, čini mi se i Vi. Ono, brbljamo, ne", pokušao se Francek malo dodvoriti Popaju i tim manje službenim tonom smanjiti generacijski jaz koji se, među svim ostalim, osjećao u zraku.

"Jeste li sigurni da se možda ne radi o svojevrsnom zasićenju istim ulicama, istim licima, istim sudbinama i pričama? Nekad smo skloni svoja vlastita crnila pretakati u vanjski svijet pogrešno misleći da smo žrtve upravo suprotnog procesa", profesoru su se zahuktavali moždani cilindri, ali je unatoč sigurnoj vanjštini, iznutra bio ne baš sasvim uvjeren u vlastite riječi.

"Gledajte, sve je stvar brojeva, ovdje možete biti najveći genijalac u svom području, ali nećete zbog tog odveć profitirati, ne vole ovdje one koji odskaču. Samo će vas na sve načine pokušati diskreditirati,

posebno nas, mlade umjetnike kojima je glava još u oblacima, ti su im najslađi da ih gurnu jer zbog preosjetljivosti najlakše padaju, neotporni na toliko zlobe", sipao je crnilo Popaj otkopavajući nikad do kraja zakopane rane. Premda ga je profesor, unatoč razlici u godinama fizički privlačio, sve ga je više doživljavao kao oca. To ga je ujedno i smetalo i godilo mu. Franjo je za njega bio FILF (father I'd like to fuck) iako je u njihovoj internoj zezanciji na webu koristio izraz Francek I'd like to fuck.

"Znate što, reći ću vam nešto, podsjećate me na mene dok sam bio mlađi. Bio sam ljut na čitavi svijet i non stop tražio dobru priliku da izbljujem svoj bijes po sustavu. Znate, vidjet ćete, kad dođete u moje godine shvatit ćete da je Gandi bio u pravu - mi moramo postati ta promjena koju želimo vidjeti u svijetu. Zato sam uvijek više volio Pink Floyde od punka. Jer punk samo pljuje i izruguje se svemu. Floyd i stvaraju svoje, nove, prekrasne svjetove, nova značenja, vrijednosti, ako hoćete oni su shvaćali zvuk kao sredstvo stvaranja svijeta u kakvom se isplati živjeti, a ne kao sredstvo da se ukazuje na njegove mane kojih su ionako svi svjesni", htio je tu malo zastati da ne ispadne kao da drži propovijed, ali inercija potrebe da dovrši misao koja mu se jako sviđala, bila je jača:

"Čujte, punk je jeftin jer pljujući sustav ne čini duši ništa puno bolje od onog protiv čega istupa". Tu Franjo ušuti jer se sjetio da su punkeri opjevali i mnoštvo drugih tema.

Popaj je, kao ljubitelj punka, samog sebe iznenadio s uljuđenom reakcijom na izjavu da je punk jeftin: "Da, ali što se tiče Floyda, što ako se te vrijednosti nikad ne uklope u već postojeći sustav jer je ovaj preinertan, preglup i premafijaški da bi to dopustio?", znatiželjno priupita profesora. Unatoč želji da se dokaže kao ravnopravan sugovornik, uvelike je počeo strepiti da će ovaj razgovor otići u slijepu ulicu i da nikad neće zapuhati u Francekovu frulicu o kojoj je toliko maštao.

"U tom i jest čar jer to, na kraju krajeva, nije ni bitno. S vremenom se pomirimo da je već velika stvar i to što utječemo na neki svoj mikrokozmos, da je od monumentalne koristi i užitka imati svoje male privatne rajeve u kojima stvari funkcioniraju baš onako kako nam najbolje odgovara. Nemoguće je to u potpunosti prenijeti na makro razinu, prekompleksno je, previše je nekompatibilnih vizija, nivoa svijesti, znanja i interesa... zato nikad ne bih mogao biti političar. Unaprijed si osuđen na propast u pokušaju da svima udovoljiš. Nismo svi na istom stupnju razvoja, a još manje potreba. Treba se pomiriti s tim da nam ruke i ideje rijetko sežu dalje od naših privatnih okolnosti. Evo vidite i ovo naše nalaženje, sustav kakav god da jest, zatucan i oraničen ako hoćete - ipak dopušta da se nas dvojica s prilično drukčijim pogledima na seksualnost od većine, nađemo.

U Popaju se budio strahovit otpor na ove profesorove riječi, toliko jak da je mijenjao njegovu boju glasa, i činio ga, a što je strahovito želio prikriti, plačljivim:

"Ali ja se s tim ne želim miriti, s tim da nemamo veći utjecaj.

Ja želim imati jači utjecaj. Želim moći pomicati planine!" Taj revolucionarni zanos koji je ispod Popajeve mangupske vanjštine skrivao ipak jednu dobru i načitanu dušicu, pomakne stvarčicu u profesorovim gaćama. Bilo mu je zbog tog pomalo i neugodno jer se već bio gotovo čitav prebacio u profesorski, a ne zavodnički gard s kojim je, sanjareći divlje prepuštanje tjelesnim slastima, bio i kročio u ovaj park.

"Doći će s godinama, vidjet ćeš", Franjo nije više imao potrebu dužiti verbalno, točnije nije se više htio kulturno već genitalno uzdizati.

"Sumnjam, uvijek ću mrzit' ovaj grad!", djetinje uzvikne Popaj, ali više po automatici prethodnog fluida razgovora no što je doista osjećao mržnju. I njega su sve jače pržili žarnjaci podivljalih

testosterona. Plavila ga je ta pozadinska rijeka koja je sve glasnije žuborila ispod buke njihovih riječi.

"Onda ga i zaslužuješ!", sarkastičan je bio profesor, ali u želji da verbalnom agresijom još više raspali sve vidljivije znakove Popajeve tjelesne žudnje, a ne zato što je to bio stav za obranu kojeg bi bio spreman ozbiljnije zauzeti. Izgovorene riječi odzvanjale su u daljini vrijednoj zaborava, zrak je bio sve mekaniji i opojniji. Obojici je sve bilo jasno i po prvi put su se u nečemu slagali. Bez riječi, ali do kraja, kako i inače vole.

"E, a kaj se mi nismo došli tu jebati, a ne vodit neke glupe razgovore. Idemo iza u mrak?!", Popaj je opet bio onaj šarmantno bahati mangupčić kojeg je profesor upoznao na internetu i koji ga je, kao takav, napaljivao do drhtavice.

"Ajmoooo! Dosta ove pseudo dubinske analize, idemo se dubinski analizirati za pravo!", viknu profesor kojeg to naglo puknuće intelektualnog balona, u kojem su se njihovi početni razlozi nalaženja našli zarobljeni, podsjeti koliko se pred pro-buđenim životinjstvom putenosti, civilizacijske tekovine počnu doimati tragikomično i suvišno. Baš kao što je to uskoro postala i njihova odjeća.

Na visokim granama vrane su u svojim gnijezdima crnim krilima prekrivale oči svojim ptićima da ne bi svjedočili svojem prvom gej porniću uživo...

Čekaonica zvana - život u Hrvatskoj

*Cijeli svoj život nekog vruga čekam
Od nakupljenih frustriranih srca mi štedi
Čekam da mi konačno u životu krene bolje
Čekam kad će s vrha više otići' sve te srolje*

*Čekam kad ću skupiti muda ostvariti' svoje snove
Ovaj put bez straha od neuspješne epizode nove
Jedva čekam da poletim, iznenadno, snažno, ludo
Nikad ništa nećeš postići dok ne istrčiš pred rudo*

*Čekam kad će naši mediji objaviti dobre vijesti
I kad ću u javnom wc-u na čistu školjku sjesti
Čekam da se popravi svehrvatsko stanje
Što se, nimalo slučajno, rimuje sa sranje*

*Čekam kad će život sporo umiranje prestat bit
Kad ću opet biti radostan, bez da moram pit
Čekam i taj dan - kad će mladi prestat bježat van
Jerbo ovdje i kad imaš posao, nemaš za svoj stan*

*Da napravim nešto bitno i ostavim trag
Da onaj što mi je draga i ja budem drag
Čekam na burek kod Zvone, na red u obližnjoj banci
Čekam da na vojnoj paradi sretno slete padobranici*

*Čekam ZET-ov bus, pola sata na dvanaest minusa
Pod nosom mi se inje lovi od prehladenih sinusa
Okupan snijegom čekam dragu na trgu ispod sata
Tresem se ko želatina, hipotermija već me hvata*

*Čekam otplatiti kredit, trebat će mi dva života
Čekam da se upristojim, odviknem od prostota
Da me prestanu provocirati neke ljudske nule*

Da još malko narastem il bar uštedim za štule

*Čekam kad ću postati smiren kao Buda
I prestat se ponašati kao dvorska luda
Čekam da me prestanu živcirat neke stvari
Kažu, vrijeme liječi, al čini mi se lažu ustvari*

*Čekam da mi popusti prekjučerašnji bijes
I da na mene prestane lajat susjedin pes
Čekam da se stara ekipa opet skupi
I da se ode u parkić cugati na klupi*

*Čekam da se kipućom vodom napuni kada,
Da se speče meso pripadnice kravljeg stada
Čekam isporuku drva iz jedne pilane
Čekam da zacijele neke stare rane*

*Čekam da mi sobni kaktus ponovno ožedni
I da se pjesnici gledaju kao građani vrijedni
Da se prestanem bojat nekih opakih ljudi
Da na hrabre pothvate moje srce se usudi*

*Čekam da u meni Isusova snaga zaživi
Da oprostim svima što nešto su mi krivi
Čekam taj trenutak kad više neću čekati na nešto
Prestat bježati od sebe i živjet u trenutku, vješto*

*Kad će život opet postati dječaćko veselje
Kad ću do plafona skakati iz svoje fotelje
I živjeti mudrost koju jedan grafit nudi
Želiš biti sretan? E pa budi!*

P.S. Čekam poput zadnjeg idiota svojeg Godota

Kontraobav(j)eštajna družba

Radnja ove priče događa(la) se prije 50 - ak godina na lokaciji koju vam ni danas ne mogu otkriti bez rizika da mi neka moderna Udba pokuca na vrata i odvede me u nepoznatom pravcu s crnim povezom preko očiju. Odat ću samo da se radi o jednom jadranskom otočiću koji se zove (što vam je - nisam lud da vam otkrijem kako se zove). Sasvim slučajno, dok sam početkom ljetne sezone nedužno plutao na luftiću, s mojim se nožnim palcem sudarila boca u kojoj se stisnulo par smotuljaka požutjelog papira i jedna kazeta.

Izvukavši ih iz njihovog višegodišnjeg staklenog počivališta, otpuhnuo sam sa njih prašinu i otkrio da se radi o tajnim transkriptima koji svjedoče o procesu ispitivanja jednog uglednog jugoslavenskog kemičara koji je, pod optužbom da podriva državu surađujući s vanjskim neprijateljem, tragično skončao svoje dane u tamnici blizu mora, ali bez pogleda na njegov... .. "I i i izvinite, družo poručniče, stvarno nisam htio", zamuc-kivao je stasiti vodnik dok su dlanovi poludjelog, pretpostavljenog mu poručnika, pljuštali po njegovom ćelavom zatiljku na kojem su debeli slojevi kože podsjećali na bijelu sredinu harmonike. Kad nije bjesomučno lupao po svojem potčinjenom kolegi ispitivaču, pamučnom je maramicom brisao znoj sa čela. Iz malog crnog radija na trošnom radnom stolu, kroz šum od lošeg prijema signala probijao se refren: "Il me ženi, il tamburu kupi, ja u nešto udarati moram!"

"Idiote, rekao sam da iz njega iscediš informacije, a ti si iz njega iscedio život! Ma zadavit ću te! Pa je li ti znaš da će drugovi iz Beograda sada da nam jebu kevu!!! Trebalo je da tog čoveka tučeš dovoljno jako da progovori, a opet dovoljno nežno da preživi, jel me razumeš?", bjesnio je poručnik pokušavajući zadržati nešto malo preostalog zdravog razuma.

"Razumem, družo poručniče", skrušeno će gorostasni, gledajući pokorno u pod.

"Razumeš ti moj kurac! Da me razumeš ne bi sad imali posla s mrtvacem nego sa živim čovekom koji jedini zna informacije koje su trenutno od najvišeg državnog interesa. Ijaaooooo!!! Kako sam ja sad najebo, a i ti skupa sa mnom. Pa šta sam ja skrivio da svoju karijeru stavljam u ruke ovakvog imbecila. Tebe, da, šta gledaš okolo - koliko još imbecila ti tu vidiš, ha, reci? Sami smo! Imbecilu! Pa kako ću ženi na oči kad me isteraju iz partije? Ajme, majko mila, za što sam u vojne škole išao, ijaaooooo!!" poručnik je izlajao u bolnoj grimasi, a onda nad svojim radnim stolom prekrivio lice rukama. Ispitivačka bejbi Godzila samo je šutke držala bradu na prsima i ispućenih slinavih ustiju, poput ukorenog školarca, nepomično zurila u pod.

"Pa dobro, bre, reci, zašto si ga tako jako tukao?! Ajde, budi čovek i lepo mi odgovori zašto nisi bolje pazio?"

"Nisam znao da je tako krhak, družo poručniče", cmizdreći će vojno-partijski gorila.

"Nisi znao da je tako krhak?", otegnuto će i nešto tiše poručnik. Na licu su mu bili izmiješani sarkastični osmijeh i grč bijesnog beznađa. Nakon kraće stanke iz njega opet sijevne munja: "Pa šta si ti mislio tko je pred tobom?! Muhamed Ali?! Kažeš, ma ko ga jebe, ovaj će da izdrži do dvanaeste runde! Gospodin je u treningu. Ha? Jesi to možda mislio?!"

"Nisam to mislio, družo poručniče", plačno odgovori potčinjeni Godzila.

"Nisi to mislio... nisi to mislio... pa šta si onda mislio, ako si i o čem uopće mislio, bitango!?"

"Malo sam se zanio, družo poručniče."

"Ma nemoooj? Malo si se zanio? Krasno, malo si se zanio i ubio čoveka! Kako bi bilo da se ja sad malo zanesem i ubijem tebe, ha?!"

"Zatvorenik me čitavo vreme provocirao."

"A ma nemoj, jadan mali. Buci, Buci, reci čika poručniku šta je bilo, svezani čiča te zadirkivao?"

"Druže poručniče, znate da uz vodu i hranu naš zatvorenik jednom tjedno ima pravo i na želju?"

"Jeste, znam, pa šta?"

"Pa on je, ne znam kako da vam kažem. Htio je da mu pjevam pjesmu "Drugi joj raspliće kosu, a ja je volim", a znate kako ja nemam baš sluha. Gušio se od smijeha dok sam pjevao stih - "kako ću živjeti sad kad duša boli". Meni se zamračilo pred očima i palica je sama poletila, a on... on se nakon toga samo ugasio, kao kad na kazetofonu stisnete off. I on više nije on. On je off, ako me razumijete", skrušenog garda golemi dovrši svoje opravdanje.

Poručnik je na tren umuknuo, zagledavši se kroz rešetkasti prozor. Na pustoj plaži neki je galeb upravo kljunom komadao ulovljenu sardinu, svako malo pogledavajući na pučinu.

"Šta nisam ptica, da samo letim kud me krila nose i da brinem samo što ću sledeće jesti, eh šta nisam ptica"... odsutno je rekao. "Nego, jel' ti znaš uopšte zašto nam je trebala formula tog kemičara?"

"Ne znam, druže poručniče."

"He pa vidiš, naš kemičar Mirko, koji nam je bio poveren od najviših instanci vlasti, otkrio je formulu kako da Coca Cola bude trostuko ukusnija nego što već jest. Polakomilo se đubre nepartijsko nakon što su Ameri saznali za njegovo otkriće koje je u pitanje dovelo njihov možda i najpoznatiji proizvod. Nudili su mu vel'ke pare da im

oda tajnu, a ovaj ih je, sakrivši formulu na sigurno, zavladio ne bi li iz njih izvukao još veću paru. "E, pa neće moći!", viknuo je drug Tito kad je čuo za taj slučaj. Nećemo dozvoliti da se virus kapitalističkog načina razmišljanja proširi našim narodom. Naredio je Mirkovo hapšenje istog tog dana, istog tog trena. Naš zadatak je bio da iz njega izvučemo informaciju gde je skrivena ta formula, kako bi do nje došli pre Amera - da je uništimo. Mogao sam osobno da je predam drugu Titu (zacaklile su mu se oči). Poput... (omakne mu se jecaj) štafete! I ti i ja zamenili bismo ovaj usrani otok sa lepom kancelarijom u elitnom delu Beograda, sa lepom mladom tajnicom, besplatnim poslovnim ručkovima, u lepim udobnim odelima, imali bi svoja nova kola i svog osobnog vozača... A sad... sad ćemo ovu vlažnu, podzemnu tamnicu zameniti vojnim sudom.

Lišivši druga Mirka života i nas si lišio života!" teklo je iz poručnika kao da recitira poeziju bijesa. Ipak, dok je ludio, sinula mu je bizarna ideja kako da uspješno razriješi ovaj slučaj. Obrazi su mu povratili prijašnju boju. "A ne, neću se ja tako lako predati. Ima da mi nađeš nekog medija, čuo sam da ih ima tu po otocima. Oni umeju da pričaju sa mrtvima. Ima da dođu i pronađu kanal preko kojeg ćemo s Mirkom stupiti u vezu. Oni će biti naši vezisti! Mrtvom Mirku biti će svejedno, američke pare više ne može da koristi tamo gde je sada. Odat će nam tajnu gde je formula! Tako je. Tako jeeee!!!!" vriskao je deluzionirani poručnik. Ushit mu prekine kolega ispitivač:

"Ali druže poručniče, uz svo dužno poštovanje, s drugom Mirkom bilo je nemoguće komunicirati i dok je bio živ, a kamoli..." "Ti šuti!", grubo ga prekine poručnik. "Zbog tebe i moram poduzimati ovakve očajničke mere."

"Halo, vas dvojica!", začuje se iz susjedne prostorije. Poručnik osjeti navalu adrenalina. Pa je li moguće? Je li moguće da je to Mirko? Od same pomisli da im se iz susjedne prostorije obraća mrtvac koji nije mrtav, poručnik se hitro uputi prema sobi za ispitivanje. Mirkovo

tijelo je i dalje bilo kruto, ledeno i beživotno. Jel' on to njega zajejava? Igra se s njim?

"Halo, vas dvojica, javite se!" odjeknulo je opet.

"Pa šta si ti trbuhozborac, o mamicu ti!", pizdio je poručnik prema pokojnom kemičaru Mirku. "Halooo, diži više slušalicu!", opet se oglasi nepoznati glas, ali ne iz Mirkovog smjera. U drugom kutu sobe s omanjeg je stolca visjela ručica telefona. Poručnik prema kolegi nižeg čina uputi sotonski pogled:

"Jesi ti to s nekim pričao malopre?"

Vodnik ne ispusti ni glasa.

"Jel' ti čuješ mene bre!? Šta ćutiš, pitam s kim si pričao bez da si spustio slušalicu!?"

"Sa majorom iz generalštaba, družo poručniče. On mi je naredio da ne spuštam slušalicu"

"Pa šta... šta je hteo?", uznevjereno će poručnik, znatno tiše - kao da će time promijeniti gorku istinu koju već naslućuje.

"Pa nisi mu valjda priznao?".

"Nije ni morao. Javite se. Major Popadić pri telefonu", opet će glas iz slušalice.

"Ha halo, družo majore, pa kako ste?", obrati se poručnik svom pretpostavljenom.

"Znatno bolje od Mirka", kazuje major.

"Ma ne, ne, znate, Mirko je u redu, samo spava, znate malko je umoran od ispitivanja i tako", bezglavo je glavinjao na smrt preplašeni poručnik.

"Hm, hm, spava? Pa da, moglo bi se to i tako reći, poslali ste ga na večni počinak", doturi major i nasmije se tonom okorjelog pušača.

"Slušajte, ne očajavajte, sve je u redu, šta mislite zašto smo Mirka poverili baš vama dvojici? Pa sigurno ne sa namerom da ovaj preživi, blesani. Znali smo da nam taj stari pohlepnik za parama nikad neće odati informaciju gde je sakrio svoju formulu. Isto tako, znali smo mi da vas dvojica nećete obaviti postavljeni zadatak, zato smo vam i rekli da on mora pod svaku cenu da oda informaciju i uz to ostane živ. Da smo vam rekli da on mora umreti, vi smotanci biste ga već nekako uspjeli održati na životu, usprkos najsureovijim metodama ispitivanja za koje ste obučeni da ih provodite. A to nismo hteli, jer živi Mirko bio je izravna pretnja komunističkom načinu rasuđivanja. Ovako, napisat ćemo da je naš poznati kemičar nestao pod još nerazjašnjenim okolnostima.

Po njegovo telo uskoro dolazi naša specijalna postrojba s krematorijuma. Mirka ćemo raspršiti zrakom poput kemijskih čestica koje je tako vredno proučavao za života. Svaka čast dečki, na vaš neuspeh uvek možemo uspešno računati. Bravo!", zadovoljno vikne major i spusti slušalicu.

Tu-tu, tu-tu, tu-tu, odzvonilo je prostorijom utihnutih iluzija. U poručniku su se miješali - olakšanje što neće morati na vojni sud i očaj što ga sustav u koji tako slijepo vjeruje i čitavim svojim bićem štuje, smatra za idiota u čije nepouzidane metode ispitivanja može uvijek računati...

... Eto, što da vam kažem - i sam sam ovu priču na svom luftiću pročitao u jednom dahu - da ne pov(j)eruješ...

Rokenrol (groznica subotnjeg jutra)

Probudio sam se u sobi riječkog hotela u kojem su sinoć ili, točnije, pred jutro, polijekali brojni članovi autorskih bendova koji su odlukom žirija upali na poznati rock festival što se tamo tradicionalno održava svake godine. Kao bubnjar mladog indie rock benda "Veselo samoubojstvo" i ja sam tamo odrokao svoje, a na tulumu po gradu, koji je poslije uslijedio, bogami se još narokao svega i svačega. Poput netom izlegnutog mačića, poluslijepo sam odmjerio strop hotelske sobe koji se nemilosrdno okretao u krug. Fuck, još jedan mamurni jutarnji vrtuljak. Pijanstvo (ako je samo pijanstvo, tko će ga znat') dokazuje znanstvene tvrdnje da se Zemlja okreće oko vlastite osi. Izvijajući se poput zmije u traženju položaja tijela u kojem mi je najmanje muka, dobrih deset puta zaredom lažno sam se zaklinjao kako od danas prestajem piti. Uvjerenje da možemo prestati s omiljenim nam porokom pojavljuje se obično nakon što smo se u njemu friško iznauživali do, doslovce, besvijesti.

Čim se malo oporavimo od njegovih razornih nuspojava, kršimo dano si obećanje i krećemo u nastavak niza slatkih samoobmana da možemo stati kad god to poželimo. Od svakog, pa i najmanjeg pokreta, bolno mi je pulsiralo u sljepoočnicama. Bolje da se ne mičem. Možda bih si mogao malo skratiti muke tako da nad wc školjkom gurnem kažiprst do ždrijela i sačekam da želučane kontrakcije obave svoje. Čim sam to pomislio u grlo se odozdo podigla paklena tekućina, bez ikakvog prethodnog upozorenja. Glo!, oteo mi se zvuk. Bljuvotina samo što mi nije procurila niz gubicu. Kao lava što je stoljećima čekala da bude lansirana iz grotla vulkana, kiseliš iz moje utrobe odlučio je u velikom stilu izvesti svoju eruptivnu točku. Prevrćući se brže bolje na drugu stranu kreveta, u želji da naglo ustanem, zapeo sam za nečije tijelo. Djevojka koja je ležala pored mene i koju prvi put vidim, upitala me:

"Hej, bejb, bilo nam je baš super sinoć, jelda?"

"Buuuuuuuuuu!!!", odgovorio sam joj, izlijevajući otrovni mlaz u ladicu ormarića kraj kreveta, poput opernog pjevača koji je malko zastranio u svojoj interpretaciji Rigoletta. Nakon što sam malo došao k sebi, otišao sam u kupaonu i u suha usta istisnuo pola nečije paste za zube, pa polako krenuo nazad put kreveta. Soba je podsjećala na polje poslije srednjovjekovne bitke - posvuda po podu pokošena muška tjelesa, samo što ova srećom nisu mrtva od mača već od sinoćnjeg tuluma koji je očito izmakao kontroli jer se ničeg ne sjećam. Jedni do drugih, jedni na drugima, ko jato tuljana, spavaju, hrču i stenjuckaju. Tu su, koliko vidim, sva moja trojica iz benda i veseli osječki hc hip hop dvojac "Divlje muške svinje". Isuse, nismo se valjda pred njima ja i mala tjelesno združivali i razdruživali. Đizus, kakav kaos. Ipak, bio sam još u onoj fazi dok tintarom odzvanjaju ponosne fanfare na sve moguće ludorije koje sam sinoć zasigurno izvodio. Sram će me vjerojatno, znam već, biti malo kasnije kad se krenu ukazivati prvi znaci sjećanja. Kad sam ih vidio onako bjesomučno raštrkane po podu, palo mi je na pamet da bi netko sinoć, da nas je kojim slučajem snimao kamerom, vjerojatno imao materijal za balkansku verziju onog američkog filma "Mamurluk".

Nepoznato žensko tijelo privilo se uz mene i zagrlilo me:

"Hej, si dobro? Odmori malo, previše si popio. Mmm, Denis, baš je bilo super sinoć", izustila je mazno.

Tko je pobogu ona?, odzvanjalo je u meni pitanje, koje, da je ne uvrijedim, nisam htio izgovoriti. Bila je prava ljepotica pa mi to nikako nije bilo u interesu. Umjesto toga rekao sam: "Aha, bilo je jebeno", u nevjerici pogledavajući tu djevojku čijeg se lika i djela od sinoć nikako nisam uspijevao prisjetiti. Nažalost, jer je strašan komad.

"Da, baš jebeno, u punom smislu te riječi", odvrtila je i nasmijala se. "Eni vej, kaj ćeš s ovom ladicom?", priupitala me. Stvarno ima

želuca, pomislio sam. Ili i inače puno tulumari pa se već navikla na ovakve stvari.

"Neam pojma, mislim da ću je zafitiljit kroz prozor... "Isuse", problijedio sam dodatno na već ionako blijedoj i izgužvanoj faci. "Što je bilo?", priupitala je.

"U toj ladici nam je ugovor za autorski honorar. Za svirku, kužiš."

"Ček, ček, izrigo si se po ugovoru? Hahaha, rokenrol!", oči su joj veselo zaiskrile prije no što je ponovno prasnula u smijeh, prikrivajući svoje slatko licešće dekićom.

"Da, ne mogu vjerovat". (Koji mrtvi rokenrol, čovječe, hoću te pare, a kak ću sad u HGU (Hrvatska glazbena unija) poslat ovako izrigan ugovor o djelu. Proglasit će ga ugovorom o nedjelu.

Nismo paru za svirku vidjeli već sto godina i onda ovo). Mala je noge, savijene u koljenu, prebacivala lijevo desno i uživala što uživam u pogledu na njen preslatki osmijeh i polugolo tijelo. "E, al' ono kad si kihnuo i kad ti je plomba izletila iz usta, sjećaš se? Radijator je odjeknuo kao da ga je pogodio metak, a ti si mi se nakon toga predstavio kao Terminator. E, nisam se već dugo tako nasmijala. Duhovit si ti lik."

Ni toga se dakako nisam sjećao, ali sam se blesavo smijuljio kao da točno znam o čemu priča. Odmah sam ispitivački proče-prkao jezikom po čeljusti i tamo (znači istina je!), užasnut napipao poveći krater na šestici dolje desno. Htio sam joj se obratiti po imenu, znajući da će joj biti drago što sam ga zapamtio unatoč ovolikom pijanstvu i činjenici da smo se tek sinoć upoznali, ali nikako se nisam mogao sjetiti kako se zove. Rečenice sam vješto tkao tako da joj ničime ne dam naslutiti da niti znam kako se zove, niti kako je uopće završila sa mnom u hotelu, a još manje kakve su bile moje ljubavničke performanse. Kak' sam uopće mogao u tom stanju, prolazilo mi je glavom dok je ona prepričavala sve zgrade od sinoć

koje nisam pohranio u svoj moždani kompjutor. Morat ćemo ponoviti neke stvari, volio bih da budeš dokument u mojoj memoriji, razmišljao sam dalje u kompjutorskim terminima dok je ona nastavljala s veselim prepričavanjima prošle lude noći. Redovno zaboravljam sve te tulumе za sjećanje.

Pokušavajući ne nagaziti nečije usnulo truplo ponovo se probijam prema kupaoni. Vode, vode, vrištala mi je utroba, žednija od pakla. Nagnuo sam glavu pod pipu i popio gradski vodovod na eks. Čak bi mi i Čak Noris pozavidio. Skinuvši najzad usta s pipe, udahnuo sam tako duboko kao da sam za dlaku izbjegao utapanje. Banane, banane, napaćeni gangliji javili su sljedeću goruću tjelesnu potrebu. Ok, tijelo, toliko sam ti dužan, sinoć sam te predano ubijao - sad ću te malko oživjeti jer, u protivnom, ubuduće više neću imati što za ubijati.

Nepoznatoj djevojci rekao sam da me malo pričeka. Nije baš bila oduševljena ostati sama u sobi s ovim mojim jazavcima, ali uvjerio sam ju da ću se vratiti puno prije nego što se oni probude. Eh, da sam samo znao koja će to ispasti laž.

Tražim najbliži dućan. Usta su mi pustinja Gobi, glava lunapark, ulice ljuljajući čamac, podočnjaci Marijanska brazda, a tijelo prepuno masnica i ogrebotina kojima ne poznajem uzrok. Imam nadnaravnu potrebu za vitaminima. Iako ne volim igle, pristao bih sada na infuziju. Stigavši konačno do dućana, odlazim do odjela s voćem. Moram pojesti bananu da ne budem u banani. Razveselio sam se toj igri riječi kao zadnji majmun što je, s obzirom na tip žuđenog voća, bilo sasvim prikladno. Koliko sam još uvijek pijan dokazuje i to da zbog ove glupe fore samog sebe smatram genijem. Na izlasku iz dućana gulim falusoidnu voćku i mećem si ju u usta. Mmmmmm, tako te volim staviti u usta mmmm, stenjem od vitaminskog orgazma. Slasno žuto meso osvježava mi isušeno nepce. Tako volim kad je banana u meni, ona u mene vraća život, zabavljam se pederskim insinucijama koje, uz pripadni selfie s tim voćem u

ustima, sav ponosan pišem gitaristu Peri na Viber, ali s toliko krivo stisnutih slova da sve skupa djeluje poput nekog izvanzemaljskog koda kojeg ni NASA ne bi uspjela dešifrirati. Neki starček zastaje na pločniku i zuri u mene kao da sam osmo svjetsko čudo. Još samo fali da počne ulaznice prodavati za prizor mene besprizornika. Očito osim alkohola iz mene isparava vibra zagonetne, divlje noći koje bih se rado prisjećao da mi svaka misao glavu ne udara bolno poput Tyson-ovog krošea.

Poluslijep i krivudavog koraka, poput djeteta koje je friško svladalo osnove hodanja, idem ni sam ne znam gdje. Zaboravio sam kako sam do ovamo dotumarao od hotela. Ma idem do prvog birca gdje ću za deset kuna, koliko mi je još ostalo u džepu, naručiti kavu i šest krigli vode s ledom. Izbijao bi klin klinom, ali nemam para za to. Pogledom tražim najbliži koš za smeće da u njega bacim bananinu koru, kadli evo ga, na mene nalijeće slijeva. Otkad su to uveli mobilni otpad koji čita misli, pitam se, ali što ima veze, poklonjenom košu ne gleda se u rupice. Ubacujem u njega žutu koru, a potom, na svoje nemalo polusljepačko iznenađenje uviđam da je to košarica s prednje strane nečijeg bicikla. Počinjem se neobuzdano smijati jer upravo je nevjerovatno koliki sam kreten ispao. Ispričavam se vozačici i momku koji poput poslušnog psića, u svojoj trenirci, trčkara pored nje. No umjesto očekivanog razumijevanja nailazim na:

"Vedrane, to je onaj lik od sinoć, šta sam ti pričala da me gnjavio!"

"Ahaaa, onaj što po bubnjevima lupa?!", zaciči tip što izgleda ko bizon, trčkara ko psić, a glasa se ko dječja trubica.

"Taj!", istrese Marija, milosti spram mene ne baš puna.

"E, sad će on vidit svog Boga", priča golijat o meni kao da i nisam tamo, očito procjenjujući da mu nisam nikakva fizička prijetnja. Dok mi prilazi ta ljudeskara od pola tone, sine mi da ga opendrečim nogom u jaja i zbrišem kol'ko me klecave noge nose. Ipak,

paraliziran od straha ne činim ništa, a i procjenjujem da mu u ovakvom stanju ionako ne mogu pobjeći.

"Šta si ti sinoć rek'o mojoj curi, ha?", primio me za šiju kao da sam kunić. Iz usta mu je smrdilo po sagnjiljoj lešetini, ali dobro, nisam ni ja bio puno bolji. Njegova je sila ogromna. Iako se ne sjećam ni njegove cure, a još manje razgovora s njom, isjeći prošle noći polako izbijaju na površinu. On kao da iz tajnih pretinaca moje podsvijesti čupa informacije do kojih sam ne bih nikako mogao doći.

"Što si joj reko, da? Ha, slušam! Reci dok ti nisam glavu otkinuo?!" Nema smisla uvjeravati ga da je ova sve to od sinoć izmislila jer čak i da jest, ne bi to nimalo utjecalo na njegovu namjeru da mi iz glave šakama izbije svaku pomisao da joj se ikad više obratim. Kroz maglu sjećanja prepoznajem tu malu, ali ne sjećam se nikakvih svojih opscenih komentara.

"Ajde, ponovi sad frajeru što si joj sinoć rekao. Glavu ću ti otkinuti, konju!", svoja golema usta prinio je mojoj faci kao da će je pojesti u jednom zalogaju. Premda me obuzeo silan strah od batina koje slijede, već ionako isprebijane glave odlučio sam se fatalistički prepustiti situaciji. Paf, desnom šakom me tako snažno opalio u trbuh da je instantno izazvao moj novi nalet povraćanja:

"Buaaaaaa", krenulo je iz mene ko iz kabla. Završilo je malo i po njemu.

"Otkini mi glavu, Nenade, otkini je, molim te!", profufljao sam polurazumljivo kao da imam ozbiljnu govornu manu, ni sam ne znajući zašto sam ga upravo nazvao Nenadom. Nije to bilo namjerno, spontano je tako izašlo iz mene. Ne znam da li mu se više gadilo što sam se onako ispovraćao ili to što mu se učinilo da fizički terorizira mentalno oštećenu osobu (što sam na neki način u tim trenucima i bio).

"Šta je ovom?", pogledao je svoju djevojku. Osjetio sam kod njega dozu oklijevanja. Bila je to moja jedina šanas - možda preživim glumeći da ne želim preživjeti. Kako bih tu nehотиčnu ludost učinio još uvjerljivijom, opet sam zafufljao: "Ubi me, otkini je, šta će mi, šta će mi ahahaha" smijao sam se k'o retardirana hijena na heliju.

"Molim te, raznesi je, otkini je, Nenade, glavu mi otkini, ne treba mi", molio sam ga kao da mi je dragi prijatelj koji mi svaki put kad ga to zamolim, glavu i otkine. Nema! zbunjen mojim zahtjevom orijaš stoji preda mnom i zaklanja mi sunce.

"Ubij me, Nenade, otkini mi glavu, šta će mi, šta će mi!", vičem da još pojačam po sebe spasonosan dojam mentalno zakinite individue. Skupilo se i nešto ljudi koji su stali vidjeti što se događa. Možda i to pomogne. Možda ga i to dodatno odvraća od prvotne zamisli. Neće me valjda zgaziti pred toliko nakupljenih svjedoka.

"Gospon giljotina, hihhi, ajde, ajde, sjeci ju, sjeci glavu hihhi, ajde", provociram takvim glasom koji već potiče na razmišljanje da sam za ludaru spreman. No, taj zadnji pokušaj pokazao se pretjeranim. Naslutio je manjak autentičnosti tj. da forsiram. Shvativši da iz njega pravim budalu, to ga je samo dodatno raspizdilo. Zamahnuo je svojom medvjedom šapom u pravcu moje bolne tikve. Instinktivno sam izmakao udarcu načinivši tako brzi pokret glavom da mi se vrat đavolski ukočio. Mrcina je šakom opalila po zidu iza mene...

... On je jecao nad svojom rascvalom šakom punom krvi, a ja od bola u vratu zbog kojeg nisam mogao glavu držati nego na hero ulijevo pod nekih 45 stupnjeva. Premda je to bila izgledna šansa da uteknem, nisam se ni ja od bola mogao pomaknuti. "Daj da ljubim šapicu, daj da ljubim šapicu", rekao sam golemom htjedući ga uvjeriti da sam ipak lud. Primio sam ga za ruku, a on me, očekivano, divljački odgurnuo uz neviđene psovke. "Miči se, budalo, ubit ću te!", prijetio mi se kroz plač. "Bježi, bježi proklet bio, o jebem ti

sve!!", držao se za šaku padajući djevojci u naručje: "O, Bože, što ti luđak učini!", zajecala je i Marija.

"Idem, idem, kad me ne voliš", nisam se ničeg apsurdnijeg mogao sjetiti.

Trčao sam koliko me noge nose, glave i dalje zakrenute na lijevu

Moja droga - to je joga

*Umalo u nesvijest pao rođeni mi brat
Kad sam obje noge vješto savio za vrat
Sav u šoku gledao je prema mome struku
Iz kojeg van je izraslo još četiri para ruku*

*Iz usta oteo mu se neutješni jauk
Bliski član obitelji postao je pauk
Ko od gume ja sam cirkuski stvor
Cijelog sebe mogu svezati u čvor*

*Satima sa stropa naopačke visim
Sve u namjeri da svijest si povisim
Spreman sam na sve, beskrajno je moje htijenje
U utičnicu prste guram da doživim prosvjetljenje*

*Hod po užarenom kamenju čisti duh, naslov na netu spazim
Smjesta palim svoj štednjak, pa po okruglim pločama gazim
Malo me uznemire plikovi što po tabanima niču kao gljive
Ne znam dal' sam nešto krivo shvatio ili čitam upute krive
Meditacijska muzika u stanu kad zaszvira
Prvi susjed odmah na sav glas protestira
Ni za kakve istočnjačke religije taj ne želi niti čuti
Moj put ka unutrašnjem miru njega strašno ljuti*

*"Kakve su to gluposti", viče, "Ti si prokleti idiot!
Samo je Isus svjetlo, a ne taj tvoj Buda, kaj got!"
Žena ga smiruje, šapće: "Pusti, to je prolazan hir"
A on će: "Kakav ženo hir, on je zrel za Jankomir!"*

*"Tu pred nama glumi nekakvog sveca
A nigdar nije crkvi daroval' ni pereca!
Krivovjerac prokleti! Najrajše bi pokrenul peticiju
Da nam vrate opet staru, dobru, svetu inkviziciju!"*

*Usporavam dah, jedan udisaj svakih 5 minuta
Čistim se od crne mržnje koja susjeda mi guta
Pokreti su mi usporeni, nije baš ni pametno da su nagli
Jer kad upalim indijske štapiće, živim k'o gorila u magli*

*Jedno sam sa zvijezdama, zemljom i morem
Moj duh je vječno plodan jer ga stalno orem
Lebdim ko NLO otkad svladao sam tehniku levitacije
Zbogom sada zauvijek, vi dosadni zakoni gravitacije*

*Kako ću se natrag u društvo uklopit, više se ne pitam
Dok šarenim, višim svjetovima, sad bestežinski hitam
Posjećujem Jupiter, Veneru, skrećem s Mliječnog puta
Ničim, pa ni samim svemirom, nije ograničena mi ruta*

*Dok duhovno rastem, smanjuje se moje tijelo
Jer nit pijem, nit ševim, nit trebam šta za jelo
Općenito gledano, ne trebam više ništa od života
Jedina želja je da želja nemam, pa nije li to divota?*

*Iz stana izlazim, moja lijepa aura je moj štit
Nalijećem na susjeda, u sebi kažem: "O shit"
On mi pukne šamar i kaže: "Kaje mali Buda?!"
Okreni sada drugi obraz, kaje, nemaš muda?!"*

*Krv mi uzavrela, vratit udarac mu želim
U sebi se na dva oprečna dijela dijelim
Jedan osvetu, više no bolnu, sanja
A drugi se mirnom rješenju klanja*

*"Kršćanstvo je oduvijek tamnica duha
Za moje bezdane u njem nema kruha!
Želim disat svježi zrak, a ne ustajali smog
Od sada nadalje, ja sam samom sebi Bog!"*

*Izletilo je iz mene prvom susjedu pravo u uši
A on se, opet, u svom križarskom bijesu guši
"Ženo, pa jel ti čuješ kaj nevjernik priča?!
Umišlja da je Bog, Bože ludog li mladića!!!"*

Pečeni kesteni

"Večer, može jednu veliku", naručio sam od uličnog prodavača pečenih kesteni. "Za veliku može i sa dostavom", vremešni je prodavač zvučao kao stari blues pjevač kojem je glasnice odavno ispržio viski. "Ma ja sam samome sebi dostava", spremno sam odgovorio i pružio mu dvadeset kuna nakon što je vruće kesteni brižno zamotao u bijeli tuljac, ubacivši još jedan podeblji, gratis, kesten koji je, razrezan po sredini, otkrivao žućkasti sočni plod. Kraj te peći, iz koje je dim suklijao u ledeni mrak, bilo je tako ugodno toplo da mi se nigdje dalje nije išlo. "Tako je teško kad nemam", rekao je sebi u bradu i u čađave dlanove zahvalno primio moju izgužvanu dvadesetku. U tom trenutku osjetio sam svu težinu tog novca kojeg sam se bio spreman olako riješiti, a koji je njemu značio sve na svijetu. Novac je poput vode, kruži u prirodi. Privučesh ga sebi, a onda ga pustiš dalje u opticaj.

Nisam bio gladan, ali imao sam privilegij da unatoč sitosti kupim hranu koja mi i nije prijeko potrebna. Onako, iz čiste gurmanske objesti i užitka. Zašto ne, topli kesteni grijat će mi dlanove i topiti mi se u ustima dok ću se, s noge na nogu, polako vraćati kući. Premda su neki oguljeni kesteni iznutra bili dlakavi ko Bigfoot, po njima kao da je stari prodavač prosuo svoje tajne čarolije. Stišavala se moja dotadašnja histerična užurbanost i mogao sam konačno, lišen unutrašnje zagađenosti, pročišćenog duha opipati večernje bilo grada. Jesam li, pod utjecajem svog uvelike poboljšanog stanja, uobičajeno goričko mrtvilo krivo dekodirao kao veselu živahnost kojoj treba dati šansu ili sam doista gledao rasplamsalu radost noći u čiju sam vatru tajnovito i sam upuhivao kisik, ne znam, ali stvar je funkcionirala.

Zgrade su odjednom prodisale, djelujući kao da će svakog časa uzletjeti. Iza svakog osvjetljenog prozora titrala je neponovljiva životna priča u koju sam želio proniknuti. Odjekivala je opojna simfonija postojanja i zavibrirale čestice atmosfere. Bio sam poput

majke ovog grada, brižno zavirujući u svijet svakog čovjeka i svake pojave koju srećem, čineći ih nakratko svojim sastavnim dijelom...

... Aktivirao se crv sumnje. Čovječe što je meni, kakve su ovo spike? Jesam li drogiran? Ma sto posto sam drogiran! Nije ono prodavač kestena već diler koji će me zakačiti na svoju novu, vruću, robu i masno zarađivati od vojske meni sličnih, novopečenih ovisnika o pečenim kestenima. Kakav stari maher! Za svojim će skromnim štandom nedaleko policije cijelu jesen i dobar dio zime u krvotok građana uštrcavati dobitnu kombinaciju kemijskih spojeva koju će srednjoškolci u žargonu zvati Kestazy. Alibi mu je savršen. Tko će posumnjati da kesteni kriju nedo-zvoljene supstance koje izazivaju euforiju i promijenjena stanja svijesti? Morat će zaposliti još ljudi da mu beru kestene i škrope ih nesvetom drogicom. Redovi pred štandom sezat će sve do već navedene policije. Priča nastaje sama od sebe...

... "Vidi, vidi, nešto u zadnje vrijeme krenulo ovog starog prodavača. Ovakvih redova nije bilo još od rata kad su ljudi u cik zore pred dućanima čekali u redu za crni kruh", prozborio je načelnik policije, gledajući kroz prozor svog ureda u gusjeničastu povorku ljudi, ni u snu ne pomišljajući kako je u pozadini svega genijalna kriminalna ideja. "Da, prije na crni kruh, a sad na crni kesten", nadovezao se mladi ambiciozni plavac Gugić, stojeći pred načelnikovim radnim stolom u nervoznom iščekivanju dnevnog rasporeda, sve u nadi da će svojom domišljatošću zaraditi kod šefa dodatne bodove. "He, moj Gugiću, duhovit si ko Jehovin svjedok. Sad ćeš ti meni za nagradu otići provjeriti jel' starom sve štima s dozvolom za držanje štanda".

Mladi plavac, unatoč silnom trudu, nije uspio pronaći ništa kompromitirajuće u poslovanju starog uličnog (pre)prodavača Kestazy-ja. Još je i sam, vraćajući se u postaju, pojeo poklonjenu veliku porciju kestena i uskoro se razdragano smijuljio pred načelnikom kad mu je ovaj naredio da ode napraviti očevid vezan uz jutrašnji skok jednog građana s balkona desetog kata zgrade.

Gugiću su mimo njegove volje popuštale kočnice:

"Jel' to neka nova olimpijska disciplina, šefe? Uz skokove u vodu uveli i skokove na beton?"

Načelnik ga prostrijeli pogledom: "Kreni odma' da i tvoja karijera ne bi naprasno doživjela slobodan pad!"

"Razumijem, gospodine načelniče, hihhi, dobra fora hihhi", bleskasto se i dalje smijuljio Gugić. Premda je, djelićem mozga, bio svjestan ozbiljnosti šefove prijetnje, nije mogao, a da i dalje ne osjeća blaženu uzvišenost, gotovo nedodirljivost, limb u koji ga je gurnuo Kestazy.

Čim je mladog plavca ispratio iz svog ureda, načelnik je privatnim mobitelom nazvao svog starog kolegu koji će Gugiću praviti društvo prilikom očevida: "Slušaj, šaljem malog s tobom, znaš da uvijek šaljemo mini-malno dvojicu. Malom nisu sve na broju, neće taj ništa otkriti ni posumnjati, ali ipak pripazi. Ne smije se saznati za Kestazy, stari prodavač, osim kestena, podmazuje i moj i tvoj džep."

Stari kolega mu odgovara: "Sve jasno, ali, čovječe, kak' se bacaju u zadnje vrijeme, morat ćemo osim odjela za ubojstva otvoriti i odjel za samoubojstva".

Načelnik mu žučno odbrusi: "Šta je ovo danas, svi pokušavaju bit smiješni. Skoncentriraj se ti bolje na zadatak! Mali kolko god je lud, možda nije skroz blesav, čuo si već šta su rekli da je pokojni naglas vikao prije nego je skočio!"

"Dobro, dobro, ne moraš se odma' derat na mene, nisam balavac", uvrijeđeno procijedi stariji kolega i prekine vezu dok još nije pao u napast uzvratiti šefu istom mjerom.

Gugića će tek skorašnji prizor čovjeka beživotno slijepjenog s asfaltom, s mjestimice potpuno smrskanim, izobličanim licem, malko otrijezniti. Prije no što je njihov ljubazni susjed odlučio napustiti svoj balkon, ali ne u smjeru dnevne sobe - kako je to obično činio, svjedoci su se pred dva policajca kleli da su ga čuli kako viče: "Jebem ti ovoliki red za Kestazy da ti jebem, trebam Kestazy odmaaaaaa!!!!" Uslijedio je tupi udarac i tišina puna crnih slutnji koje su se nažalost obistinile. "Hm, Kestazy, što je to Kestazy?", češao se mladi plavac iza uha ne mogavši nikako tu besmisleni riječ povezati s bilo čim opipljivim u kontekstu ovog slučaja.

"Da nije poludio?", priupitao je iskusnijeg kolegu koji, jedva dočekavši to pitanje, potvrdi njegove riječi:

"Ma sigurno, pa čuo si da se relativno nedavno rastao od žene, ljude pogodi samoća, to je tako... ", stariji je kolega mudro pleo magleno klupko oko ionako slabog Gugićevog rasuđivanja. Pokojni je, tvrdi većina svjedoka, do pred samu smrt bio pun života i ono u čemu se svi slažu jest da mu je ovo bilo prvi puta da je skočio sa svog balkona. Relativno nedavna rastava od žene nameće se kao najlogičniji razlog za taj šokantni potez. Kestazy je, nagađaju svjedoci, intimni nadimak njegove bivše žene koja se, pretpostavljaju, u međuvremenu prokurvala jer kako drukčije protumačiti činjenicu da je pokojnik u zadnjim trenucima svoga postojanja u krajnjem očaju spominjao kako pred njom stoje čitavi redovi mušterija, zapisao je u notes Gugić, toliko zadovoljan vješto sročnim rečenicama da mu se vilica zatresla od ponosa.

S druge mu je strane bilo strahovito krivo što šefu ne može podastrijeti neki konkretniji trag motivacije za ovaj čin – osim onaj zasnovan na susjedskim tračevima. Pročitavši očevidnik, načelnik se zadovoljno zavalio u stolac, utipkao broj u mobitel i rekao svom starom kolegi:

"Ha! Šta sam ti rekao! Znao sam da možemo računati na malog Gugića!"...

... Stari je prodavač svoju skromnu kućicu, koju je dosad grijao na drva, vremenom pretvorio u vilu čije prostrane sobe visokih zidova zagrijavaju umjetno izgrađeni gejziri, ograđeni posebnim kineskim porculanom u kom voda dugo zadržava visoku temperaturu. Fasciniran je dalekim Islandom pa da ne mora tamo otputovati (strah od aviona, a i brodova), odlučio je njegove najpoznatije prirodne ljepote trajno preseliti sebi.

Ne vjerujete mi? Samo probajte Kestazy, pa što mislite otkud mi "čistome" ideje za ovakvu priču?

Nesuđeni dezertjer

Puno je više hrabrosti potrebno da se bude dezertjer nego da se ostane u ratu koji nije tvoj...

Karlo je ustao oko 10 ujutro što i ne bi bio neki osobit podatak da nije bio četvrtak - radni dan. Dugo se protezao glasajući se pritom poput male bebe. Nakon što je smlatio tri pečena jaja na oko i par kriški salame podriguše, srkao je polako kavu, listajući novine zavaljen u plastičnu ležaljku na hotelskom balkonu. Naravno, to ne bi bilo moguće da nije uzeo godišnji. Dobro, bi, ali onda bi se to zvalo markiranje, bolovanje ili otkaz kojeg je netom prije odlaska na godišnji pokušao dati, ali se u zadnji tren predomiso... .. "Slušam, Karlo, što te sad boli?", priupita ga šefica, s predosjećajem da ju opet mulja da izmuze koji slobodan dan. Njen izbor riječi kod Karla isprovocira iskrenost, prikladnu za njegovo duševno, no ne i egzistencijalno blagostanje:

"Ma boli me neka stvar i za vas i za ovaj glupi posao, bojim se da neće tako brzo proći, akutno je i zarazno."

"Karlo, jel ti to mene zajebavaš?!", bijesno će šefica, grudi-cama sline škropeći telefonsku slušalicu.

"Ne, smrtno sam ozbiljan, dosta mi je svega kravo, nađi si drugu budalu! Doviđenja."

"Dakle, ovo je nečuveno, kako se ti to sa mnom razgovaraš, jel' hoćeš da ti dam otkaz!?"

"Da, molio bih jedan, a može i dva!", odgovara žustro, a pritom mu se zavrti u glavi, jer s jedne strane takav scenarij želi - jako, a s druge - nimalo.

"U redu, Karlo, nema problema", hladno će i rezignirano šefica, iako joj nije bilo svejedno.

Iz dobermana se naglo pretvorio u poslušnu kujicu jer tenziju davanja (ili dobivanja) otkaza, može podnijeti samo kao misao, igru svoje mašte, ali ne i kao konkretnu životnu okolnost. Pomirljivim tonom, koji sugerira da je svjestan prelaska granice dobrog ukusa, te u želji da njegova brutalna ispovijed bude protumačena samo kao izrazito neuspjela šala umiljavao se:

"Šefice, pa niste me valjda shvatila ozbiljno". Zna on da se kaže - shvatili, ali tom gramatičkom greškom želio ju je podsjetiti na prisnost koju inače njeguju u svojim odnosima, a koju je umalo kompromitirao. Njegovom srećom (ili nesrećom - ovisno o kutu gledanja) šefica tj. vlasnica obrta za knjigovodstvo, voljela je Karla i odlučila je zažmiriti na njegove eskapade, ne zaboravivši mu napomenuti da se, ako mu je stalo do tog posla, izvoli pobrinuti da se takvo nešto nikad više ne ponovi.

Podvojena je to priča, kao što vidite. Koliko Karlo ne voli svoj posao (antropolog koji je u jednom času, u nedostatku drugih rješenja, završio ubrzani tečaj za knjigovođu), toliko voli plaću koju za njegov' prima jer, istini za volju ne zna kako (pre)živjeti bez te cifre na bankovnom računu. Zbog financijskog komfora hini da mu je stalo do radnih zadaća koje vrši. Razmišljajući o svrsi takvog rada napisao je poduži status na facebook - kojeg se na kraju nije usudio objaviti, iz straha da opet ne raspizdi svoju šeficu... ... Koja je svrha rada ako njime čovjek samo produžuje oblik života koji nikad nije htio? Jer ne radi on "samo" 8 sati, ta čitav mu je dan samljeven tim žvrnjem. Primjerice, kad petkom konačno krene kući (osjećajući se poput zatvorenika koji je dobio slobodan vikend s kojim ne zna što bi) nema više ni energije ni vremena za stvari koje ga doista zanimaju i ispunjuju pa se opija do besvijesti da bar nakratko izazove ekstazu zaborava na otrovnu kašu u koju je protiv svoje volje uronjen. Tavori u tupilu svom svagdašnjem. Očito je nagon za opstankom lišen

prosuđivanja kvalitete života za kojeg se tako zdušno bori. Čemu sve to ako je čovjek zbog gomile neželjenih obaveza i stresa stalno umoran i ne stigne živjeti, opustiti se? Zараđuje plaću radeći ono što mrzi da bi vodio život kakav ne voli. Ni živ ni mrtav kotačić sustava, isušen, protraćen, zombi, olupina koja glumi da je brod, prevelika kukavica da bude sretan i prevelik komformist da ne bude kukavica. Ne pruža otpor, ne pokušava krenuti nekim novim pravcem jer što ako je on još gora opcija.

Biti ili raditi? Imati love i nemati sebe ili nemati love, ali zadržati sebe? Ali kako zadržati sebe bez love da u međuvremenu preživiš? Kako bi lijepo bilo kad bi posao objedinjavao to dvoje. Sustav opstaje na strahu pojedinca da učini nešto za sebe kad vidi da je u sukobu sa svojim unutaršnjim glasom i suprotstavi se matici koja mu glode dušu. Osoba X se boji da možda nešto s njom nije u redu, da je bolesna jer sve je napravila po općim naputcima, ali joj i dalje nije dobro, pa radije živi život tuđi, glumeći da joj paše, nego da pokuša živjeti svoj. Više od nastavka življenja u zatvoru boji se osude bliže okoline za čije je mišljenje, čini joj se, okovana. Tuđe mišljenje - to je jedini pravi zatvor. Sanjari da će jednog dana skupiti hrabrost, othrvati se, postati eksces, no to se zapravo nikad ne dogodi izvan sfere fantazije.

Dugo je pogledavao u opciju - objavi. U njemu se uskovitlala bitka - objaviti ili ne objaviti. Na kraju je samo označio tekst i kopirao ga u svoje zabilješke. Neki drugi put, sutra, sutra ću biti jak, uvjeravao se.

Problemi su polako iščezavali, topili se na blagotvornom ljetnom suncu. Da je život kojim slučajem filmić s jutjuba, Karlo bi tada, sretan, jer konačno više nema potrebu misliti, bio stisnuo pauzu. I to podužu. A opet - što je godišnji odmor - nego samo kratka pauza između dva predavanja prokletom radnom žrvnju. Godišnji umor, a ne odmor - opet je krenulo glodanje iznutra...

Uhljeb u Ministarstvu obmane

*Džabe ti je što si mlad, pametan, vičan svom zanatu
Važnije je na strateškom mjestu imat mamu ili tatu
Danas malo vrijedi fakultet ako nemaš štelu
Indeks u ruci bit će tvoja lopata za bauštelu*

*Ako imaš sreće, strica ili muža u vodećoj stranci
Možeš bezbrižno planirat ljetovanje na Šri Lanci
Ako u državnom sektoru trenutno nema slobodnog radnog mjesta
Ma ne brini, izmislit će ga za tebe, to je bar pojava normalna i česta*

*Menadžer ljudskih potencijala? Ne, njih je previše diljem svijeta
Tvoje mjesto će se zvati: "Stručni savjetnik za odlazak do toaleta"
Titula je laskava i svaki normalan čovjek njome se ponosi
Ta odgovorna funkcija radnom kolektivu uvelike doprinosi
Za par mjeseci izležavanja u uredu već škripi pod tobom fotelja
Škemba ti raste od poslovnih ručkova, gemišta i pića od hmelja
Ne ostvaruješ se, pitaš se koja je bila svrha tvog fakulteta
Kad tvoje dužnosti može obavljati i neka priglupa starleta
Skrivaš se pod stolom kad čuješ korake šefa ispred vrata
Jer sav pod stresom strepiš da te u velikom neradu hvata
Bolje ovako, ako ti uđe u ured, mislit će da te nema,
I da negdje možda nešto radiš - marljiv član sistema*

*Nije lako ubit osam sati, treba nečim ispuniti vrijeme
Tri put kakaš, pet put piškiš, čak zalijevaš krizanteme
Na internetu još je zbilja malo toga što si pogledao nisi
Masturbiraš na wc-u maštareći o bujnoj kolegičinoj sisi*

*Kad izađeš van i prijatelji te pitaju: "S čim se baviš, care?"
Mudro skrećeš temu jer što ćeš reći?: "Postojim za pare"
Ispeglano odijelo, kravata, uvijek obrijan svježe
Nasmijavaš žene po uredima, opireš se sili teže*

Ponekad, zagledaš se u samog sebe, nađeš osjećaj srama Bolji si od ovog, al' tko se previše buni, izbace ga iz hrama Znojiš se nad svojom kletom sudbom ispraznog komfora Al ipak ništa ne mijenjaš jer od nečeg se (pre)živjet mora...

Apsolventica upravljanja u kriznim uvjetima

Neiskorjenjiva bol usidrila se na grudnom području apsolventice Ane. To je posljedica osjećaja da joj nešto opasno nedostaje u životu, ali ni sama ne zna što. Prilično je izgubljena u posljednje vrijeme. Više-manje napravila je sve što su joj sugerirali njeni roditelji i razrednica iz srednje škole. Mislila je da će ispunjenjem njihovih očekivanja sve sjesti na svoje mjesto, da će biti sretna i relativno bezbrižna. No, zasad, upravo je suprotno tome. Kad je roditeljima nedano saopćila da želi biti glazbenica (kantautorica je s jednim EP-em iza sebe koji je dobio prilično afirmativne recenzije na recentnim domaćim glazbenim portalima), umalo su je izbacili iz stana. Zaključila je kako je roditeljska podrška samo iluzija.

"Podržavaju te isključivo sve dok postupaš u skladu s njihovim vizijama kako bi tvoj život trebao izgledati. Čovječe, pa živim li ja svoj život zbog njih ili zbog sebe?", pojadala se jedne subotnje večeri svojoj cimerici Maji, s kojom se spremala malo izaći u grad. "Ha, nešto si rekla?", upita ju Maja, odškrinuvši vrata kupaone s ručnikom na glavi.

"Ma niš. Samo se ti pobriši", resignirano je odvrtila Ana. Studiram upravljanje u kriznim uvjetima, a ne mogu upravljati niti jednim djelićem svog života, krilatica je koju voli ponavljati u društvu svojih fakultetskih kolega. Iako joj godi što se većina tome uvijek slatko nasmije i dalje ju to znatno više boli od onog koliko pokazuje na van. Odlučila je prepustiti budućnosti da je vodi na uzici svoje volje jer sve suprotno od toga čini joj se napornim i uzaludnim. Čemu svi ti moji glazbeni snovi kad nemam ni trunku volje ni odlučnosti da ih ostvarujem u nekom ozbiljnijem smjeru, pitala se. Osjećala je zapravo da ima volje, ali bila je još premlada i prepuna života, željna zabave, a da bi se okušala u takvom nečem što ipak, bila je svjesna, iziskuje nemalu količinu discipline i predanog rada na sebi. Muke daljnjeg razbijanja glave u tom smjeru odlučila je prikratiti surfanjem po internetu.

Era Jupitera donijet će vam pregršt zabavnih mogućnosti, uključujući i neobavezni flert krajem tjedna, pročitala je crticu u tjednom horoskopu jednog internetskog portala koji obrađuje paranormalne teme kojima je sklona još od malih nogu. Premda joj je to popravilo raspoloženje i dalje je imala potrebu zadržati negativan, nevjernički stav o pročitanoj. Bojala se da joj se ništa dobro ne može dogoditi i da ništa ne može postići ako prethodno kao žrtvu ne prinese strah od odmatanja sudbine u neželjenom pravcu - strah od neuspjeha.

Dok je srebrnkasto bojala nokte lijeve ruke, vlastiti joj se prsti učine predugački, kao da su vanzemaljski. Ima dečka u Bjelovaru. Srednjoškolska ljubav koja polako kopni, ali koju održava jer se više boji za njegovo psihičko zdravlje ako prekinu, nego što doista i dalje želi održavati taj odnos.

Nakon teškog prvobitnog odvajanja, kad se zbog studija preselila u Veliku Goricu, ubrzo joj se počelo sviđati što se viđaju svaki drugi vikend jer ga se tako više zaželi i seks im je bolji nego ikad. Ipak, razdvojenost čudno djeluje na nju. Spopadaju je momenti u kojima ga više ne voli i najradije bi ga ostavila jer ne osjeća više ništa prema njemu. Nedugo zatim redovno se rascmolji osjećajući da ga voli najviše na svijetu i da ne može bez njega. Relativno svjesna da je to što ga i dalje voli dobrim dijelom rezultat sažaljenja koje je preplavljuje pri pomisli da ga ostavlja, ipak se pita kako je moguće nekoga istovremeno tako ekstremno voljeti i ne osjećati više ništa.

"Fakat nisam normalna", zarežala je duha otupjelog od unutrašnjih borbi i odbacila od sebe skripte iz osnova nacionalne i međunarodne sigurnosti. Imala je potrebu ispovjediti se cimerici.

"Zašto?", zanimalo je Maju koja se u međuvremenu vratila iz kupaone.

"Ti mogu nešto priznat?"

"Što?"

"Dečku Hrvoju vjerna sam već četiri godine."

"Znam to, svaka čast."

"He, pa nije baš svaka čast. Prije tri godine tak sam se gadno napila na koncertu jednog tada još perspektivnog bjelovarskog benda da sam u muškom wc-u pokleknula pred njihovim zgodnim pjevačem."

"Kak to misliš pokleknula?"

"Joj, pa znaš. Oralnjak sam mu bacila."

"Ne mogu vjerovat što slušam. Pa mislila sam da si vjerna Hrvoju. Isuse, Ana, pa on je tak super dečko, kako si mogla?!"

"A što bi rekla da ti kažem da mi uopće nije žao zbog Hrvoja nego zato što je taj pjevač u međuvremenu nabacio 30-ak kila i zaposlio se u gradskoj čistoći. Pušila sam pušioničaru. Daj zamisli, on sad smrdi po smeću kad dođe doma".

"Daj, koji užas! Fuuuj!! Čekaj jel' ti to sad izmišljaš?!"

"Ne!"

Maja je isprva bila zbilja donekle potresena onim što je čula. Nije lagala kad je rekla da joj je Hrvoje drag. Također, smatrala je neoprostivo bezosjećajnim i okrutnim ono što je Ana na kraju rekla o tom pjevaču. Pa ipak, nakon par sekundi teške tišine, prilično protiv svoje volje, počela se cerekati. Sve glasnije, čak do suza. Ana joj se u tom pridružila.

"Kaj bi napravila da sad sretnoš tog pjevača?", Maja je upitala Anu kad su se malo dobile od smijeha.

"Ne znam, mislim da bih se skamenila. Vjerojatno bi samo prošla pored njega i molila Boga da mi se ne obrati. Srećom ne živi više u Bjelovaru", rekla je, osjećajući izrazitu nelagodu i od same pomisli na takvu situaciju, a onda se krenula opravdavati:

"Ali to se ne računa kao prevara, ipak sam u tog pjevača bila zaljubljena još kao klinka, još prije nego sam prohodala sa Hrvojem. Maja ju je gledala ispod oka. Anu u tom trenu nije toliko grizla savjest što je prevarila dečka koliko ju je smetalo što ju Maja sad gleda k'o zadnju drolju.

"Ok, prevarila sam ga, Isuse, kaj sad, ubij me, kaj, ti si svetica, ono?!"

"Ja svog dečka nikad nisam prevarila", brzo će Maja.

"Normalno kad ste non stop skupa, čovječe, lik te vikendom drži zatočenu u svom stanu kao Trnoružicu u kuli, samo još fali da te s onim svojim dronom prati na predavanjima", zapalila se Ana.

"Zadnji put si sa mnom izašla prije mjesec dana."

"Meni je to baš super, to je zato što on mene voli", branila se Maja.

"Ne, to nije zato kaj te voli, neg' zato kaj je bolesno posesivan. To su dvije vrlo različite stvari". Maja je odmahнула rukom i rekla joj: "Kaj ti znaš o ljubavi."

"Više neg' ti", izbelji joj se Ana. Nakon dvije sekunde tišine stale su se opet hihotati jer nema zle krvi među njima čak ni kad malo podbadaju jedna drugu. Jednostavno, koliko god o nekoj stvari imale dijametralno suprotne stavove, međusobno si karakterno

odgovaraju i prihvaćaju međusobne razlike kao nešto najnormalnije na svijetu.

"E, sjećaš se onog tipa iz "Dobrog dana", onog malo starijeg,

s dobrim dupetom?", vrckavo svoju cimericu priupita Ana. Zna da je Maju šokirala priznanjem da je prevarila dečka, ali isto tako zna da ona neće imati ama baš ništa protiv da malo skupa protračaju novitete na "tržištu".

"Onaj koji je cijelu noć piljio u tebe ko zadnji luđak i pitao te na odlasku za broj tvog grudnjaka?", vragolasto ju je pogledala Maja.

"E, e, taj", potvrdila je Ana. "E znači, lik je dok sam radila noćnu u McDonaldsu, prepoznala sam ga odmah na kameri, ušao u drive in s biciklom i naručio MacSex on the beach."

"MacSex on the beach? I kaj si mu rekla?", Majine oči radoznalo su bljesnule.

"Odlučila sam prihvatiti igru i pitala ga hoće li cijeli menu ili...? On mi se isfuro - samo ako si i ti na njemu".

"Isuse, onak, ne vjerujem, fakat ti je to rekao u interfon? Pa kak je znao uopće s kim priča?! Isuse, lik te žešće stouka", zaključila je Maja.

"Ne znam. Šef smjene je bio pored mene i vidio da se nešto događa. Sav se nakostriješio kad sam mu šapnula o čemu se radi. Znaš da mi se i on ljigavo upucavao jednom kad sam vodila dječji rođendan? E, i uglavnom, uzeo je moje slušalice i onak ful ful bijesno, al' kao službeno, pitao ovog što treba".

"Dupli", rekao je lik.

"Šta dupli?", pitao ga je šef.

"Dupli Macsex on the beach".

"I? I?", na iglama od znatiželje već je bila Maja.

"Niš, lik se samo izgubio. Mislim da je bio jako pijan.

E, cijela noćna smjena je padala od smijeha kad su čuli kaj je frajer naručio. Jedino se šef cijelo vrijeme kiselio i govorio da ovaj ima sreće jer je skoro izašao da mu umjesto duplog MacSex on the beach opali dupli šamar. Ne znam, mene je baš zadivilo kako netko ima muda tako doći i upucavati se", očarano je rekla Ana, popravljajući push up grudnjak.

"Joj, daj, kakva muda, bio je pijan. Trijezan je vjerojatno manji od makovog zrna", Maja je bila iziritirana, ali ne postupkom tog lika. Bila je, naime, ljubomorna što se njenoj cimerici dečki upucavaju češće nego njoj. Zadržala je to za sebe jer nije htjela da se Ana naslađuje nad tom informacijom. Znala je da bi ju pitala nešto u stilu - pa ako tako jako voliš svog dečka, zašto ti onda fali pažnja drugih muškaraca?

"Ma fuj, lik je totalni stouker", Maja je raketirala Anu.

"Kaaznam, ak' i je stouker, radi to na neki simpa način.

Uostalom 'ko danas nije stouker?", caklile su se i dalje Anine oči dok je gledala koje cipele iskombinirati s uskim plavim trapericama.

"Isuse, kaj sad, poslije smetlara sad buš se još poševila s likom koji u McDonaldsu naručuje dupli Macsex on the beach. Onak, odvratno, pa kaj si tol'ko zagorila!?", polu kroz smijeh, polu-bijesno napadne ju ponovno Maja.

"E, kak mi ide ova kožna jakna na treperice?!", pitala je Ana svoju cimericu kao da uopće nije čula njeno zanovijetanje. Maja je samo zakolotala očima i rekla:

"Ma odlično, čisti MacSex on the beach"...

Mali, stari svijet

Svađa gorostasa za susjednim stolovima rasplamsala se do usijanja. Još koji trenutak ranije mirno sam i po prvi put šetao pitoresknim krajem koji se činio miroljubivim do stupnja krajnje dosade. Kakve li iluzije...

... Pobogu, našao sam se u zabiti koje bi se i sam Bog naj-radije odrekao kad bi bio siguran da ga neki njegov, isto tako svemogući kolega neće uhvatiti na djelu i natjerati da novonastalu promjenu unese u nebeski katastar. A "naš" Bog je lijen i površan, čemu ponajviše svjedoče učestali kvarovi njegove, svete knjige, tvrde najvažnije kreacije, zvane - čovjek. Kao jedan od rezultata tog njegovog stvaralačkog eksperimenta, diskutabilne kvalitete, naručio sam pivu da lakše istrpim te njegove, a posljedično svoje, nesavršenosti.

Prije no što sam zasjeo za nestabilni bijeli stol prošaran brazgotinama, u birtiji čiju vanjsku ogradu prekriva trošna i prašnjava reklama poznate domaće pivovare, bio sam pomno odmjeren pogledima starosjedioca ili, ako vam je draže, domorodaca. Njihove oči klizile su po meni poput onih skenera s crvenim svjetlom koje prodavačice na blagajni prislanjaju uz proizvode radi aktiviranja cjenovnog koda. Samo sam čekao da, kao u nekoj sajnsfikšn priči, njihova sken(j)aža prouzroči iskakanje moje cijene na malom ekranu na kom je guzata konobarica upravo utipkavala moju narudžbu. Piva 12 kuna, Frik? kuna. Baš me zanima o kakvom bi se iznosu radilo. Po načinu na koji su me vlasnici skenerskih očiju p[®]ogledavali, sumnjam da bih bio procijenjen kao skupocjena roba. Ipak, iznos bi nesumnjivo bio više no dovoljan da se na račun ucjene koju ću opisati dokopaju par rundi.

Nakon što sam platio račun, krenuo sam prema vratima, a najveći među njima, onako kaubojski, izbacio je nogu preprečujući mi put. Zbunjeno ga upitah dal' nešto nije u redu.

"Gospodine, niste platili račun!", obrati mi se svisoka taj debeljuco nalik moržu, s čačalicom među zubima, dovoljno gospodski za naznaku mogućeg spasa, ali još dovoljnije drsko da me uvjeri u opasnost koja prijete ukoliko odlučim ne surađivati.

Spuštenog pogleda primijetim kako mu je mamuza na lijevoj čizmi zasjala na zruci sunca što je kratko navratila u prostor. Fali još samo da se po prašnjoj cesti zakotrlja onaj majušni okrugličasti snop grančica da dojam boravljenja u kauboju bude potpun. "Kako nisam? Bila je jedna karlovačka i cedevita", branim se uz znakoviti predosjećaj da se naše vizije oko cjelovito plaćenog računa ne podudaraju. Još uvijek sam bio uvjeren da je posrijedi samo neslana šala.

"Gospodine, zaboravili ste platit' za sebe."

"Kako to mislite za sebe, pa platio sam za sebe, nego za kog drugog?", povisujem ton zbog uzavrelog ega, premda mi privatni anđeo, kojeg doduše ne vidim, ali zato jasno čujem, sugerira suprotno.

"Platio si piće da, al nisi platio za sebe", mirnoćom koja uznemiruje odbusi mi moržoliki kojem škemba ponosno izviruje ispod donjeg ruba kratke majice, i naceri se, pogledavajući ostatak prisutnih koji njegove riječi poprate banditskim osmijehom odobravanja. Zazvečaje crne plombe njihovih ruševnih zubala što su poput crnih galaktičkih rupa zlokobno upozoravale na moguće odredište moje sudbine. Ne što bi me pojeli, ne, ta nisu valjda još i ljudoždersko pleme, već... ha znate i sami što znači kad vas proguta crna rupa tj. mrak.

"Plati za sigurni izlazak", procijedi hrapavo moržoliki, odlučivši da je došao tren da kompletno otvori karte.

Ček stvarno, ti to za ozbiljno?, protutnji mi glavom.

Govorom tijela moržoliki je zatvarao prostor za svaku daljnju diskusiju i dodatno, poput začina ljutom jelu svoje prijete, prostrijelio me pogledom koji otklanja svaku sumnju da misli ozbiljno. Nit' sam se usro u gaće, nit' nisam. Htio sam ne izgledati potpuno prestravljen, ali mi to vjerojatno nije pošlo za licem. Stvar je, koliko jeziva, toliko i matematički jednostavna. Uz dva spomenuta pića koja sam popio, moram se isprsi s još 500 kuna kako bih u jednom komadu napustio mjesto. Neću? Ok, nema problema, al' vjerojatno se tada mogu pozdraviti s trenutnim razmještajem kostiju po tijelu.

"Ma daj, Josip, nemoj zajebavat' goste", prilično samouvjereno će najveći među njima. Ovo njegovo - Josip - naglo je brisalo zastrašujuć dojam koji je ostavljao moržoliki, ali još ni blizu sasvim. Najveći je došetao do mene, relativno nježno me odgurnuo na stranu i prišapnuo:

"Dečko, plati svima rundu i sve će bit' ok. Neće ti nitko najvjerojatnije ništa, ali viđao sam tu već svašta". Kao da mi ništa nije rekao, okrenuo se i vratio svojim ljudeskarama, kljusinama od 150 kila svaka, ruku k'o u Velog Jože, nogu k'o u balvan revolucije, glava k'o u ličkih medvjeda što žive u blizini i vole sve što vole medvjedi. A i ovi orijaši vole sve što vole medvjedi, barem što se količine hrane tiče, očito. Sve u svemu, ekipa je desetak prežderavanja udaljena od normativa za ulazak u prvu sumoboračku ligu.

Da li je to sve njihova uigrana shema ili mi je naveći doista odlučio pomoći? Kako god bilo, izgleda da je najpametnije i najsigurnije da se isprsim svima za rundu, naručim i sebi još jednu i iskoristim neki

moment njihove nepažnje da se izgubim odavde. Moržoliki Josip me i dalje gledao onako kako predatori gledaju svoj plijen. Potom je pažnju usmjerio na tuljana što, za stolom do, sjedi u društvu Sredozemnog medvjeda i stao ga uvjeravati da je on, Joso, 91. prvi krenuo u rat i to bez puške, maltene s praćkom u ruci. Zamišljam taj biblijski prizor gdje on, Hrvat David, kreće praćkom na JNA-ovskog Srbina Golijata, oboružanog haubicom i ostatkom teške artiljerije. Odjednom su svjetla u njegovim očima poprimila nešto ljudskiji oblik.

Ispod crnobijele fotografije ljepuškastog Zdravka Čolića, njihovu prepirku pomno, heh - kao da se nešto drugo tamo i moglo - slušali su morski lav i foka. Imao sam osjećaj kao da sam ušao u Krašev album životinjskog carstva u kojem umjesto samoljepljivih sličica obitava sasvim stvarna zvjerad.

Josu je cuga očito bila, što bi se reklo, prehitila. Fanatično dosljednom upornošću ponavljao je jednu te istu rečenicu. Nalikovao je ranjenoj mica maci koja iracionalnom ratobornošću skriva nedostatak majčine ljubavi:

"Ja sam 91. prvi išel u rat. Ja sam 91. prvi krenul dok ste svi još doma bili sa svojim mamicama", ponovio je barem dvadeset puta zaredom, bez i najmanje izmjene u poretku riječi. Poput pobješnjelog robota kojemu je pregorio centar za umjetnu gramatičku kreativnost, bljuvao je optužbe na račun ostalih sto i više kilaša koji su, kako je tvrdio, za njim uvelike kasnili u odluci da pođu u rat. Napetih bora na čelu ispaljivao je, kao što je tada tako valjda činio iz praćke (zamišljam da su ga zbog tog zvali Fred Kamenko), već bezbroj puta ponovljenu, i čak ni najmanjom sintaktičkom promjenom okaljanu, frazu.

Premda više no vidno zacementiran u svom uvjerenju, bilo je u njegovom oku povremene naznake svijesti o tužnjikavosti vlastite

pojave, ipak, ne tolike da bi mogla uzrokovati pobunu protiv samog sebe, pokrenuti mehanizam promjene.

"Je, je ti si iš'o prvi, k'o kak' je i moja stara išla prva", provocirao je morski lav, ali moržoliki Joso i dalje je bio uljuljuškan u fantaziju o svojoj važnosti i ničim na licu ne oda da je uzdrman doduše više zahvaljujući visokom stupnju pijanstva što je otupljivalo čula, nego mentalnoj snazi.

Sve češće su se podizali sa stolica da bi sve žučnije branili svaki svoju verziju istine. Mirio sam se da bih mogao nadrapati kao kolateralna žrtva eskalacije nasilja, fitilj kojeg je dogorjevao. Valjda da si olakšam, sve sam te jasne znakove skore makljaže sebi predstavljao kao beznačajne sitnice oko kojih dižem bezrazložnu paniku. Promatravši Josu koji je i dalje gorljivo branio samo-nametnutu poziciju, osjetio sam djelić čari da se čovjek, unatoč monumentalnim i sve bržim promjenama vanjskih okolnosti, ućahuri u boljem stadiju vlastite prošlosti, davno iščezle, ali koja, premda nalikuje ruševini koju je nemoguće rekonstruirati u novi dvorac, vječno nudi slatko utočište. Nisam mogao suosjećati, ali mogao sam razumjeti - taj je čovjek za ratnih godina, već možda i samo zbog činjenice da je otišao u rat, jašio valom identiteta zbog kojeg se samom sebi i drugima sviđao, znatno, znatno više no što je slučaj danas. Sad je samo vojnička karikatura, beznačajni utopljenik koji se više nema za što uloviti nego za bocu. Shvatio sam tada - nema on problema toliko s ptsp-jem - on ima problema s identitetom. Bespovratno ga izgubivši, mogao je samom sebi razlog za nastavak postojanja opravdati isključivo boravkom u limbu tog malog, starog svijeta kojim je donkihotovski jurišao na vjetrenjače novonastalog poretka stvari u kojem je bilo sve manje, ako je uopće bilo, mjesta za njega. Omča koja neumoljivo steže. Rez, nadglašavanje, neupitna fizička dominantnost najvećeg među svima, konačno je proradila: "Dobro, a kaj se dereš, ušuti više il' bum te šćuškali!" Ta jednostavna, kratka, ali učinkovita prijetnja koja, znao je to očito i moržoliki (ta zasigurno su se dobro poznavali), nije bila bez pokrića. Nastupila je tišina koja

je, doduše, i dalje urlala, ali ipak ostajala tišinom. Guzata konobarica u kasnim tridesetima poslušno je nosila i odnosila boce. Pritom joj je bore pod očima, nastale i od ovakvih, redovitih, prizora s kojima se već očito bila pomirila, rastezao smješak koji je kamuflirao gađenje nad vlastitim zatočeništvom.

S novinama prevučenim preko lica i maltene s palcem u ustima, pokušavao sam se doimati poput toliko lake lovine da bi svakom bivšem ratniku sa zrcem dostojanstva trebalo biti ispod časti da me dira...

Bilješka o piscu:

Zlatko Majsec

Zlatko Majsec rođen je 20. prosinca 1979. u Zagrebu. Osnovnu i srednju školu završio je u Velikoj Gorici, diplomirao je filozofiju i pedagogiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Radi u Zagrebu, živi u Velikoj Gorici.

Više od deset godina nastupa kao dio pjesničke scene ~ Slam poezija. ~ Pjesme i priče objavljivane su mu u književnim časopisima poput Zareza, Kvake, Riječi itd, a kao glazbenik, pisac i pjesnik bilježi i brojne klupske nastupe te gostovanja u raznim radio i tv emisijama.

Za neovisnu etiketu „Bratstvo duša“ 2015. Izdaje zbirku pjesama: „Sve filozofije završe u narodnim poslovicama“. S bendom Mel

Camino, u kojem je kantautor i pjevač, dosad je izdao tri studijska albuma.

Na web portalu Kronike VG već godinu i po dana redovito objavljuje razigranu kolumnu „Frik iz kvarta“, čije je kratke priče, pjesme i eseje sakupio i pretvorio u knjige.

Kontakt:

zlatko.majsec@gmail.com

Sadržaj:

<i>Ti ćeš danas biti moj Prag</i>	05
<i>Na satu filozofije</i>	13
<i>Granični Muppet show</i>	19
<i>Krčma na kraju svijeta</i>	27
<i>Krhotine</i>	31
<i>Talačka kriza u Zavodu za zapošljavanje</i>	39
<i>Raspršen u svemire</i>	43
<i>Lude devedesete</i>	49
<i>Još luđe dvijetisućite (upomoć, netko pušta caaaajkeeee)</i>	51
<i>Blagajnice u lancima - trgovačkim</i>	61
<i>5 odača izohipse - zapisi zaljubljenog planinara</i>	65
<i>Ljubav, bit će</i>	83
<i>Skijaške avanture</i>	84
<i>WC - Welcome to Croatia</i>	89
<i>U skladu s Murphyjevim zakonom</i>	93
<i>In memoriam - legendarni pomorac Zdenko</i>	97
<i>Kolumbo svoje duše</i>	101
<i>Lutkica s Instagrama</i>	103
<i>Čarolija proljetne noći</i>	109
<i>Naši susjedi žohari (pismo jedne gospođe za stanare ulaza broj)</i>	113
<i>Tko će kupit' kondome?</i>	117
<i>Kapetan Đoko</i>	123
<i>Simptomi ptičje gripe</i>	127
<i>Turopoljske svinje preživjele kolinje</i>	131
<i>Jedan sat riječnog račića Puniše</i>	135
<i>Kavez na otvorenom</i>	139
<i>Jučer profesor - danas sakupljač boca</i>	143
<i>Nezgode mladog tate</i>	147
<i>Dimljeni mozgovi iz kvarta</i>	153
<i>Heidegger gubi osobnu iskaznicu</i>	157
<i>Razglednica s mora</i>	158
<i>Nepoznatoj djevojci iz autobusa</i>	167

<i>Vanjski doček najluđe noći (izvještaj s ratišta)</i>	169
<i>Kad džuboksi utihnu</i>	173
<i>EU - lijepo upakirano govance</i>	179
<i>Tihi koraci jeseni</i>	185
<i>Dvije super bakice</i>	193
<i>Ljubav i smrt</i>	197
<i>Djevojka me s mužem vara</i>	205
<i>Nitko nije prorok u svom selu</i>	209
<i>E, moj sokole</i>	215
<i>Vepar na mjesečini</i>	219
<i>Mračne tajne gradskih parkova</i>	227
<i>Čekaonica zvana - život u Hrvatskoj</i>	235
<i>Kontraobav(j)eštajna družba</i>	239
<i>Rokenrol (groznica subotnjeg jutra)</i>	247
<i>Moja droga - to je joga</i>	257
<i>Pečeni kesteni</i>	261
<i>Nesuđeni dezenter</i>	267
<i>Uhljeb u Ministarstvu obmane</i>	271
<i>Apsolventica upravljanja u kriznim uvjetima</i>	275
<i>Mali, stari svijet</i>	283
<i>Sadržaj</i>	290
<i>Bilješka o piscu</i>	292

Prilog – Ugovor o korištenju digitalnih knjiga

Digitalne knjige by Impero present dopušteno je koristiti samo za osobne potrebe korisnika, čime želimo izbjeći bilo kakvu mogućnost zloupotrebe autorskih prava autora knjige. Korisnici ih mogu slobodno pregledavati, kopirati, umnožavati te pokazivati i slati prijateljima ili svim onim za koje misle da bi ih takvo što moglo zanimati, no svaka druga vrsta distribucije digitalnih knjiga ostaje isključivo i nepovredivo pravo stranice www.digitalne-knjige.com.

*Nenad Grbac iz Zagreba, kao nakladnik, s jedne strane (u daljnjem tekstu: nakladnik) i posjetitelj stranice www.digitalne-knjige.com kao korisnik usluge (u daljnjem tekstu: korisnik) zaključuju klikom na link *Prihvaćam ugovor o korištenju knjige prije njezina preuzimanja(download)*, sljedeći:*

UGOVOR O KORIŠTENJU DIGITALNIH KNJIGA by IMPERO present

čl. 1.

Ugovorne strane su suglasne da se digitalnim knjigama nakladnika korisnik može koristiti samo za osobne potrebe, pri tome ničim ne ugrožavajući autorska prava nakladnika i pisaca koji su nakladniku dali suglasnost da objavi njihovo djelo.

čl. 2.

U skladu s prethodnim člankom, korisnik knjigu može pregledavati, kopirati, umnožavati i slati svima onima za koje smatra da bi ih knjiga mogla zanimati, a nije mu dopušteno mijenjati sadržaj knjiga, dopunjavati ga, kao ni bilo kakva izmjena u izvornome kodu knjiga (bilo u binarnom ili izvršnom obliku).

čl. 3.

Ugovorne strane su suglasne da je svaka druga vrsta distribucije digitalnih knjiga nakladnika zabranjena odnosno isključivo i nepovredivo pravo nakladnika.

čl. 4.

Slijedom prethodnog članka zabranjena je bez znanja i suglasnosti nakladnika i pisaca bilo kakva komercijalna ili reklamna upotreba digitalnih knjiga, njihovo korištenje u državnim i privatnim ustanovama (fakultetima, školama, knjižnicama, knjižarama i slično).

čl. 5.

Temeljem članka 3. ovoga ugovora zabranjena je i distribucija digitalnih knjiga nakladnika putem elektroničkih medija i Interneta.

čl. 6.

Ovaj ugovor zaključuje se na neodređeno vrijeme, a sve sporove proizašle iz njega ugovorne strane će nastojati riješiti sporazumno, dok se u suprotnome ugovara stvarno nadležan sud u Zagrebu.

Zlatko Majsec

FRIK IZ KVARTA PONOVO NAPADA

Vlastita naklada

Nenad Grbac

Mob: **095/853-03-40**

E-mail: digitalne.knjige@gmail.com

Urednik:

Nenad Grbac

Majsec, Zlatko

FRIK IZ KVARTA PONOVO NAPADA

Romani, pripovijetke i crtice

ISBN 978-953-354-227-0

Zlatko Majsec je rođen 1979. u Zagrebu. Osnovnu i srednju školu završio je u Velikoj Gorici, a 2008. diplomirao filozofiju i pedagogiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Bavi se pisanjem kratkih priča i pjesama, a povremeno i tekstova ne baš strogo definirane forme. S bendom Mel Camino, u kojem kao kantautor i pjevač djeluje od 2006., izdao je 4 studijska albuma i održao pregršt koncerata. Već petnaest godina nastupa i kao dio underground pjesničke scene zvane *Slam poezija*. Pjesme i priče objavljujane su mu u raznim književnim časopisima, a kao glazbenik, pisac i pjesnik bilježi brojne klupske i festivalske nastupe te gostovanja u radio i tv emisijama. Godine 2015. izdaje zbirku pjesama „Sve filozofije završe u narodnim poslovicama“ za nezavisnog izdavača „Bratstvo duša“ Zdenka Franjića. Na internetskom portalu „Kronike VG“ već tri i pol godine u ritmu – jednom tjedno – objavljuje razigrane kolumne *Frik iz kvarta* koje je sakupio u knjizi istog naslova (*nakladnik Matica Hrvatska – Ogranak u Velikoj Gorici, Velika Gorica, 2017.*). U knjizi koju držite u rukama sabrao je nove *Frikove*.

